

MART 2014 SAYI: 70

moment

EXPO

Makine İhracatçıları Birliği Aylık Makine İhracatı ve Ticareti Dergisi

MTG, HEDEF PAZAR
HOLLANDA
FAALİYETLERİNE BAŞLADI

MAKİNE
İHRACATININ
2013 KARNESİ

SANAYİCİ KADINLARIN GÖZÜNDEN
8 MART

Taste the Engineering

**Layne
Bowler**

www.laynebowler.com.tr

Ekonomi
Rahatlık
Başarı
Kazanç

Kazandıran Güç

DURMA

BUGÜN YARIN DAİMA

**ÇOK DAHA
FAZLA GÜÇ**

**DAHA AZ
MALİYET**

Kompakt Yerleşim

Esnek ve Uyumlu Üretim

Ergonomik Tasarım

Bakım Gerektirmez

Otomasyona Uyumluluk

Zaman Kaybına Son

Çok Daha Kolay Kullanım

Güçlü Gövde

ADNAN DALGAKIRAN

Makine İhracatçıları Birliği
Yönetim Kurulu Başkanı

KATMA DEĞERLİ ÜRETİMİN ÖNCÜSÜ OLACAĞIZ

Türkiye son yıllarda daha çok hizmet sektörü ve rant odaklı finansal bir büyüme modelini tercih etti. Bu tercihte, hizmet sektörü için birim başına iş alanı açma maliyetinin sanayi sektöründen çok daha ucuz olması önemli bir etken. Üretim odaklı olmayan büyüme politikaları sonucunda gayri safi milli hasılamız içinde sanayinin payı yüzde 25'lerden yüzde 16'lara kadar geriledi.

Makine İhracatçıları Birliği olarak katma değer yaratan ve teknoloji üreten makine sektörünün ciddi şekilde desteklenmesi gerektiğini her platformda dile getirdik. Makine sektörünün gelişiminin, Türk ekonomisinin geleceği ve 2023 hedefleri açısından ne kadar hayati olduğunu devletin yetkili birimlerine her fırsatta anlattık. Dünyada makine sektörünün stratejik önemini kavrayan devletler, yaptıkları yapısal düzenlemeler ve desteklerle makine sektörünü geliştirirken, Türk makine sektörü ancak dünyanın büyüebildiği kadar büyüebildi. Makine sektörünün stratejik sektör ilan edilmesi çok önemliydi. Ancak bu kavramın altının doldurulduğunu söylemek zor. Türkiye'nin katma değer yürüyüşünün öncülüğünü yapacak olan makine sektörünün arkasında mutlaka devlet kuvvetinin olması gerekiyor.

Ekonomiden sorumlu devlet bürokrasisinin son zamanlarda sıklıkla söylediği gibi, büyümenin kalitesi ve şekli bugünlerde çok daha ciddi şekilde anlaşıldı. Bu çerçevede içinde Türkiye, 3 bin 500 dolar olan kişi başı milli gelirden 10 bin dolara gelirken, ucuz işgücüne dayalı rekabet gücü avantajı ortadan kalktı ve direkt yetişmiş kaliteli insan kaynağına oturan üretim odaklı büyümeye doğru geçme ihtiyacı hissetti. Artık önümüzde böyle bir süreç var.

Önümüzdeki bu yeni süreçte sektör olarak her zamankinden daha örgütlü ve organize hareket etmemiz gerekiyor. Bu noktada, kuruluş protokolünü imzaladığımız ve hazırlıklarını nisan ayı içinde bitirecek olduğumuz "Makine İmalat Sanayi Dernekleri Federasyonu" (MAKFED) hayati bir rol üstlenecek. MAKFED çatısı altında birleşen Türk makine sektörü, önümüzdeki dönemlerde çok daha aktif bir lobi faaliyeti yürüterek, küresel rekabet için ihtiyacı olan yapısal değişiklikleri gerçekleştirecek ve hak ettiği desteği alacak.

Bu noktada bizlere düşen, MAKFED'i her alanda desteklemek ve tüm çalışmalara azami desteği vermek olacaktır. Bu anlayış doğrultusunda şimdiye kadar yanımızda olan ve MAKFED için çaba gösteren tüm dostlarımıza teşekkür ediyorum

ORYEM

YEM MAKİNA TEKNOLOJİLERİ

YEM MAKİNA
İMALATINDA
TEKNOLOJİ
FARKI

ORYEM MAKİNA SANAYİ ve TİC.A.Ş
O.S.B. 6 Sk No: 9 KONYA / TÜRKİYE
T: +90 332 239 13 14 / 239 13 20
F: +90 332 239 13 15
oryem@oryem.com.tr
www.oryem.com.tr

 UNORMAK
GARANTİSİ VE GÜVENCESİ ALTINDADIR

- 8 **GÜNDEM** MTG, HEDEF PAZAR HOLLANDA FAALİYETLERİNE BAŞLADI
- 10 **GÜNDEM** EKONOMİ BAKANI ZEYBEKÇİ İHRACATÇILARLA YOL HARİTASINI PAYLAŞTI
- 12 **GÜNDEM** MAKİNE SEKTÖRÜ WIN FUARINDA BULUŞUYOR
- 13 **GÜNDEM** MAKİNE HİKAYELERİ 50+ DEVAM EDİYOR
- 13 **GÜNDEM** MOMENT EXPO İLE YENİ BİR KİTAP: DOĞADAN DÜŞÜNME ARAÇLARI
- 14 **SEKTÖRDEN** "AR-GE PROJELERİMİZLE GELECEĞE YATIRIM YAPIYORUZ"
- 18 **SEKTÖRDEN** "DÜNYA LİDERLERİYLE REKABET EDİYORUZ"
- 22 **KAPAK** MAKİNE İHRACATININ 2013 KARNESİ
- 60 **ÜLKELERDEN** ARNAVUTLUK'TA İHRACAT DENGESİ STA İLE SAĞLANDI
- 70 **POZİTİF** SANAYİCİ KADINLARIN GÖZÜNDEN 8 MART
- 72 **JUNIOR** DARÜŞŞAFAKA ROBOT KULÜBÜ AMERİKA YOLCUSU
- 76 **MAKALE** ALMANYA ve ENDÜSTRİ 4.0
- 78 **ARAŞTIRMA** "TÜRKİYE'NİN İLK ÖZEL TEKNİK VE ENDÜSTRİ MESLEK LİSESİ"
- 82 **RÖPORTAJ** "KONYA SANAYİSİNDE GELİŞİMİN ANAHTARI MAKİNE SEKTÖRÜDÜR"
- 86 **MAKALE** OPSİYON PİYASALARI -2
- 89 **GÖSTERGELER** TÜRKİYE MAKİNE İHRACATI ŞUBAT AYINDA YÜZDE 10,9 ARTTI
- 101 **RAKAMLAR**
- 102 **FUARLAR**
- 104 **ADRESLER**
- 105 **MOMENT in ENGLISH**

ARNAVUTLUK'TA İHRACAT DENGESİ STA İLE SAĞLANDI

60

juni

DARÜŞŞAFKA
ROBOT KULÜBÜ
AMERİKA YOLCUSU

72

pozitif

SANAYİCİ KADINLARIN
GÖZÜNDEN 8 MART

70

moment EXPO
in English

106
MACHINERY
EXPORTS IN 2013
IN FIGURES

108
FREE TRADE GATE
OF BALKANS:
ALBANIA

109
MINISTRY OF
ECONOMY SHARED
ITS ROAD MAP WITH
EXPORTERS

110
MPG STARTED ITS
ACTIVITIES IN THE
TARGET MARKET
NETHERLANDS

kapak

**MAKİNE
İHRACATININ
2013 KARNESİ**

22

**TUGAY
SOYKAN**

6

moment

DESTEK SÜRECEK, HEDEFLER DOĞRULTUSUNDA YOLA DEVAM EDİLECEK

Mart ayı içinde Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, Orta Anadolu İhracatçılar Birliğine (OAİB) bağlı birliklerin yönetim kurulu başkanlarıyla buluştu. Türkiye'nin ihracattaki yol haritasını yönetim kurulu başkanlarıyla paylaşan Nihat Zeybekci, makine üreticisine sunulacak desteklerle ilgili de bilgi verdi. Görüşmelere MAİB ve MTG'yi temsilen Yönetim Kurulu Başkanı Adnan Dalgakıran katıldı. Nihat Zeybekci, Türkiye'nin ihracat potansiyelinin artırılması hususunda Ekonomi Bakanlığının tüm ihracatçı birliklerine destek ve katkı sağlamayı sürdüreceğini belirtti. Yurt dışı tanıtım faaliyetlerine hız veren MTG ise hedef pazar Hollanda çalışmalarına Technishow Fuarı ile başladı. Hollanda'da 11-14 Mart tarihleri arasında düzenlenen Technishow Fuarında yerini alan MTG, hazırladığı reklam çalışmalarıyla ziyaretçilerin ilgisini Türk makinelerine çekti. Türkiye'de makine üreticilerinin müşterileriyle buluşmak için merakla beklediği WIN Fuarı ise 19-22 Mart tarihleri arasında TÜYAP Fuar ve Kongre Merkezinde düzenlendi. Fuarda üreticiler yenilikçi ürünlerini Ekonomi Bakanlığının desteğiyle fuarı ziyaret eden satın alma heyetlerine sergileme fırsatı buldu. Mart sayımızın gündem bölümünde bu haberlerle ilgili detayları bulabilirsiniz.

Dergimizin sektörden bölümünde bu ay; boru, granül ve profil hatları üretiminde faaliyet gösteren Mikrosan Makina'yı mercek altına aldık. Yüksek kapasitede, enerji verimliliğini maksimuma taşıyan yeni makinelere yönelik Ar-Ge çalışmalarına hız veren firma, faaliyet alanında dünyanın liderler markalarıyla rekabet ediyor. Sektörel eğitim kurumları ve genç kuşağın başarılarına yer verdiğimiz sayfamıza, Türkiye'nin ilk özel teknik ve endüstri meslek lisesi olan İkitelli Organize Sanayi Bölgesi Teknik ve Endüstri Meslek Lisesini taşıdık.

Kapak konumuzda ise Türkiye'nin makine ihracatında 2013 yılını derinlemesine inceledik. 14 milyar dolara yükselen makine ihracatımız 2012 yılına göre yüzde 8 artış gösterdi. Makine ihracatının performansını, uzmanların değerlendirmeleri ışığında, alt sektörlerin rakamsal analizleriyle sizlere sunuyoruz.

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Öztürk ile gerçekleştirdiğimiz röportaja ek olarak sanayici kadınlarımızın Birleşmiş Milletler tarafından Dünya Emekçi Kadınlar Günü olarak kabul edilen 8 Mart ile ilgili düşüncelerini bulabileceğiniz Mart sayımızı keyifle okuyacağınızı umuyoruz.

MAKİNE İHRACATÇILARI BİRLİĞİ ADINA SAHİBİ
Özkan AYDIN

YAYIN KURULU BAŞKANI
Adnan DALGAKIRAN

YAYIN KURULU
Kutlu KARAVELİOĞLU, Sevdâ Kayhan YILMAZ,
Serol ACARKAN, Hasan BÜYÜKDEDE,
Hüseyin DURMAZ, Ali EREN, Tamer GÜVEN,
Ferdî Murat GÜL, Özkan AYDIN, Esra ARPINAR,
Mehtap ÖNAL, Erinc TARHAN, Berna BILGIN

YAYINA HAZIRLAYANLAR
Origami Medya

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Tugay SOYKAN (tugaysoykan@origamimedya.com)

EDİTÖR
Uğur DÜNDAR (ugur@origamimedya.com)

MUHABİR
Volkan ÜKÜNCÜ (volkan@origamimedya.com)

REKLAM KOORDİNASYON
info@origamimedya.com

GÖRSEL YÖNETMEN
Murat CERİT
Merve ÖZSERBES

YAYIN ADRESİ
Mecidiyeköy Mah. Atakan Sok. Savaş Apt. No:6
Kat:2 D:7 Mecidiyeköy / Şişli / İST
T: +90 212 252 87 76 - 77
F: +90 212 252 87 77

YAYIN TÜRÜ
Süreli, Yerel Dergi

OAİB GENEL SEKRETERLİĞİ
Ceyhan Atuf Kansu Cad. No: 120
Balgat - Çankaya
Tel: 0312 447 27 40
Faks: 0312 446 96 05

BASKI VE CİLT
APA Uniprint
Uniprint Basım Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Ömerli Köyü, Hadimköy - İstanbul Caddesi, No: 159
34555 - İstanbul - Türkiye
Telefon: 0 212 798 28 40 pbx
www.apa.com.tr

MOMENT EXPO Dergisi, Origami Medya tarafından T.C. yasalarına uygun olarak yayınlanmaktadır. "Moment Expo Dergisi" ibaresi kullanılarak alıntı yapılması izne bağlıdır.

Moment Expo Dergisi Makine İhracatçıları Birliği'nin 7.500 adet basılan ücretsiz süreli yayınıdır.

Hidrolik Kombine Makaslar
Hidrolik Punch Makinaları

HKM 175

Hidrolik Kombine Makaslar

- HKM 60
- HKM 55
- HKM 65
- HKM 85
- HKM 115
- HKM 175

Hidrolik Punch Makinaları

- HPM 65
- HPM 85
- HPM 115
- HPM 175
- HPM 65-85-115-175 DP
- HPM 30 FTC
- HPM 85 NC
- HPM 85-115-175 CNC
- HKM-HPM 115 NC

Hidrolik Kombine Makas ile Yapılabilen İşler

 Sac Delme ve Çentik Açma

 L Profil
(Köşebent)

 T Profil

 Lama

 Mil

 Kare Mil

ŞAHİNLER METAL ENDÜSTRİ A.Ş.

İzmir Yolu 22.km, Mümin Gençoğlu
Cad. 16285 BURSA / TÜRKİYE
Tel : +90 224 470 01 58
Fax : +90 224 470 09 05
info@sahinlermetal.com

www.sahinlermetal.com

MTG, HEDEF PAZAR HOLLANDA FAALİYETLERİNE BAŞLADI

HOLLANDA'DA DÜZENLENEN TECHNISHOW FUARINA KATILAN MAKİNE TANITIM GRUBUNUN (MTG) "YOU ARE IN GOOD HANDS – EMİN ELLERDESİNİZ" SLOGANI İLE TASARLANAN FUAR REKLAMLARI VE FUAR HARİTASINDA YER ALAN "TURKISH MACHINERY" LOGOSU, ZİYARETÇİLERİN İLGİSİNİ TÜRK MAKİNELERİNE ÇEKTİ.

MTG, Türk makine sektörü için önemli bir pazar olarak nitelendirdiği Hollanda'ya fuar katılımı anlamında ilk adımı, 11-14 Mart tarihleri arasında düzenlenen Technishow Fuarında yerini alarak attı. İki yılda bir düzenlenen Technishow Fuarı, Benelux Bölgesinde gerçekleşen endüstriyel üretim teknolojisi ve metal işleme

teknolojilerinde en önemli ve en çok ilgi çeken etkinliklerden biri. "You are in good hands – Emin Ellerdensiniz" sloganı ile tasarlanan MTG reklamları fuar alanında doğu ve batı girişlerinde yer alan billboardları süslerken, fuar haritasında kullanılan "Turkish Machinery" logosu ise ziyaretçilerin MTG standına daha kolay ulaşmasını sağladı. Ayrıca fuar dergisinde, Metaal&Techniek ve

Metaal Magazine dergilerinde Türk makinesini tanıtan ilanlar verildi. Fuar Makine İhracatçıları Birliği ve MTG'yi temsilen Yönetim Kurulu Üyeleri Ferdi Murat Gül ile Sevda Kayhan Yılmaz katıldı. Fuarda, Hollanda'da yer alan sektör organizasyonları FPT-VIMAG ve Metal Union ile işbirliği yapılabilecek konular ile ilgili görüşmeler gerçekleştirildi. Fuar süresince Rotterdam

Ticaret Ataşesi Tuba Sander ve Deventer Ticaret Ataşeliği Temsilcisi Ahmet Çelik, MTG standını ziyaret etti.

MTG'NİN HEDEF PAZARLARI ARASINDA

Hollanda, Avrupa Birliği'ne üye ülkeler arasında yüzölçümü olarak en küçüklerden biri olmasına karşın Avrupa'nın en önemli ticaret ve dağıtım merkezlerinden biridir. Aynı zamanda Avrupa'nın ana limanı ve lojistik merkezi konumundadır. Hollanda bu özellikleri nedeniyle de MTG'nin hedef pazarları arasında yer alıyor. IMF'nin 2012 yılına ilişkin verilerine göre dünyanın en büyük 18'inci ekonomisi olan Hollanda, kişi başına düşen milli gelir sıralamasında önde gelen ülkeler arasında bulunuyor. Ülke, Avrupa Birliği'nin ikinci en büyük ihracatçısıdır.

Tarım ürünleri ihracatında da ABD'nin ardından ikinci sıradadır. Dünya hizmet ihracatında 10'uncu, hizmet ithalatında ise 8'inci sıradadır. MTG, Technishow Fuarında tanıtım faaliyetlerini yürütmek üzere Kommanet firması ile çalıştı. Technishow Fuarına, Türk firmaları bayileri ile katılmayı seçerken Nukon Makine, firma olarak standıyla yer aldı. Fuarla ilgili görüşlerini paylaşan Nukon Lazer Makine Yönetim Kurulu Başkanı Nuri Körüstan şunları söyledi: "Hollanda'da güçlü bir bayi ağına ve ekibe sahip olmamız nedeniyle fuarda yerimizi aldık. Güçlü bir ekip ve bayi ağı, başarıyı getiren unsurların başında geliyor ve yurt dışında kendinizi güçlü hissetmenizi sağlıyor. Nukon Makine olarak ilk kez Hollanda'da bir fuara katılıyoruz. Bu pazara girerken talepleri karşılayabilmek adına ön hazırlıklar ve

ayrıntılı bir pazar araştırması yaptık. Hollanda pazarından beklentimiz yüksek. Fuarda makine satışı gerçekleştirmiş olmamız, başarılı işlere imza atabileceğimizi gösteriyor. Firmamızın öncelikli hedef pazarları; Benelux ülkeleri ve Almanya'dır. Fuarda Almanya'dan gelen çok sayıda ziyaretçiyle temas kurmamız da bu ülkeye yönelik çalışmalarımız için ön hazırlık niteliğinde oldu. Firma olarak Rusya, Sırbistan, Polonya, Çek Cumhuriyeti ve ABD'de düzenlenecek fuarlara da katılmayı planlıyoruz. Yurt dışında katıldığımız fuarlarda MTG ile sıklıkla karşılaşıyoruz. Ayrıca sektöre yönelik yayınlarını da yakından takip ediyoruz. MTG'nin Türk makinesinin tanıtımına yönelik hazırladığı reklamları görmek, üreticilere destek olduğunu hissetmek bizlere güç veriyor."

Technishow Fuarına Türkiye'den NUKON firması katıldı.

EKONOMİ BAKANI ZEYBEKÇİ, İHRACATÇILARLA YOL HARİTASINI PAYLAŞTI

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ, ORTA ANADOLU İHRACATÇILAR BİRLİĞİNE (OAİB) BAĞLI BİRLİKLERİN YÖNETİM KURULU BAŞKANLARIYLA BULUŞTU. TÜRKİYE'NİN İHRACATTAKİ YOL HARİTASINI YÖNETİM KURULU BAŞKANLARIYLA PAYLAŞAN NİHAT ZEYBEKÇİ, MAKİNE ÜRETİCİSİNE SUNULACAK DESTEKLERLE İLGİLİ DE BİLGİ VERDİ. GÖRÜŞMELERE MAİB VE MTG'Yİ TEMSİLEN YÖNETİM KURULU BAŞKANI ADNAN DALGAKIRAN KATILDI.

O AİB'ye bağlı birlik başkanlarının ziyaretlerinden memnuniyet duyduğunu belirten Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekçi, Türkiye'nin

ihracat potansiyelinin artırılması hususunda Ekonomi Bakanlığının tüm ihracatçı birliklerine destek ve katkı sağlamayı sürdüreceğini belirtti. 2023 yılına kadar gerçekleştirmeyi

planladıkları makro hedefler olduğunu söyleyen Nihat Zeybekçi, 2014-2016 dönemini kapsayan Orta Vadeli Program (OVP) kapsamında 2014 yılında yüzde 4 büyümeyi, 867 milyar

dolarlık milli gelire ve 11 bin 277 dolarlık kişi başı gelire ulaşmayı, 166,5 milyar dolarlık ihracat ve 262 milyar dolarlık ithalat yapmayı hedefliyoruz” dedi. Ekonomi Bakanlığı olarak 2023 ve OVP hedefleri doğrultusunda çalışmaya ve politika araçlarını etkin bir şekilde kullanmaya devam edecekleri mesajı veren Nihat Zeybekci, 500 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirmenin ve dünya ticaretinden yüzde 1,5 pay almanın birer nicelik hedefi olduğunun altını çizdi. Nihat Zeybekci, üretimin ve ihracatın ithalat bağımlılığını azaltmak, daha fazla katma değeri yurt içinde üretmek, ihracatın teknoloji içeriğini artırmak, ekonominin ihtiyacı olan yatırımları gerçekleştirmek ve üretimin ihtiyacı olan girdilerin tedarikini güvenceye almak zorunda olduklarını söyledi. Önümüzdeki dönemde Türkiye ekonomisinin daha da güçleneceğini, daha hızlı büyüyeceğini ve dünya ekonomisindeki etkinliğinin artacağını ifade eden Nihat Zeybekci, “İhracatı artırmak, cari açığımızı azaltmak, üretim yapımızı iyileştirmek ve ekonomimizi daha da güçlendirmek için çalışmalarımıza devam edeceğiz” dedi.

“MAKİNE SEKTÖRÜ GELİŞİMİN TEMEL TAŞI OLACAKTIR”

Nihat Zeybekci özetle şunları söyledi: “Geleneksel üretim yöntemlerinin hızla değiştiği; talebin gerektirdiği hız, kalite ve şartlarda ürün imalatını sağlayan teknolojilere olan ihtiyacın her gün arttığı günümüzde, makine üretimi rekabetçi üretim açısından en önemli sektör haline gelmiştir. Günümüzde, Ar-Ge faaliyetlerinin önemli bir kısmı bu alanlarda yoğunlaşırken, bu faaliyetler sonucu ortaya çıkan yenilikçi ürünler, üretimde bu makineleri kullanan tüm sektörlerde rekabete çiliğe seviye atlatmaktadır. Makine sektörü, imalat sanayisinin diğer tüm sektörlerine yatırım ve ara malı niteliğinde girdiler sağlarken, sahip olduğu yüksek katma değer oranı, teknoloji üretimini zorunlu kılması, geniş bir yan sanayi ağı oluşturması, yatırım maliyetlerini düşürmesi, nitelikli personele yönelik istihdam alanı oluşturması ile de ekonomik anlamda lokomotif güce sahip bir sektördür. Makine imalat sanayisi, bütün dünyada olduğu gibi ülkemizin sanayileşmesinin itici gücüdür ve gelecekte de ülkemizin gelişiminin

temel taşı olacaktır. Katma değeri yüksek ürünler üreterek, ihracat birim kilogram fiyatımızı artırabilir ve yüksek katma değerli ürünler ihraç ederek ihracat rakamlarımızı daha üst seviyelere çıkarabiliriz. Aksi takdirde 2023 hedeflerimize mevcut üretim yapımızla ulaşmamız mümkün olmayacaktır. Türkiye’de bütün politika yapımcıları bunları göz önünde bulundurarak politika oluşturuyor. Türkiye, makine ve teçhizat, tıbbi aletler, bilgi iletişim makineleri, haberleşme, savunma sanayisi gibi yüksek katma değer sağlayan teknolojik sektörlerde üretim yaparak 2023 hedeflerine ulaşacaktır. Bu konuda Ekonomi Bakanlığı olarak sanayicilerimizi desteklemekteyiz. Girdi Tedarik Stratejimiz (GİTES), Turquality Programı, Pazar Çeşitlendirmesi Stratejimiz, yurt dışı teşkilatımızı güçlendirmek için yaptığımız çalışmalar ve 2012’de yürürlüğe giren Yatırım Teşvik Paketimiz gerek nicelik gerekse nitelik olarak ihracatımızı ve üretimimizi geliştirme, ithalatımızı kontrol altına alma, ekonomimizde istihdamı, yatırımları artırma amaçlarına yönelik olarak şimdiye kadar yürütmüş olduğumuz çalışmalardır.”

MAKİNE SEKTÖRÜ WIN FUARINDA BULUŞTU

WIN FUARI, 19-22 MART TARİHLERİ ARASINDA TÜYAP FUAR VE KONGRE MERKEZİNDE MAKİNE SEKTÖRÜNE KAPILARINI AÇTI. İHRACATIN LOKOMOTİF FİRMALARI, YENİLİKÇİ ÜRÜNLERİNİ EKONOMİ BAKANLIĞININ DESTEĞİYLE FUARI ZİYARET EDEN SATIN ALMA HEYETLERİNE SERGİLEME FIRSATI BULDU.

Otomasyon, elektronik, hidrolik ve pnömatik üretim alanlarını kapsayan fuarda, makine ihracatının lokomotif firmaları, yenilikçi ürünlerini 30 bin metreka- renin üzerinde bir alanda tanıtma şansına sahip oldu. Yerli üreticilerin yanı sıra; Almanya, ABD, Avusturya, Belçika, Bulgaristan, Çin, Danimarka, Finlandiya, Hindistan, Hollanda, İngiltere, İtalya, İspanya, İsviçre, Japonya, Kore, Malezya, Polonya, Portekiz, Romanya, Sırbistan, Tayvan ve Yunanistan'dan gelen firmalar da katılımcı olarak fuarda yerini aldı. Özellikle Almanya, ABD, Bulgaristan, Çin, Hindistan, İtalya, Japonya ve Kore ülke pavyonlarıyla fuara katıldı. Bu yıl bir yeniliğe imza atan WIN Fuarı, Avrupa'nın dördüncü büyük ekonomisine sahip ülkesi İtalya'yı "Avrasya İş Ortağı" olarak fuarda ağırladı.

16 ÜLKEDEN SATIN ALMA HEYETLERİ FUARI ZİYARET ETTİ
WIN Fuarı; Ekonomi Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Orta Anadolu İhracatçılar Birliği (OAİB), Alman Mühendislik Federasyonu (VDMA) ve KOSGEB gibi 25'i yabancı 86 kuruluş tarafından destekleniyor. WIN Fuarı ile eş zamanlı düzenlenen alım heyeti kapsamında; Arnavutluk, Bosna Hersek, Cezayir, Tunus, Hırvatistan, Sırbistan ve Özbekistan'dan gelen 16 firma temsilcisi ile Türk iş adamları-

nın ikili iş görüşmeleri gerçekleştirdi. 19 Mart'ta ise WIN Fuarını gezen yabancı firma temsilcileri Türk firmalarının standlarını ziyaret etti.

"OTOMASYON SÜREÇLERİNDE MAKİNELER ARASI İLETİŞİM ÖNEM KAZANIYOR"

Uzmanlara göre, 2023 yılına kadar Türkiye'de Enerji yoğunluğunun en az yüzde 20 düşürülmesi ve yenilenebilir enerji kaynaklarının payının yüzde 30'a çıkarılması hedefleniyor. Enerji verimliliği ve üretkenlik fabrikalar için büyük önem taşıyor. Ağ tabanlı, komponentlerin birbiriyle iletişim kurduğu fabrika sistemleri bu verimliliği artırmak için önemli rol oynuyor. M2M-makineler arası iletişim otomasyon sistemi ile makineleri uzaktan izleyerek ve yöneterek

süreçler daha verimli hale getiriliyor ve enerji tasarrufu sağlanabiliyor. Katılımcı firmalar, fabrika süreçlerinde önem taşıyan otomasyonla ilgili ürünlerini de WIN Fuarında ziyaretçilerin beğenisine sundu.

SORUNLAR ENDÜSTRİYEL ETKİNLİK ZİRVESİNDE TARTIŞILDI

Fuar kapsamında her yıl düzenlenen Endüstriyel Etkinlikler Zirvesi bu yıl da sektörün sorun ve fırsatlarını çok sayıda konferans, panel, kurumsal etkinlik ve çözüm gösterisiyle ele alındı. Zirve, bilgi paylaşım ve aktarımında da büyük rol oynuyor. İnovatif paylaşımlar, yeni iş ortakları arayan firmalar ve yeni işbirliklerine imza atmak isteyenler için etkili bir platform oluşturuyor.

MAKİNE HİKAYELERİ 50⁺ DEVAM EDİYOR

TÜRK MAKİNE SEKTÖRÜNE 50 YIL VE ÜZERİ SÜREDEN BU YANA HİZMET VEREN FİRMALARIN ANLATILDIĞI "MAKİNE HİKAYELERİ 50⁺" NİN İKİNCİ KİTABI, ÖNÜMÜZDEKİ AY YAYIMLANACAK.

Makine ihracatçıları Birliği tarafından geçtiğimiz yıl yayınlanan ve büyük ilgiyle karşılanan "Makine Hikayeleri 50+" kitabının devamı "Makine Hikayeleri 50+(2)" sektörün beğenisine sunuldu. Bu kitapta da ilk kitapta olduğu gibi, 50 yıl ve üzeri süreden bu yana Türk makine sektörüne hizmet vermiş 25 firmanın hikayeleri işleniyor. Mümkün olduğunca firma kurucularıyla görüşülerek hazırlanan "Makine Hikayeleri 50+(2)" kitabında firmaların başarıları, başarısızlıkları; mutlulukları, üzüntüleri; hayal kırıklıkları

ve umutları öykü tadında okuyucuya aktarılıyor. İmkansızlıklar içinde var olma savaşı vermiş, var olmayı başarmış ve modern Türkiye'nin temellerini atmış bu firmaların hikayelerini okurken, kendi serüvenlerinize özdeşleşen anılar da bulacaksınız. İstanbul, Ankara, Konya, İzmir, Eskişehir, Gaziantep gibi farklı illerden 25 firmayla görüşülerek hazırlanan "Makine Hikayeleri 50+(2)" yaklaşık 7 ayda tamamlandı. Dergimizle birlikte dağıtımı yapılan "Makine Hikayeleri 50+(2)" 7.500 adetlik ilk baskısıyla okuyucuların beğenisine sunuluyor.

MOMENT EXPO İLE YENİ BİR KİTAP: DOĞADAN DÜŞÜNME ARAÇLARI

MOMENT EXPO, MAKİNE SEKTÖRÜNÜN ENTELEKTÜEL GELİŞİMİNE KATKI SUNAN KİTAP ÇALIŞMALARINA CLAUS MATTHECK'İN "DOĞADAN DÜŞÜNME ARAÇLARI" ÇEVİRİSİ İLE DEVAM EDİYOR.

Claus Mattheck'in, Karlsruhe Teknoloji Enstitüsü (KIT) tarafından yapılmış araştırma çalışmalarını baz alarak kaleme aldığı "Thinking Tools" (Düşünme Araçları) kitabı Moment Expo ile makine sektörünün beğenisine sunuluyor. Yazarın daha önce yayımlanmış olan "Doğanın Saklı Oluşum Yasaları" kitabının ileri bir aşaması sayılan "Thinking Tools"ta yazar; hasar bilgisi, hasar önleme ve doğayı gözleme konusunda uzun yıllar boyu yaptığı çalışmaları geniş bir şekilde ele alıyor.

Karlsruhe Teknoloji Enstitüsüne bağlı Malzeme Araştırmaları Enstitüsünde bölüm başkanlığı ve Mekanik ve Ağaçların Kırılma Davranışları ve Mekanik Yapı Elemanlarının Yorulma Kırılması konularında bilirkişilik yapan Claus Mattheck'in "Thinking Tools" (Düşünme Araçları) kitabı için, doğadaki yapı biçimlerinin formülsüz açıklanması için bir gidiş yolu denilebilir. Thinking Tools (Düşünme Araçları) ayrıca, bilgisayarsız biçimlendirme yapmak için bir kılavuz el kitabı niteliğinde.

“AR-GE PROJELERİMİZLE GELECEĞE YATIRIM YAPIYORUZ”

Ultrasonik yapıştırırmalı eldiven makinesinin modernizasyon projesini kısa süre önce tamamladıklarını ifade eden Kansan Makine Satış ve Yeni İş Geliştirme Direktörü Anıl Kırhallı, TÜBİTAK’tan onay bekleyen diğer Ar-Ge projeleriyle geleceğe yatırım yaparak, ürün yelpazelerini geliştirmeyi amaçladıklarını söyledi.

Semih ve Sedat Gezer tarafından İzmir’de kurulan 1992 yılında dört kişilik bir tamir atölyesi olarak faaliyetlerine başlayan Kansan Makine, bugün itibariyle iki fabrikada toplam 115 kişilik bir ekiple kağıt katlama makineleri ve ıslak mendil üretim hatları imal ediyor.

Kansan Makine’nin şirket yapılanması ve çalışmaları hakkında bilgi verir misiniz?

Tamamen yerli sermayeli bir firma olan Kansan, mavi ve beyaz yakalılarından oluşan toplam 115 çalışanı ile İzmir’de faaliyet gösteriyor. Satış ve teknik servis bakımında;

Brezilya’dan ABD’ye, Singapur’dan Peru’ya, Finlandiya’dan Güney Afrika Cumhuriyeti’ne kadar 45’in üzerinde ülkede müşterilerimize hizmet veriyoruz. Bu ülkelerin yerli üreticileri ve sanayi grupları ile çalışmalarımız olduğu gibi ayrıca sektörde dünya çapında tanınan önemli firmalar ile de doğrudan ya da dolaylı projeler ve işbirliği çalışmaları gerçekleştiriyoruz.

Ürünlerinizin üretimini nerede ve nasıl gerçekleştiriyorsunuz?

Makinelerimizi, şu anda bir tanesini yeni hizmete aldığımız İzmir’deki iki fabrikamızda imal ediyoruz. Ürünlerimizin

tüm tasarımları kendi Ar-Ge ekibimiz tarafından gerçekleştiriliyor. Özel komponentler ve özel işlem gerektiren parçalar hariç diğer bütün sac, boya, parça işleme, dik işlem, montaj, otomasyon işlemleri fabrikalarımızda yapılıyor. Ürettiğimiz makineler her ne kadar çeşitli sınıflar içinde gruplandırılabilir de, müşterilerimizin özel olarak istediği opsiyonlar makineden makineye farklılık gösterebiliyor. Bilhassa yüksek segment yurt içi ve yurt dışı müşterilerimiz ile yaptığımız anlaşmalarda zaman zaman makinelerimizin bir bölümü, makine içindeki bir veya birkaç ünitenin tamamının tasarımının elden geçmesi ya da

tamamen değiştirilmesi gerekebilir. Dolayısıyla Ar-Ge ve teknik ofis ekibimiz birbiriyle yakın temasta çalışarak siparişi alınmış her makine için ayrı bir teknik proje oluşturuyor. Bu proje ise önce üretim planlama ve daha sonra da üretim bölümümüze devrediliyor. Makine projesine uygun ürün ağacını oluşturulduktan sonra Kansan Otomasyon Sistemi (KOS) içine entegre edilmiş ERP programımız çalıştırılarak ilgili siparişe ait tüm komponentlerin siparişleri otomatik olarak açılarak tedarik süreci başlıyor. Gelen mamul ve yarı mamul parçaların fabrika içi işlemleri ve montajları yine bu sistemden gelen günlük iş emirleri ile ilgili montaj ekiplerine aktararak sağlanıyor. KOS, kendi yazılım ekibimiz tarafından oluşturulan bir fabrika entegrasyon programıdır ve kullandığımız ERP programı ile entegre bir şekilde çalışarak üretim ayağına ait tüm süreçlerin izlenebilirliğini yüzde 100 seviyesinde sağlıyor. Standart özelliklere sahip bir makinenin teslim süresi minimum dört-dört buçuk ay civarındadır. Standart dışı özelliklere sahip bir siparişte ise üretim süresi altı-sekiz civarındadır. "Tam Ar-Ge makinesi" olarak tabir ettiğimiz sıfırdan konsept tasarımı yaptığımız makineler için ise teslim süresi bir yılı bulabiliyor.

Ürün çeşitleriniz ve bunların özellikleri hakkında bilgi verir misiniz?

Kansan hem ıslak mendil makineleri, hem de bu mendilleri paketleyen yatay paketleme makineleri üretimi alanında, anahtar teslim komple çözümler üreten dünyadaki tek firma konumundadır.

Firmamız ebatlama ve paketleme ana başlıkları altında farklı opsiyonlarda makineler üretiyor. Ebatlama başlığı altındaki otomatik makinelerimiz dakikada minimum 3 bin 600 yaprak ile 20 bin yaprak arasında üretim kapasitesine sahip. Ebatlama gurubu içinde, cep mendil sınıfındaki makinelerimiz yarı otomatik 800 yaprak/dakika ve tam otomatik olarak da 1800 yaprak/dakika kapasiteye sahip. Paketleme grubunda ise minimum 70 paket/dakika ile 120 paket/dakika kapasitelere sahip makinelerimiz bulunuyor. Tam otomatik çift paketlemeli yüksek platform üretim hattında ise 190-200 paket/dakika kapasitesine ulaşabiliyoruz. Makinelerimiz ıslak mendil üreticilerinin her türlü farklı katlama, sıvı dozajlama, hijyen, kullanım kolaylığı ve kapasite beklentilerini karşılayan; üzerlerinde tüm iyileştirme faaliyetlerinin tamamlandığı güvenilir üretim platformlarıdır. Güvenilir makineler üretebilmemizin

Üretimimizin yüzde 75'inden fazlasını ihraç ediyoruz. Aralarında Singapur, Peru, Finlandiya, Güney Afrika Cumhuriyeti ve ABD'nin de yer aldığı dünyanın 45'ten fazla ülkesinde ürünlerimiz kullanılıyor.

temelinde yatan en önemli sebep müşterilerimizle yürüttüğümüz yakın ilişkilere. Özellikle pazar lideri konumundaki yerel ve çok uluslu üreticilerin, makinelerimizin geliştirilmesine çok önemli etkileri bulunuyor. İşletme açısından daha konforlu ve endüstrinin şimdiki ve gelecekteki ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik müşterilerimizden gelen talepler; aynı model makinelerimizin bile, bir öncekinden daha iyi ve konforlu hale gelmesini sağlıyor.

Yeni geliştirdiğiniz bir ürün var mı? Varsa bu ürünün kullanım alanı ve özellikleri hakkında bilgi verir misiniz? Ar-Ge ekibimiz, önceki yıllarda ürettiğimiz ultrasonik yapıştırıcı eldiven makinesinin modernizasyon projesini kısa bir süre önce tamamladı. Bu makine, ultrasonik yapıştırma aracılı-

Kansan olarak gelecek stratejimizi farklılaşma üzerine kurduk ve şu ana kadar gerek yurt içinde gerekse yurt dışındaki rakiplerimizle doğrudan bir rekabet içine girmedik.

ğıyla eldivenleri iç laminasyonlu ya da laminasyonsuz olarak çeşitli boylarda üretebiliyor, gerekli görüldüğü takdirde bir pulverizasyon sistemi ile eldivenleri nemlendirebiliyor, boyut küçültmek maksatlı ikiye katlayabiliyor ve istenen adette üst üste istifleyerek yatay paketleme makinesine otomatik olarak transfer edebiliyor. Bu makinede imal ettiğimiz eldivenler özellikle yatalak hastalar, yaşlı kimseler veya banyo yapamayacak şartlarda bulunan kişiler için temizlik imkanı sunuyor. Özellikle yaşlı ve hasta nüfusun fazla olduğu Avrupa, Rusya, Uzak Doğu gibi pazarlarda oldukça fazla talep görecektir bir makine olduğunu düşündüğümüz ultrasonik yapıştırıcı eldiven makinesimiz hakkında, tasarım aşamasındayken dahi aldığımız geri dönüş ve talepler bu düşüncemizi destekliyor.

“İKİ PROJEMİZ TÜBİTAK’TAN ONAY BEKLİYOR”

Islak mendil kapak takma makinesi tasarımı, 10 bin yaprak kapasiteli ıslak mendil makinesi tasarımı, bisküvi için açılır kapanır etiketli paketleme makinesi tasarımı ve vakumsuz ıslak mendil makinesi tasarımı projeleri için TÜBİTAK desteğinden faydalandıklarını belirten Kansan Makine Satış ve Yeni İş Geliştirme Direktörü Anıl Kırhallı, “Destek aldığımız bu projeler dışında ise jumbo bobin ünitesi ve kalite kontrol konveyörü tasarımlarımız başvuru aşamasında olan diğer projelerimiz arasında yer alıyor” dedi.

Çalışanlarınızın gelişimi konusunda ne gibi çalışmalar gerçekleştiriyorsunuz? Sektöründe lider bir firma olarak çalışanlarımızın ve yönetici personelimizin

gelişimine oldukça önem veriyoruz. Yaptığımız işlerle bağlantılı olarak çeşitli başlıklar halinde düzenlenen eğitimlerimiz mevcut. Bu kapsamda 2014 yılı içinde de servis ekibi için İngilizce eğitimi, tüm fabrika personeli için çevre bilinci eğitimi ve kişisel gelişim eğitimleri gerçekleştirmeyi hedeflediğimiz çalışmalar arasında bulunuyor.

Ulusal ya da uluslararası fuarlara katılıyor musunuz? Fuarların firmanız açısından önemi nedir?

ABD’de düzenlenen IDEA ve İsviçre’de düzenlenen INDEX, sektörümüz açısından dünya çapında öneme sahip olan ve bizim de periyodik olarak katıldığımız fuarlar arasında yer alıyor. Her iki fuar da üç yılda bir düzenleniyor ve ayrıca nonwoven sektörünün ileri gelen tüm firmalarının katıldığı, bu endüstriye ait tüm alıcıların ve satıcıların bir araya geldiği dünyanın en büyük iki ihtisas fuarı olarak kabul ediliyor. Bir sonraki INDEX fuarı 08-11 Nisan tarihleri arasında Cenevre’de düzenlenecek. Firmamız da 4309 numarada yaklaşık 250 metre-karelik bir stant ve üç adet makine ile fuarın en büyük katılımcılarından biri olacak. Bu iki fuarın dışında 2012 yılı içinde Brezilya Sao Paulo’da düzenlenen teknik tekstil fuarı NT & TT’ye ve 2103 yılında Shenzen’de düzenlenen

Cidpex, Şangay’da düzenlenen SINCE fuarlarına da katıldık.

“ÜRETİMİMİZİN YÜZDE 75’İNDEN FAZLASINI İHRAÇ EDİYORUZ”

Kansan’ın Türkiye’de pazar lideri olduğunun altını çizen Kırhallı, “Firmamız toplam üretiminin yüzde 75’inden fazlasını ihraç ediyor. Bugüne kadar aralarında Singapur, Peru, Finlandiya, Güney Afrika Cumhuriyeti ve ABD’nin de yer aldığı dünyanın 45’ten fazla ülkesine ürünlerimizi gönderdik. İhracat gerçekleştirdiğimiz ülke sayısını her yıl artırarak markamızın adını dünyaya duyurmak en büyük amaçlarımızdan bir tanesi. Kansan olarak son beş yılda ihracat hacmimizi de ortalama yüzde 30 oranında artırdık. Önümüzdeki üç yılda ise bu oranı minimum yüzde 15 daha artırmayı hedefliyoruz” dedi.

İhracat konusunda karşılaştığınız sorunlar var mı? Varsa bu sorunların çözüm yolu sizce nedir?

Özellikle Brezilya, Meksika gibi, ülkemizle ikili serbest ticaret anlaşmaları olmayan Latin Amerika ülkelerinde; serbest ticaret anlaşması bulunan Avrupa Birliği ve ABD’deki rakip firmalara kıyasla ithalat vergileri sebebi ile fiyat dezavantajı yaşıyoruz. Tüm bu güçlüklerle rağmen 2013 yılında Meksika, Peru

ve Arjantin'deki bazı müşterilere satış gerçekleştirebildik. Ancak bu bölgedeki potansiyelin, aldığımız işlerden çok daha fazla olduğunu düşünüyoruz. Sektörde faaliyet gösteren diğer makine firmalarının da karşılaştığı bu problemleri aşmak için, ilgili devlet kurumlarının bu ülkeler özelinde daha aktif çalışarak ticari bariyerleri hafifletmeleri ya da tümünden kaldırmaları en büyük beklentimiz.

Türkiye makine üretimi açısından sizce ne durumda?

Türk makinelerinin saygınlığının son yıllarda tüm dünyada arttığını memnuniyetle görüyoruz. Ne var ki, geçmişte bazı makine üreticilerinin tek seferlik satış hedefleyerek günü kurtarmaya yönelik eksik ve sorunlu işlerin olumsuz etkileri bugün bile devam ediyor. Bu durum bizim gibi rüştünü ispat etmiş bir firma için dahi, özellikle beklentinin yüksek olduğu ABD ve Avrupa pazarlarında işimizi zorlaştırıcı bir faktör olarak karşımıza çıkıyor. Bu noktada Türk menşesine sahip olmak halen Avrupalı alıcılar için bir şüphe konusu. Ancak pek çok sektörde başarılı makinecilerimizi gördükçe bu sıkıntının da ilerleyen zamanlarda hafifleyeceğini umuyorum.

"FİRMAMIZ 2013 YILINDA YÜZDE 50 ORANINDA BÜYÜDÜ"

2013 yılında belirledikleri hedeflere ulaştıklarını ve bir önceki yıla göre yüzde 50'lik bir büyüme oranı yakaladıklarını söyleyen Kansan Makine Satış ve Yeni İş Geliştirme Direktörü Anıl Kırhallı sözlerini şöyle sürdürdü: "2014 yılının ilk sekiz aylık dönemini, 2013 sonu itibari ile satış ve kapasite olarak doldurduk. 2014 yılında

2013'te olduğu gibi yüksek bir büyüme beklemiyoruz. Ancak 2014'te özellikle Ar-Ge projelerimizle, geleceğe yatırım yapmayı ve portföyümüzü geliştirmeyi amaçlıyoruz. Islak mendil üretim hatları açısından minimum 15-20 oranında bir büyüme rakamı hedefledik ve şu ana kadarki göstergelere baktığımızda bu rakamları yakalayabileceğimizi ifade edebilirim."

Sektöre bakıldığında size göre en büyük problem nedir?

Ortak hedefleri olan bir ülke ve üreticiler topluluğu haline gelmemiz gerektiğini düşünüyorum. Avrupa'daki üreticilere bakarsanız, belli sahalarda uzmanlaştıklarını, birbirleri ile çok fazla doğrudan rekabete girmediklerini ve her birinin kendi pazarı ve rekabetçi üstünlükleri olduğunu görürsünüz. Ancak bu prensipler maalesef Türkiye'de çok fazla uygulanmıyor. Aynı sektörde, aynı işi, aynı rekabet üstünlükleri kullanarak yapmaya çalışan firmalar mevcut. Bu durum da, üreticiler farklılaşamadığı için aynı pastadan pay almaya çalışan birçok firmanın ortaya çıkmasına neden oluyor. Sonuç olarak ister istemez hem yurt içi, hem de yurt dışı pazarlarda Türk üreticiler kendi kendileri ile doğrudan rekabete giriyor. Çoğu zaman da bu, bir fiyat düşürme rekabeti şeklinde gerçekleşiyor. Fiyat rekabeti dışında kalmanın ve her üreticinin kendini farklılaştırarak pazardaki farklı alıcıları hedeflemesinin bu noktada yapılacak en doğru şey olduğunu düşünüyorum. Kansan olarak bu yüzden gelecek stratejimizi de tamamen farklılaşma üzerine kurduk ve şu

ANIL KIRHALLI KİMDİR?

Gazi Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümünden mezun olan Anıl Kırhallı, Dokuz Eylül Üniversitesi Lojistik Yönetimi ve Ulaştırma Bölümünde Yüksek Lisans eğitimi aldı. Lojistik ve ihracat sektöründe faaliyet gösteren yerli ve yabancı firmaların operasyon ve satış pazarlama departmanlarında çalışan Kırhallı, 2010 yılından bugüne Kansan Makine'de Satış ve Yeni İş Geliştirme Direktörü olarak görev yapıyor. Kırhallı, evli ve bir çocuk babasıdır.

ana kadar gerek yurt içinde gerekse yurt dışındaki rakiplerimizle doğrudan bir rekabet içine girmedik. Bu strateji bize, imal ettiğimiz makineleri gerçek değerinde satabilme avantajını da beraberinde getirdi.

“DÜNYA LİDERLERİYLE REKABET EDİYORUZ”

Boru, granül ve profil hatları üretimi alanında faaliyet gösteren Mikrosan Makina, 52 ülkeye ihracat gerçekleştiriyor. Yüksek kapasitede, enerji verimliliğini maksimuma taşıyacak yeni makinelerinin Ar-Ge çalışmalarına devam ettiklerini söyleyen Mikrosan Makina Satış ve Pazarlama Müdürü Ahmet Sönmez, “Faaliyet alanımızda dünya liderleriyle rekabet ediyoruz” dedi.

Naci sönmez tarafından 1978 yılında 150 metrekarelik bir atölyede faaliyete başlayan Mikrosan bugün itibarıyla sahip olduğu üç fabrikada plastik hammadde ile üretim yapan firmaların çözüm ortağı olarak çalışmalarını sürdürüyor.

Mikrosan'ın üretim çalışmaları hakkında bilgi verir misiniz? Mikrosan olarak PVC esaslı plastik kapı pencere doğrama profili ve PE, PP ve PVC esaslı boru imalatı yapan müşterilerimizin isteklerine uygun olarak, yüksek kapasiteli paralel çift vidalı ve tek vidalı ekstruderlerin

kullanıldığı boru ve profil hatlarını, bilgisayar kontrollü sistemlerle donatarak üretiyoruz. Sektörün ilk yerli makinelerini üreten firmamızın, sahip olduğu kalite ve satış sonrası hizmetlerle zaman içinde müşterilerimizin yerli malı makineye bakış açısını olumlu yönde değiştirdiğini söyleye-

bilirim. Firmamız faaliyete başladığı günden bugüne; hizmet verdiği üretici firmaların işlerini kolaylaştırmak, daha yüksek kalitede üretim yapmalarını sağlamak, başarı grafiklerini yükseltmek ve üretim maliyetlerini düşürerek karlılıklarını artırmak için sürekli projeler geliştiriyor.

Ürün çeşitleriniz nelerdir ve üretimizi nerede gerçekleştiriyorsunuz?
Mikrosan, yılda 250 adet makine kompleksi üreten ve toplam 26 bin metrekare alanda faaliyet gösteren üç fabrikasıyla önemli bir üretici konumunda bulunuyor. Fabrikalarımızda boru, granül, ve profil hatları üretimi gerçekleştiriyoruz. Ürün yelpazemizin en geniş olduğu alan boru üretim hattı olarak öne çıkıyor. Firmamızda büyük bölümü mühendis olmak üzere 160 kalifiye personel görev yapıyor. Fabrikalarımızın iki tanesi Gebze’de, bir tanesi ise Kocaeli’de bulunuyor. Metal sertleştirme, konstrüksiyon, imalat ve boyahane birimlerimiz Kocaeli’deki fabrikamızda yer alıyor. Gebze’deki fabrikamızın birinde talaşlı imalat, merkez fabrika olan diğerinde ise montaj, test, sevkiyat ve yönetim işlerini yürütüyoruz.

Firmanız ve ürünlerinizle ilgili gerçekleştirdiğiniz TÜBİTAK ve benzeri projeleriniz var mı?
Bugüne kadar “Isıl İşlem ve Ekstrüz-

yon Teknolojileri” konu başlıkları altında iki adet TÜBİTAK destekli proje gerçekleştirdik. Isıl işlem teknolojileri ile ilgili olan projemizi 2009-2011

Firmamız, sahip olduğu kalite ve satış sonrası hizmetler ile zaman içinde müşterilerin yerli malı makineye bakışını olumlu yönde değiştirdi.

yılları arasında başarıyla tamamladık. Diğer projemiz ise 2011 yılında başladı ve 2014 yılı içinde tamamlanacak.

“YENİ NESİL MAKİNELERİMİZİ BU YIL PAZARA SUNACAĞIZ”

Mikrosan’ın kurulduğu günden bu yana müşteri memnuniyetini ve kaliteli üretimi ilke edindiğini ifade eden Mikrosan Makina Satış ve Pazarlama Müdürü Ahmet Sönmez, “Bu disiplini

TÜBİTAK destekli Ar-Ge projeleri üzerinde çalışmalarımız sürüyor. Ürettiğimiz yenilikçi makinelerle en iyiyi sunma gayreti içindeyiz.

tesisat, savunma, elektronik, tekstil ve ambalaj başta olmak üzere pek çok sektöre hizmet veren firmamızın ürettiği yenilikçi makinelerle faaliyet gösterdiği alanda dünyanın en iyileriyle rekabet ettiğini söyleyebilirim” dedi.

Çalışanlarınızın gelişimi konusunda ne tür çalışmalar gerçekleştiriyorsunuz? Firmamızın her kademesinde görev yapan çalışanımız, görev yaptığı birimle ilgili olarak yıl boyunca belirli periyotlarla

sürdürülebilir kılmak adına da Ar-Ge ve Ür-Ge çalışmalarına ağırlık verdik. Güçlü Ar-Ge departmanımız ve çeşitli üniversitelerden profesörlerin danışmanlık yaptığı teknik kadromuz ile müşterilerimize hep daha iyiyi sunmak adına fikirler ve teknolojiler geliştiriyoruz. Bu çalışmalarımız doğrultusunda da fındık, fıstık ve çekirdek kabuğu, zeytin çekirdeği gibi çöpe atılan doğal ve ahşap bazlı malzemeyi hammadde olarak kullanarak, dünyada sadece beş ülkede bulunan ahşap katkılı plastik profil makinesini ürettik. Ayrıca şu anda yeni nesil yüksek kapasiteli tek ve çift vidalı ekstruderler üzerinde Ar-Ge çalışmalarımız devam ediyor. Bu yeni makinelerimizin ana özelliği yüksek kapasitede en az enerjiyi kullanarak çalışabilmeleridir. Amacımız 1 kilogram ürünü imal ederken harcanan birim enerjiyi asgariye indirmektir.

2014 yılı içinde bu yeni nesil ekstruderleri ürün portföyüne dahil edeceğiz. İnşaat, otomotiv, mobilya, sıhhi

Makinelerimizi ihraç ettiğimiz ülke sayısını yakın bir zamanda 70'e çıkarmayı hedefliyoruz.

düzenlenen çeşitli eğitim çalışmalarına katılır. Ayrıca servis bölümümüz de satış sonrası firmalara teknik hizmet ve eğitim konusunda gereken desteği sağlar. Devreye alma operasyonunda ekstruderleri kullanacak operatöre; temel kullanım bilgileri, hattın verimli çalışmasını sağlayacak hususlar, çekilen ürünle ilgili edinilmiş tecrübeler aktarılır.

Mikrosan'ın ihracat potansiyeli hakkında bilgi verir misiniz?

Ürettiğimiz her kalemde ihracat gerçekleştiriyoruz. Almanya, İsveç, Çek Cumhuriyeti, Slovakya, ABD, İsrail, İtalya, Fransa, Hindistan, İran, Rusya, Ukrayna, Azerbaycan, Özbekistan, Kazakistan, Senegal, Etiyopya, Sudan, Tunus, Fas, Moritanya'nın da aralarında bulunduğu 52 ülkede makinelerimiz çalışıyor. Üretim potansiyeli dikkate alındığında dünya için büyük bir tehlike haline gelen Çin'e dahi makine satışı gerçekleştiriyoruz.

Sektörün size göre en büyük problemi nedir?

Verimsiz makine dizaynı, firmaların kalitesiz makine kullanımı nedeniyle

yaşadığı sorunlar, satış sonrası servisi ve yedek parça desteği olmayan firmaların ürünlerinin tercih edilmesinden kaynaklanan üretim kayıpları; ülkemiz makine sektörünün doğrudan veya dolaylı olarak karşılaştığı en önemli problemler arasında sayılabilir. Bunun haricinde Türkiye'de hala çok sayıda plastik boru üreticisi firmanın kilogram başına maliyet hesabı yapmadan pazara girmesi ve karşılaştığı durum karşısında çareyi hurda malzeme kullanmakta bularak kalitesiz ürünleri pazara sokması; hem makine üreticisi firmaları, hem de o ürünün kullanıcılarını zor durumda bırakıyor.

"MAKİNE ÜRETİM KAPASİTEMİZİ ARTIRACAĞIZ"

"Makine üretim kapasitemizi artırıp, sahip olduğumuz ekstrüzyon teknolojisini daha da geliştirerek bu alanda üretim yapacak olan müşterilerimizin taleplerine yüzde 100 cevap vermek istiyoruz" diyen Sönmez, makine ihraç ettikleri ülke sayısını da yakın bir zamanda 70'e çıkarmayı hedeflediklerini de sözlerine ekledi.

AHMET SÖNMEZ KİMDİR?

İstanbul'da 1982 yılında doğan Ahmet Sönmez üniversite eğitimini İngiltere'de tamamladı. Sönmez, aile şirketi olan Mikrosan Makina'da Satış ve Pazarlama Müdürü olarak görev yapıyor.

MAKİNE İHRACATININ 2013 KARNESİ

Türkiye'nin makine ihracatı 2013 yılı sonunda 14 milyar dolara yükseldi. 2012 yılına göre yüzde 8 artış gösteren makine ihracatının performansını, uzmanların değerlendirmeleri ışığında, alt sektörlerin rakamsal analizleriyle okuyucularımıza sunuyoruz.

Türkiye ekonomisi, 2012 yılında uygulanan ekonomiyi soğutma ve dengeleme politikaları ile oluşan yavaşlamanın ardından 2013 yılına yüzde 4 büyümeye ve bunu destekleyen yatırım yapılabilir ülke kredi notlarına ulaşılması hedefiyle girdi. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre, 2013 yılında ekonomide kademeli toparlanma gerçekleşti ve hedeflenen büyümeye oranlarına ulaşıldı. 2013 yılında büyümenin dinamiklerine bakıldığında en önemli katkıyı özel tüketim harcamalarındaki canlanma ile kamu tüketimi ve özellikle yatırım harcamalarındaki sıçrama destekledi. Özel sektör yatırımları ilk dokuz ayda küçülürken, net ihracatın katkısı ise negatif oldu. 2013 yılında ihracat artışı neredeyse olmadı ve geçen yılki gibi 151,7 milyar dolara kaldı. İthalat ise yüzde 6 artarak 250 milyar dolara yükseldi. Uzmanlar ihracat artışında yavaşlamayı iki temel nedene bağlıyor. Bunlardan ilki; altın ihracatının 2013 yılında oldukça düşük seviyelerde gerçekleşmesi, ikincisi ise yakın ve komşu ülkelerle yaşanan siyasi sıkıntıların ihracatı sınırlamasıdır. AB pazarlarında özellikle yılın ikinci yarısında başlayan canlanma ise ihracatı bir miktar destekledi. 2013 yılında cari açık kontrol altında tutulurken, işsizlik ve enflasyon oranlarında artışlar yaşandı. İşsizlik rakamı ortalama yüzde 9,5 ile 2013'ü kapatırken, enflasyon yılın ikinci yarısında yaşanan kur ve faiz artışları ile yüzde 7,4 olarak hedeflerin oldukça üzerinde gerçekleşti. 2013 yılında dünya ekonomisi yılbaşında-

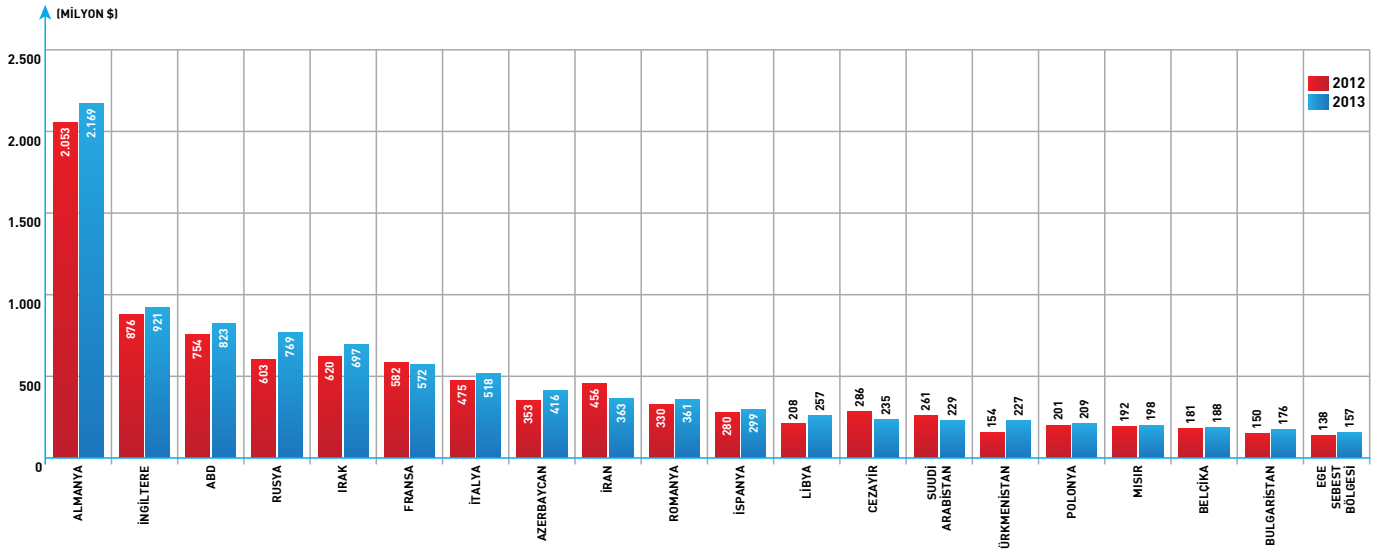
ki beklentilerin ve 2012 yılının da altında yüzde 2,3 büyüdü. 2013, dünya ekonomisi ile ticareti açısından kademeli ve sınırlı bir toparlanma, büyüme yılı olarak geçti. 2013 yılında gelişmiş ülkelerde göreceli bir toparlanma, gelişen ülkelerde ise yavaşlama eğilimi ortaya çıktı. Avrupa Birliği ekonomileri yeniden büyümeye başladı. ABD, İngiltere ve Japonya ekonomilerinde büyüme hızlandı. Buna karşın Çin, Hindistan, Rusya ve Brezilya'nın yer aldığı BRIC ülkeleri ile diğer gelişen ülkelerin büyüme performansları potansiyellerinin altında gerçekleşti. Dünya ekonomisinin 2014 yılında yüzde 3 büyümesi bekleniyor. Gelişmiş ülkelerin tamamında büyüme ortalamasının yüzde 2 seviyesinde gerçekleşeceği öngörülmüyor. Gelişen ülkelerde ise yüzde 5,1'lik büyüme oranı ile yine beklentinin altında kalacak. Dünya ekonomisindeki yavaşlamaya bağlı olarak dünya ticaretinin performansı da 2012 ve 2013 yıllarında düştü. Küresel krizin etkisiyle birlikte 2009 yılında yüzde 21,7 daralan dünya ticareti 2010 yılında yüzde 23,4 ve 2011 yılında yüzde 18 büyüyerek 17,8 trilyon dolara ulaşmıştı. 2012 ve 2013 yıllarında ise dünya ticaretinde durağanlık yaşandı. 2012 yılında dünya ticareti değer bazında sadece yüzde 0,2 büyüyerek 17,9 trilyon dolar oldu. 2013 yılında ise öngörülen yüzde 3'lük büyüme ile küresel ölçekte 18,4 trilyon dolara ulaştığı tahmin ediliyor. 2014 yılında ise dünya ticaretinin miktar olarak yüzde 5, değer olarak ise yüzde 4 büyümesi ve 19,1 trilyon dolara yükselmesi bekleniyor.

TÜRKİYE'NİN MAKİNE İHRACATI YÜZDE 8 ARTTI

Uzmanlara göre, 2023 yılında 100 milyar dolarla toplam ihracatın yüzde 20'sini karşılaması beklenen Türk makine sektörünün hedeflerine ulaşabilmesi için ilgili devlet kurumları tarafından desteklenmesi gerekiyor. Dünyadaki mevcut yapıya ve süregelen sorunlarına rağmen bir önceki yıla göre yüzde 8 büyümeye oranı yakalayan makine sektörünün ihracatı 14 milyar dolara yükseldi. Türkiye, 31 milyar dolarlık makine ithal ediyor. Sektör temsilcilerine göre bu rakamın yüzde 70'lik kısmını karşılayacak makineler Türkiye'de üretilebildiği halde ithal ediliyor. İlgili kamu kurumları nezdindeki çalışmalar neticesinde, kamu ihalelerinde, fiyatı yüzde 15 yüksek olsa dahi Türk mallarının alımına yönelik karar çıkarıldı. Bir ülkenin makine sektöründe gelişme sağlamadan ülke ekonomisinde ciddi bir ilerleme kaydedilemeyeceği görüşünde birleşildi. 2013 yılında makine sektörünün gerçekleştirdiği 14 milyar dolarlık ihracatın 4 milyar dolarını aksam ihracatı oluşturuyor. Türkiye ise 5 milyar dolarlık aksam ithal ediyor. Son 12 yılda makine ihracatının ithalatı karşılama oranı yüzde 27'den yüzde 46'ya yükseldi. Makine ihracatında 2013 yılında Almanya pazarında yüzde 6, Amerika pazarında yüzde 9 artış gözlemlendi. Bu artış oranları, kalkınmış ülkelerin Türkiye için çok önemli olduğunu ortaya koyuyor. Türkiye'nin makine ihracatında ilk 10 ülke listesinde Almanya 2,1 milyar dolar ihracat değeriyle ilk sırada bulunuyor. Makine

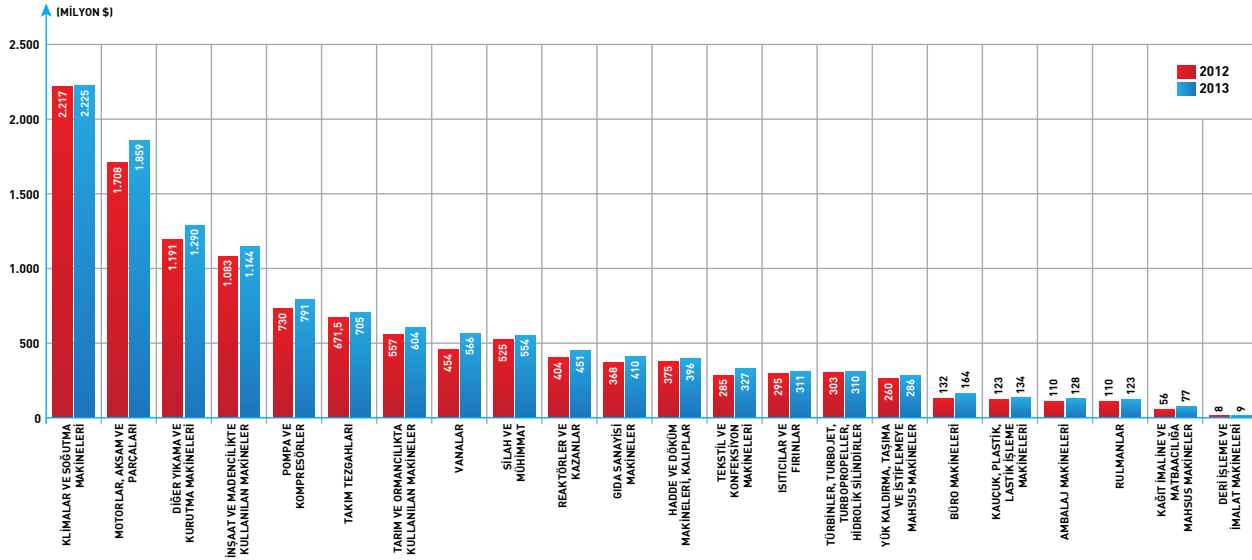
MAKİNE SEKTÖR TAMAMI İTİBARIYLA İHRACAT GERÇEKLEŞTİRİLEN İLK 20 ÜLKE (MİLYON \$) (2012-2013 YILLARI 1 OCAK-31 ARALIK DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

**MAKİNE VE AKSAMLARI SEKTÖR TAMAMI İTİBARIYLA İHRACAT KAYIT RAKAMLARI (MİLYON \$)
(2012-2013 YILLARI 1 OCAK-31 ARALIK DÖNEMİ)**

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

sektöründe 2013 yılında en fazla ihracat gerçekleştiren alt sektör, klima ve soğutma makineleri oldu. 2013 yılının söz konusu ürün grubunda gerçekleştirilen ihracat 2,2 milyar dolar olarak kaydedildi. Listenin ikinci sırasında bulunan motorlar, aksam ve parçaları kaleminde 2012 yılında 1,7 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirilirken bu rakam 2013 yılında yüzde 8,8 artışla 1,8 milyar dolara yükseldi. Diğer yıkama ve kurutma makineleri, aksam ve parçaları ürün grubu en fazla ihracat yapılan üçüncü kalem oldu. 2013'te 1,3 milyar dolar değerinde ürün ihraç eden söz konusu

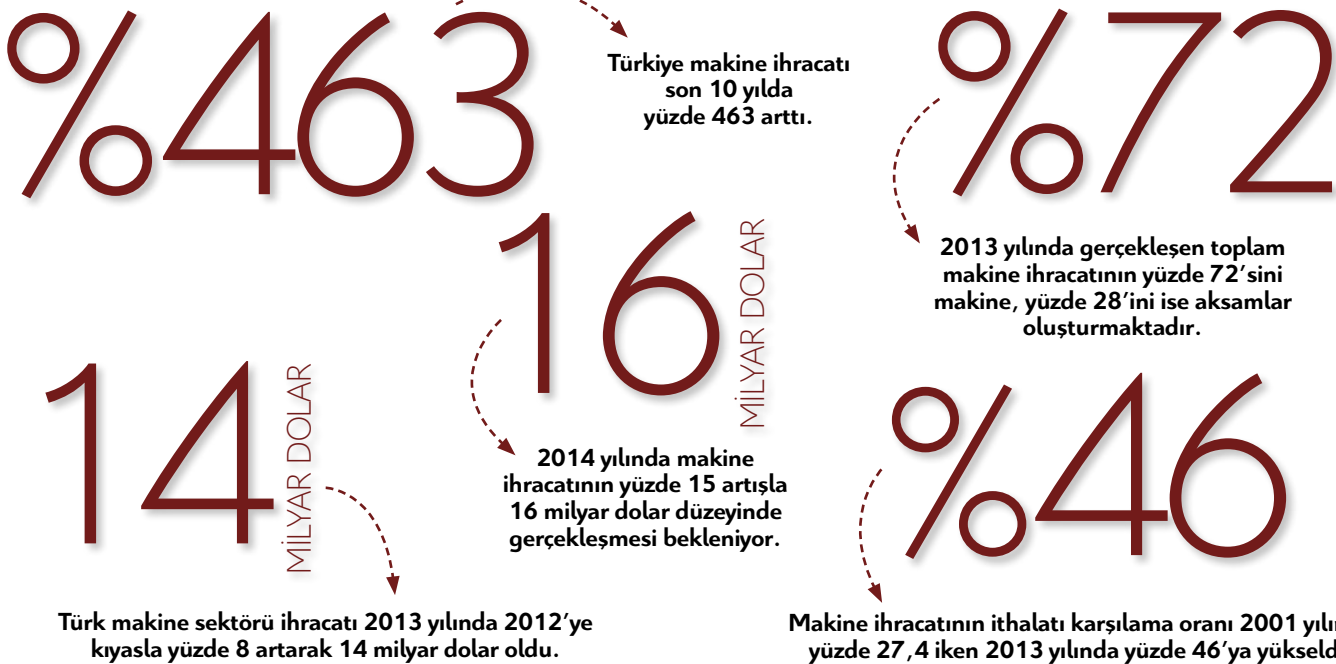
mal grubunun, 2012'deki ihracatı 1,2 milyar dolar seviyesindeydi. Diğer yıkama ve kurutma makineleri, aksam ve parçaları ürün grubunun ihracatı da 2013 yılında bir önceki yıla göre yüzde 8,4 artış gösterdi.

MAKİNE İHRACATINDA ALMANYA YİNE İLK SIRADA

Makine sektöründe en fazla ihracat gerçekleştirilen ilk 10 ülke listesinin ilk sırasında Almanya yer alıyor. Almanya'ya 2012 yılında 2 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirilirken bu rakam, 2013'te yüzde 6 artışla 2,1 milyar dolara yükseldi.

İkinci sıradaki İngiltere'ye yönelik makine ihracatımız 2013 yılının Ocak-Aralık döneminde 921 milyon dolar olarak gerçekleşti. 2012 yılında söz konusu ülkeye yönelik makine ihracatımız 876 milyon dolar seviyesindeydi. İngiltere'ye yönelik ihracatımızdaki artış yüzde 5,2 olarak kaydedildi. En fazla ihracat gerçekleştirilen ilk 10 listesinin üçüncü sırasındaki ABD'ye 2012 yılının Ocak-Aralık döneminde 754 milyon dolarlık makine ihraç edilirken bu rakam, 2013 yılının aynı döneminde, yüzde 9,1 artışla 823 milyon dolar seviyesine ulaştı.

RAKAMLARLA 2013 YILI MAKİNE İHRACATI

MAKİNE SEKTÖR TAMAMI İTİBARI İLE İHRACAT KAYIT RAKAMLARI

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

MAL GRUBU ADI	1 OCAK-31 ARALIK 2012			1 OCAK-31 ARALIK 2013			[%] DEĞİŞİM	
	MİKTAR (BİN TON)	DEĞER (MİLYON \$)	\$/Kg	MİKTAR (BİN TON)	DEĞER (MİLYON \$)	\$/Kg	MİKTAR	DEĞER
REAKTÖRLER VE KAZANLAR	58,5	403,7	6,9	61,9	451,1	7,3	5,8	11,7
TÜRBİN, TURBOJET, TURBOPROPELLER, HİDROLİK SİLİNDİRLER VE AKSAM PARÇALARI	10,5	303,1	28,8	12,4	310,2	25,0	17,9	2,3
POMPALAR VE KOMPRESÖRLER	86,0	729,6	8,5	89,9	791	8,8	4,6	8,4
VANALAR	48,0	454	9,4	57,3	566,3	9,9	19,4	24,7
KLİMALAR VE SOĞUTMA MAKİNELERİ	480,7	2.217	4,6	459	2.225	4,8	-4,5	0,3
ISITICILAR VE FIRINLAR	36,3	295,4	8,1	40,7	311,2	7,6	12,2	5,3
HADDE VE DÖKÜM MAKİNELERİ, KALİPLAR, AKSAM VE PARÇALARI	49,2	374,7	7,6	44,7	396,3	8,9	-9,1	5,8
GIDA SANAYİİ MAKİNELERİ, AKSAM VE PARÇALARI	60	368	6,1	67,6	410,2	6,1	12,6	11,5
TARIM VE ORMANCILIKTA KULLANILAN MAKİNELER, AKSAM VE PARÇALARI	115	556,8	4,8	117,4	603,5	5,1	2,1	8,4
YÜK KALDIRMA, TAŞIMA VE İSTİFLEMeye MAHSUS MAKİNELER, AKSAM PARÇALARI	51	259,9	5,1	56,4	286,2	5,1	10,6	10,1
İNŞAAT VE MADENCİLİKTE KULLANILAN MAKİNELER, AKSAM VE PARÇALARI	263,2	1.083	4,1	261,2	1.144	4,4	-0,7	5,7
KAĞIT İMALİNE VE MATBAACILIĞA MAHSUS MAKİNELER	6	55,5	9,2	8,1	77,3	9,5	35,0	39,2
TEKSTİL VE KONFEKSİYON MAKİNELERİ AKSAM VE PARÇALARI	50,3	285	5,7	51,4	327	6,4	2,1	14,7
DİĞER YIKAMA VE KURUTMA MAKİNELERİ, AKSAM VE PARÇALARI	361,8	1.191	3,3	373,3	1.290	3,5	3,2	8,4
DERİ İŞLEME VE İMALAT MAKİNELERİ, AKSAM VE PARÇALARI	1,4	7,7	5,2	1,7	9	5,3	15,2	18,1
KAUÇUK, PLASTİK, LASTİK İŞLEME VE İMALATINA AİT MAKİNELER	10,1	122,8	12,1	11,2	134	12,0	10,5	9,1
TAKIM TEZGAHLARI	95	671,5	7,1	96,4	705,1	7,3	1,6	5,0
MOTORLAR, AKSAM VE PARÇALARI	107,2	1.708	15,9	109,1	1.859	17,0	1,8	8,8
BÜRO MAKİNELERİ	3,4	132,4	38,8	3,6	163,6	44,9	6,7	23,6
RULMANLAR	10,1	110,1	10,9	10,2	123,4	12,0	1,4	12,1
SİLAH VE MÜHİMMAT	14	524,9	37,3	19,3	553,4	28,6	37,8	5,4
AMBALAJ MAKİNELERİ, AKSAM VE PARÇALARI	5,2	109,7	20,9	5,2	128,4	24,4	0,2	17,1
TOPLAM	2.053	12.964	6,3	2.095	13.998	6,7	2,0	8,0

**KALİTELİ
MAKİNEİNİN İŞARETİ:
TURQUM®
TURKISH QUALITY OF MACHINERY**

TURQUM markası ürünün üretim kalitesini, servis ve satış sonrası hizmetlerinin yeterliliğini ve kullanım güvenliğini garanti altına alan bir ürün belgelendirmesidir.

TURQUM logosu tüm dünyada tüketici ve tedarikçiler için tek manaya gelmektedir:

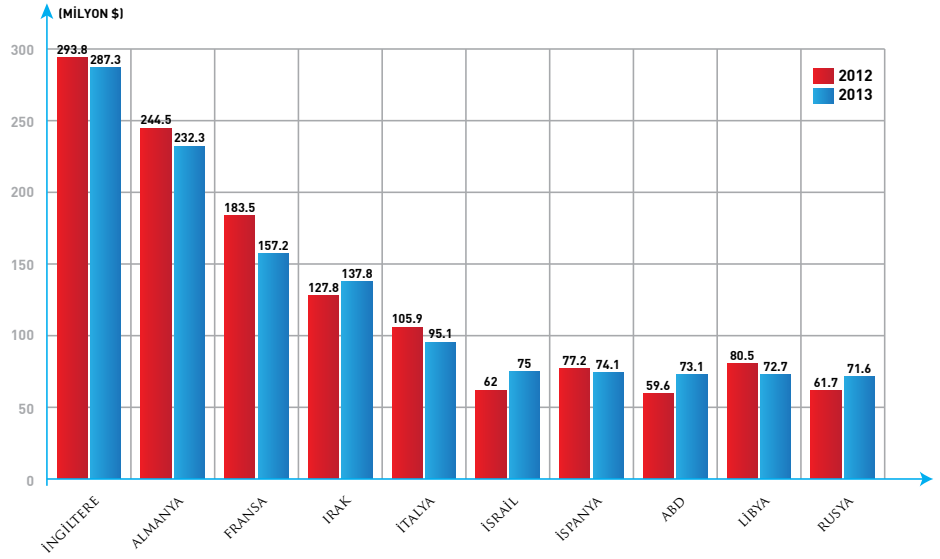
KALİTELİ MAKİNE, GÜVENİLİR İMALATÇI!

KLİMALAR VE SOĞUTMA MAKİNELERİ

KLİMALAR VE SOĞUTMA MAKİNELERİ İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE
(2012-2013 YILLARI 1 OCAK-31 ARALIK DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı
Birlikleri Kayıtları

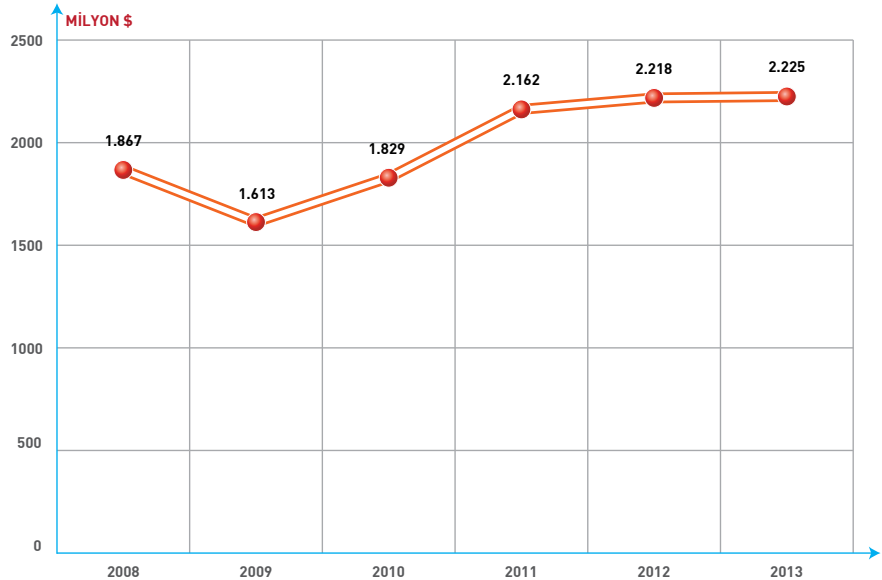

Soğutmanın yapay yöntemlerle kullanılmaya başlamasının tarihi, 3 bin yıldan daha öncelere uzanıyor. Gıdaların ve bozulabilir ürünlerin muhafazasında kullanılan buz, 18. yüzyılın başlarında, yeraltı buzullarından elde ediliyordu. 16. yüzyılda, kimyasal yöntemlerle soğutma keşfedildi. Sodyum nitrat veya potasyum nitrate su ilave edildiği zaman suyun sıcaklığı düşüyor ve bir soğutma sağlanıyordu. Bilinen ilk yapay soğutma metodu William Cullen tarafından Scotland'ta Glasgow Üniversitesi'nde 1756 yılında uygulandı. Cullen, dietil eter tankı içinde kısmi bir vakum yaratabilmek için bir pompa kullandı. 1800'lü

yılların ortalarında, buz ABD için bir ihracat ürünüydü. Buz, iyi bir ticaret metası olarak gemilerle Karayiplere ve Güney Amerika'ya naklediliyordu. 19. yüzyılın ilk yarısında, bu konu ABD için ciddi bir iş kolu haline geldi. İlk absorpsiyonlu soğutma sistemi, suda çözünen gaz halde amonyak kullanan bir sistemdi (aqua ammonia). Bu sistem, 1859'da Fransa'da Ferdinand Carré tarafından geliştirildi ve 1960 yılında patenti alındı. Amonyakın toksit özelliklerinden ötürü, evsel sistemlerde amonyak kullanımı tercih edilmesi, satış amaçlı buz üretiminde kullanıldı. Türkiye'nin 1950'li yıllarda tanıştığı klima ve soğutma sektörü

KLİMALAR VE SOĞUTMA MAKİNELERİ SEKTÖR TOPLAMI
(2008-2013 DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı
Birlikleri Kayıtları

gelişimini sürdürüyor. Bu gelişmenin daha sağlıklı sürdürülebilmesi içinde çeşitli çalışmalar yapılıyor. Yeni düzenlemelerle Türkiye'deki iklimlendirme, soğutma, klima pazarını geliştirerek, çevreye duyarlı teknolojilerle daha iyi noktalara taşınması hedefleniyor. Türkiye bireysel klima pazarının büyüklüğü açısından Avrupa'nın ilk üç ülkesi arasında. Dünyada soğutma ve havalandırma cihazlarına olan talep gün geçtikçe artıyor. Kalifiye iş gücü, teknoloji, jeostratejik konum, nüfus ve Türk girişimcilerinin kendine duyduğu güven sektörün önemli avantajları. İhracatın geliştirilmesi yönünde çeşitli

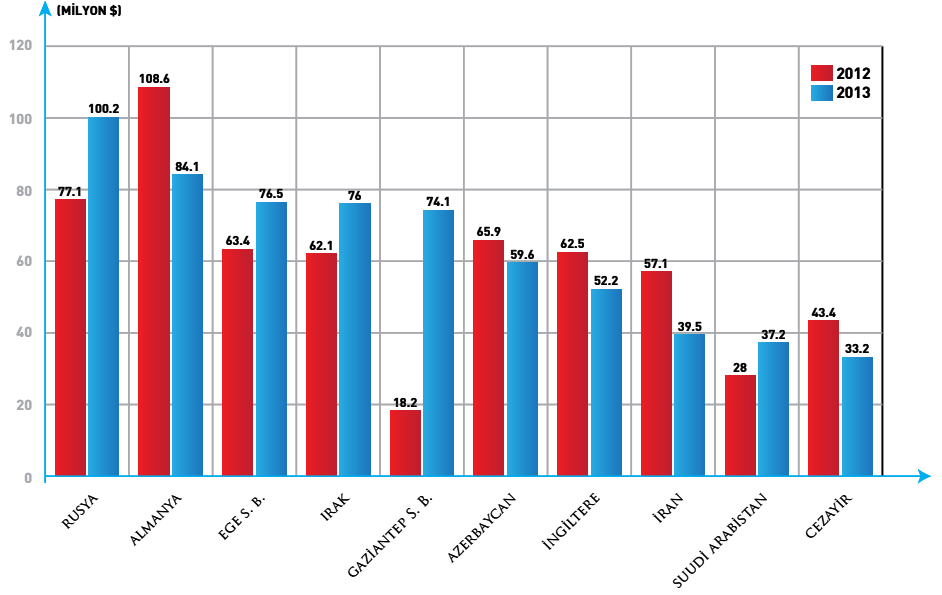
projeler hayata geçirildi. Türk klima ve soğutma sektörünün uluslararası pazarlarda etkinliğinin artması için 2003 yılında Dış Satım Komisyonu (DSK) kuruldu. DSK, üye firmaların ve sektörün mevcut kalite ve kapasitesini ihracata yöneltebilmesi için çalışmalarını sürdürüyor. Uzmanlar, Türk iklimlendirme, soğutma ve klima sektörü açısından; nitelikli iş gücü, Ar-Ge, enerji verimliliği, ölçek ekonomisi, sermaye, Uzakdoğu rekabeti, yan sanayilerin geliştirilmesi, piyasa denetimi ve ÖTV'nin öncelikle ele alınması gereken konular olduğu noktasında birleşiyor. 2013 yılı Ocak-Aralık döneminde klimalar ve soğutma makineleri sektöründe 2,2 milyar dolar değerinde ürün ihraç edildi. 2013 yılının söz konusu döneminde klimalar ve soğutma makineleri ihracatı, 2012 yılının aynı dönemine göre yüzde 0,3 artış gösterdi. Klimalar ve soğutma makineleri sektöründe İngiltere, 2013 yılında 287,3 milyon dolarla en fazla ihracat gerçekleştiren ülke oldu. Listenin ikinci sırasında yer alan Almanya'ya 2013 yılında ihraç edilen ürünlerin değeri ise 232,3 milyon dolar olarak kaydedildi. Üçüncü sıradaki Fransa'ya 2013 yılında ihraç edilen klimalar ve soğutma makinelerinin değeri ise 157,2 milyon dolar olarak kayda geçti. Listenin dördüncü sırasında bulunan Irak'a 2013 yılında 137,8 milyon dolar değerinde ürün gönderildi. Yüzde 7,8 artışın yaşandığı Irak'a 2012 yılının aynı döneminde ihraç edilen ürünlerin değeri 127,8 milyon dolardı. Beşinci sıradaki İtalya'ya 2013 yılında ihraç edilen ürünlerin değeri ise 95,1 milyon dolar oldu.

İNŞAAT VE MADENCİLİKTE KULLANILAN MAKİNELER

İNŞAAT VE MADENCİLİKTE KULLANILAN MAKİNELER İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE (2012-2013 YILLARI 1 OCAK-31 ARALIK DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

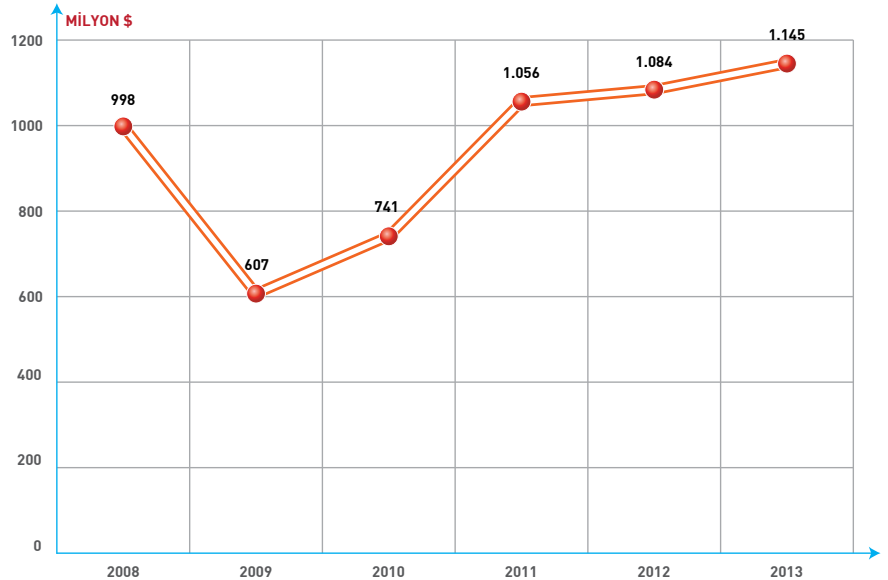

İnşaat ve madencilikte kullanılan makineler, bir ülkenin alt ve üst yapısının imarında kullanılan, ülkenin ekonomik ve sosyal gelişmesine önemli katkılar sağlayan araçlardır. Yatırımlara yönelik faaliyet gösteren iş ve inşaat makineleri sektörü, Türkiye ekonomisinin yaklaşık yüzde 1,2'sini oluşturuyor. Dolayısıyla bir ülkenin ekonomik ve sosyal yönden kalkınmışlığını, kalkınma hızını, yıl içinde satılan makinelerin sayısı ve niteliği ile ölçmek mümkündür. İnşaat ve madencilik makineleri sektöründe söz sahibi olan ve dünyanın önemli ihracatçıları arasında bulunan Almanya, İtalya, İngiltere, Fransa,

Belçika gibi gelişmiş ülkelere yönelik ihracatını artıran Türk iş makineleri sektörü; uluslararası pazarlardaki payını da büyütüyor. Türkiye'de 70 yılda 90 bin adede yakın iş makinesi satılırken imalat kapasitesinin ortalama ülke talebini karşılama oranı yüzde 70'tir. Kendine has özelliklerinden dolayı İnşaat ve madencilik makineleri sektörü, ekonomik gelişmeleri değişimleri ilk hisseden ve bu değişimlerden en fazla etkilenen sektörlerin başında geliyor. Dünya iş, inşaat ve madencilik makineleri pazarı 300 milyar dolara yaklaşan hacimsel büyüklüğe sahiptir. 110 milyar dolarlık dünya imalatı içinde

İNŞAAT VE MADENCİLİKTE KULLANILAN MAKİNELERİN SEKTÖR TOPLAMI (2008-2013 DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Türkiye'nin payı ise yüzde 2,3'tür. Sektörde yerli üreticilerin payı 2000 yılından sonra gerçekleşen yatırımlarla hızla artmaya başladı. Söz konusu yatırımlar sayesinde son dört yılda imalat yıllık yüzde 60'ın üzerinde artış gösterdi. Türkiye'deki Ar-Ge yatırımları, dünyada aynı alana yönelik yatırımların yüzde 0,04'ünü oluşturuyor. Uzmanlar Türkiye'nin sektördeki payını artırabilmesi için Ar-Ge çalışmalarına daha fazla önem vermesi gerektiği görüşünde birleşiyor. Türkiye 5,5 milyar dolarlık iş hacmiyle Avrupa'nın dördüncü büyük pazarı konumundadır. Son yıllardaki gelişimine paralel olarak İtalya'yı geride bırakan sektör, Almanya, İngiltere ve Fransa'nın ardından dördüncü sıraya yerleşti. Dünya'da ise 11'inci sıraya yükselen sektör, yüzde 25'lik büyüme oranına ulaştı. 100'e yakın üreticinin faaliyet gösterdiği sektörde 550 firma bulunuyor. Türkiye'nin ihtiyacının yüzde 70'i yabancı, yüzde 30'u yerli firmalar tarafından karşılanırken, sektörde yaklaşık 14 bin kişi istihdam ediliyor. Bu sayının da 7 bin 500'ü imalat sektöründe görev alıyor. Türkiye, Çin ve Hindistan'dan sonra en hızlı büyüme oranı yakalayan pazardır. Türkiye'de ihracatın ithalatı karşılama oranında olumlu gelişmeler yaşanmasına karşın sektör, yapısal olarak ithalata bağımlı durumdadır. Son dönemde birçok yabancı şirketin Türkiye'ye yatırım yapma noktasında girişimleri var. Uzmanlar bu girişimleri sektörün ihracat potansiyelinin artması açısından önemli görüyor. Yabancı firmaların yatırım için Türkiye'yi seçmesi ekonomiyi ciddi anlamda canlandırdı. Bu canlanma sektörü de olumlu yönde etkiledi. Yatırımların artması, finansal kaynakların çeşitlenmesine ve uluslararası piyasalarda daha uygun kredi koşullarının doğmasına sebep oluyor. Finans kuruluşlarının uygun kredi sağlaması ve artan konut ihtiyacı inşaat sektörünün altın yıllarını yaşamasına sebep oldu. İnşaat sektörünün canlanmasıyla birlikte sektörde de paralel bir büyüme yaşandı. 2013 yılında inşaat ve madencilikte kullanılan makineler, aksam ve parçaları sektöründe 1,1 milyar dolar değerinde ürün ihraç edildi. Yüzde 5,7 artışın yaşandığı sektörün 2012 yılının aynı döneminde ihraç ettiği ürünlerin değeri 1 milyar dolar seviyesindeydi. İnşaat ve madencilikte kul-

lanılan makineler, aksam ve parçaları sektöründe Rusya, 2013 yılında 100,2 milyon dolarla en fazla ihracat gerçekleştirilen ülke oldu. Bir önceki yıla göre yüzde 30 artışın yaşandığı Rusya'ya, 2012 yılının aynı döneminde 77,1 milyon dolarlık ürün gönderilmişti. Listenin ikinci sırasında yer alan Almanya'ya 2013 yılında ihraç edilen ürünlerin değeri 84,1 milyon dolar olarak kaydedildi. Üçüncü sıradaki Ege Serbest Bölgesi'ne 2012 yılında 63,4 milyon dolar değerinde inşaat ve madencilikte kullanılan makineler, aksam ve parçaları ihraç

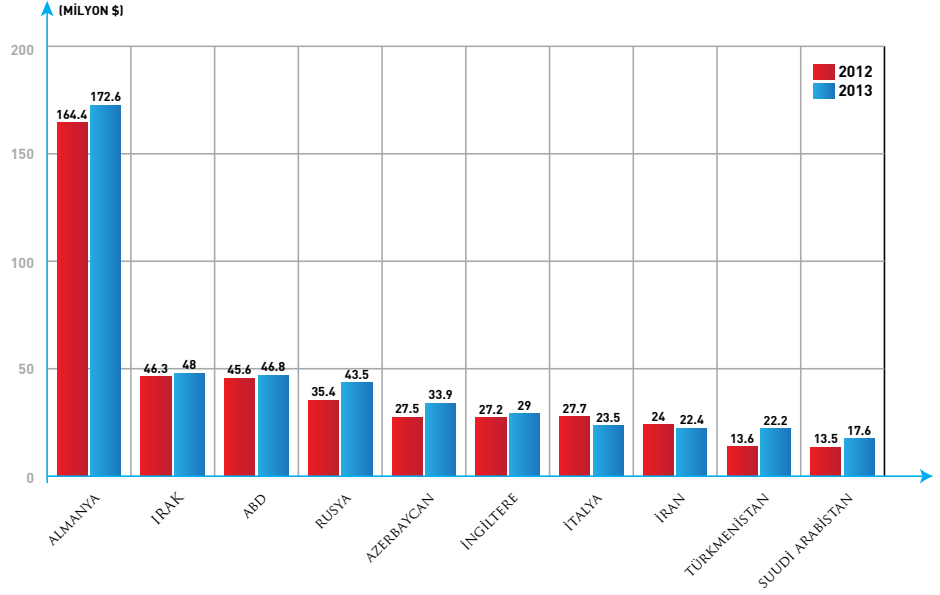
edilirken bu rakam yüzde 20,7 artışla, 2013 yılının aynı döneminde 76,5 milyon dolar seviyesine yükseldi. Listenin dördüncü sırasında bulunan Irak'a 2013 yılında 76 milyon dolar değerinde ürün gönderildi. Yüzde 22,4 artışın yaşandığı Irak'a 2012 yılının aynı döneminde ihraç edilen ürünlerin değeri 62,1 milyon dolardı. Beşinci sıradaki Gaziantep Serbest Bölgesi'ne 2012 yılında 18,2 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilirken bu rakam, 2013 yılının aynı döneminde yüzde 306,8 artarak 74,1 milyon dolar seviyesine yükseldi.

POMPA VE KOMPRESÖRLER

POMPA VE KOMPRESÖRLER İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE (2012-2013 YILLARI 1 OCAK-31 ARALIK DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

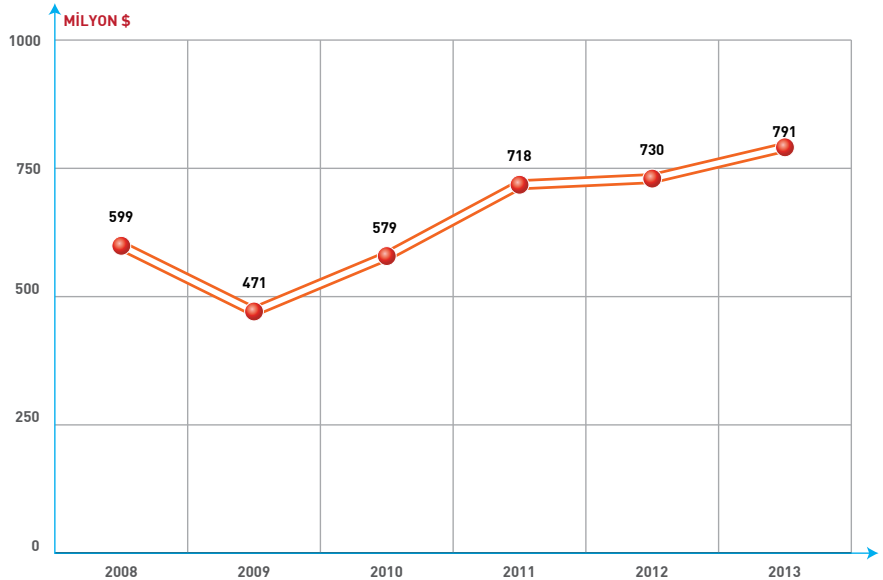

Günlük yaşamın akışı içinde çok da fark etmediğimiz pompalar, aslında hayatımızın normal seyrinde gitmesine katkı sunan en önemli makinelerdir. Tarlalardan enerji santrallerine, evlerden endüstri tesislerine kadar geniş bir yelpazede, akışkanları basınçlandırarak iletilmelerini sağlayan pompalar; musluğumuzdan akan suyu, aracımıza dolan benzini bizlere gönderen gizli kahramanlar gibidir. Yeraltında veya yerüstünde milyonlarca pompa hayatımızdaki akışkanları 7 gün 24 saat yönetiyor. Makine sektörü içinde ayrı bir yere sahip olan pompalar aynı zamanda dünya enerji tüketiminin de ana aktörle-

rindendir. Akışkanları yönetirken dünya enerjisinin önemli bir kısmını tüketen pompaların enerji verimliliği de üzerinde en çok durulan konuların başında gelir. Türk pompa sektörü de enerji verimliliği yüksek üretimler gerçekleştirmek için yatırımlar yapıyor. Uzmanlardan alınan bilgilere göre, ülkemizde pompa üretimi 1950'li yıllarda başladı. Devletin bu alanda yatırımları da oldu. Fakat talep büyük çapta ithalatla karşılanabili. 1960'larda demir-çelik ve döküm sektörünün gelişmesine paralel olarak pompa imalatında ilerleme sağlandı. 1970'ler ithalatın azaldığı, üretim yelpazesinin genişleyerek üretici firma sayısının hızla arttığı bir

POMPA VE KOMPRESÖRLERİN SEKTÖR TOPLAMI (2008-2013 DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

dönem oldu. Özellikle konvansiyonel veya santrifüj su pompaları imalatında, çoğu küçük 70'e yakın firmayla ülke ihtiyacı karşılanmaya çalışıldı. 1980'li yıllara gelindiğinde ise ihracatı teşvik eden sanayileşme politikaları ile yatırımlar arttı. O dönemde özel tasarım, özel malzeme, yüksek performans isteyen pompalar ve yedekleri tamamıyla ithal ediliyordu. 1980'li yıllardan başlayarak tarımda su kaynaklarının değerlendirilmesi ve sulu tarıma geçilmesi, sanayideki proses suyunun önem taşıması, içme ve kullanma suyu şebekelerinin yaygınlaşması, atık su arıtma tesislerinin çevre korunması amacıyla zorunlu hale getirilmesi pompa talebinin de hızla artmasına neden oldu. Bu dönemde pompa üreten, irili ufaklı fabrika, tesis, atölyelerin sayısı 150'ye ulaştı. 1995 yılında ise Gümrük Birliği'ne geçiş pompa ithalatını artırdı ve nispi olarak yatırımlar azaldı. Bu dönemde dış ticaret makasının ihracat aleyhine açıldığı görülüyor. 2001 krizi sektörü önemli ölçüde etkiledi, yatırımlar modernizasyon, tevsiye kapasite artışı ile sınırlı kaldı. 2007 yılına gelindiğinde ise pompa ve kompresör sektörünün 20'ye yakın asgari tekno ekonomik kapasiteli, CNC, CAD/CAM,HAD teknolojili, kurumsallaşmış tesise sahip olduğu, ilaveten 210 kadar da küçük ölçekli, atölye tipi firmaların oluşturduğu bir yapıya dönüştüğü ve üretimin vazgeçilemez bir boyuta ulaştığı bir misyonu yüklediği görülüyor. Günümüzde ise ülkemizde çok geniş bir pazar olan pompa ve kompresör üretiminde bazı yerli firmaların dünyada önemli yerlere ulaştığı görülüyor. Artık belli başlı üreticilerimiz özel ve spesifik pompalar üretebiliyor. Üretimde dünyaya kendini kanıtlayan bu firmalar teknoloji içeren sistemleri üreterek verimliliği yükseğe çıkarıyor. Türk pompa imalatçıları, Avrupa'nın İspanya ile birlikte beşinci büyük üreticisi konumunda ve pazarlarında egemen. Tüm bu olumlu gelişmelerin yanı sıra standart dışı üretim, taklitçilik ve fiyat odaklı rekabet, sektörün önünü tıkayan konuların başında gelmeye devam ediyor. Rekabetin kaliteden çok fiyat odaklı yapılması nedeniyle Ar-Ge'ye kaynak ayıran firmaların sıkıntı yaşadığı sektörde, herhangi bir denetime tabii tutulmaksızın piyasaya sürülen ithal pompalar ile merdiven altı üretim bu durumu destekliyor. Basınçlı havanın kullanım alanı, modern anlamda sanayi üretiminin var oluşundan itibaren her

geçen gün genişliyor. Sağlık sektöründe, dış tedavilerinde kullanılan airtörlerden, otomotiv sektöründe montaj hatlarına, çok çeşitli iş makinelerinden, paketleme makinelerine kadar birçok alt sektörde avantajları nedeniyle basınçlı hava tercih ediliyor. Ancak, sektör sadece sarfiyat amaçlı basınçlı havayı üreten kompresörler ile sınırlı değil. Vakum pompaları, klimalarda ve buzdolaplarında kullanılan kompresörler, aracımızın lastiğini şişirmek için kullanılan basit pompalar, evlerde kullanılan davlumbazlar, büyük alışveriş merkezlerinin ve metro tünellerinin havalandırılmasını sağlayan jet fanlar da sektör içinde yer alıyor. Sektör, gaz fazındaki bir maddenin çeşitli yöntemlerle sıkıştırılmasını sağlayan, diğer bir ifade ile gazın sisteme giriş ve çıkışında basınç farkı oluşturan veya gazın basıncını artırarak sıvı faza dönmesini sağlayan tüm makine ve ekipmanlar ile bunların aksam ve parçalarını kapsıyor. Kompresör sektörü, tasarım ve üretim aşmasında, makine, elektrik-elektronik gibi ana mühendislik disiplinlerini bir araya getiriyor. Değişik nitelikte basınçlı havaya duyulan ihtiyaç, hava şartlandırma sistemlerinin de çok hızlı bir şekilde gelişimini ve değişimini zorunlu kılıyor. Basınçlı havanın, sıcaklığı, nemi, basıncı vb. özelliklerinin daha iyi kontrol edilebilmesi ile sektör çok farklı alanlara hizmet veriyor. Kullanılacak yerin özellikleri itibarıyla, basınçlı gaz üreten sistemlerin boyutları, gürültü ve titreşim seviyeleri, sektörün ulaştığı ileri teknoloji ile istenilen limitler dahilinde belirlenebiliyor. Esas itibarıyla, yatırım maliyetinde makine ve ekipmanlar üreten sektör, hemen hemen tüm sanayi dalları tarafından kullanılır ve yine birçok sana-

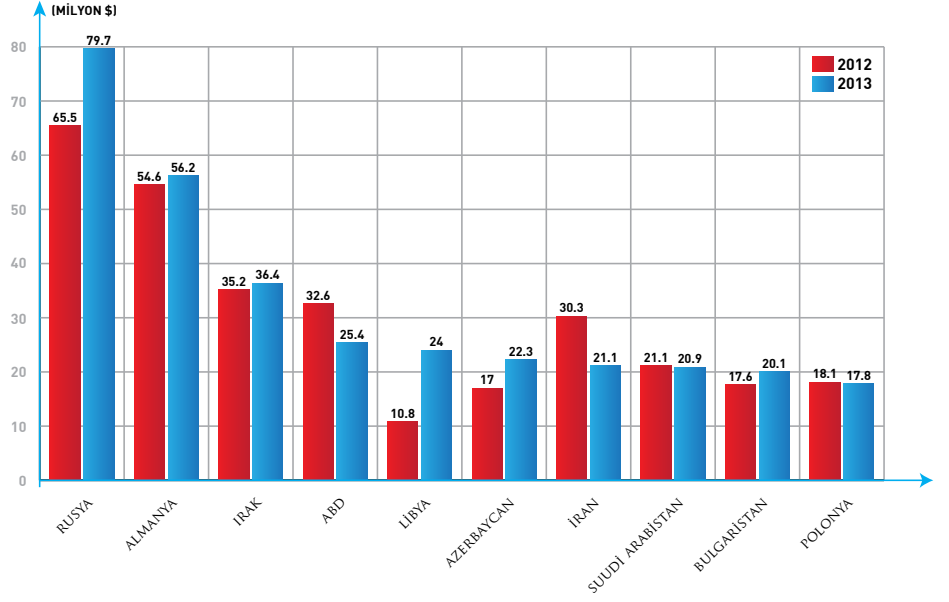
yi dalının ürünlerini içeren bir yapıda olması nedeniyle, sadece ülkemizdeki değil global ekonomik gelişmeler ile arz-talep dengesinde yaşanan değişikliklerden ciddi bir şekilde etkileniyor. Pompa ve kompresörler mal grubunda 2013 yılında 791 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirildi. Bir önceki yıla göre ihracat artışının yüzde 8,4 olarak kaydedildiği sektörün 2012 yılı ihracatı 729,6 milyon dolardı. Pompa ve kompresörler ürün grubunda, 2013 yılında en fazla ihracat gerçekleştirilen ülke 172,6 milyon dolarla Almanya oldu. 2012 yılının aynı döneminde Almanya'ya gönderilen ürünlerin değeri 164,4 milyon dolar seviyesindeydi. Almanya'ya yönelik ihracat artışı yüzde 5 olarak kaydedildi. Listenin ikinci sırasında bulunan Irak'a 2012 yılında 46,3 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilirken bu rakam 2013 yılının aynı döneminde, yüzde 3,7 artarak 48 milyon dolara yükseldi. Üçüncü sıradaki ABD'ye 2013 yılında ihraç edilen ürünlerin değeri 46,8 milyon dolar olarak kaydedildi. 2012 yılının aynı döneminde söz konusu ülkeye 45,6 milyon dolar ihracat değerine sahip pompa ve kompresör ihraç edilmişti. ABD'ye yönelik ihracat artışı 2,7 olarak kayda geçti. Dördüncü sıradaki Rusya'ya 2012 yılında pompa ve kompresörler kaleminde ihraç edilen ürünlerin değeri 35,4 milyon dolarken, 2013 yılının aynı döneminde bu rakam yüzde 22,9 artışla 43,5 milyon dolar seviyesine yükseldi. Beşinci sırada bulunan Azerbaycan'a 2013 yılında, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 23,3 artışla 33,9 milyon dolar değerinde ürün ihraç edildi. 2012 yılının aynı döneminde söz konusu ülkeye gönderilen pompa ve kompresörlerin değeri 27,5 milyon dolardı.

TAKIM TEZGAHLARI

TAKIM TEZGAHLARI İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE (2012-2013 YILLARI 1 OCAK-31 ARALIK DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı
Birlikleri Kayıtları

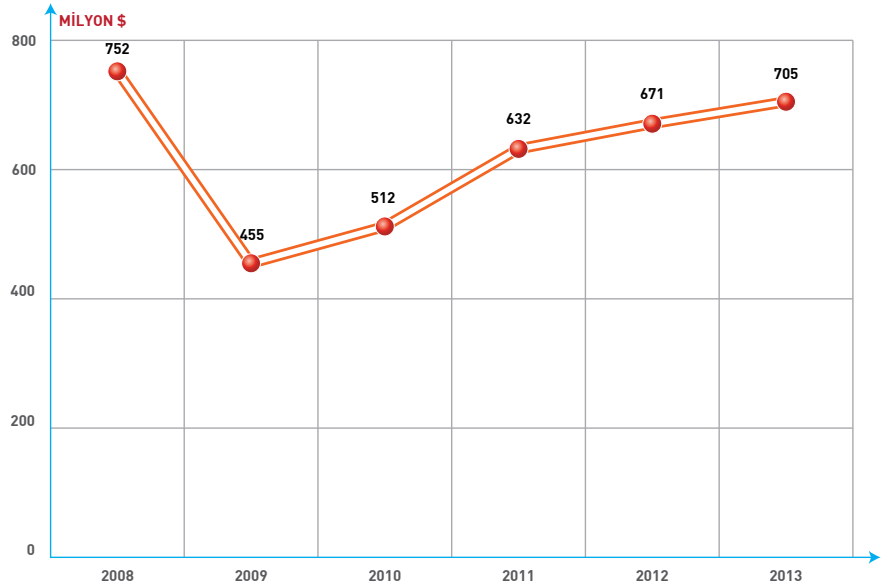

Üretimin ana unsuru olan takım tezgahları teknolojisindeki gelişmeler ülkelerin imalat sanayisini doğrudan etkiliyor. Kendini üretebilen tek makine grubu olan takım tezgahları, makine imalat sektörü içinde özel bir konuma sahip. Takım tezgahlarına yönelik tasarım ve üretim faaliyetlerini kapsayan bu alan, gelişmiş ülkelerde ise stratejik sektör olarak görülüyor. Tekstil, gıda, otomotiv, elektronik gibi pek çok sanayi dalının faaliyetlerine devam edebilmesi ve yenilenmesi makine imalat sektörüne bağlıdır. Takım tezgahları üretimi ve teknolojisindeki gelişmeler ise makine sanayisini direkt etkiliyor. Sanayi mal-

larının üretimi için gerekli olan makinelerin imalatında temel unsurlar arasında sayılan takım tezgahları, kendini üretebilen tek makine grubu olarak, makine imalat sektörü içinde özel bir konuma sahiptir. Temel mühendislik ve üretim sanayisinin önemli kollarından birisi olan takım tezgahları tasarımı ve üretimi, birçok ülkede stratejik ve öncelikli sektörler arasında yer alıyor. Dünya ekonomisine yön veren sanayileşmiş ülkelerin tamamı takım tezgahları sektörünün de etkin oyuncularındır. Türkiye'de takım tezgahı üretimi yapan firma sayısı kesin olarak bilinmiyor. Kayıt dışı veya mikro-KOBİ ölçeğinde

TAKIM TEZGAHLARININ SEKTÖR TOPLAMI (2008-2013 DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı
Birlikleri Kayıtları

çalışan imalatçılar takip edilemediğinden kesin üretici sayısına ulaşamıyor. Piyasanın durumuna paralel olarak yıllar içinde küçük işletmeciler sayısı değişkenlik gösteriyor. MİB'in tespitlerine göre sayılarının fazlalığına karşın ölçek ekonomisi içinde küçük ölçekli firmaların piyasaya katkısı da oldukça düşük. Türkiye'deki imalatçıların büyük bölümü Marmara Bölgesi'nde faaliyetlerini sürdürse de İzmir, Ankara, Konya ve Kayseri'de üretime ve ihracata önemli katkılar sağlayan firmalar bulunuyor. Sektöre yönelik hazırlanan raporlar dikkate alındığında, üretimin çoğunlukla ihracat yapan firmalar tarafından canlı tutulduğu gözleniyor. 2013 yılı içinde Türkiye'nin önemli pazarları arasında yer alan Avrupa Birliği ülkeleriyle bölge ülkelerindeki ekonomik şartlar arzu edilen seviyede düzenlenmedi. Buna ek olarak sektörün Çin ve Hindistan gibi büyük pazarlara yönelik ihracatının da sınırlı kalması yerli üretimi olumsuz etkiledi. Uzmanlar 2014 yılı içinde ihracatın aynı oranda büyürken, ithalattaki yavaşlamanın süreceğini öngörüyor. Üretiminin yüzde 65'inden fazlasını ihraç eden takım tezgahları sektöründe mevcut ihracatı artırmanın yolunun

Çin, Hindistan ve Brezilya gibi pazarlara önem vermekten geçtiğini düşünen uzmanlar, Çin'in dünyada üretilen takım tezgahlarının yarıya yakını tek başına ithal ettiğine dikkat çekiyor. Türk imalatçılar daha uzak pazarlarda etkinliklerini artırmaya çalışırken hedef pazar algısını da dünya geneline yayma gayreti içinde. Sektör, fiyat-performans avantajını kullanarak dünya pazarlarında kendine yer bulabiliyor. İmalat seviyesinin teknolojik olarak orta ve üst orta seviyelerde gerçekleşmesi sektörün gelişme potansiyelini artırıyor. Üretim potansiyeli açısından Avrupa Takım Tezgahları İmalatçıları Birliği'ne (CECIMO) üye 15 ülke arasında yedinci sırada kendine yer bulan takım tezgahları imalat sektörü, özellikle sac şekillendirme tezgahlarının üretiminde dünya pazarlarındaki rekabetçi yapıyla oldukça başarılı kabul ediliyor. Uzmanlar, sektörün kendisine daha üst sıralarda yer bulabilmesi için katma değeri daha yüksek tezgah imalatının artması gerektiği noktasında birleşiyor. Yüksek teknolojiye, Ar-Ge çalışmalarına önem vererek sahip olabileceklerini düşünen firma temsilcilerine göre kayıt dışı üretim ortadan kaldırılarak iç

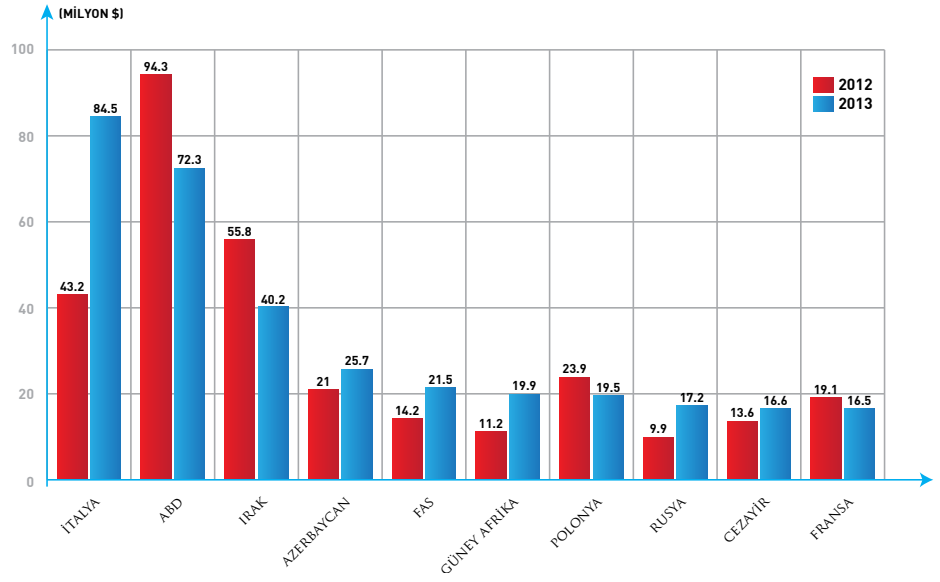
pazarın rahatlatılması gerekiyor. 2012 yılında 671,5 milyon dolar olan takım tezgahları ihracatı, 2013 yılının aynı döneminde yüzde 5 artışla 705 milyon dolar rakamına yükseldi. Takım tezgahları ürün grubunda en fazla ihracat gerçekleştirilen ülke olan Rusya'ya 2012 yılında 65,5 milyon dolarlık ürün gönderildi. 2013 yılının aynı döneminden bu rakam yüzde 21,7 artışla 79,7 milyon dolar oldu. Listenin ikinci sırasında bulunan Almanya'ya 2013 yılında 56,2 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirildi. 2012 yılının aynı döneminde bu rakam 54,6 milyon dolardı. Almanya'ya yönelik ihracat artışı yüzde 3 olarak kaydedildi. Listenin üçüncü sırasındaki Irak'a 2012 yılında 35,2 milyon dolar değerinde ürün ihraç edilirken bu rakam yüzde 3,5 artış kaydederek, 2013 yılının aynı döneminden 36,4 milyon dolar oldu. Dördüncü sırada yer alan ABD'ye 2013 yılında ihraç edilen ürünlerin değeri 25,4 milyon dolar olarak kaydedildi. Listenin beşinci sırasında bulunan Libya'ya 2012 yılında takım tezgahları ihracatı 10,8 milyon dolar seviyesindeyken bu rakam 2013 yılının aynı döneminde yüzde 121,3 artarak 24 milyon dolar değerine ulaştı.

TARIM VE ORMANCILIK MAKİNELERİ

TARIM VE ORMANCILIK MAKİNELERİ İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE (2012-2013 YILLARI 1 OCAK-31 ARALIK DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

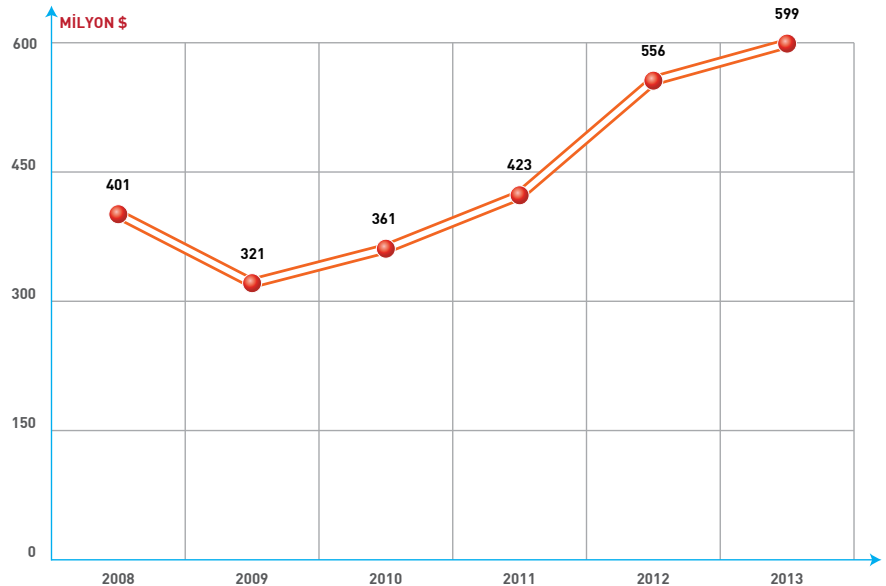

Tarım makineleri sektöründe üretim; traktör, tarımsal ekipmanlar ve sulama araçları olarak üç ana gruptan oluşuyor. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının 2011 yılı kayıtlarına göre sektörde bin 58 imalatçı firma faaliyet gösteriyor. Bu firmalardan 250'ye yakını sulama sektöründe, (pompa, sulama boruları, sulama başlıkları) 900'e yakını ise tarımsal mekanizasyon sektöründe üretim yapıyor. Tarım ve ormancılık makineleri sektöründe kayıtlı firma sayısı yüksek olmasına karşın firmaların büyük bir kısmını birkaç kişi çalıştıran torna ve kaynak atölyesi niteliği taşıyan küçük işletmeler oluşturuyor. Tarım ve orman-

cılık makineleri sektörünün traktör grubunda ise 20'den fazla firma, 40'ın üzerinde markayı temsil ediyor. Traktörde dokuz firma imalatçı ve montaj ağırlıklı imalatçı vasfıyla, değişik yerli katkı oranlarıyla sektörde üretim yapıyor. Üç firmanın kendi motorunu ürettiği sektörde, yerli markalar pazardan yüzde 28 düzeyinde pay alıyor. Lisanslı üretim yapan firmalarla birlikte ise yerli traktörlerin pazar payı yüzde 80'lere çıkıyor. Tarım ve ormancılık makineleri sektörü yaklaşık 20 bin kişiye direkt istihdam sağlıyor. Özellikle 4 bin kişiye iş olanağı sunan traktör grubunda çalışanların yüzde 20'sini beyaz yakalılar oluşturuyor.

TARIM VE ORMANCILIK MAKİNELERİ SEKTÖR TOPLAMI (2008-2013 DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Kesin rakamlar bulunmamasına rağmen uzmanlar sektörün 6 milyar TL civarında bir ciroya sahip olduğunu düşünüyor. Sadece traktör grubunda bayiye satış cirosunun 3 milyar TL'nin üzerinde olduğu tahmin ediliyor. Motor üreten üç firmanın üretimden kaynaklanan fabrika satış ciroları yaklaşık 2 milyar TL'den fazla. Tarım ekipmanları grubunda ise firma sayısının fazlalığından dolayı kesin rakamlara ulaşamıyor. Sektörün ihtiyaç duyduğu mekanizasyon araçlarının tamamına yakını imal ediliyor. Üretim ve satış adetleri bakımından yerli sanayi tarafından üretilmesi akılcı bulunmayan veya know-how'a dayanan, genel olarak büyük parsellere ve işletmelere uygun olarak imal edilmiş kapasiteye sahip tarım makineleri (biçerdöver, balya, kendi yürür silaj ve pamuk hasat makinesi, sabit sağım tesisleri) dışındaki tarımsal mekanizasyon araçlarının imalatı ise Türkiye'de gerçekleştiriliyor. Sektörün global bir marka değeri yaratamaması nedeniyle özellikle kendi yürür tarım makinelerinin imalatı için yapılacak yatırımlar gerçekleştirilemiyor. Son yıllarda hayvancılığa verilen önem neticesinde hayvansal yem ve süt üretimine yönelik makine imalatı artış gösterdi. Türkiye'deki üretici firmalar bu makinelerin yanı sıra traktör, toprak işleme, ekim ve gübreleme, ilaçlama ve hasat makinelerinde de önemli bilgi ve tecrübeye sahip. ISO 500 listesinde tarım makineleri imalatı yapan beş firma yer alıyor, bunların tamamı traktör ve traktör parçaları üreten firmalardır. ISO 500 listesinde yer alan firmalar cirosu, kapasitesi ve çalışan sayısı açısından global aktör konumundadır. Türk tarım makineleri sektörü ihracat büyüklüğü açısından dünya sıralamasında 24'üncüdür. Sadece traktör ihracatında ise 15'inci sırada yer alıyor. Uzmanlar traktör hariç sektörün henüz global ticarete istenilen konuma ulaşamadığı görüşünde birleşiyor. Uzmanlar, özellikle tarım ve ormancılık makineleri sektörüne yönelik kurumların daha aktif çalışması gerektiğini düşünüyor. Tarım ve ormancılıkta kullanılan makineler, aksam ve parçaları ürün grubunda 2013 yılında gerçekleştirilen ihracatın değeri 603,5 milyon

dolar oldu. 2012 yılının aynı döneminde bu rakam 556,8 milyon dolardı. Tarım ve ormancılıkta kullanılan makineler, aksam ve parçaları ürün grubunda yaşanan ihracat artışı yüzde 8,4 oldu. 2013 yılında tarım ve ormancılıkta kullanılan makineler, aksam ve parçaları kaleminde en fazla ihracat İtalya'ya gerçekleştirildi. Bir önceki yıla oranla yüzde 95,5 ihracat artışının yaşandığı İtalya'ya 2012 yılında 43,2 milyon dolar ihracat değerine sahip ürün gönderilirken bu rakam, 2013 yılının aynı döneminde 84,5 milyon dolara yükseldi. Listenin ikinci sırasında yer alan ABD'ye 2013 yılında 72,3 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirildi. Üçüncü sırada bu-

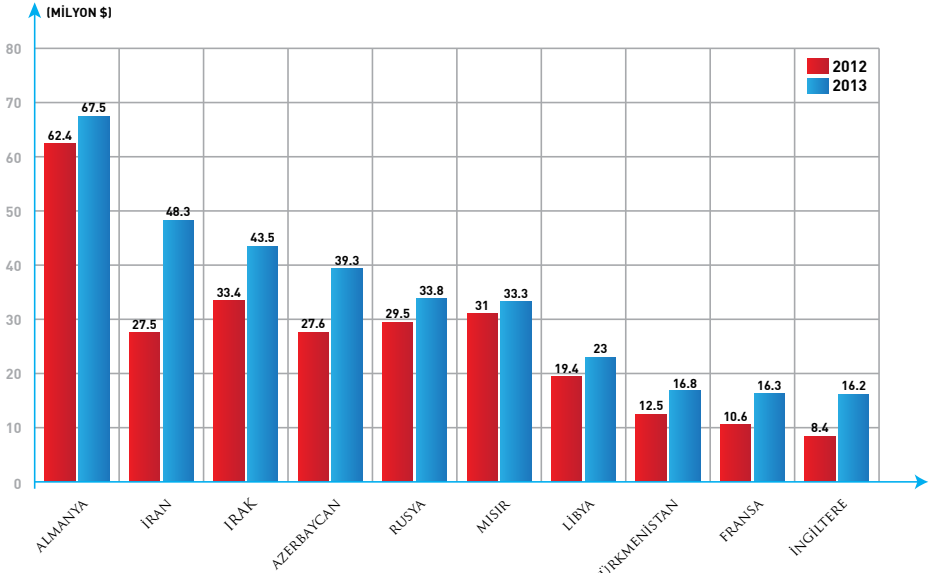
lunan Irak'a 2013 yılında ihraç edilen tarım ve ormancılıkta kullanılan makineler, aksam ve parçalarının değeri 40,2 milyon dolar oldu. Dördüncü sıradaki Azerbaycan'a 2012 yılında 21 milyon dolarlık ürün ihraç edilirken bu rakam, yüzde 22,4 artışla 2013 yılının aynı döneminde 25,7 milyon dolar değerine yükseldi. Beşinci sıradaki Fas'a 2013 yılında ihraç edilen tarım ve ormancılıkta kullanılan makineler, aksam ve parçalarının toplam değeri 21,5 milyon dolar oldu. 2012 yılının aynı döneminde söz konusu ülkeye gönderilen ürünlerin değeri 14,2 milyon dolar seviyesindeydi. Fas'a yönelik ihracat artışı yüzde 51,5 olarak kaydedildi.

VANALAR

VANALAR İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE (2012-2013 YILLARI 1 OCAK-31 ARALIK DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

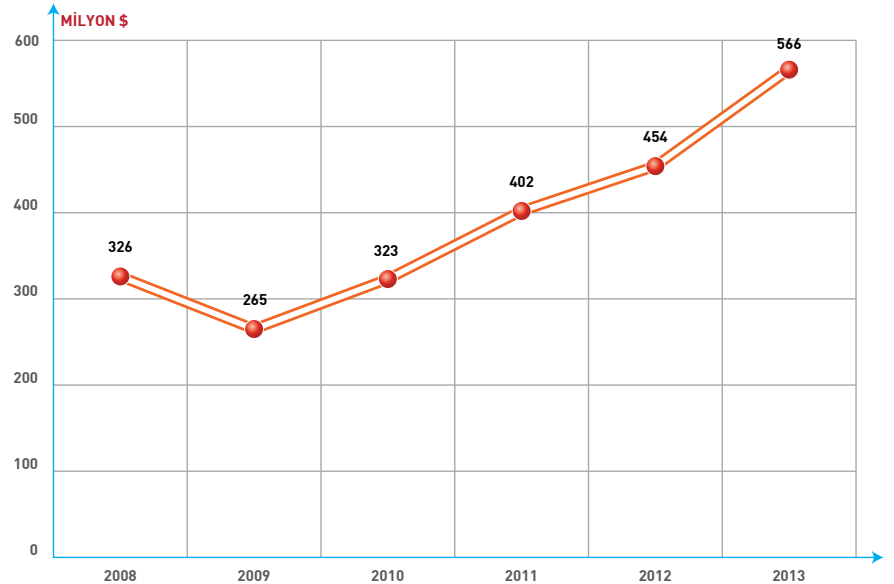

Yaşam kalitemizin belirlenmesinde önemli bir rol oynamasına rağmen vanalar, birçok kişinin günlük aktivitelerde bulunurken fark etmediği ürünlerdendir. Aslında, lavabolarda kullanılan basit bir su musluğu açıp kapatıldığında veya aracı hızlandırmak için gaz pedalı kullanıldığında bir vanadan istifade ediyor. Modern valf sistemleri olmadan, mekanların vazgeçilmezleri arasında sayılan sıhhi tesisatlar ve ısıtma sistemleri de çalışmayacaktır. Daha da ötesinde vanaların eksikliğinde, ağaç ve kömürden başka belki hiçbir enerji kaynağı kullanıma sunulamayacak veya plastik üretimi hiç yapılmaya-

caktı. Türkiye'de çeşitli akışkanlar için kelebek vanalar, küresel vanalar, çekvalf, basınç düşürücü vanalar, balans vanaları, kontrol valfi gibi birçok vana türü başarılı bir şekilde üretilerek, ihraç ediliyor. Kurumsal yapısını tamamlamış üreticiler, vana üretiminin yanında ilgili alanlarda çeşitli akış kontrol cihazları da geliştiriyor ve entegre çözümler sunabiliyor. Tanım olarak vana, bir akışkanın akışını kontrol etmek için kullanılan cihazdır. Günümüzde vanalar, akış kontrolü anlamında, akış hızını, hacmini, basıncı ve akış yönünü de kontrol etmektedir. Valflerin büyüklükleri kullanım amacına göre değişebil-

VANALARIN SEKTÖR TOPLAMI (2008-2013 DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

mekte, vana çapı 10 metreye kadar çıkabilmekte, üretim metotları ve teknoloji açısından çeşitleri ise; yerel marketlerde kolaylıkla bulunabilen basit prinç vanadan, nükleer reaktörlerde kullanılan ve hassas aşırı sıcaklıklardan üretilen çok karmaşık soğutma sistemi valfine kadar değişebilmektedir. Gazların, yüksek aşındırıcılığa sahip kimyasalların, kızgın buharın, çamur benzeri karışımların, zehirli gazların ve radyoaktif materyallerin akış kontrolü de vanalar ile yapılmaktadır. İleri teknoloji ile üretilen vanalar, kriyojenik bölge sıcaklıklarından erimiş metalin sıcaklığına ve yüksek vakumdan yüksek basınca kadar dayanabilmektedir. Valf, modern teknolojik toplumun en temel ve vazgeçilmez bileşenlerindedir. Tüm üretim prosesleri, enerji üretimi ve temini için gerekli olan vanaların genel anlamda icadı ise Rönesans dönemine kadar uzanmaktadır. Mucit ve sanatçı olan Leonardo da Vinci tarımsal sulama için kanallar ve diğer hidrolik sistemler tasarla-

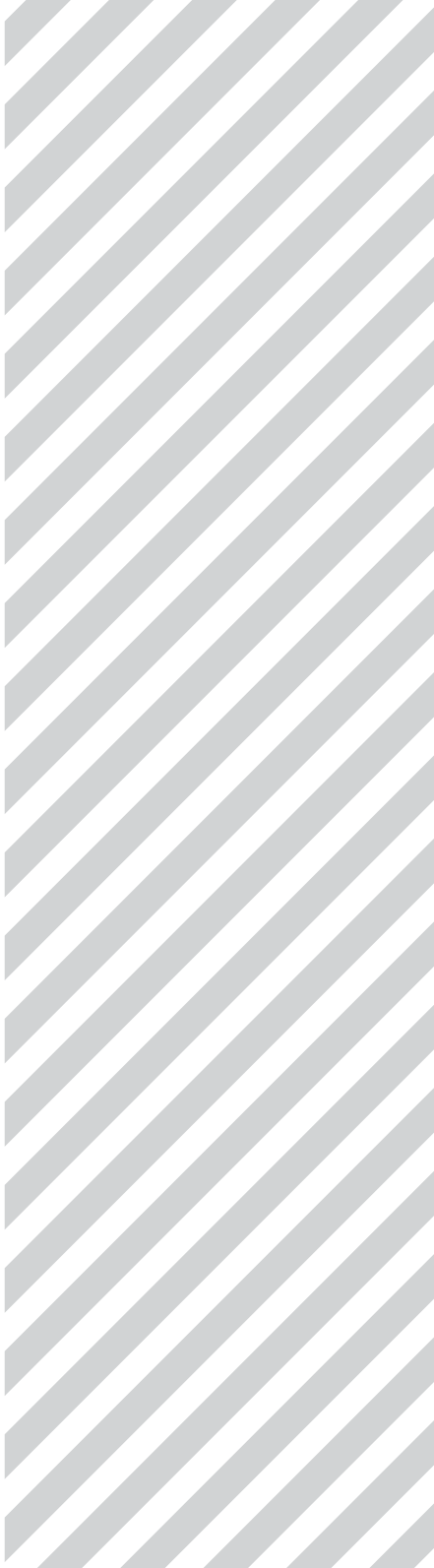
mış ve bu projelerde valşer kullanmıştır. Valşerin modern tarihi ise 1705 yılında Thomas Newcomen'in endüstriyel buhar türbinini icadı ile başlar. Buharın oluşturduğu basıncın korunması ve regüle edilmesi ihtiyacı vanaların önem kazanmasında büyük rol oynamıştır. James Watt ve diğer mucitlerin buhar türbinini geliştirmesi ile tasarımcılar ve üreticilerde valşeri geliştirmişlerdir. Vana sektörü esas itibarıyla; sıhhi tesisat vanaları, bina içinde kullanılan vanalar ve endüstriyel vanalar olmak üzere üç ana grupta incelenebilmektedir. Vanalar ürün grubu ihracatı 2013 yılında, 2012 yılının aynı dönemine göre yüzde 24,7 artış göstererek 566,3 milyon dolar değerine ulaştı. Vanalar mal grubunda 2012 yılında ihracat edilen ürünlerin değeri 454 milyon dolar seviyesindeydi. Vanalar sektöründe 2013 yılında en fazla ihracat gerçekleştirilen ülke 67 milyon dolarla Almanya oldu. Yüzde 8,1 artışın yaşandığı söz konusu ülkeye, 2012 yılının aynı döneminde 62,4 milyon dolar de-

ğerinde ürün ihrac edilmişti. Listenin ikinci sırasında yer alan İran'a yönelik vanalar ihracatı 2013 yılında, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 75,8 artış gösterdi. 2012 yılında 27,5 milyon dolarlık ürün gönderilen İran'a, 2013 yılının aynı döneminde ihrac edilen ürünlerin değeri 48,3 milyon dolara yükseldi. Listenin üçüncü sırasında bulunan Irak'a 2012 yılında 33,4 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilirken bu rakam, 2013 yılının aynı döneminde yüzde 30,2 artışla 43,5 milyon dolar olarak kaydedildi. Dördüncü sıradaki Azerbaycan'a 2013 yılında 39,3 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirildi. Yüzde 42,4 ihracat artışının gerçekleştiği Azerbaycan'a 2012 yılının aynı döneminde gönderilen ürünlerin değeri 27,6 milyon dolar seviyesindeydi. Listenin beşinci sırasında yer alan Rusya'ya 2013 yılında 33,8 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirildi. 2012 yılının aynı döneminde bu rakam 29,5 milyon dolardı. Rusya'ya yönelik vanalar ihracatındaki artış yüzde 14,8 olarak kayda geçti.

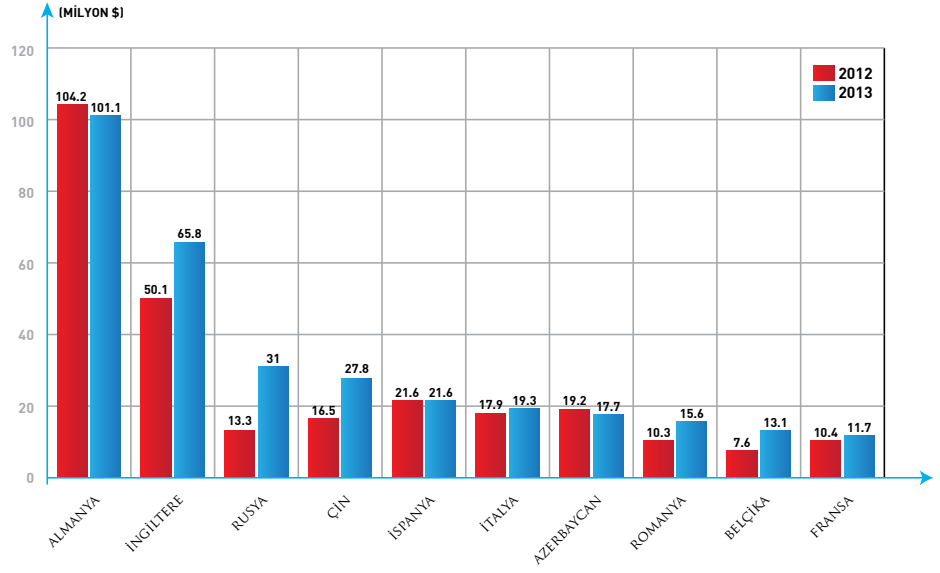

REAKTÖRLER VE KAZANLAR

REAKTÖR VE KAZANLAR İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE
(2012-2013 YILLARI 1 OCAK-31 ARALIK DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı
Birlikleri Kayıtları

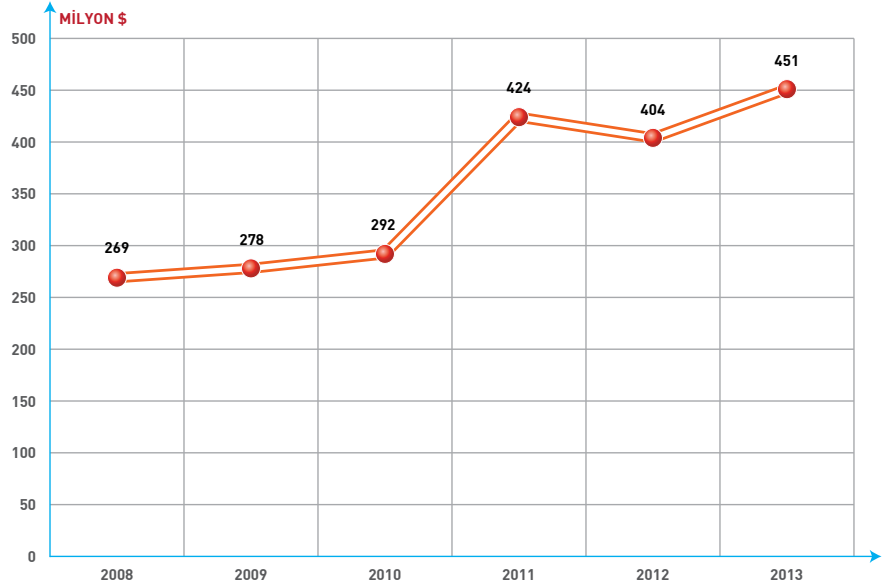

Endüstriyel tesislerde önemli miktarda gaz; sıkıştırılmış, sıvılaştırılmış ve basınç altında çözülmüş şekilde kullanılıyor. Gazların taşınması, depolanması ve endüstri tesislerinin ihtiyacı olan buharın karşılanması için talep edilen kazan ve basınçlı kapların üretimi, gelişen imalat sanayimizde önemli bir yere sahip. Türkiye ekonomisinin lokomotif sektörü olan makine imalat sanayisi içinde kazan, brülör ve basınçlı kap üretimi son derece önemlidir. Tasarım içeriği ve üretim teknolojisi açısından nitelikli emek yoğun üretim özellikleri ile yerli katma değeri en yüksek sanayi dallarındandır. Sektördeki ortalama yerli katma değer yüzde 80'ler civa-

rındadır. Bu nedenle uzmanlar kazan ve basınçlı kaplar üretiminin, Türk ekonomisinin en kırılgan parametresi olan cari açık sorununa çözüm niteliği taşıdığını düşünüyor. Sektörün nitelikli, emek yoğun yapısı sayesinde yatırılan her 25 bin dolar sermaye başına bir kişilik nitelikli istihdam sağlanabiliyor. Enerji ve çevre politikaları açısından kazan ve brülörler, hidro-karbon enerjisinin ısıya dönüştürüldüğü birincil cihazlardır. Sektör, enerji tasarrufunun verim bağlamında başlangıç noktası kabul ediliyor. Bu yönden Türkiye'nin Enerji ve Çevre Stratejisi'ne tam uyumlu olan sektörün gelişmesi, Türkiye'nin gelişmesi anlamı taşıyor. Türkiye'de

REAKTÖR VE KAZANLARIN SEKTÖR TOPLAMI
(2008-2013 DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı
Birlikleri Kayıtları

kazan ve basınçlı kaplar 1950'li yıllarda üretilmeye başladı. Zaman içinde çeşitli aşamalardan geçerek gelişimini sürdüren kazan ve basınçlı kaplar sektöründeki Türk markaları artık Almanya'dan Irak'a kadar geniş bir coğrafyaya ihraç ediliyordu. Türkiye'de brülörler ise 1950'li yıllara kadar ithal ediliyordu. 1956 yılında ilk üretimler başladı. İlk işletmeler Türkiye piyasasında kazan ve brülör imalatının gelişmesine önemli katkılarda bulundu ve üretim konusunda birçok firmaya öncülük etti. 1960 yılında birçok firma Alman lisansı ile kazan imalatına başladı. 1966 yılında İsviçre lisansı ile ilk kez yüksek verimli kazan imalatı yapıldı. 1980 yılında teknik bilgi düzeyi gelişen ustaların kendi firmalarını kurarak, üretime başlamasıyla sektör büyüdü. 1980'lerin sonunda Türkiye'de faaliyet gösteren kazancıların sayısı 400'ü geçti. Basınçlı kap sektörünün; enerji verimliliği, çevre kirliliği, can ve mal emniyeti açısından mutlaka belirli standartlar çerçevesinde, denetim altında tutulması gerekiyor. Standartların ve denetimin uygulanmadığı ortamda küçük ve yetersiz atölyeler halinde gelişen sektör, sağlıksız

büyüdü. Sektördeki olumsuz üretim koşulları ve denetimsizliğin giderilmesi için 1985 yılından sonra sektörel sivil toplum örgütleri tarafından önemli adımlar atıldı. 1990'larda Ankara ve İstanbul'da dağıtımına başlanan doğal gaz ile ısıtma sistemlerinde kaliteli ve emniyetli kazan ve brülörlere ihtiyaç arttı. Özellikle inşaat sektörü, emniyet ve kalite açısından yerli üretimleri yetersiz bulduğundan ithal mallara yöneldi. Bu yüzden 1990'lı yıllarda birçok Avrupalı firma Türkiye pazarına girdi. Regülasyonları çıkartılmadan, denetim ve gözetim otoritesi yeterli düzeyde kurulmadan, Gümrük Birliği'ne girilmesi sektörü olumsuz etkiledi. Uzmanlar, kalitesiz ithal mallarının binalara yanlış ve sakıncalı uygulamalar ile takıldığı 1990'lı yılları hem ülke ekonomisi, hem de sektör açısından kayıp yıllar olarak nitelendiriyor. 2002 yılında sektörle ilgili kanun yayımlandı. Uygulama 2004 yılında başlatılarak sektörün kalite, verimlilik, emisyonlar ve emniyet açısından kontrol altına alınması sağlandı. Bu yıllardan başlayarak sektördeki firma sayısı hızla azaldı. 2012 yılı itibarıyla üretici sayısı 60 civarına düştü. Fakat ihracat rakamları her yıl rekor seviyede

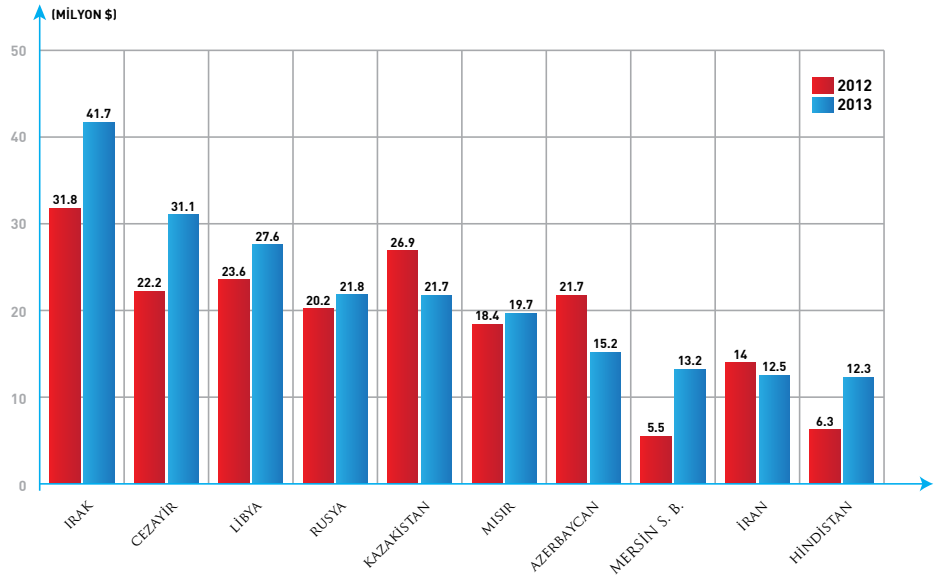
artışlar göstermeye başladı. Reaktörler ve kazanlar ihracatı 451,1 milyon dolarla 2013 yılında, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 11,7 artış gösterdi. 2012 yılının aynı döneminde söz konusu sektörün ihracatı 403,7 milyon dolardı. Reaktörler ve kazanlar ürün grubunda 2013 yılında 101,1 milyon dolarla en fazla Almanya'ya ihracat gerçekleştirildi. Listenin ikinci sırasında bulunan İngiltere'ye 2012 yılında 50,1 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilirken bu rakam, yüzde 31,4 artışla 2013 yılının aynı döneminde 65,8 milyon dolar seviyesine yükseldi. Üçüncü sırada yer alan Rusya'ya 2013 yılında yüzde 133,8 artışla 31 milyon dolar değerinde ürün ihraç edildi. Söz konusu ülkeye 2012 yılının aynı döneminde gönderilen ürünlerin değeri 13,3 milyon dolardı. Listenin dördüncü sırasında bulunan Çin'e 2013 yılında 27,8 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirildi. Yüzde 68,6 artışın yaşandığı söz konusu ülkeye 2012 yılının aynı döneminde ihraç edilen ürünlerin değeri 16,5 milyon dolardı. Beşinci sıradaki İspanya'ya 2013 yılında ihraç edilen reaktörler ve kazanların değeri 21,6 milyon dolar olarak kaydedildi.

GIDA MAKİNELERİ

GIDA MAKİNELERİ İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE (2012-2013 YILLARI 1 OCAK-31 ARALIK DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı
Birlikleri Kayıtları

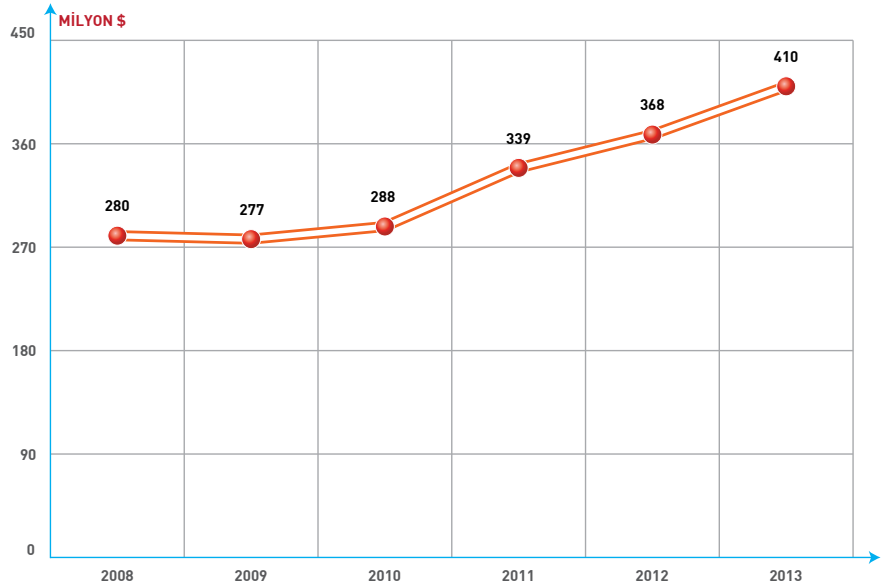

Günümüzde gıdaların çoğu işlenmiş ve paketlenmiş olarak son tüketici ile buluşuyor. Market raflarında bulunan her bir gıda maddesinin müşterisine ulaşana kadar izlediği uzun ve maceralı bir yol var. Bu yolculuğun en önemli unsuru ise yine makinelerdir. Hammaddeler tarlalardan, bağlardan, bahçelerden ve hayvanlardan toplandıktan sonra makinelerin maharetleriyle nihai ürüne dönüşerek raflardaki yerlerini alıyor. Beslenmenin temel gıda maddesi sayılan buğday ve diğer tahıllardan un üreten tesisler; değirmen makinelerinden gıda ambalaj makinelerine, süt sağma makinelerinden su ve sıvı

ihtiyacına cevap veren dolum, gazlı dolum ve etiketleme makinelerine kadar çok geniş bir skalaya sahip olan gıda makineleri içinde yer alıyor. Türkiye'yi çoğunluğu ucuz makine arayan müşterilerin seçtiğini ancak kalite arayan müşterileri ülkemize çeken firmaların sayısında da artmaya başladığını aktaran uzmanlar, Türk gıda makinelerinin geleceğinin kalitesini artırmaktan geçtiğini söylüyor. Çünkü gıda makineleri konusunda iç piyasa doymuş olduğundan ihracat sektörü açısından çıkış yolu olarak görülüyor. Türkiye, Avrupa'nın kalitesini uygun fiyatlarda yakalayabilirse gıda makinelerinde oldukça büyük bir

GIDA MAKİNELERİ SEKTÖR TOPLAMI (2008-2013 DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı
Birlikleri Kayıtları

potansiyeli barındırıyor. Uzmanlar, gıda makinelerinde kaliteyi geliştirmenin yolunun Ar-Ge'den geçtiğini savunuyor. Dünyanın herhangi bir yerindeki bir üreticinin potansiyel rakip olduğu bir ortamda tüketicilerin sonsuz seçme imkanı, rekabetin gün geçtikçe artması, tüketici alışkanlıklarında farklılıklar yaratmakta, merak güdüsünü kışkırtarak yeni donanımlara sahip ürünlere ilgiyi artırmaktadır. Teknolojik yeniliklerin büyük çoğunluğunun yeni bir icat olmadığı, bilginin işlenerek üst üste konulan birikimlerden yani bir Ar-Ge faaliyetinden geçtiği görülüyor. Rekabet üstünlüğü sağlamanın fark yaratarak, fark yaratmanın da Ar-Ge yaparak mümkün olduğu da artık biliniyor. Fakat uzmanlara göre sektörde genellikle her yeniliği uygulama ve kopya etme yarışı sürüyor. Tüm bu olumsuzluklara rağmen Ar-Ge'ye yönelen az sayıda firma sayesinde dış pazarda Türkiye gıda makineleri sektörü adına olumlu bir imaj oluşmaya başladı. Sektörün yaşadığı temel sorun ise ülkemizde birçok sektörde olduğu gibi merdiven altı olarak tabir edilen kalite standartlarına uymayan üretimlerdir. Gıda makineleri ihracatında en büyük sorun lojistik kapsamında yaşanıyor. Limanlara ürünleri ulaştırma, akaryakıt fiyatlarının yüksekliğinden kaynaklanan iç nakliyenin yüksek maliyetleri ihracatı olumsuz etkiliyor. Aynı zamanda maliyeti yüksek gümrükleme işlemleri ve gümrük komisyonları da maliyet ve rekabet gücümüze negatif etki yapıyor. Makine üreticileri bu problemlerin çözülmesi için gümrükleme işlemlerinin daha pratik hale getirilmesini bekliyor. Böylelikle maliyet ve komisyon ücretleri de daha ekonomikleşecektir. Gıda makineleri 2013 yılında bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 11,5 artış gösterdi. 2012 yılında 368 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştiren sektörün, 2013 yılının aynı dönemindeki ihracatı 410,2 milyon dolar olarak kaydedildi. Gıda makineleri ihracatında 2013 yılında en fazla ihracat gerçekleştirilen ülke 41,7 milyon dolarla Irak oldu. Yüzde 31,1 ihracat artışının yaşandığı Irak'a 2012 yılının aynı döneminde 31,8 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmişti. Irak'ın ardından ikinci

sırada bulunan Cezayir'e yönelik gıda makineleri ihracatı 2013 yılında 31,1 milyon dolar oldu. Yüzde 39,9 ihracat artışının yaşandığı söz konusu ülkeye 2012 yılının aynı döneminde gönderilen ürünlerin değeri 22,2 milyon dolardı. Listenin üçüncü sırasında yer alan Libya'ya 2012 yılında 23,6 milyon dolarlık ürün ihraç edilirken bu rakam yüzde 17,1 artarak, 2013 yılının aynı

döneminde 27,6 milyon dolar seviyesine yükseldi. Dördüncü sırada bulunan Rusya'ya 2013 yılında 21,8 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirildi. 2012 yılının aynı döneminde bu rakam 20,2 milyon dolar seviyesindeydi. Rusya'ya yönelik ihracat artışı yüzde 7,9 oldu. Beşinci sıradaki Kazakistan'a 2013 yılında 21,7 milyon dolar değerinde gıda makineleri ihraç edildi.

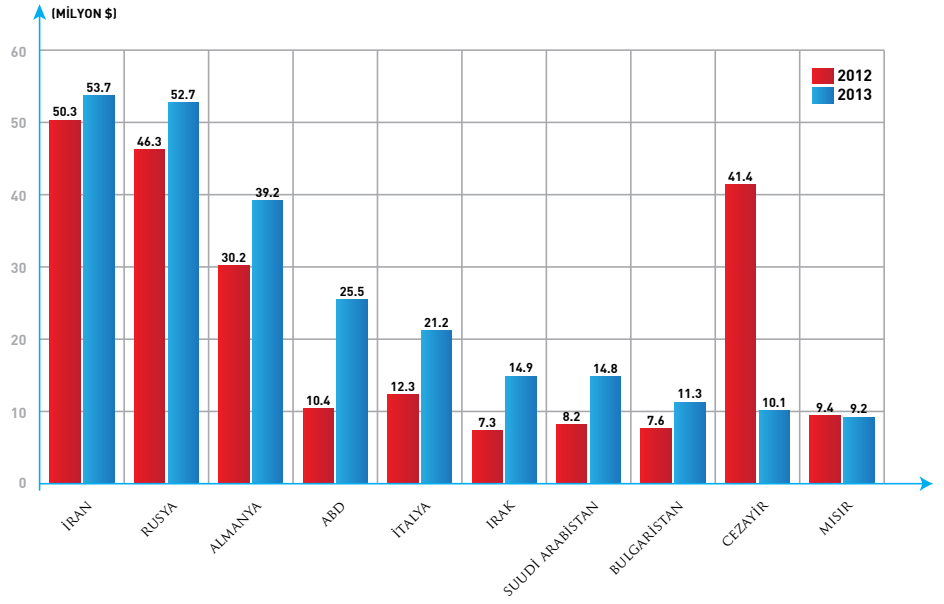

HADDE VE DÖKÜM MAKİNELERİ KALİPLER

HADDE VE DÖKÜM MAKİNELERİ, KALİPLER İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE (2012-2013 YILLARI 1 OCAK-31 ARALIK DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

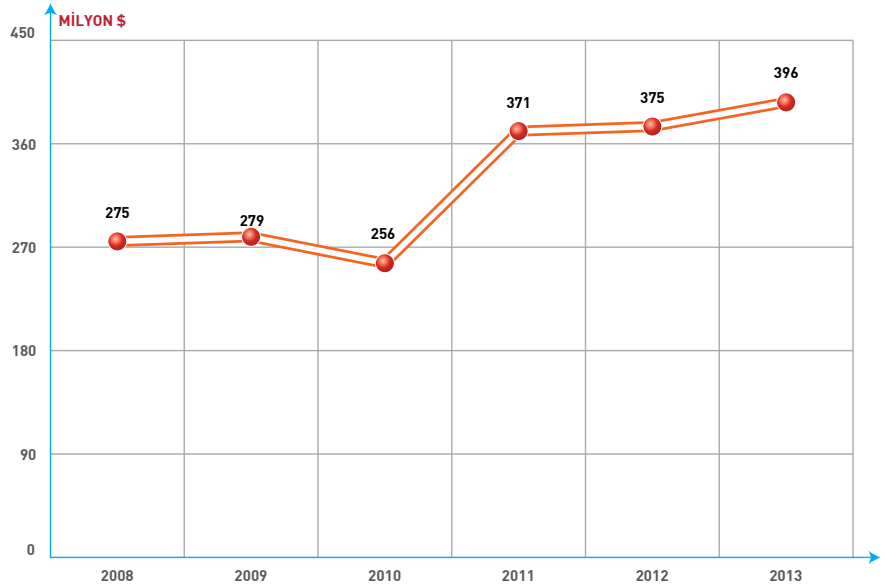

Dökümcülük, metalleri işlemek ve şekillendirmek konusunda yüzyıllardır faydalanılan, en önemli endüstri dallarından birisidir. Gündelik hayatımızın her aşamasında; kuyumculuktan, ağır sanayi tezgahlarına, tarım makinelerinden, gemi makinelerine kadar çok değişik alanlarda döküm yöntemi ile üretilen malzemeler kullanılıyor. Birçok sanayi işletmesinin bünyesinde ise dökümhaneler bulunuyor. Dünya'da 7-8 bin yıllık birikimi içeren dökümcülük, asıl gelişimini 19 ve 20'nci yüzyıllarda Sanayi Devrimi ile yaşandı. Türkiye'de Cumhuriyet Dönemi'yle birlikte, Türk döküm sanayisi, küçük atölyeler ve loncalar

düzeninden çıkarak, büyük ölçekli sanayi kuruluşları şeklinde gelişti ve birçok şehirde önemli üretim merkezleri kuruldu. Döküm ürünleri tüm sanayi dallarında girdi olarak kullanılıyor. Bu nedenle de dökümcülük, imalat sanayinin vazgeçilmez unsurları arasında yer alıyor. Üretilen sanayi mamullerinin yüzde 90'ında en az bir adet döküm ürünü bulunuyor. Türk döküm sektörü, Türk imalat sanayisinin temel taşlarından biridir. Sektör; dizayndan, prototipe, testlerden, nihai ürüne kadar geçen sürede teknik bilgi birikimi ve tesisleriyle başta makine, taşıt araçları ve savunma sanayisi olmak üzere tüm üretim taleplerini karşılaya-

HADDE VE DÖKÜM MAKİNELERİ, KALİPLERİN SEKTÖR TOPLAMI (2008-2013 DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

bilecek yetenektedir. Döküm sanayisi, katma değeri oldukça yüksek bir üretim alanıdır. Girdilerinin yüzde 70'inden fazlası yurt içi kaynaklı olduğundan yüksek nitelikli istihdam yaratmaktadır. Bununla beraber çıktıları birçok sanayi üretimi (en çarpıcı örnekleri pompa ve vana üretimi) için temel oluşturmaktadır. Sektörün temel müşterisi, üretim sanayisinin ana kollarında faaliyet gösteren firmalardır. Sektör ancak ana sanayi kollarının kuvvetli olduğu ülkelerde pazar bulabilmektedir. Dökümün, diğer üretim metotlarına göre üstünlükleri ve gelişen modern teknolojilere uyumu nedeniyle hem dünyada, hem de Türkiye'de uzun yıllar önemini koruyacağı düşünülmektedir. Ülkemizde 2 bin dolayında dökümhane veya döküm makinesi üreticisi bulunmaktadır. Faaliyetlerinin yüzde 50'sinden fazlası metal döküm ve satışı olan işletmelerin sayısı ise 1000 civarındadır. Bu firmalardan sadece 18 tanesi kamu ve askeri kuruluşlara aittir. Döküm sektöründeki yapı; büyük sanayi kuruluşları, KOBİ'ler ve mikro işletmeler olmak üzere üç ana grup altında toplanmıştır. Son zamanda özellikle otomotiv ana ve yan sanayilerine yurt içinde planlanan yatırımların döküm sektörüne iç pazarda da genişleme imkanı yaratması bekleniyor. Ayrıca bu grupta yer alan firmalara yatırımcıların giderek artan ilgisi dikkat çekmektedir. Sanayileşmenin temel taşlarından biri olan kalıp sektörü ise gelişimini sürdürüyor. Otomotiv sanayisinden beyaz eşyaya, inşaattan savunma sanayisine kadar geniş bir yelpazede hizmet sunan sektör, üstün tasarım kabiliyeti ve tecrübesiyle üretimde katma değer yaratıyor. Sanayileşmenin temelinde, ürünlerin belirli toleranslar dahilinde standartlara uygun olarak üretilmesi ve bu ürünlerin sorunsuz şekilde birbirinin yerine kullanılabilmesi yatıyor. Bu ürünlerin, hızlı ve ekonomik yöntemle üretilmesi için bilimsel araştırmalar yapıyor ve elde edilen sonuçlar yeni üretim tekniklerinin doğmasına veya mevcut olanların geliştirilmesine katkıda bulunuyor. Sıvı veya katı hammaddenin belirli biçim ve boyutlara sahip geometri içinde sıkıştırılması suretiyle ürünün oluşturulması olarak tanımlanabilen kalıplık, birçok ürünün hızlı ve ekonomik şekilde istenilen özelliklerde üretilmesi için en uygun yöntemlerden biri olarak kabul ediliyor. Dünyada modern anlamda kalıp sanayi yirminci yüzyılın başında ortaya çıktı.

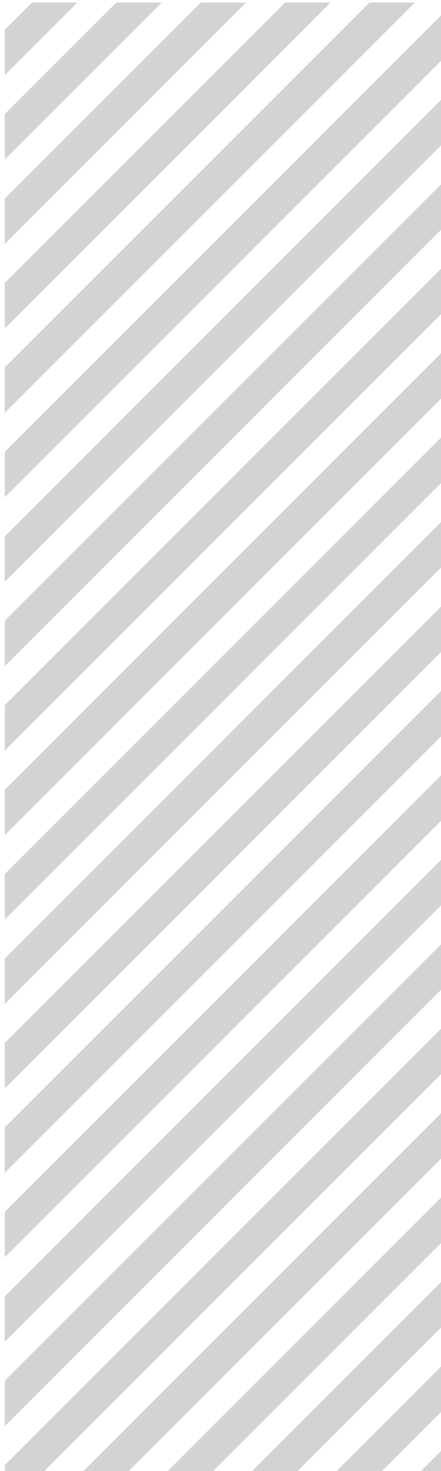

Seri üretimin ve sanayileşmenin temel taşlarından biri olan kalıp sanayisinin ürünlerini kullanan sektörler arasında; otomotiv, beyaz eşya, inşaat, tekstil, plastik, elektronik, savunma, kauçuk, lastik ve cam yer alıyor. Kalıp sanayisi, ekonomiye güç katan ve gelişimini sürdüren sektörlerin başında geliyor. Sektörün ürettiği katma değer, maliyetlere kıyasla oldukça yüksek düzeyde seyrediyor. Ürünün değerine oranla değersiz sayılabilecek hammadde, üstün tasarım kabiliyeti ve tecrübe ile işlenerek büyük katma değer yaratıyor. Makine sektörü ile kalıp arasında hem doğrudan hem de dolaylı olarak ayrılmaz bir ilişki bulunuyor. Makinelerin bir kısmı kalıbı üretmek için kullanılırken, kalıp üretiminde kullanılan makinelerin birçok parçası da kalıp kullanılarak üretiliyor. Türkiye'de kalıp sektöründe 8 bin civarında firmanın faaliyet gösterdiği tahmin ediliyor. Sektörün önemli bir bölümünün KOBİ statüsündeki firmalardan oluştuğu gözleniyor. Firmaların çoğu az hassasiyet gerektiren kalıpları üretebilirken, hassas kalıplar ise ithalatta karşılanıyor. Bunun yanında sektörde, havacılık ve savunma gibi alanlara hizmet verebilen güçlü firmalar da mevcut. Günümüzde tahmini 4 milyar euro pazar büyüklüğü olan Türkiye kalıp sanayisinde bazı firmalar, teknolojinin gelişmesiyle birlikte dünya standartlarını yakalamaya başladı. Türk kalıp sanayisi Avrupa'nın hemen hemen her ülkesine ihracat gerçekleştiriyor. Türkiye'den kalıp tedarik eden firma sayısı her geçen yıl artıyor. Sektörün hedef pazar-

ları arasındaysa Rusya ve Brezilya ilk sıralarda yer alıyor. Hadde ve döküm makineleri, kalıplar sektöründe 2013 yılında 396,3 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirildi. 2012 yılının aynı döneminde, söz konusu ürün grubunun ihracatı 374,7 milyon dolardı. Hadde ve döküm makineleri, kalıplar sektöründe yaşanan ihracat artışı yüzde 5,8 oldu. Hadde ve döküm makineleri, kalıplar mal grubunda 2013 yılında en fazla ihracat 53,7 milyon dolarla İran'a gerçekleştirildi. Yüzde 6,7 artışın yaşandığı söz konusu ülkeye 2012 yılının aynı döneminde gönderilen ürünlerin değeri 50,3 milyon dolardı. Listenin ikinci sırasında yer alan Rusya'ya 2013 yılında 46,3 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilirken bu rakam, 2013 yılının aynı döneminde yüzde 13,8 artışla 52,7 milyon dolar seviyesine yükseldi. Üçüncü sıradaki Almanya'ya 2012 yılında 30,2 milyon dolar değerinde ürün gönderilirken bu rakam yüzde 29,6 artarak 2013 yılının aynı döneminde 39,2 milyon dolar olarak kaydedildi. Dördüncü sırada bulunan ABD'ye 2013 yılında ihraç edilen ürünlerin değeri 25,5 milyon dolar olarak kaydedildi. 2012 yılının aynı döneminde bu rakam 10,4 milyon dolardı. ABD'ye yönelik ihracat artışı yüzde 143,4 olarak kayda geçti. Listenin beşinci sırasındaki İtalya'ya 2012 yılında 12,3 milyon dolar değerinde hadde ve döküm makineleri, kalıplar ihraç edilirken 2013 yılının aynı döneminde bu rakam yüzde 71,5 artışla 21,2 milyon dolar seviyesine yükseldi.

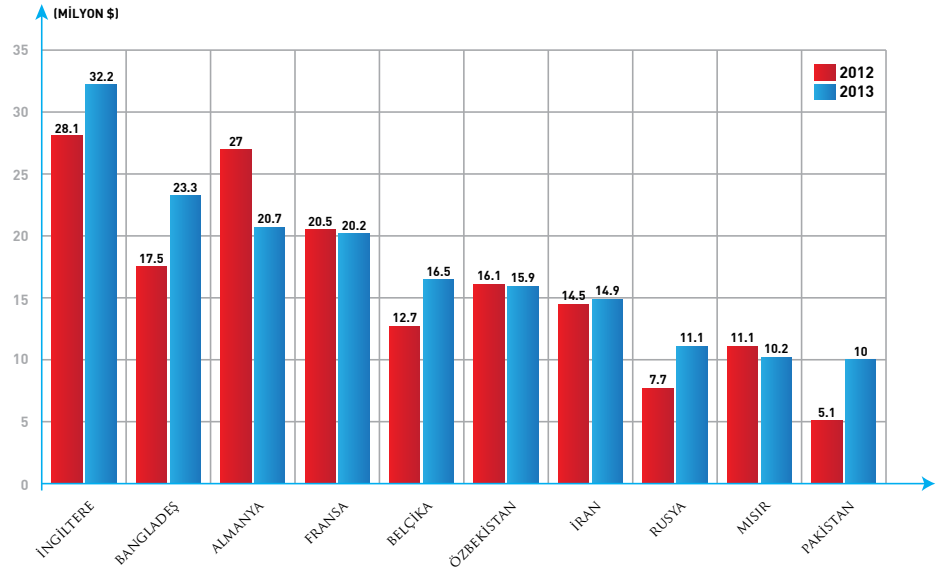

TEKSTİL VE KONFEKSİYON MAKİNELERİ

TEKSTİL VE KONFEKSİYON MAKİNELERİ İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE (2012-2013 YILLARI 1 OCAK-31 ARALIK DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı
Birlikleri Kayıtları

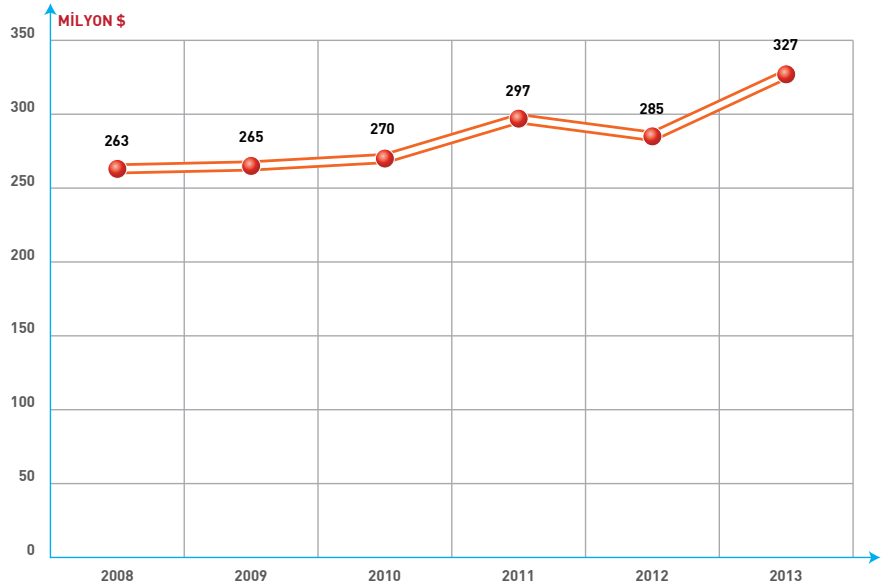

Türkiye ekonomisi açısından önem taşıyan tekstil sektörünün geleceğini ve gelişimini etkileyen temel faktörlerin başında ülkenin tekstil makineleri üretimi geliyor. Yıllar içinde gelişim gösteren Türk tekstil makineleri sektörü, tekstil imalatçısının elinin güçlendirilmesinde önemli roller üstleniyor. Tekstil sektörü, Türk sanayisinin ve ekonomisinin lokomotif sektörlerinden biri olarak kabul ediliyor. Türkiye ekonomisinin en büyük bileşenlerinden olan sektör, ülke ihracatının ana kalemleri arasındadır. Türkiye, dünya tekstil üretiminde saygın bir konuma sahip olmasına karşın, tekstil makineleri imalatın-

da ciddi adımlar atmakta geç kaldı. Türkiye'nin ilk tekstil makineleri ihracatı 1990'lardan sonra çok küçük ölçekli olarak gerçekleşti. Aradan geçen zaman zarfında, makineleşmeyi sağlamadan ekonomik açıdan büyümenin neredeyse imkansız olduğunun ve kendi makinelerini üretemeyen bir ülkenin de ekonomik olarak bağımlı kalacağına daha iyi anlaşılması ile tekstil makineleri sektörü hem gelişti, hem de ihracat yelpazesini genişletti. Günümüzde, Türk tekstil makineleri sektörü Ortadoğu'dan Avrupa ve Uzakdoğu'ya kadar yaklaşık 150 ülkeye ihracat gerçekleştiriyor. Sektörün gelişen yapısına rağmen

TEKSTİL VE KONFEKSİYON MAKİNELERİ SEKTÖR TOPLAMI (2008-2013 DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı
Birlikleri Kayıtları

ithalat, halen en önemli sorunların başında geliyor. Uzmanlara göre yerli imalatçıların iç pazara hakim olamaması nedeniyle ülkemiz ihracatının çok üzerinde ithalat gerçekleştiriyor. Bu durum da yaratılan artı değer ve ülkemize giren dövizin dışarı çıkmasına sebep oluyor. Günümüz insanı için giyinme, tıpkı beslenme gibi vazgeçilmesi mümkün olmayan temel bir ihtiyaç. Bu zorunluluk tekstil sektörünün hem üretim, hem de istihdam açısından büyük kapasitelerle çalışmasına neden oluyor. Türkiye’de tekstil makineleri ve aksesuarı üretimi yapan yaklaşık 1000 adet üretici bulunuyor ve sektör yaklaşık 8 bin kişiye istihdam sağlıyor. Türk tekstil makineleri imalatçılarının büyük çoğunluğu, makine üretimlerine atölye tipi yerlerde küçük kapasiteler ile revizyon veya tamirat çalışmaları yaparak başlayan firmalardan oluşuyordu. Ancak günümüzde modern fabrikalarda, ileri teknoloji tezgahlar ve uzmanlaşmış personel ile firmalar tesislerinde, birçoğu karmaşık elektronik kontrol sistemleri içeren tekstil makineleri üretmeyi başarıyor. Sektörde, yaratılan katma değer ise makine ithalatı nedeniyle büyük

oranda yurt dışına çıkıyor. Uzmanlara göre rekabet yeteneği olumsuz yönde etkilenen sektör, giderek daha büyük ölçüde dışa bağımlı bir hale gelmeye devam ediyor. Bu nedenle imal edilen ürünlerin kalitesinin iyileştirilmesi, yurt içinde imal edilen ürünler konusunda yeterli düzeyde bilinçlenme sağlanması ve yurt dışında olduğu kadar, yurt içinde de sektörün imajının güçlendirilmesi; sektörün gelişimini sürekli kılmak için mutlaka atılması gereken adımların başında geliyor. Uzmanlar tarafından sektörün gelişimine engel olarak görülen, müşterilerin ve makine üreticilerinin uzun vadeli kredi ile finansman ve yeni pazarlarda bankacılık ve nakliye alanlarında yaşanan sorunlara çözüm bulunması, sektörün, uluslararası piyasalarda rekabet gücünün artırılması bakımından yaşamsal önem taşıyor. Son yıllarda üretimde ve ihracatta kazanmış olduğu ivme ile Türk tekstil makineleri sektörü, sektör temsilcilerinin talepleri ve beklentileri karşılandığı takdirde; uluslararası piyasalardaki konumunu güçlendirmeyi, ithal girdileri azaltarak iç pazarda da hakim olacağı ve bu alanda dış ticaret dengesini tersine çevirerek artı değer yaratan bir sektör haline

geleceğinin sinyallerini veriyor. Tekstil ve konfeksiyon makineleri sektöründe 2013 yılında 327 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirildi. 2012 yılının aynı döneminde, söz konusu ürün grubunun ihracatı 285 milyon dolardı. Tekstil ve konfeksiyon makineleri sektöründe yaşanan ihracat artışı yüzde 14,7 oldu. Tekstil ve konfeksiyon makineleri mal grubunda 2013 yılında en fazla ihracat 32,2 milyon dolarla İngiltere’ye gerçekleştirildi. Yüzde 14,6 artışın yaşandığı söz konusu ülkeye 2012 yılının aynı döneminde gönderilen ürünlerin değeri 28,1 milyon dolardı. Listenin ikinci sırasında yer alan Bangladeş’e 2012 yılında 17,5 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilirken bu rakam, 2013 yılının aynı döneminde yüzde 32,6 artışla 23,3 milyon dolar seviyesine yükseldi. Üçüncü sıradaki Almanya’ya 2013 yılında 20,7 milyon dolar değerinde ürün gönderildi. Dördüncü sırada bulunan Fransa’ya 2013 yılında ihraç edilen ürünlerin değeri ise 20,2 milyon dolar olarak kaydedildi. Listenin beşinci sırasındaki Belçika’ya 2012 yılında 12,7 milyon dolar değerinde tekstil ve konfeksiyon makineleri ihraç edilirken 2013 yılının aynı döneminde bu rakam yüzde 29,1 artışla 16,5 milyon dolar seviyesine yükseldi.

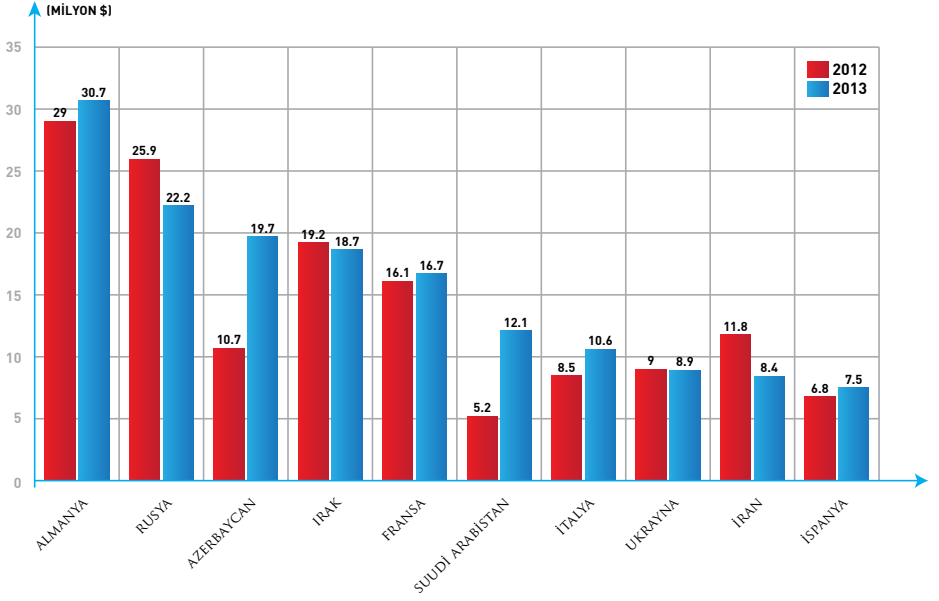

ISITICILAR VE FIRINLAR

ISITICILAR VE FIRINLAR İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE
(2012-2013 YILLARI 1 OCAK-31 ARALIK DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı
Birlikleri Kayıtları

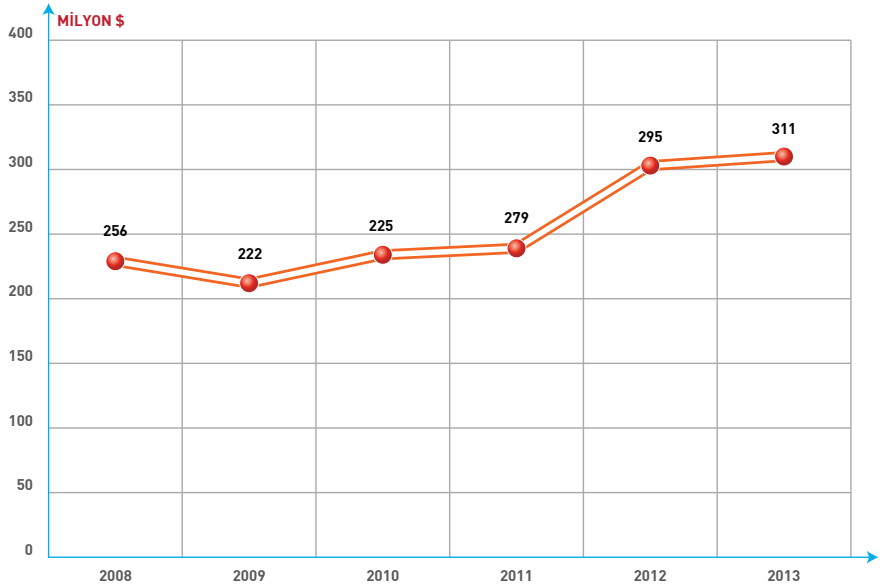

Isıtıcılar ve fırınlar ihracatı 2013 yılında bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 5,33 artış gösterdi. 2012 yılında 295,4 milyon dolarlık ihracat gerçekleştiren sektörün, 2013 yılının aynı dönemindeki ihracatı 311,2 milyon dolar olarak kaydedildi. Isıtıcılar ve fırınlar ürün grubunda 2013 yılında 30,7 milyon dolarla en fazla Almanya'ya ihracat gerçekleştirildi. Yüzde 5,8 artışın yaşandığı söz konusu ülkeye 2012 yılının aynı döneminde gönderilen ürünlerin değeri 29 milyon dolardı. Listenin ikinci sırasında ise Rusya bulunuyor. Rusya'ya 2013 yılında ihraç edilen ürünlerin değeri 22,2 milyon dolar olarak kaydedildi. Üçüncü

sıradaki Azerbaycan'a 2013 yılında ihraç edilen ürünlerin değeri 19,7 milyon dolar olarak kaydedildi. Yüzde 84,5 ihracat artışının yaşandığı söz konusu ülkeye, 2012 yılının aynı döneminde gönderilen ürünlerin değeri 10,7 milyon dolar seviyesindeydi. Listenin dördüncü ve beşinci sırasında ise Irak ve Fransa yer alıyor. Dördüncü sıradaki Irak'a 2013 yılında gönderilen ürünlerin değeri 18,7 milyon dolar oldu. Beşinci sıradaki Fransa'ya ise 2013 yılında 16,7 milyon dolarlık ısıtıcılar ve fırınlar ihracatı gerçekleştirildi. Yüzde 3,6 ihracat artışı gerçekleştiren sektörün 2012 yılının aynı dönemindeki ihracatı 16,1 milyon dolardı.

ISITICILAR VE FIRINLARIN SEKTÖR TOPLAMI
(2008-2013 DÖNEMİ)

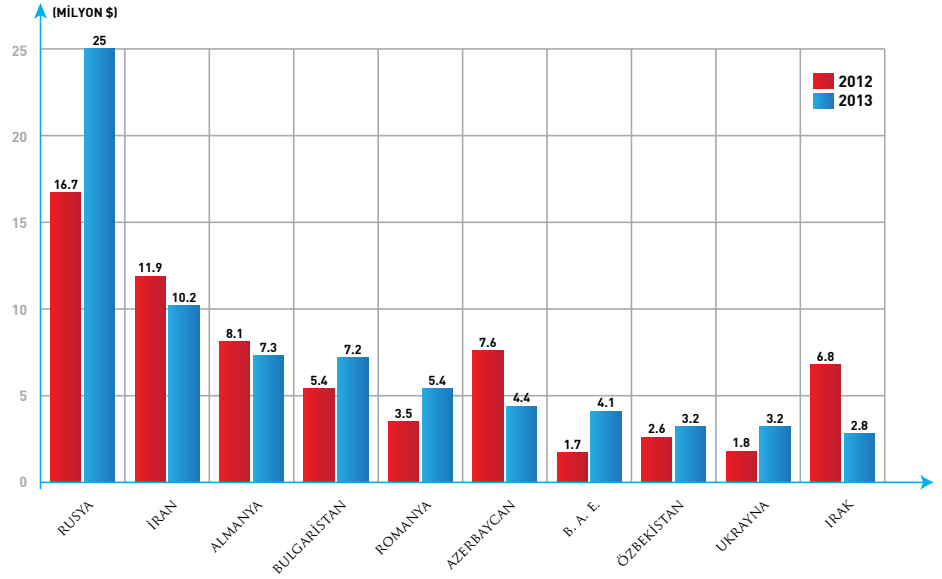
Kaynak: Tüm İhracatçı
Birlikleri Kayıtları

KAUÇUK PLASTİK VE LASTİK İŞLEME MAKİNELERİ

KAUÇUK, PLASTİK VE LASTİK İŞLEME MAKİNELERİ İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE (2012-2013 YILLARI 1 OCAK-31 ARALIK DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

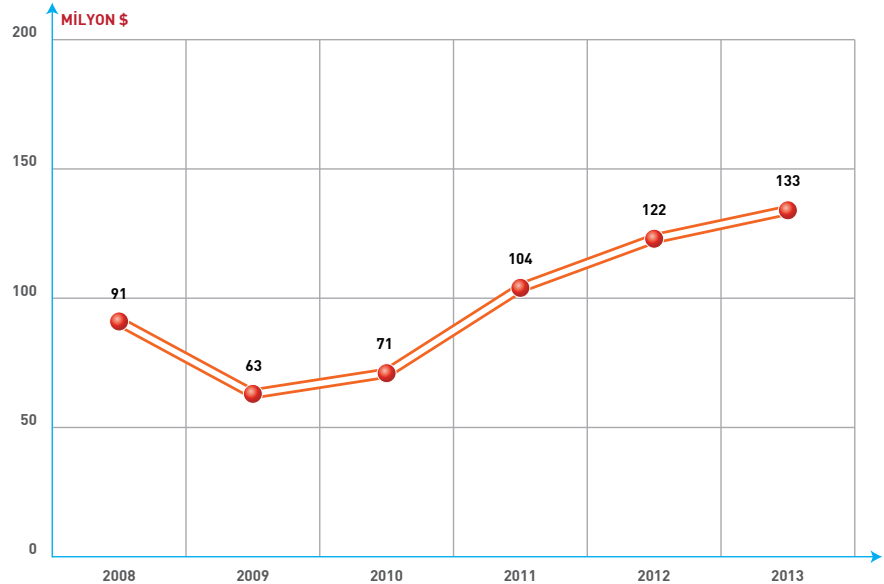

Türk plastik sanayisinin dünya plastik sektörü içindeki payı yüzde 1,6 düzeyindedir. Türkiye, plastik işleme sektöründe yıllık 4,9 milyon ton işleme kapasitesiyle Avrupa ülkeleri arasında beşinci sırada yer alıyor. Plastik işleme sanayisinde yaşanan gelişmelere paralel olarak kauçuk ve plastik işleme makineleri de gelişimini ve büyümesini devam ettiriyor. 2012 yılında 122,8 milyon dolar olan kauçuk, plastik, lastik işleme makineleri aksam ve parçaları ihracatı, 2013 yılının aynı döneminde yüzde 9,1 artışla 134 milyon dolar rakamına yükseldi. Kauçuk, plastik, lastik işleme makineleri aksam ve parçaları ürün grubunda en fazla ih-

racat gerçekleştirilen ülke olan Rusya'ya 2013 yılında 16,7 milyon dolarlık ürün gönderildi. 2013 yılının aynı döneminden bu rakam yüzde 49,3 artışla 25 milyon dolar oldu. Listenin ikinci sırasında bulunan İran'a 2013 yılında 10,2 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirildi. Listenin üçüncü sırasındaki Almanya'ya 2013 yılında gönderilen kauçuk, plastik, lastik işleme makineleri aksam ve parçalarının ihracat değeri ise 7,3 milyon dolar olarak kayda geçti. Dördüncü sırada yer alan Bulgaristan'a 2012 yılında ihraç edilen ürünlerin değeri 5,4 milyon dolarken bu rakam, 2013 yılının aynı döneminde yüzde 32,6 artışla 7,2 milyon dolara yükseldi.

KAUÇUK, PLASTİK VE LASTİK İŞLEME MAKİNELERİ SEKTÖR TOPLAMI (2008-2013 DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

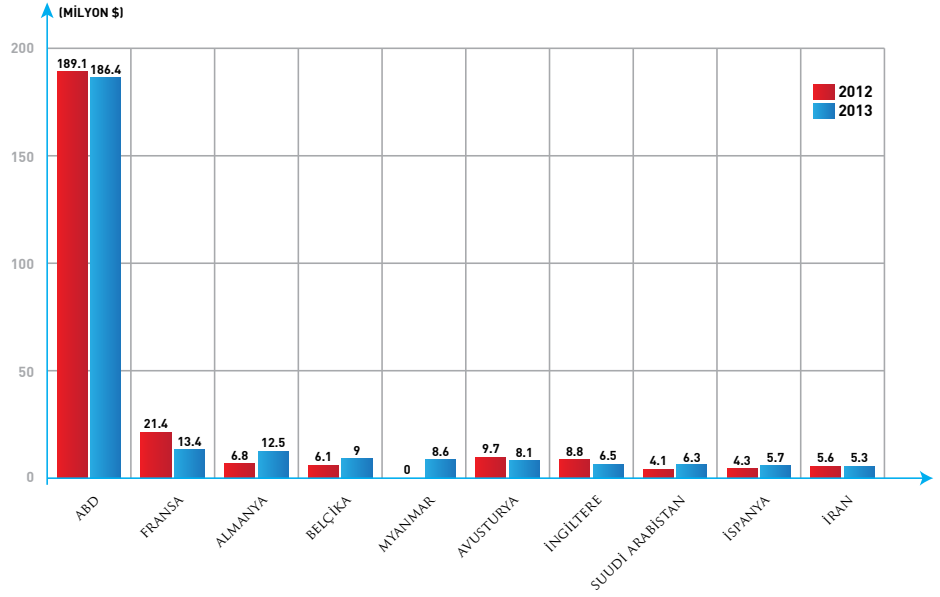

TÜRBİN TURBOJET VE HİDROLİK SİLİNDİRLER

TÜRBİN, TURBOJET, HİDROLİK SİLİNDİR İHRACATINDA
(2012-2013 YILLARI 1 OCAK-31 ARALIK DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı
Birlikleri Kayıtları

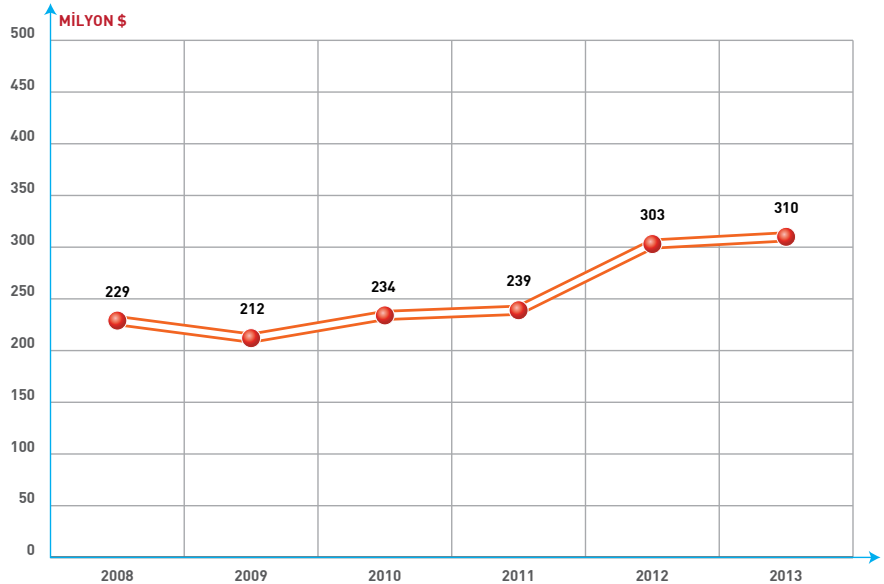

Makinelerin teknoloji ağırlıklı bileşenlerinden hidrolik ve pnömatik sektörü, ülkemizin makine imalat sektörü ile paralel bir gelişim gösteriyor. Türkiye'de 1960 yılına kadar hidrolik pnömatik sektörden bahsedilemiyordu. O dönemlerde çalışmakta olan fabrikalara yedek parça temini için talep alınmasına karşın bu talepler ithalat yoluyla karşılanıyordu. Sektörün asıl gelişimi 1960 sonrası makine imalat sanayisinin de kıpırdanmaya başlaması ile hız kazandı. Hidrolik sektörünü 1970'li yılların öncesinde Karaköy'deki bazı küçük firmalar oluşturuyordu. Uçaklarda ve

Avrupa'dan gelen eski makinelerdeki hurdalardan ayırdıkları ölü pompalar, valflerden üretim yapılmaya çalışılıyordu. 1970'li yılların başında bazı makinelerin üretimine başlandı. Böylelikle hidrolik sektörü 1970'li yıllarda daha derli toplu bir oluşum sürecine girdi. Uzmanlara göre üretimin ilk dönemlerinde firmalar daha çok yurt dışından lisans satın alarak iş yapmayı seçiyordu. Gümrüklerde yaşanan zorluklar nedeniyle ihtiyaç duyulan parçalar zamanında ithal edilemiyor ve standart olmayan makineler üretmek gerekiyordu. Uzmanlar, hızla gelişme gösteren hidrolik silindir sektö-

TÜRBİN, TURBOJET, HİDROLİK SİLİNDİRİN SEKTÖR TOPLAMI
(2008-2013 DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı
Birlikleri Kayıtları

rünün iyi yolda olduğunu düşünüyor. Türkiye’de çeşitli hidrolik makineler üretilmesine karşın bazı parçalar halen ithal ediliyor. Çalışan tesislerin yedek parça talebi sektör tarafından karşılanıyor. Sektörde ihracat yapan firmaların sayısı her geçen gün artıyor. Daha önce temsilcileri vasıtasıyla ülkemizde faaliyet gösteren global şirketler, artık doğrudan Türkiye’de ofis açmayı tercih ediyor. Sektörün en önemli sorunlarının başında kalitesiz mal ve hizmet sunumu geliyor. Uzakdoğu’dan ithal edilen kalitesiz ve ucuz ürünler yerli üreticiye zarar veriyor. Tüketicinin bilinçli ve bilgili olmaması önemli zararları neden oluyor. Tüketicinin bilinçlendirilmesine yönelik çalışmalar yapılırsa da istenilen sonuç alınamıyor. Sektörde yaşanan kalifiye eleman sıkıntısını çözmek için de sivil toplum örgütleri çeşitli eğitim faaliyetlerinde bulunuyor.

Türbin, turbojet, hidrolik silindir aksam ve parçaları ürün grubu ihracatı 2013 yılında, 2012 yılının aynı dönemine göre yüzde 2,3 artış göstererek 310,2 milyon dolar değerine ulaştı. Türbin, turbojet, hidrolik silindir aksam ve parçaları mal grubunda 2012 yılında ihraç edilen ürünlerin değeri 303,1 milyon dolar seviyesindeydi. Türbin, turbojet, hidrolik silindir aksam ve parçaları sektöründe 2013 yı-

lında en fazla ihracat gerçekleştirilen ülke 186,4 milyon dolarla ABD oldu. Listenin ikinci sırasında yer alan Fransa’ya yönelik ihracat 2013 yılında 13,4 milyon dolar olarak kaydedildi. Listenin üçüncü sırasında bulunan Almanya’ya 2012 yılında 6,8 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilirken bu rakam, 2013 yılının aynı döneminde yüze 81,9 artışla 12,5 milyon dolar

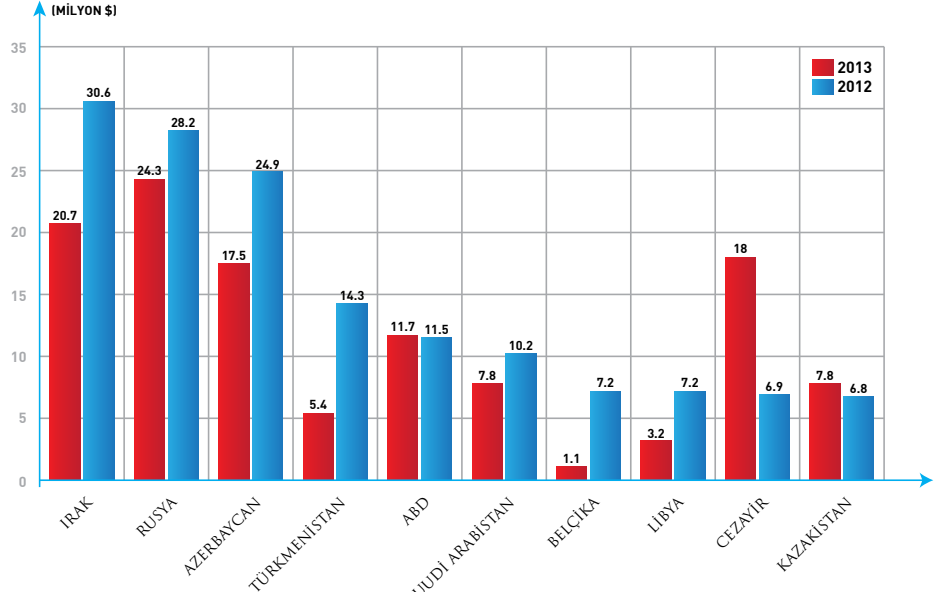
olarak kaydedildi. Dördüncü sıradaki Belçika’ya 2013 yılında 9 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirildi. Yüzde 45,5 ihracat artışının gerçekleştiği Belçika’ya 2012 yılının aynı döneminde gönderilen ürünlerin değeri 6,1 milyon dolar seviyesindeydi. Listenin beşinci sırasında yer alan Myanmar’a 2013 yılında 8,6 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirildi.

YÜK KALDIRMA TAŞIMA VE İSTİFLEME MAKİNELERİ

YÜK KALDIRMA, TAŞIMA VE İSTİFLEME MAKİNELERİ İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE (2012-2013 YILLARI 1 OCAK-31 ARALIK DÖNEMİ) Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

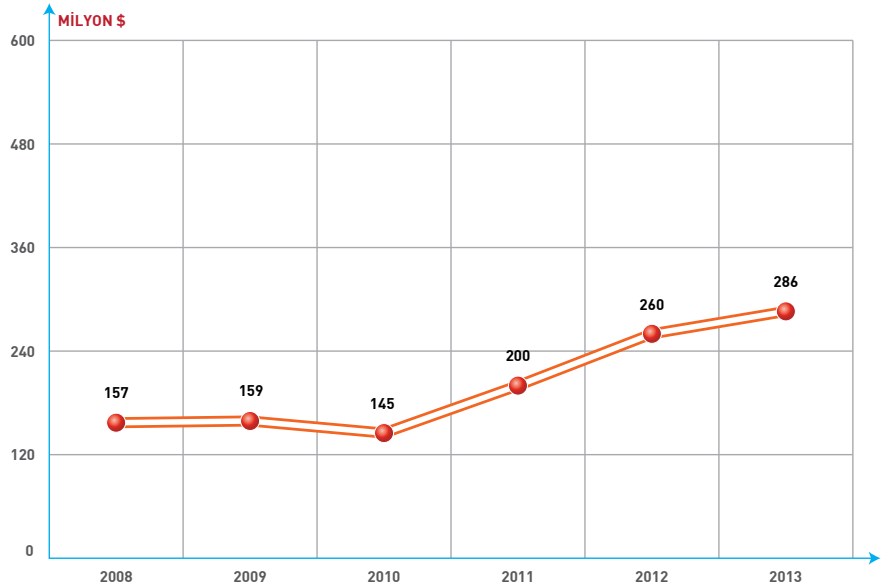

Ağır cisimleri kaldırmak için ilk ekipmanlar M.Ö 5. yüzyılda kullanıldı. İlk kaldırma ekipmanı resmine ise Romalı mimar Vitruvius'un M.Ö 10. yüzyılda yazdığı bir kitapta rastlandı. Vinç, tepesinde makara bulunan ve halatlarla sabitlenen bir direktten oluşuyordu. Makaradan geçen başka bir halat yüklerle bağlanıyor ve kölelerin çevirdiği ayak değirmeniyle kaldırılıyordu. 15. yüzyıla doğru İtalya'da palangalı vinç adı verilen daha kullanışlı bir vinç tasarlandı. Buhar gücüyle çalışan ilk vinç ise 19. yüzyılın ortalarında İskoçyalı John Rennie üretti. Ulaşım, enerji, iletişim ve altyapı yatırımları ile bu alanlarda ulaşılan seviye, ülkelerin ekonomik

ve sosyal gelişimini gösteren en önemli faktörler arasında yer alıyor. Bu faktörlerin bir araya gelmesi ile oluşan alanlar içinde bulunan eğitim, sosyal hizmet ve sanayi kuruluşları ise sürdürülebilir kalkınmanın temeli olan insan ve teknoloji üretimi için katalizör görevi görüyor. Bu döngü içinde öncelikle sanayi kuruluşları olmak üzere tamamına yakınının hızlı gelişiminin temelinde ise makine sektörü yer alıyor. Ulaşım alanında, enerji santrallerinin inşasında, altyapı yatırımlarının gerçekleştirilmesinde ilk ihtiyaç şüphesiz makinelerdir. Tüm bu bileşenler için kaldırma, taşıma ve istifleme makinelerinin önemi büyüktür. İmalat sanayisi içinde

YÜK KALDIRMA, TAŞIMA VE İSTİFLEME MAKİNELERİ SEKTÖR TOPLAMI (2008-2013 DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

çok küçük kapasitelerde olsa dahi bu makineleri kullanmayan işletme sayısı yok denecek kadar azdır. Seri üretim uygulayan firmaların üretim süreçlerinde, hammadde giriş ve ürün çıkış hattı boyunca büyük miktarlarda transfer gerektiğinden çeşitli yük kaldırma, taşıma ve istifleme makinelerine (YTİM) ihtiyaç duyulur. İnşaat sektörünün, ağır sanayi işletmeleri ve benzerlerinin büyük kapasiteli vinçler olmadan çalışmalarını sürdürmesi mümkün değildir. Sektörün kapsamı çok geniştir. Hareket kabiliyetlerine göre; sabit, lastik tekerlekli, paletli ve ray üzerinde hareketli kaldırma ekipmanları (köprülü, kule vinçler) üretiliyor. Kaldırma kabiliyetlerine göre ise hidrolik ekipmanlar (halatlı, teleskopik, kurtarıcılar) ile halatlı vinçler (açık kafesli, sabit, fabrika tipi) geliştiriliyor. Bunun yanı sıra kumanda sistemlerine göre de mekanik, hidrolik, hava ve elektrik kumandalı ekipmanlar bulunuyor. Dolayısıyla kendi arasında oldukça zengin ürün çeşitliliğe sahip bu alan, farklı uzmanlık dallarında sektörleşerek gelişimini sürdürüyor. Sektörü ürünleri genellikle ayrı tasarım ve benzer üretim teknikleri gerektiriyor. Ucuz işgücü ve hammaddenin önemli olduğu düşük katma değerli standart ürünlere nispeten, mühendislik ve tasarım gerektiren ürünlerde üreticilerin rekabet gücü daha da yükseliyor. Teknolojiyi yakından takip eden sektör, bilgisayar teknolojisinin geldiği nokta ve bunun üretim süreçlerine olan etkisi ile daha hızlı gelişme kaydediyor. Kullanılan tezgahlar ile ölçme tekniklerinin gelişmesi ve bunların bilgisayarlar ile kontrol edilebilmesi, sektörün özellikle standart dışı ürünlerinde esnekliğini artırıyor. CAD-CAM sistemlerinin desteğiyle minimum maliyet ile ilk seferde hatasız ürünler imal edilebiliyor. Nitelikli üretim kapasitesine sahip olan sektör, Avrupa'da, AB üyesi 13 ülkenin yük kaldırma ekipmanı üreticileri kar amacı gütmeyen bir kuruluş olan FEM (European Federation Of Materials Handling) çatısı altında örgütleniyor. 160 binden fazla çalışana istihdam eden binden fazla FEM üyesi firma, dünyadaki toplam üretiminin yarısından fazlasını üstleniyor. FEM, üyelerinin haklarını korumak yanında dünyada üretim standartlarını belirleyen bir kuruluş özelliği de taşıyor. FEM ve DIN normları dünya genelinde kabul gören üretim standartlarıdır. Türkiye'de 1950'li yıllarda birkaç firmayla başlayan

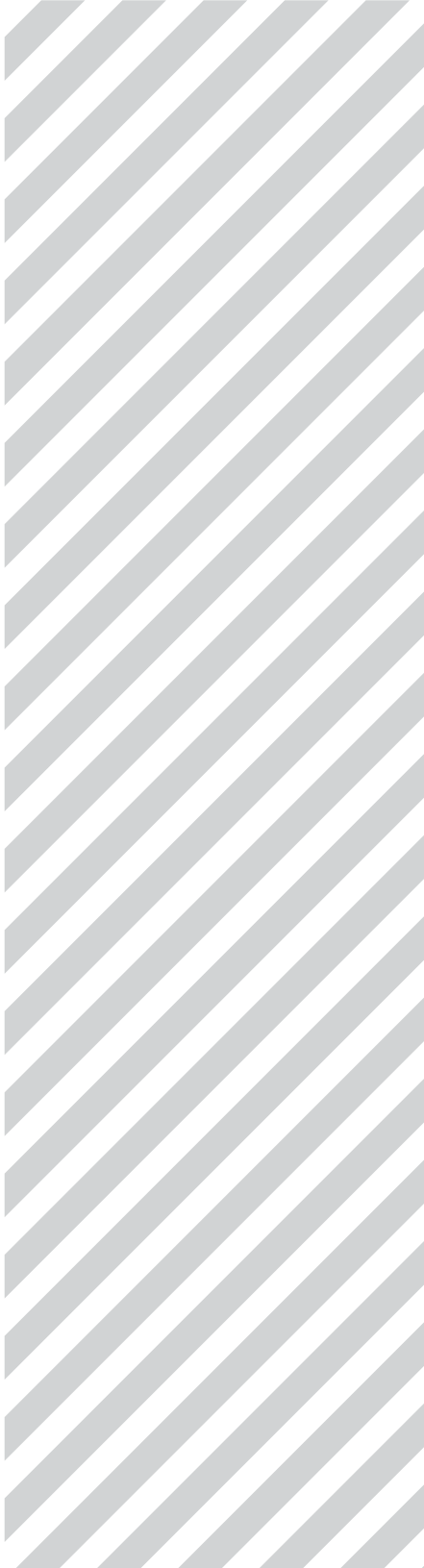

kaldırma ekipmanları üretim süreci zaman içinde gelişim gösterdi. İstanbul ve çevresinde üretim yapan birkaç firmanın çabalarıyla sektörleşen üretim, 1980'li yıllarda ithalatın önündeki engellerin kalkmasıyla birlikte ithalata dayalı olarak yaygınlaştı. 2000'li yıllara doğru ise artan firma sayısına bağlı olarak Türkiye'nin üretim kapasitesi beklentileri aştı. Uzmanlara göre şu an Türkiye ihtiyacının büyük bir bölümünü yerli üretimle karşılıyor. Küreselleşen dünyada, sınır, mesafe ve boyut tanımayan ticaretin gelişim hızına bakıldığında, üretim ve lojistik sektörünün en önemli ihtiyaçlarından biri olan kaldırma ekipmanlarını üreten sektörün, mevcut eğilime paralel olarak büyümesi bekleniyor. Türkiye'de yüksek teknolojiye sahip kaliteli imalat yapan çok sayıda firma bulunuyor. YTİM yaşadıkları sorunlara rağmen Ar-Ge ve yeniliğe önem verdiği gözleniyor. YTİM üreticileri, kamu tarafından sağlanan Ar-Ge desteklerinin de katkısıyla yeni ürünler tasarlayarak dünya pazarlarındaki paylarını artırıyor. Üretim yüzde 35-40'lık bölümü ihraç ediliyor. Dünyada YTİM üretimi yapan firmaların büyük çoğunluğu kendi büroları ya da temsilcileri aracılığıyla Türk üreticileriyle yurt içi pazarda rekabet ediyor. Sektörünün dünya sıralamasında üretim kapasitesi ve ürün çeşitliliği bakımından beşinci sırada olduğunu belirten uzmanlar, Türkiye'deki istikrar ve yatırımlara paralel olarak toplam pazar büyüklüğü 300 milyon dolara yaklaşan sektörün gelişiminin süreceğini

düşünüyor. Yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri ihracatı 2013 yılında bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 10,1 artış gösterdi. 2012 yılında 259,9 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştiren sektörün, 2013 yılının aynı dönemindeki ihracatı 286,2 milyon dolar olarak kaydedildi. Yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri ihracatında 2013 yılında en fazla ihracat gerçekleştirilen ülke 30,6 milyon dolarla Irak oldu. Yüzde 47,9 ihracat artışının yaşandığı Irak'a 2012 yılının aynı döneminde 20,7 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmişti. Irak'ın ardından ikinci sırada bulunan Rusya'ya yönelik yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri ihracatı 2013 yılında 28,2 milyon dolar oldu. Yüzde 16,1 ihracat artışının yaşandığı söz konusu ülkeye 2012 yılının aynı döneminde gönderilen ürünlerin değeri 24,3 milyon dolardı. Listenin üçüncü sırasında yer alan Azerbaycan'a 2012 yılında 17,5 milyon dolarlık ürün ihraç edilirken bu rakam yüzde 42,3 artarak, 2013 yılının aynı döneminde 24,9 milyon dolar seviyesine yükseldi. Dördüncü sırada bulunan Türkmenistan'a 2013 yılında 14,3 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirildi. 2012 yılının aynı döneminde bu rakam 163,7 milyon dolar seviyesindeydi. Türkmenistan'a yönelik ihracat artışı yüzde 163,7 oldu. Beşinci sıradaki ABD'ye 2013 yılında 11,5 milyon dolar değerinde yük kaldırma, taşıma ve istifleme makinesi ihraç edildi.

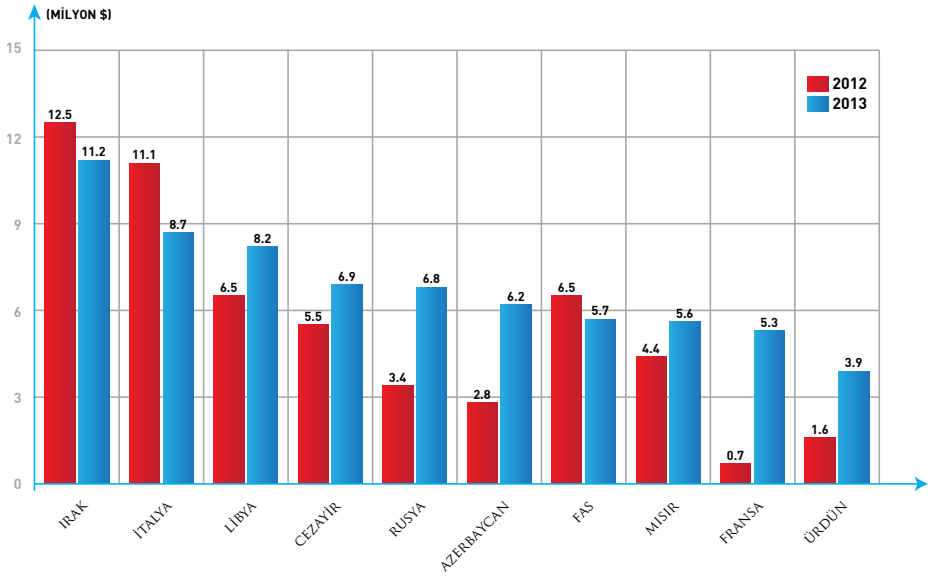

AMBALAJ MAKİNELERİ

AMBALAJ MAKİNELERİ İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE (2012-2013 YILLARI 1 OCAK-31 ARALIK DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

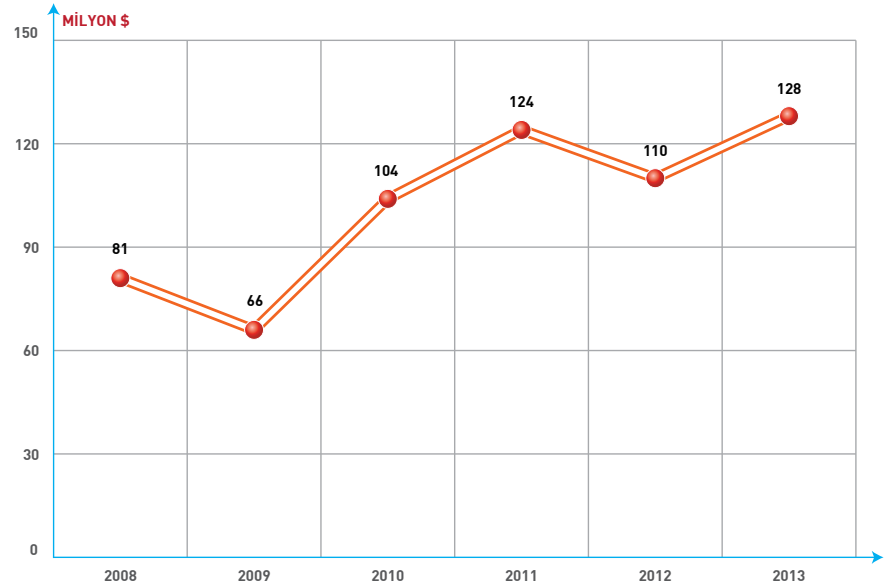

Ambalaj, malzeme ya da ürünü koruyarak, temiz ve güvenilir şekilde depolanıp tüketiciye ulaştırılmasını sağlıyor. Ambalajı ürüne uygulayan sistemler ise ambalaj makinesi olarak isimlendiriliyor. Türkiye’de ambalaj makinecileri ambalaj sanayisinin dünyadaki gelişimine paralel olarak, hedeflerini yükselterek bu hızlı değişime adapte olmaya çalışıyor. Ambalaj makinecilerinin sorunları da genel olarak tüm makine üreticileri ile benzerlik gösteriyor. Hizmet verdiği sektörlerde değişimin hızlı olması nedeniyle ambalaj makineleri üreticileri için müşteri beklentileri doğrultusunda yenilik sunabilme daha fazla önem kazanıyor. Süreklilik arz eden bu yenilenme çabası da yüksek

Ar- Ge maliyetlerini ortaya çıkarıyor. Türk ambalaj makineleri sektöründe çok sayıda firma ve girişimci faaliyet gösteriyor, bunların büyük çoğunluğunu ise küçük işletmeler oluşturuyor. Türk ambalaj makinesi üreticileri, başta İstanbul olmak üzere; İzmir, Konya, Ankara ve Gaziantep’te faaliyetlerini sürdürüyor. Üreticiler, ambalaj malzemelerini yoğun kullanan bölgelerde, sanayi kuruluşlarının yakınlarında, tedarikçilere yakın yerlerde kümelenmiş durumda. Sivil toplum kuruluşları temsilcilerinden alınan bilgiye göre; Türkiye’deki üreticiler firma başına yaratılan katma değer açısından uluslararası pazarlarda rekabet edilen markaların gerisindedir. Uzman-

AMBALAJ MAKİNELERİ SEKTÖR TOPLAMI (2008-2013 DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

lara göre üreticiler genelde modern ve geniş üretim alanlarında çalışmadıkları için üretim kapasiteleri belli düzeyde kalıyor. Bu durum verimliliği, satın alma maliyetlerini olumsuz yönde etkiliyor. KOBİ düzeyindeki işletmeler güçlerini ve üretim becerilerini birleştiremediğinden uluslararası pazarda söz sahibi olabilecek konuma ulaşamıyor. Yüksek maliyetler nedeniyle yurt dışı fuarlarda ürünlerini tanıtamayan küçük ölçekli işletmeler, iç pazardaki rekabet şartları nedeniyle ihracata yönelemiyor. İç pazardaki talep daralması ve haksız rekabetle mücadele eden, altyapısı hazır olmadan dış pazara yönelen üretici firmalar ise ihracat ve sonrasında daha büyük sorunlar yaşıyor. Uzmanlara göre Türk ambalaj üreticilerinin rekabetten kurtulup ihracatını artırabilmesi için en ekonomik üretim yöntemlerine geçmesi gerekiyor. Gerek üretim hacminin yükseltilmesi gerekse katma değerli ürün imalatının mümkün olan en ekonomik biçimde gerçekleştirilebilmesi için ise üretimde otomasyona ihtiyaç duyuluyor. Özellikle hızlı tüketim ürünleri üreticisi olan markalaşmış firmaların operasyonlarına uygun teknolojik donanımlar satın alarak, mevcut olan hatlarını iyileştirmeleri ve en uygun ambalajlama donanımlarını sahip şekilde üretimlerini sürdürmeleri gerekiyor. Bu noktada ambalaj ve ambalajlama makineleri büyük önem arz ediyor. Ambalaj makineleri sektörü, makine üretim sanayisinin önemli bir iş koludur. Ambalaj makineleri sektörü yapısal olarak ise diğer makine sektörlerinden ayrışır. Sektörde üretime özel, sipariş üzerine imalat gerçekleştiriliyor. Hem ürün çeşidi hem de ambalaj çeşidi göz önüne alındığında müşteriler çok farklı özelliklerde makineler talep edebiliyor. Makineler belirli bir standart formda imal edilirken, dolun yapılacak ambalajlara özel modifikasyonlarla çeşitlenir. Cam, plastik, metal ve kağıt-karton gibi ambalaj malzemesi seçenekleri ile dolun sonrası ihtiyaç duyulacak olan etiketleme, kolileme ve paletleme gibi işlemleri birlikte düşünüldüğünde; ambalaj makineleri sektörü genelinde uzmanlaşmanın çok kolay olmadığı söylenebilir. Türkiye'de üretimi yapılan ambalaj makineleri genel olarak; köpüklü ambalaj, vakum ambalaj karton ambalaj, kutu ambalaj, kapatma ve damgalama, temizleme, soğutma ve kurutma, konumlandırma, yığma, doldurma, şekillendirme, ayırıştırma ve

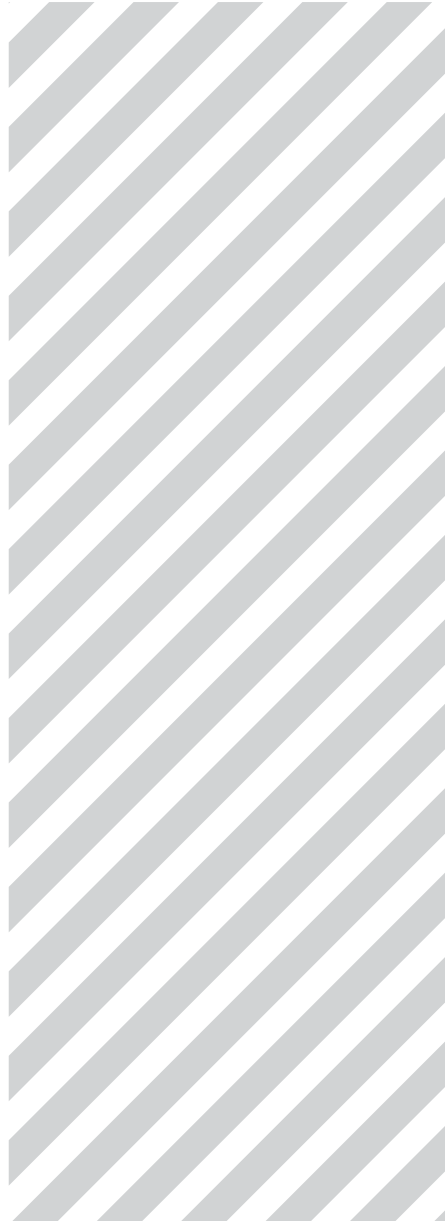

ağırlık ölçme, ürün belirleme, plastik enjeksiyon ve şişe kapatma makineleri olarak sınıflandırılıyor. Mevcut veriler ışığında Türkiye'de ambalajın hızlı gelişen bir sektör olduğundan söz edilebilir. Son beş yılda ortalama yüzde 6 oranında büyüyen ambalaj sanayisi, 2009 yılındaki yüzde 5'lik küçülmenin ardından 2010 yılında yüzde 17,6'lık büyüme ile hızlı bir toparlanma sürecine girdi. Hızlı kentleşme, nüfus artışı, yaşam standartlarının yükselmesi, kadınların iş hayatına katılımındaki artış, tüketim alışkanlıklarındaki değişimler, alışveriş merkezlerinin yaygınlaşması ile perakende alışveriş eğiliminin artması, tüketim ürünlerine olan talep artışı ve ihracatın artması sektörün hızlı gelişmesindeki başlıca etkenlerdir. Türkiye'de ambalaj malzemesi üreten yaklaşık 3 bin firma bulunuyor. Bu firmaların büyük çoğunluğu orta ve küçük ölçekli firmalardır. 53 ambalaj üreticisi iş hacmi bakımından Türkiye'nin en büyük 1000 şirketi arasındadır. Ambalaj sektöründeki firmalar ise yoğun olarak; İstanbul, İzmir, Bursa, Ankara, Konya, Kocaeli, Gaziantep, Adana, Kayseri ve Manisa'da faaliyet gösteriyor. Ambalaj tüketimine alt gruplar bazında baktığımızda bunların; yüzde 39 kağıt, karton ve oluklu mukava ambalajlar, yüzde 33 plastik ambalajlar, yüzde 13 cam ambalajlar, yüzde 8 ahşap ambalajlar ve yüzde 7 metal ambalajlardan oluştuğu gözleniyor. Türkiye'de plastik ambalaj üretimi yaklaşık 1,8 milyon tonun üzerindedir. Türk PE ve PP dokuma torbalar ve çuvallar sektörü önemli üretim ve ihrac

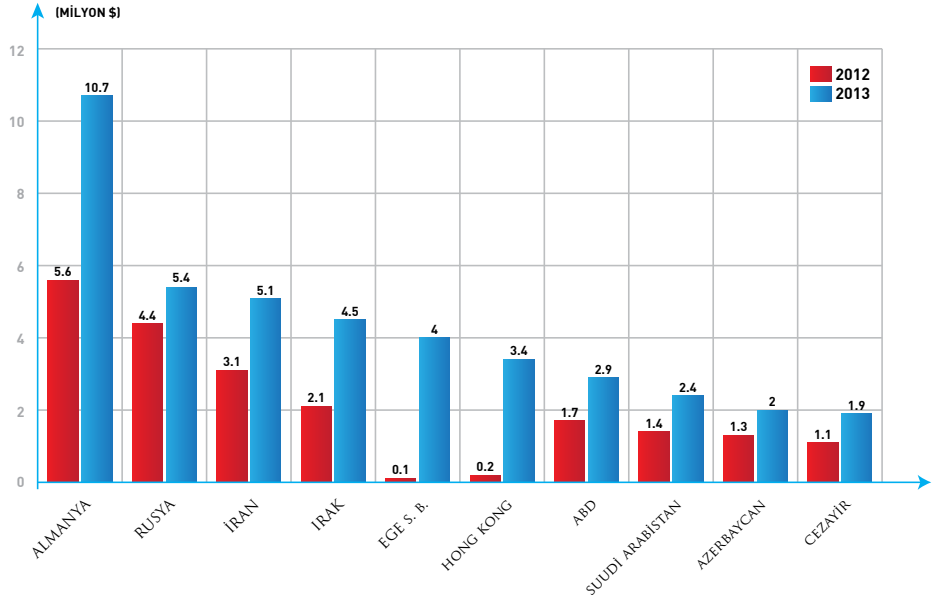
kapasitesine sahiptir. Kağıt, karton ve oluklu mukava ürünleri son dönemde ambalaj sanayisinin önemli sektörlerden biri haline geldi. Kağıt-karton ve oluklu mukava ürünleri alanında toplam üretim 2,1 milyon tonun üzerindedir. Metal ambalajların üretim kapasitesi ise 600 bin tona payı ise yüzde 7'ye ulaştı. Ambalaj makineleri mal grubunda 2013 yılında 128,4 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirildi. Bir önceki yıla göre ihracat artışının yüzde 17,1 olarak kaydedildiği sektörün 2012 yılı ihracatı 109,7 milyon dolardı. Ambalaj makineleri ürün grubunda, 2013 yılında en fazla ihracat gerçekleştirilen ülke 11,2 milyon dolarla Irak oldu. Listenin ikinci sırasında bulunan İtalya'ya ise 2013 yılında 8,7 milyon dolarlık ambalaj makinesi ihraç edildi. Üçüncü sıradaki Libya'ya 2013 yılında ihraç edilen ürünlerin değeri 8,2 milyon dolar olarak kaydedildi. 2012 yılının aynı döneminde söz konusu ülkeye 6,5 milyon dolar ihracat değerine sahip ambalaj makinesi ihraç edilmişti. Libya'ya yönelik ihracat artışı 24,7 olarak kayda geçti. Dördüncü sıradaki Cezayir'e 2012 yılında ambalaj makineleri kaleminde ihraç edilen ürünlerin değeri 5,5 milyon dolarken, 2013 yılının aynı döneminde bu rakam yüzde 25 artışla 6,9 milyon dolar seviyesine yükseldi. Beşinci sırada bulunan Rusya'ya 2013 yılında, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 99,9 artışla 6,8 milyon dolar değerinde ürün ihraç edildi. 2012 yılının aynı döneminde söz konusu ülkeye gönderilen ambalaj makinelerinin değeri 3,4 milyon dolardı.

KAĞIT İMALİNE VE MATBAACILIĞA MAHSUS MAKİNELER

KAĞIT İMALİNE VE MATBAACILIĞA MAHSUS MAKİNELER İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE (2012-2013 YILLARI 1 OCAK-31 ARALIK DÖNEMİ) Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

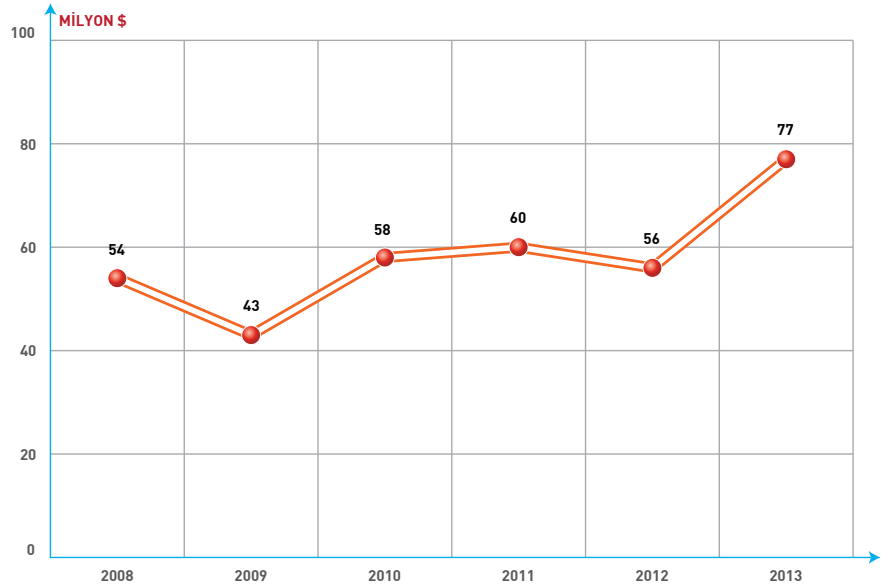

Çağımızın vazgeçilmez ürünlerinden biri olan kağıt, dijital teknolojiler her geçen gün gelişse de, önemini korumaya devam ediyor. Günümüzde gazetelerin yerini internet sitelerinin, kitapların yerini ise e-kitapların aldığı tartışmaları artarak sürüyor. Pek çok insan gazeteleri internetten takip edip, e-kitap okumaya başladı. Ancak bütün bunlara rağmen kağıt ve kağıt sanayisi önemli bir endüstri dalı olmaya devam ediyor. Kağıt ve yan ürünleri hemen her alanda karşımıza çıkıyor. Özellikle teknolojiye gelişmelerin en fazla etkilediği sektörlerden biri olan matbaacılık ve baskı

makinaları sektörü, çağı yakalamak ve talebi en kısa sürede karşılayabilmek için ilerleyen teknolojiyi yakından takip edip, yeniliklere çabuk adapte olmak zorunda olduğuna inanıyor. Modern dünyanın vazgeçilmez bir ürünü olan kağıdın üretiminde Türkiye, dünyadaki gelişmelere paralel olarak sürekli ilerleme kaydediyor. Yaşam boyunca en çok tüketilen sanayi ürünlerinden biri olan kağıt ve türevlerine ilişkin veriler bir ülkenin gelişmişlik düzeyini de ortaya koyan emareler aslında. Kağıt, karton ve türevlerinde yaşanan gelişmeler makine sanayini ve teknolojisini de

KAĞIT İMALİNE VE MATBAACILIĞA MAHSUS MAKİNELERİ SEKTÖR TOPLAMI (2008-2013 DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

doğrudan etkilenirken, bu alanda yeni bilgi ve teknolojilere olan ihtiyaç da giderek artıyor. Sektörün genel sorunlarının başında; uzun zamandır süregelen sert uluslararası rekabet ve finansman tedarikinin geldiğini belirten uzmanlar, bu iki sorunun ekonomik kriz dönemlerinde daha da belirginleştiği görüşünde birleşiyor. Sektörün özellikle son 10 yılda hızla geliştiğini belirten uzmanlar, yurt dışındaki gelişmeleri takip eden ve uygulayan üreticiler olmanın da ötesinde bir atılım yaşandığını belirtiyor. Dünyadaki teknolojik gelişmeler rekabeti ve kaliteyi artırırken maliyetleri ve bütçeleri de oldukça zorluyor. Gelişmelere uyum sağlamak isteyen firmalar açısından ise Ar-Ge çalışmalarına verilen desteklerin ve imkanların yetersizliği en önemli sorun olarak karşımıza çıkıyor. Kağıt imaline ve matbaacılığa mahsus makineler ürün grubunda 2013 yılında gerçekleştirilen ihracatın değeri 77,3 milyon dolar oldu. 2012 yılının aynı döneminde bu rakam 55,6 milyon dolardı. Kağıt imaline

ve matbaacılığa mahsus makineler ürün grubunda yaşanan ihracat artışı yüzde 39,2 oldu. 2013 yılında

kağıt imaline ve matbaacılığa mahsus makineler kaleminde en fazla ihracat Almanya'ya gerçekleştirildi. Bir önceki yıla oranla yüzde 90,6 ihracat artışının yaşandığı Almanya'ya 2013 yılında 5,6 milyon dolar ihracat değerine sahip ürün gönderilirken bu rakam, 2013 yılının aynı döneminde 10,7 milyon dolara yükseldi. Listenin ikinci sırasında yer alan Rusya'ya 2013 yılında 4,4 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilirken bu rakam, 2013 yılının aynı döneminde yüzde 22,2 artışla 5,4 milyon dolar seviyesinde kaydedildi. Üçüncü sırada bulunan İran'a 2013 yılında ihraç edilen kağıt imaline ve matbaacılığa mahsus makinelerin değeri 5,1 milyon dolar oldu. 2012 yılının aynı döneminde bu rakam 3,1 milyon dolar seviyesindeydi. İran'a yönelik ihracat artışı yüzde 63,7 olarak kayda geçti. Dördüncü sıradaki Irak'a 2013 yılında 2,1 milyon dolarlık ürün ihraç edilirken bu rakam, yüzde 106,7 artışla 2013 yılının aynı döneminde 4,5 milyon dolar değerine yükseldi. Beşinci sıradaki Ege Serbest Bölgesi'ne 2013 yılında ihraç edilen kağıt imaline ve matbaacılığa mahsus makinelerinin toplam değeri 4 milyon dolar oldu. 2012 yılının aynı döneminde söz konusu ülkeye gönderilen ürünlerin değeri ise 118 bin dolardı.

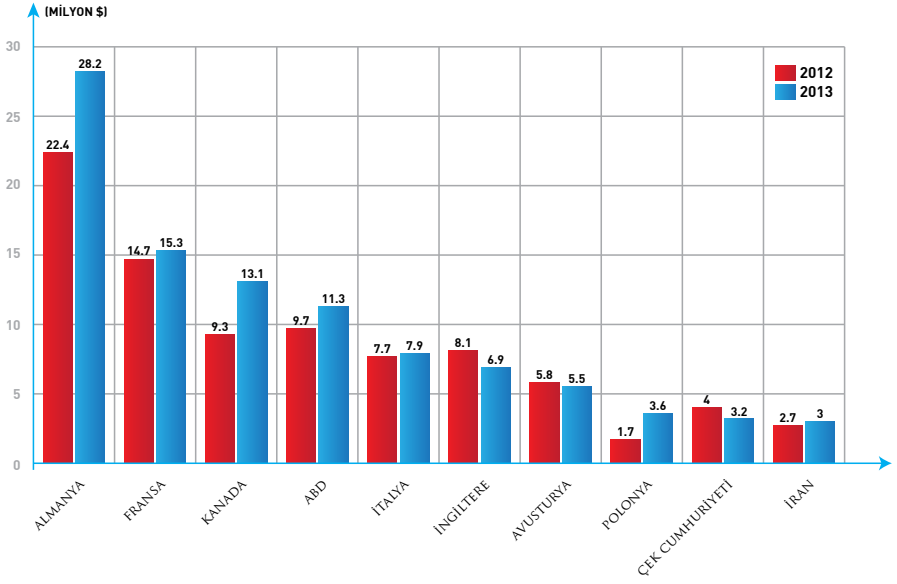

RULMANLAR

RULMANLAR İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE (2012-2013 YILLARI 1 OCAK-31 ARALIK DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

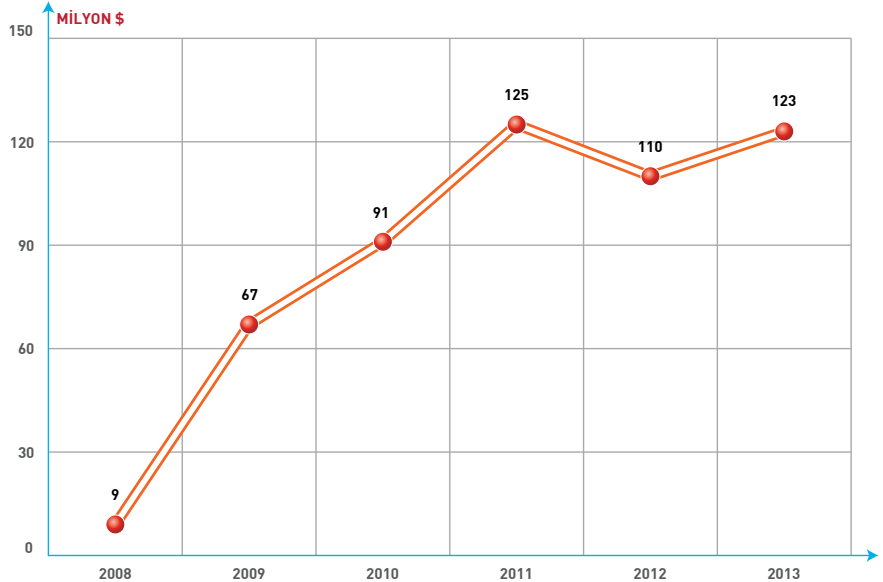

Makine sektörü için son derece stratejik bir ürün olan rulman, geniş bir kullanım alanına sahiptir. İçinde dönme ve hareket aktarımı olan her türlü makine ve makine aksamı, mutlaka rulman barındırır. Ayrıca rulmanlar, içinde buldukları makine ya da aksam için son derece hayati önem taşıyor. Rulmanlar ihracatı 123,4 milyon dolarla 2013 yılında, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 12,1 artış gösterdi. 2012 yılının aynı döneminde söz konusu sektörün ihracatı 110,1 milyon dolardı. Rulmanlar ürün grubunda 2013 yılında 28,2 milyon dolarla en fazla Almanya'ya ihracat gerçekleştirildi. 2012 yılında bu rakam 22,4 milyon dolar seviyesindeydi. Söz konusu ülkeye

yönelik ihracat artışı yüzde 25,7 oldu. Listenin ikinci sırasında bulunan Fransa'ya 2012 yılında 14,7 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilirken bu rakam, yüzde 3,9 artışla 2013 yılının aynı döneminde 15,3 milyon dolar seviyesine yükseldi. Üçüncü sırada yer alan Kanada'ya 2013 yılında yüzde 41,2 artışla 13,1 milyon dolar değerinde ürün ihraç edildi. Söz konusu ülkeye 2012 yılının aynı döneminde gönderilen ürünlerin değeri 9,3 milyon dolardı. Listenin dördüncü sırasında bulunan ABD'ye 2013 yılında 11,3 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirildi. Yüzde 15,9 artışın yaşandığı söz konusu ülkeye 2012 yılının aynı döneminde ihraç edilen ürünlerin değeri 9,7 milyon dolardı.

RULMANLARIN SEKTÖR TOPLAMI (2008-2013 DÖNEMİ)

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

Uzmanlığımız; tecrübemizin birikimidir...
1952'den beri...

dirinler since 1952
www.dirinler.com.tr

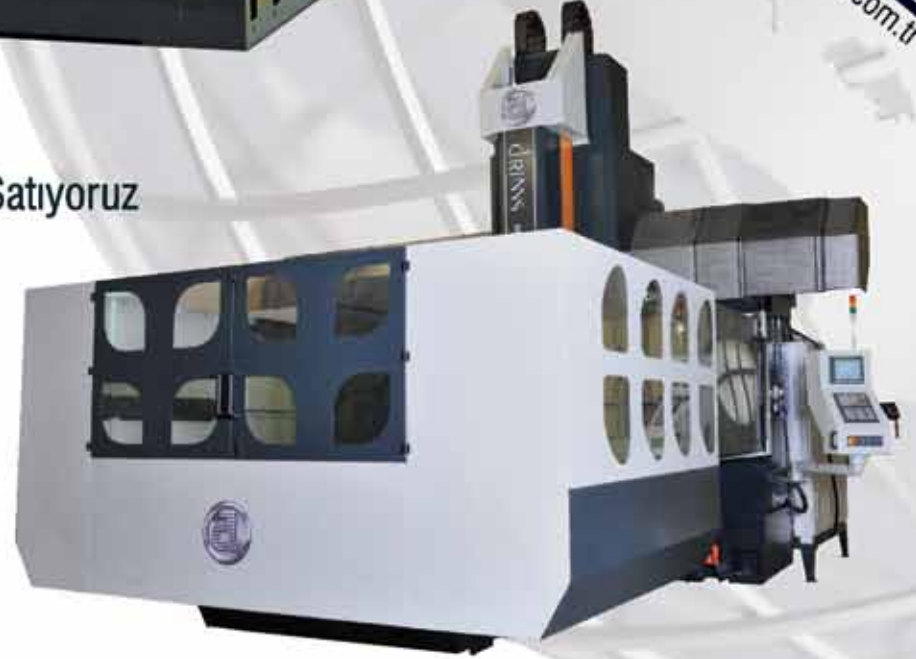

dirinns
www.dirinns.com.tr

Türkiye'de Üretiyoruz | Dünyaya Satıyoruz

Dünyayı Şekillendiriyoruz

ARNAVUTLUK'TA İHRACAT DENGESİ STA İLE SAĞLANDI

Türkiye'nin 2013 yılında 23 milyon dolarlık makine ihraç ettiği Arnavutluk ile 2008 yılında imzalanan serbest ticaret anlaşması uyarınca; başta makine olmak üzere çeşitli sektörlerin ihracatında gümrük vergisi uygulanmıyor. Söz konusu anlaşma iki ülke arasındaki ticaretin geliştirilmesinde önemli rol oynuyor.

Saranda

Arnautluk, 14. yüzyılda Osmanlıların bu bölgeye gelmesinden sonra, 28 Kasım 1912'ye kadar Türklerin yönetiminde kaldı. Ülke, Birinci Dünya Savaşı sırasında İtalya, Sırbistan, Karadağ, Yunanistan, Fransa ve Avusturya-Macaristan'ın işgaline uğradı. İkinci Dünya Savaşı'nın sonuna doğru 29 Kasım 1944'te Enver Hoca yönetiminde ilan edilen bağımsız Arnautluk Halk Cumhuriyeti, 1991 yılında son buldu. Bu tarihte gerçekleştirilen ilk çok partili seçimle Arnautluk demokratik bir ülke olma yolunda ilk adımı attı. 50 yıl süren kapalı ekonomi döneminin ardından Arnautluk, bugün itibarıyla dış politikasını, ABD ve AB üyesi ülkeler ile her alandaki ilişki ve işbirliğini geliştirmek ayrıca Avrupa ile bütünleşmek hedefleri üzerine kurmuş durumdadır. Öte yandan, birçok Balkan Ülkesi topraklarında yaşayan Arnautların siyasi ve ulusal haklarının korunması ve geliştirilmesi de Arnautluk'un

bölgesel politikasının belli başlı hedeflerinden birini teşkil ediyor. Arnautluk, ortalama 76,3 olan yaşam süresi ile Balkanlarda Yunanistan'ın ardından ikinci sırada yer alıyor. Ülke, 32,5 olan yaş ortalaması ile de Avrupa standartlarına göre genç bir nüfus yapısına sahip. Nüfusun etnik açıdan büyük ölçüde homojen olduğu ülkedeki en büyük azınlık grubunu, Yunanlılar oluşturur. 2,8 milyon kişi olan toplam nüfusun yüzde 95'i Arnaut, yüzde 3'ü Yunan, yüzde 2'si ise Roman, Sırp ve Bulgar'dır. Arnautluk'ta işsizlik oranı; 2000-2008 yılları arasında düşme eğilimi gösterirken, 2009 yılında bu oran arttı. 2010 yılı son çeyreğinde yüzde 13,5 olan işsizlik oranı, 2011 yılı üçüncü çeyreğinde yüzde 13,3 olarak gerçekleşti. Ülke topraklarının yüzde 77'sini kaplayan dağlık ve tepelik alanlar, ülkenin izolasyonunun başlıca sebebidir. Toplam 2,9 milyon hektarlık ülke topraklarının yüzde 36'sını ormanlar,

yüzde 24'ünü ekilebilir topraklar, yüzde 15'ini de otlak ve çayırlar oluştururken kalan topraklar verimsiz ya da tarım dışı alalardır. Ülkenin krom, nikel, bakır, boksit, fosforit, az miktarda da petrol ve kömür dahil olmak üzere yeraltı kaynakları ise oldukça zengindir. Arnautluk 11 önemli nehir ve 152 küçük nehir ve kollardan oluşan yoğun bir hidrografik ağı ve zengin su kaynaklarına da sahiptir. Balkan Yarımadası'nın üç büyük ve en derin tektonik gölleri kısımları Arnautluk sınırları içindedir. Ülkenin kuzey batısında yer alan Shkodra gölünün üçte biri Arnautluk, üçte ikisi Karadağ sınırlarında yer alır. UNESCO koruması altındaki ülkenin güney doğusunda bulunan Ohrid Gölü'nün bir kısmı ise Makedonya sınırları içindedir.

GENEL EKONOMİK YAPI

Geçmişteki kooperatif sisteminden eski teknoloji ve yetersiz tarım üretimini miras alan Arnautluk'un, 1991 yılın-

Türkiye'nin Arnavutluk'a makine ihracatı 2013 yılında 23 milyon dolara yükseldi.

dan sonra tarım topraklarının küçük küçük parsellere ayrılmasıyla, üretim verimi daha da azaldı. Son yıllarda, özellikle uluslararası kuruluşların önderliğinde bir canlanma görüldüyse de; tapu konusunda yaşanan sorunlar ve kırsal kesimin kente göç etmesiyle Arnavutluk tarıma uygun bir ortam ve ucuz işgücü sunmasına rağmen, büyük yatırımcıların ilgisini çekmedi. Ülkedeki sanayi sektörünün, madencilik ve imalat alt dallarındaki üretim kapasitelerinde son yıllarda bir canlanma görülüyor. Bu sektörde yabancı yatırımlar; çimento, gıda, alüminyum profil gibi imalat sanaysinde ve madencilikte yoğunlaşırken ihracatta da önemli bir artış kaydedildi. Son yıllarda hizmetler sektöründeki gelişmeler, bu sektörü GSYİH'ye en fazla katkıda bulunan sektör haline getirdi. Ticaret alanındaki en önemli artış, toptan/perakende satışlar ve otomobil alışverişlerinden (servisleri dahil) kaynaklanır. Ülkede özellikle son yıllarda turizm alanında da büyük gelişmeler görüldü. 1990 yılına kadar planlı ve merkezi sistemli ekonomiye sahip olan Arnavutluk'ta, 1991 yılından itibaren ciddi reformlar başlatılarak bir özelleştirme programı uygulamaya koyuldu. Fiyatlar devlet kontrolünden çıkarılarak dış ticaret serbestleştirildi. Ekonomik reformların kaydettiği aşamalar ve ortaya çıkan hızlı büyüme oranları bakımından 1990'lı yıllarda Arnavutluk, Balkan Ülkeleri için bir model olarak görüldü. 1997 yılında yaşanan ekonomik ve sosyal patlama dönemi hariç olmak üzere Arnavutluk GSYİH'ini 1993-2001 yılları arasında yılda yüzde 7'den fazla büyüme gösterdi. Bu hızlı büyüme kısmen tarım sektöründeki büyümeden, kısmen de yurt dışına çalışmaya giden Arnavutların ülkeye yaptıkları katkılardan kaynaklandı. 2002 yılında biraz yavaşlama gösteren büyüme, tekrar hız kazanarak günümüze kadar reel olarak yıllık yüzde 5 ila 6'lar düzeyinde seyretti. Ülkede,

2011 yılında ekonomik büyümenin yüzde 1,6 olarak gerçekleştiği tahmin ediliyor. 2010 yılının üçüncü çeyreğinde Arnavutluk'un sanayi üretimi, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 12, ulaşım sektörü ise yüzde 13 oranında büyüdü. İnşaat sektörü yüzde 5 oranında büyürken tarım sektöründeki büyüme oranı ise yüzde 2,8 olarak gerçekleşti. Ülkenin 2010 yılında dış ticaret açığı yüzde 3 oranında azalarak 3,1 milyar dolar oldu. İhracatta yüzde 56 oranında artış görülürken ithalat ise yüzde 11 oranında arttı. 2010 yılı üçüncü çeyreğinde Arnavutluk'un cari açığı, hizmet ve gelir hesaplarındaki artış sebebiyle bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 45 azaldı. Arnavutluk Hükümeti tarafından kamuya ait 1280 işletmenin özelleştirileceği açıklandı. Bu plan doğrultusunda 100-150 milyon euro tutarında gelir elde edilmesi bekleniyor. Genel itibarıyla Arnavutluk'ta ekonomik tabanın önemli ölçüde çeşitlendirilmesi ekonomik dinamizmi artırdı. Ülke güçlü bir ekonomik büyüme yaşarken yoksulluk ve işsizlik de bu durumla doğru orantılı olarak azaldı. İş hayatında prosedürlerin büyük ölçüde basitleştirilmesi ile yabancı sermaye

yatırımları da son yıllarda artış gösterdi. Buna rağmen Arnavutluk bölgedeki en düşük yatırım oranına sahip ülkeler arasında yer almaya devam ediyor.

ÜLKEDEKİ BAŞLICA SEKTÖRLER

Arnavutluk İstatistik Enstitüsü (INS-TAT) 2012'nin ilk çeyreğinde açıkladığı rakamlara göre Arnavutluk ekonomisi yıllık olarak yüzde 0,2 oranında küçülürken bir önceki çeyreğe göre küçülme oranı yüzde 1,2 olarak gerçekleşti. Avrupa'da devam eden krizden komşularına göre daha iyi korunan (2009 yılındaki resesyondan etkilenmemiştir) Arnavutluk'un büyüme hızı 2011 yılında yüzde 2'ye gerileyerek ve Euro Bölgesinde devam eden resesyondan etkilendi. Uzmanlara göre Arnavutluk'ta ihracat mallarına karşı olan talep, ülkenin başlıca ticaret partnerlerinin içinde bulunduğu sıkıntılı duruma bağlı olarak azalma gösterdiyse de bu ülkelerde 2013 yılından itibaren başlayan ekonomik iyileşme Arnavutluk'ta ihracat mallarına olan talebi de artıracak. Arnavutluk, Doğu Bloku'nun yıkılmasından sonra geçiş dönemine giren ülkeler içinde GSYİH'si halen büyük ölçüde tarımsal faaliyete bağlı olan tek

Tiran

TÜRKİYE'NİN ARNAVUTLUK'A MAKİNE İHRACATINDA BAŞLICA KALEMLER (MİLYON DOLAR – 84. FASIL)

Kaynak: TÜİK Verileri

GTİP	GTİP TANIMI	2012	2013	Değişim %
8418	BUZDOLAPLARI, DONDURUCULAR VE DİĞER SOĞUTUCU VE DONDURUCU CİHAZLAR VE ISI POMPALARI	3,29	3,74	13,7
8450	EV VEYA ÇAMAŞIRHANE TİPİ YIKAMA MAKİNELERİ (YIKAMA VE KURUTMA TERTİBATI BİR ARADA OLANLAR DAHİL)	1,56	2,51	60,9
8477	KAUÇUK VEYA PLASTİĞİN İŞLENMESİNE VEYA KAUÇUK VEYA PLASTİKTEN EŞYANIN İMALİNE MAHSUS DİĞER MAKİNE VE AKSAMLARI	0,45	2,37	426,7
8479	KENDİNE ÖZGÜ BİR FONKSİYONU OLAN DİĞER MAKİNELER VE MEKANİK CİHAZLAR	0,12	1,35	1.025,0
8414	HAVA VEYA VAKUM POMPALARI, HAVA VEYA DİĞER GAZ KOMPRESÖRLERİ, FANLAR, ASPİRATÖRÜ OLAN HAVALANDIRMAYA MAHSUS MAKİNELER	0,79	1,22	54,4
8422	BULAŞIK, ŞİŞE VB YIKAMA VE KURUTMA MAKİNELERİ, ŞİŞE, KUTU ÇUVAL VB DOLDURMA, ETİKETLEME MAKİNELERİ	0,26	1,17	350,0
8431	ÖZELLİKLE 84.25 İLA 84.30 POZİSYONLARINDAKİ MAKİNE VE CİHAZLAR İLE BİRLİKTE KULLANILMAYA ELVERİŞLİ ARAÇLAR	0,92	1,17	27,2
8421	SANTRİFÜJLER; SIVILARIN VEYA GAZLARIN FİLTRE EDİLMESİNE VEYA ARITILMASINA MAHSUS MAKİNE VE CİHAZLAR	1,12	1,10	-1,8
8428	KALDIRMA, ELLEÇLEME, YÜKLEME, BOŞALTMA MAKİNELERİ (ASANSÖRLER, YÜRÜYEN MERDİVENLER, KONVEYÖRLER)	0,26	0,88	238,5
8413	SIVILAR İÇİN POMPALAR (ÖLÇÜ TERTİBATI OLSUN OLMASIN) VE SIVI ELEVATÖRLERİ	0,57	0,85	49,1
	DİĞER	8,46	6,77	-20,0
	TOPLAM	17,79	23,14	30,1

ülkedir. 1990'lı yıllar boyunca, tarımsal üretimin GSYİH'nin yüzde 50'sinden fazlasını oluşturduğu ülkede, halen tarımın GSYİH içindeki payı yüzde 20'ler civarındadır. 1980'li yılların sonunda sanayinin payı Arnavutluk GSYİH'sinin

yaklaşık yüzde 45'lik kısmını oluştururken 2011 yılına gelindiğinde bu oran yüzde 19'lara kadar geriledi. Bu durum, esas olarak, sosyalist dönemde uygulanan yoğun sanayileşme politikalarının terk edilmesi sonucunda, madencilik

ve imalat sektörlerinin küçülmesinden kaynaklandı. 1961 yılına kadar Sovyetler Birliği, daha sonra da 1978 yılına kadar Çin'den sağlanan üretim tesisi ve fabrikaların çoğu 1991-1992 ve 1997 yıllarındaki kargaşa dönemlerinde hasar gördü veya yağmalandı. Halen çalışır durumda olan kamu işletmelerinin büyük bir kısmı ise ülkenin geçiş dönemine girmesiyle beraber özelleştirildi. Sanayi alanında batılı ülkeler için gerçekleştirilen fason üretim, tekstil ve deri eşyalar sektörlerine canlılık kazandı. Ülkenin ihracat gelirlerinin yüzde 43'lük kısmını ise tekstil ve ayakkabı sektörleri oluşturuyor. Bunun yanı sıra, gıda işleme de imalat sanayisinin önemli sektörlerinden biri olmayı sürdürüyor. Başta krom, bakır ve nikel olmak üzere mineral kaynakların oldukça zengin olduğu Arnavutluk'ta, 1990 yılından önce madencilik sektörü ihracat gelirlerinin büyük kısmını oluşturuyordu. Bu dönemde ülke dünyanın üçüncü büyük krom üreticisiydi. Bununla beraber, gerek 1991-1992 gerekse 1997 yıllarındaki ayaklanma dönemlerinde üretimde büyük düşüşler yaşandı. 2005-2008 yılları arasında başta Çin kaynaklı olmak üzere krom, demir, bakır ve diğer madencilik ürünlerine yönelik talebin yükselmesi ile Arnavutluk bu ürünlerin ihracatında da

Gjirokaster

Tiran

tekrar artış yakaladı. Arnavutluk Güney Doğu Avrupa ülkeleri arasında en hızlı büyüme oranına sahip ülkedir. Gelişen ve hızlı büyüyen her ülkede olduğu gibi Arnavutluk'ta da inşaat sektörü ülke ekonomisi için önemli bir itici güç vazifesi görüyor. Ancak özellikle başkent Tiran'daki inşaat izni sıkıntıları nedeniyle konut inşaatının gelişiminde 2007 yılından bu yana bir yavaşlama söz konusu.

Arnavutluk'ta faaliyet gösteren 16 bankanın 14 tanesi kısmen ya da tamamen yabancı sermayeli bankalardır. Bu bankaların piyasaya girişi, sektördeki rekabeti artırırken sunulan mali hizmetlerin de çeşitlenmesine yardımcı oldu.

ARNAVUTLUK'TA YABANCI YATIRIMLARIN DURUMU

Hızlı ekonomik kalkınma ve AB üyeliği Arnavutluk'un en önemli hedefleri olarak öne çıkıyor. Son yıllarda gerçekleştirilen reformlarla birlikte, ülke daha liberal ve doğrudan yabancı yatırımlar açısından da serbest hale geldi. Ekonomik dönüşümde sağlanan

ilerleme ve bunu destekleyen dış ortam sayesinde 2000 ve 2009 yılları arasında ülke ekonomisi yüzde 6'lık bir büyüme oranı yakaladı. Siyasi ve ekonomik istikrar, önemli özelleştirmeler, Dünya Bankası ve NATO üyeliği, AB tam üyelik sürecindeki gelişmeler ve Kosova'nın bağımsızlığıyla beraber Arnavutluk'un bölgedeki gücünün artması; ülkeye özellikle 2007 ve 2008 yıllarında rekor düzeyde yabancı sermaye girişi sağladı. 2010 ve 2011 yıllarında ülke ekonomisi yavaşlamış olsa da, bu durum bölgede yer alan diğer ekonomiler gibi ciddi olmadı. Son yıllarda gerçekleşen ekonomik atlıma rağmen Arnavutluk'ta satınalma gücü paritesine göre hesaplanan kişi başına düşen GSYİH, AB ortalamasının yüzde 25'i kadardır. Güneydoğu Avrupa'da birçok ülke 2010 yılında doğrudan yabancı yatırım girişlerinde keskin düşüşler yaşarken Arnavutluk'ta bunun aksine artış gerçekleşti. Ülkede en yüksek miktarda yatırımı Avrupa ülkeleri gerçekleştirirken bu yatırımlar başta hazır giyim ve ayakkabı olmak üzere tekstil sektö-

ründe yoğunlaşıyor. Tiran ve Durres şehirleri ülkede yabancı yatırımların yüzde 67'sine ev sahipliği yapıyor.

TÜRKİYE İLE TİCARİ İLİŞKİLER

Türkiye ile Arnavutluk arasındaki serbest ticaret anlaşması 2008 tarihinde yürürlüğe girdi. Söz konusu anlaşma ile taraflar arasındaki ekonomik işbirliğinin artırılması ve güçlendirilmesi, mal ticaretindeki kısıtlamaların kaldırılması, uygun rekabet koşullarının yaratılması, karşılıklı yatırımların teşvik edilmesi ve tarafların üçüncü ülke piyasalarındaki ticaret ve işbirliğinin geliştirilmesi hedefleniyor. Anlaşma, sanayi ürünlerindeki gümrük vergileri, miktar kısıtlamaları ve eş etkili vergi ve önlemlerin kaldırılması başta olmak üzere; ticarete teknik engeller, tarım ürünlerindeki taviz değişimi, hayvan ve bitki sağlığı önlemleri, iç vergilendirme, yapısal uyum, damping, acil durumlar, devlet tekelleri, korunma önlemleri, ödemeler, menşe kural-ları, devlet yardımları, fikri, sınai ve ticari mülkiyet hakları, kamu ihaleleri ve kurumsal hükümler konularında da çeşitli düzenlemeler içeriyor. Bu anlaşma ile ihracatçılarımıza, Arnavutluk pazarında, Avrupa Birliği üyesi ülkelerin ihracatçıları ile eşit rekabet imkanı getirilirken; Arnavutluk menşeli sanayi mallarının Türkiye'ye ithalatında uygulanan gümrük vergilerinin sıfırlanması, buna karşılık Arnavutluk'a ithal edilen Türkiye menşeli sanayi ürünlerinin yüzde 80'den fazlasının gümrük vergileri kaldırılması da imza altına alındı. Serbest ticaret anlaşması

Serbest ticaret anlaşması uyarınca gümrük vergisi sıfırlanan sektörler arasında; makine, metaller, motorlu taşıtlar, deri, ormancılık, tekstil, çimento-cam eşya, değerli taşlar ve mücevherat bulunuyor.

2008 yılından sonra ihracatçılarımıza, Avrupa Birliği üyesi ülkelerin üreticileri ile eşit şartlarda rekabet etme imkanı sunuldu.

kapsamında gümrük vergisi sıfırlanan sektörler arasında; makine, metaller, motorlu taşıtlar, deri, ormancılık, tekstil, çimento-cam eşya, değerli taşlar ve mücevherat bulunuyor. Tüm bu olumlu gelişmelere rağmen Türkiye ile Arnavutluk arasındaki ticaret hacmi mevcut potansiyele kıyasla oldukça düşük düzeyde seyrediyor. Bu durumun iki ülkeyi de ilgilendiren çeşitli sebepleri bulunmakla birlikte en önemli sebebi, ülkenin batılı anlamda bir özel sektöre ve yabancı yatırımların güvenliği açısından sorunsuz bir sisteme henüz kavuşmamasıdır. Türkiye-Arnavutluk arasındaki ticaret son yıllarda giderek artarak en yüksek seviyesine 396,6 milyon dolar ile 2011 yılında ulaştı. 2012 yılında ise hem ihracatımızın hem de ithalatımızın düşmesi nedeniyle iki ülke

Berat

arasındaki ticaret hacmi bir önceki yıla göre yüzde 11 azalarak 355 milyon dolara geriledi.

ARNAVUTLUK'UN 2012 YILI MAKİNE İHRACATI 16,2 MİLYON DOLAR

Arnavutluk'un makine ihracatı 2012 yılında, bir önceki yılın aynı dönemine

oranla yüzde 62,8 artarak 16,2 milyon dolar oldu. 2011 yılında bu rakam 9,9 milyon dolar olarak kaydedilmişti. Arnavutluk 2012 yılında en fazla Sırbistan'a makine ihraç etti. Arnavutluk, Sırbistan'a 2011 yılında 3,1 milyon dolar değerinde makine ihraç ederken bu rakam 2012 yılında yüzde 181,8

TÜRKİYE'NİN ARNAVUTLUK'TAN MAKİNE İTHALATINDA BAŞLICA KALEMLER (BİN DOLAR - 84. FASIL)

Kaynak: TÜİK Verileri

GTİP	GTİP TANIMI	2012	2013	Değişim %
8433	HASAT VE HARMAN, ÇİM BİÇME MAKİNELERİ İLE YUMURTA VE TARIM ÜRÜNLERİNİ BÜYÜKLÜKLERİNE GÖRE AYIRAN MAKİNELER	25,39	210,81	730,4
8458	METAL İŞLEMeye MAHSUS TORNA TEZGAHLARI (TORNALAMA MERKEZLERİ DAHİL)	0,00	15,44	-
8473	84.69 İLA 84.72 POZİSYONLARINDAKİ MAKİNE VE CİHAZLARDA KULLANILMAYA ELVERİŞLİ AKSAM-PARÇA-AKSESUARLAR	0,67	1,59	136,3
8409	SADECE VEYA ESAS İTİBARIYLA 84.07 VEYA 84.08 POZİSYONLARINDAKİ MOTORLARIN AKSAM VE PARÇALARI	0,87	0,52	-39,9
8414	HAVA VEYA VAKUM POMPALARI, HAVA VEYA DİĞER GAZ KOMPRESÖRLERİ, FANLAR, ASPIRATÖRÜ OLAN HAVALANDIRMAYA MAHSUS MAKİNELER	0,00	0,23	-
8407	KIVILCIM İLE ATEŞLEMELİ İÇTEN YANMALI DOĞRUSAL VEYA DÖNER PİSTONLU MOTORLAR (PATLAMALI MOTOR)	2,37	0,00	-100,0
8413	SIVILAR İÇİN POMPALAR (ÖLÇÜ TERTİBATI OLSUN OLMASIN) VE SIVI ELEVATÖRLERİ	4,89	0,00	-100,0
8421	SANTRİFÜJLER; SIVILARIN VEYA GAZLARIN FİLTRE EDİLMESİNE VEYA ARITILMASINA MAHSUS MAKİNE VE CİHAZLAR	85,97	0,00	-100,0
8437	TOHUM, HUBUBAT, KURU BAKLAGİLLERİ TEMİZLEME, TASNİF ETME AYIKLAMA VE ÖĞÜTMeye MAHSUS MAKİNE VE CİHAZLAR	94,95	0,00	-100,0
8441	KAĞIT HAMURU, KAĞIT VEYA KARTONUN İŞLENMESİNE MAHSUS DİĞER MAKİNE VE CİHAZLAR	0,26	0,00	-100,0
	DİĞER	5,93	0,00	-100,0
	TOPLAM	221,29	228,59	3,3

artarak 8,7 milyon dolar seviyesine yükseldi. 2012 yılında Arnavutluk'un en fazla makine ihraç ettiği ikinci ülke İtalya oldu. İtalya'ya 2012 yılında ihraç edilen makinelerin değeri 1,9 milyon dolar olarak kaydedildi. 2011 yılında bu rakam 1,6 milyon dolar seviyesindeydi. Arnavutluk'un İtalya'ya yönelik makine ihracatındaki artış yüzde 24,8 oldu. Arnavutluk en fazla makine ihraç ettiği ilk 10 ülke listesinin üçüncü sırasında ise Yunanistan bulunuyor. Yunanistan'a 2012 yılında ihraç edilen makinelerin değeri 1 milyon 82 bin dolar olarak kayda geçti. Arnavutluk'un 2012 yılında, bir önceki yıla göre makine ihracatını en fazla artırdığı ülke yüzde 1104,3 ile İsviçre oldu. Türkiye, Arnavutluk'un en fazla makine ihraç ettiği ülkeler listesinin 16. sırasında yer alıyor. Arnavutluk'un Türkiye'ye yönelik makine ihracatı 2011 yılında 28 bin dolarken bu rakam, 2012 yılında yüzde 207,1 artışla 86 bin dolar seviyesine yükseldi. Arnavutluk 84. fasılda en fazla buldozerler, greyderler, toprak tesviye makineleri, skreyperler, mekanik küreyiciler, ekskavatörler kaleminde ihracat gerçekleştirdi. 2011 yılında söz konusu ürün grubunda 652 bin dolar değerinde ürün ihraç edilirken bu rakam, 2012 yılında yüzde 258 artışla 2,3 milyon dolar seviyesine yükseldi. Listenin ikinci sırasında ise

ARNAVUTLUK'UN MAKİNE İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE (BİN DOLAR – 84. FASIL)

Kaynak:
BM İstatistik Bölümü Verileri

Sıra No	ÜLKE	2012	2013	Değişim %
1	SIRBİSTAN	3.106	8.752	181,8
2	İTALYA	1.602	1.999	24,8
3	YUNANİSTAN	1.092	1.082	-0,9
4	AVUSTURYA	478	723	51,3
5	İSVİÇRE	47	566	1.104,3
6	MAKEDONYA	494	436	-11,7
7	HOLLANDA	448	350	-21,9
8	ÇİN	1	329	-
9	ALMANYA	212	257	21,2
10	MALEZYA	0	256	-
16	TÜRKİYE	28	86	207,1
	DİĞER	2.464	1.400	-43,2
	TOPLAM	9.972	16.236	62,8

toprak, taş, metal cevheri vb. ayıklama, eleme, tasnif, ayırma, yıkama, kırma, öğütme, yoğurma, kalıpları mal grubu bulunuyor. Söz konusu ürün grubunda 2012 yılında gerçekleştirilen ihracatın değeri 2,3 milyon dolar oldu. 2011 yılında bu rakam 283 bin dolar seviyesindeydi. Toprak, taş, metal cevheri vb. ayıklama, eleme, tasnif, ayırma, yıkama, kırma, öğüt-

me, yoğurma, kalıpları ihracatındaki artış yüzde 724,4 oldu. Arnavutluk'un ihracat listesinin üçüncü sırasında bulunan gemi vinçleri, diğer vinçler, hareketli kaldırma çerçeveleri, lastik tekerlekli taşıyıcılar ve vinçler kaleminde, 2011 yılında 2 bin dolar olan ihracatı, 2012 yılında ciddi oranda artırarak 2,1 milyon seviyesine yükseltti. Arnavutluk'un 2012 yılında, bir önceki yıla oranla ihracatını en fazla bu kalemde artırdı.

EN FAZLA İTALYA'DAN MAKİNE İTHAL EDİYOR

Arnavutluk'un makine ithalatı 2012 yılında bir önceki yıla oranla yüzde 19,7 azalarak 317,7 milyon dolar olarak kayda geçti. 2011 yılında Arnavutluk'un makine ithalatı 395,8 milyon dolar seviyesindeydi. 2012 yılında Arnavutluk'un en fazla makine ithal ettiği ilk 10 ülke listesinin ilk sırasında İtalya yer alıyor. İtalya'dan 2011 yılında 106 milyon dolarlık makine ithal edilirken bu rakam, 2012 yılında yüzde 19,6 azalarak 85,2 milyon dolar oldu. Arnavutluk 2012 yılında, listenin ikinci sırasındaki Çin'den 50,8 milyon dolar değerinde makine ithal etti. 2011 yılında Çin'den ithal edilen makinelerin değeri 58,8 milyon dolardı. Arnavutluk'un Çin'den gerçekleştirdiği ithalat yüzde 13,6 azaldı. Arnavutluk'un en fazla makine ithal ettiği ilk 10 ülke listesinin üçüncü

**ARNAVUTLUK'UN MAKİNE İTHALATINDA İLK 10 ÜLKE
(MİLYON DOLAR – 84. FASIL)**Kaynak:
TÜİK Verileri

Sıra No	ÜLKE	2012	2013	Değişim %
1	İTALYA	106,0	85,2	-19,6
2	ÇİN	58,8	50,8	-13,6
3	İSPANYA	29,7	25,4	-14,6
4	ALMANYA	30,7	24,8	-19,3
5	KANADA	22,1	22,9	3,7
6	TÜRKİYE	19,4	17,7	-8,2
7	YUNANISTAN	20,6	15,9	-22,7
8	ABD	11,1	12,2	10,4
9	JAPONYA	6,4	6,6	2,8
10	AVUSTURYA	12,4	6,1	-50,7
	DİĞER	78,6	50,0	-36,4
	TOPLAM	395,8	317,7	-19,7

sırasında ise İspanya bulunuyor. 2011 yılında söz konusu ülkeden 29,7 milyon dolarlık makine ithal edilirken bu rakam 2012 yılında, yüzde 14,6 azalarak 25,4 milyon dolar olarak kayda geçti. Arnavutluk'un 2012 yılında bir önceki yıla oranla makine ithalatını en fazla artırdığı ülke yüzde 10,4 ile ABD oldu. 2011 yılında ABD'den 11,1 milyon dolarlık makine ithal edilirken bu rakam 2012 yılında 12,2 milyon dolar oldu. Türkiye, Arnavutluk'un makine ithal ettiği ülkeler listesinin 6. sırasında yer alıyor. 2011 yılında Arnavutluk Türkiye'den 19,4 milyon dolarlık makine ithal ederken bu rakam 2012 yılında yüzde 8,2 azalarak 17,7 milyon dolar olarak kaydedildi. Arnavutluk 2012 yılında en fazla su türbinleri, su çarkları ve bunlar için regülatörler kalemünde makine ithal etti. 2011 yılında söz konusu ürün grubunda 38,6 milyon dolarlık ithalat gerçekleştirilirken bu rakam 2012 yılında yüzde 3,5 azalarak 37,2 milyon dolar oldu. Listenin ikinci sırasında sivilar için pompalar (ölçü tertibatı olsun olmasın) ve sıvı elevatorleri bulunuyor. 2012 yılında söz konusu ürün grubunda gerçekleştirilen ithalatın değeri 30 milyon dolar olarak kaydedildi. 2011 yılında bu rakam 31 milyon dolar seviyesindeydi. Sivilar için pompalar (ölçü tertibatı olsun olmasın) ve sıvı elevatorleri kalemünde Arnavutluk'un gerçekleştirdiği ithalat yüzde 3,2 azaldı. Arnavutluk'un 2012 yılında en fazla ithal ettiği üçüncü ürün

grubu özellikle 84.25 ila 84.30 pozisyonlarındaki makineler ile birlikte kullanılmaya elverişli araçlar oldu. 2011 yılında söz konusu kalemde 25,8 milyon dolarlık ithalat gerçekleştirilirken bu rakam 2012 yılında yüzde 6,1 artışla 27,4 milyon dolar oldu. Arnavutluk'un 2012 yılı makine ithalatında en fazla

artış yüzde 6,1 ile özellikle 84.25 ila 84.30 pozisyonlarındaki makineler ile birlikte kullanılmaya elverişli araçlar kalemünde gerçekleşti.

TÜRKİYE'NİN MAKİNE İHRACATI 23 MİLYON DOLAR

Türkiye'nin 84. fasılda Arnavutluk'a gerçekleştirdiği makine ihracatı 2013 yılında 23 milyon dolara yükseldi. 2012 yılında bu rakam 17,7 milyon dolar seviyesindeydi. Arnavutluk'a yönelik makine ihracatındaki artış yüzde 30 oldu. Türkiye 2013 yılında 3,7 milyon dolarla en fazla buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları ihraç etti. Söz konusu kalemde 2012 yılında Türkiye'nin ihracatı 3,2 milyon dolardı. Arnavutluk'a yönelik buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları ürün grubundaki ihracat artış oranı 2013 yılında 13,7 oldu. Listenin ikinci sırasında bulunan ev veya çamaşırhane tipi yıkama makineleri (yıkama ve kurutma tertibatı bir arada olanlar dahil) kalemünde, 2012 yılında 1,5 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilirken bu rakam 2013 yılında yüzde 60,9 artarak 2,5 milyon

dolar seviyesine yükseldi. Türkiye'nin Arnavutluk'a yönelik makine ihracatının üçüncü sırasında ise kauçuk veya plastiğin işlenmesine veya kauçuk veya plastikten eşyanın imaline mahsus diğer makine ve aksamları mal grubu yer alıyor. 2013 yılında söz konusu kalemde gerçekleştirilen ihracatın değeri 2,3 milyon dolar oldu. 2012 yılında bu rakam 0,4 milyon dolar seviyesindeydi. Kauçuk veya plastiğin işlenmesine veya kauçuk veya plastikten eşyanın imaline mahsus diğer makine ve aksamları mal grubunda gerçekleşen ihracat artışı yüzde 426,7 oldu. 2013 yılında Türkiye'nin Arnavutluk'a yönelik makine ihracatında en fazla artış yüzde 1.025 ile kendine özgü bir fonksiyonu olan diğer makineler ve mekanik cihazlar kaleminde gerçekleşti. 2012 yılında söz konusu ürün grubunda 0,1 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirirken bu rakam 2013 yılında 1,3 milyon dolar seviyesine yükseldi.

İTHALATIMIZ 2012 YILINDA 3,3 ARTTI

Türkiye'nin 84. fasılda 2013 yılı itibarıyla Arnavutluk'tan gerçekleştirdiği makine ithalatı 228 bin dolar oldu. 2012 yılında bu rakam 221 bin dolar seviyesindeydi. Türkiye'nin Arnavutluk'tan gerçekleştirdiği makine ithalatı yüzde 3,3 arttı. Hasat ve harman, çim biçme makineleri ile yumurta ve tarım ürünlerini büyüklüklerine göre ayıran makineler Türkiye'nin 2013 yılında 210 bin dolarla Arnavutluk'tan en fazla ithal ettiği kalem oldu. 2012 yılında söz konusu ürün grubundan gerçekleştirilen ithalatın değeri 25 bin dolar seviyesindeydi. Hasat ve harman, çim biçme makineleri ile yumurta ve tarım ürünlerini büyüklüklerine göre ayıran makineler ithalatı 2013 yılında bir önceki yıla göre yüzde 730,4 arttı. Listenin ikinci sırasında metal işlemeye mahsus torna tezgahları (tornalama merkezleri dahil) ürün grubu yer alıyor. 2012 yılında söz konusu kalemde ithalat gerçekleştirilmezken 2013 yılında 15 bin dolar değerinde ürün ithal edildi. Listenin üçüncü sırasındaki 84.69 ila 84.72 pozisyonlarındaki makine ve cihazlarda kullanılmaya elverişli aksam-parça-aksesuarlar kaleminden 2012 yılında 0,67 bin dolarlık ithalat gerçekleştirirken bu rakam, 2013 yılında yüzde 136,3 artışla 1,5 bin dolar oldu. 2013 yılında Türkiye'nin Arnavutluk'tan makine

ithalatında en fazla artış yüzde 730,4 ile hasat ve harman, çim biçme makineleri ile yumurta ve tarım ürünlerini büyüklüklerine göre ayıran makineler kaleminde gerçekleşti.

edeceği HES projesinde ihtiyaç duyulan betonu üretmek için Elkomix-60 quick master kompakt beton santralini bu ülkeye gönderdik."

"İHRACATTA SORUN YAŞAMIYORUZ"

HALİL ÇELİKKOL

ELKON BETON SANTRALLERİ

EMEA BÖLGESİ SATIŞ VE

PAZARLAMA MÜDÜRÜ

"Firmamız tam otomatik, mobil, sabit ve kompakt beton santrallerine ilave olarak çekilir tip beton pompaları, beton geri dönüşüm tesisleri, beton karıştırma mikserleri ve cıvatalı tip çimento siloları üretimi gerçekleştiriyor. Ürün yelpazemizde 50 ayrı modelde beton santrali ve 2 ayrı modelde çekilir tip beton pompası bulunuyor. Firmamız bugün itibarıyla ürünlerini altı kıtada 93 ülkeye ihraç ediyor. İhracat gerçekleştirdiğimiz ülkeler arasında İngiltere, Fransa, İsveç, Rusya, Ukrayna, Arnavutluk, Kazakistan, Libya, Cezayir, Fas, Irak, Güney Afrika Cumhuriyeti, Nijerya, Suudi Arabistan, Umman, Yemen, Kuveyt, Endonezya, Papua Yeni Gine gibi ülkeler yer alıyor. Arnavutluk'ta tercih edilen bir markayız ve ihracatımızda bir sorun yaşamıyoruz. 2013 yılında dünyanın en büyük inşaat firmalarından bir tanesi Arnavutluk'taki projesinde firmamızın beton santralini tercih etti. Firmamızın, Arnavutluk'un Permeti şehrinde inşa

"SERBEST TİCARET ANLAŞMASI HRACATÇININ ELİNİ GÜÇLENDİRDİ"

BORA MEHMET SAĞBİLİ

SAĞBİL MAKİNA

FİRMA YÖNETİCİSİ

"Sağbil Makina 1962 yılında Mehmet Ali Sağbili tarafından küçük bir torna atölyesi olarak Konya'da faaliyete başladı. Kuruluşundan bugüne kadar geçen sürede, tarımdan endüstriye kadar çok geniş bir yelpazede yan sanayi makineleri üretti. Yürüttüğü araştırma ve geliştirme faaliyetleri sonucu, paketleme sektöründe ihtiyaç duyulan makine ve ekipmanlardaki dışa bağımlılığı tespit ederek bunları üretmek amacıyla 1993 yılında ise üretim programını yeniden düzenledi. Türkiye'de paketleme alanında ilk beş firma içinde yer alan firmamız bugün itibarıyla Ortadoğu ve Orta Asya başta olmak üzere; Rusya, Ukrayna, Arnavutluk, Çin, ABD, Brezilya, Arjantin ve Peru gibi dünyanın 22 farklı ülkesine ihracat gerçekleştiriyor. Ülkemiz ile Arnavutluk arasında imzalanan serbest ticaret anlaşmasını, ihracatçı bir firma olarak önemli buluyoruz. Arnavutluk da dahil olmak üzere tüm pazarlarda etkinliğimizi artırmak ve başka ülke pazarlarına da açılmak hedeflerimiz arasında yer alıyor"

SANAYİCİ KADINLARIN GÖZÜNDEN 8 MART

Beş yıldır yayın hayatını sürdüren Moment Expo dergimizde yer alan "Pozitif" bölümünde, Türk makine sanayisinde çalışan kadın yöneticilere pozitif ayrımcılık yaparak çalışma hayatındaki zorluklarını ve sektörle ilgili değerlendirmelerini sayfalarımıza taşımaya çalıştık. Bu sayımızda da sanayici kadınlarımızın Birleşmiş Milletler tarafından Dünya Emekçi Kadınlar Günü olarak kabul edilen 8 Mart ile ilgili düşüncelerini aktarıyoruz.

Dünya Emekçi Kadınlar Günü, her yıl 8 Mart'ta kutlanan, Birleşmiş Milletler tarafından tanımlanmış uluslararası bir gündür. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, 16 Aralık 1977 tarihinde 8 Mart'ın Dünya Emekçi Kadınlar Günü olarak anılmasını kabul etti. 8 Mart, insan hakları temelinde; kadınların sosyal bilincinin gelişmesinin, ekonomik, siyasi ve sosyal başarılarının kutlandığı tarih olarak kayıtlara geçti. Türkiye'de ise 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü ilk kez 1921 yılında kutlanmaya başladı. Özellikle 1975 yılından sonra yaygın ve büyük katılımlı kutlama törenleri, kapalı mekanlardan sokaklara taşındı. "Birleşmiş Milletler Kadınlar 10 Yılı" programından Türkiye'nin de etkilenmesiyle, 1975 yılında "Türkiye 1975 Kadın Yılı" kongresi yapıldı. Demokrasinin kesintiye uğradığı dönemler dışında coşkuyla kutlanan 8 Mart, toplumun tüm kesimlerinden kadınlar için özel bir anlam taşıyor.

SERAP DEMİRER

EMEKTAAR MAKİNA
GENEL MÜDÜRÜ

"KADIN İŞİNE, KENDİNE, HAYATA SAYGI DUYMALI"

"Kadın yaratılışı gereği birçok işi bir arada yapabilme kabiliyetine sahiptir. Kadın annedir, eştir, işçidir, patrondur... Kadına yüklenen o kadar çok vazife varken iş hayatına da dahil olmak olağüstü çalışma ve fedakarlık gerektirir. Dünyadaki tüm sanayici kadınlar benzer sıkıntılar çekiyor. Fakat sıkıntıların yanında üretmenin verdiği mutluluk

tüm sıkıntıları unutturuyor. Başarılı kadınların mutlaka bir sırrı vardır. Bu kadınlara her zaman saygı duyulur. 8 Mart dolayısıyla bütün hemcinslerimin kadınlar gününü kutluyor, iş dünyasına yeni atılacak kadınlara görevlerini seveerek yapmalarını tavsiye ediyorum. Sevgi ve saygı işlerini yaparken değişmeyecek birer değer olmalıdır."

GÜL NALÇACI

ÇUKUROVA MAKİNA İHRACAT
SATIŞ YÖNETİCİSİ

“KADIN KENDİYLE BÜTÜNLEŞTİ, ÖZGÜRLEŞTİ”

“8 Mart Dünya Kadınlar Günü’nde çok değerli bir arkadaşım oldukça anlamlı bir kitap hediye etti. Kitap kadınlar hakkındaydı; yaratılışımızdan, kendimizi arayışımıza kadar bazı konulara değinen kısa öykülerle derin anlamlar taşıyan bir kitaptı. Kitapta çaba ve gayretin aslında öze dönüşle kolaylaşacağını, özgürleştikçe hafifleyeceğini anlatıyor-

du. Bu anlatıma gönülden katılarak, özgürleşerek yükselen kadınların her alanda başarıyı yakalayacağına inandığımı belirtmek isterim. Bu anlamda 8 Mart Dünya Kadınlar Günü’nde tüm kadınlara mesajım zihnen var ettiğimiz engellerimizi aşıp güvenle yolumuzda ilerlememizdir. Bu ilerleyiş her türlü başarıyı da beraberinde getirecektir.”

SEVDA KAYHAN YILMAZ

KAYAHAN HİDROLİK YÖNETİM
KURULU BAŞKANI

“ÖĞRENİLMİŞ ÇARESİZLİKLERDEN KURTULMALIYIZ”

“8 Mart Dünya Kadınlar Günü, güncel istatistiklere baktığım vakit, sosyal hayatta ve iş hayatında dünya standartlarının gerisinde kalan Türk kadını için üzüldüğüm bir gündür. Geri kalan günlerde de birçok kadın gibi maalesef bu konulara duyarsız davranıyorum. Kadın istihdamının son derece geri olduğu ülkemizde,

hepimiz stereo tiplerimizi gözden geçirmeliyiz. Kadınlar da öğrenilmiş çaresizliklerinden kurtulmayı öğrenmeli.”

SENEM YENERER

MAKTEL MAKİNE İHRACAT-İTHALAT
VE SATINALMA YÖNETİCİSİ

“KADIN, TOPLUMUN EN ÖNEMLİ UNSURUDUR”

“Yaşamımızın bir çok açıdan gittikçe zorlaştığı ve hızlandığı dünyamızda, sevginin hoşgörünün timsali kadınlar; annelik gibi kutsal görevlerinin yanında yaşamın zorluklarını büyük oranda omuzlarında taşıyan ailelerin ve toplumların en önemli unsurudur. Yeni nesillerin ne şekilde oluşacağına en büyük etkinin kadınlardan

geleceğine düşünüyorum. Bütün kadınlarımızın 8 Mart Dünya Kadınlar Günü’nü kutluyor, eşitlik, özgürlük ve mutluluk dolu bir yaşam sürmelerini diliyorum.”

BETÜL YILMAZ

CERSAN ASANSÖR
GENEL MÜDÜRÜ

“BÜYÜK BAŞARILARIN ARDINDA BİR KADIN VARDIR”

“Oğlumu kucağıma aldığım ilk gün mutluluk ve ne yapacağını bilemez karmaşık duygular içindeydim. Kadın olmanın en önemli görevlerinden biri olan anneliği yaşıyordum. Görevim çok ağır bir o kadar da onurluydu. Hayatımda büyük önemi olan ve her zor görevi üstlendiğimde verdiği yol gösterici nasihatlar kulağımda

çınlayan annemle birlikte tüm kadınların 8 Mart Dünya Kadınlar Günü’nü kutluyorum. Üstlendikleri tüm onurlu görevler karşısında saygıyla eğilirken Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün şu sözlerini bir kez daha hatırlatmak istiyorum: ‘Büyük başarılar kıymetli anaların yetiştirdikleri seçkin evlatlar sayesinde elde edilmiştir.’

DARÜŞŞAFKA ROBOT KULÜBÜ AMERİKA YOLCUSU

Darüşşafaka Robot Kulübü, ABD'nin Chicago kentinde 3-5 Nisan tarihleri arasında düzenlenecek olan FRC Robot Yarışması için son hazırlıklarını tamamladı.

Darüşşafaka Robot Kulübünün bu yılki FRC Robot Yarışması için "Arrial Assist" olarak tanımlanan, basketbol ve voleybolun temel oyun prensipleriyle pas atma ve pilates topu fırlatma görevini uygulamak üzere tasarladığı robot, ay sonunda yarışmasının düzenleneceği ABD'ye gönderilecek. Darüşşafaka Robot Kulübü Koordinatörü, Fen ve Teknoloji Öğretmeni Gürsoy Mantaş, robotun yapım aşamasında görev alan öğrencileriyle beraber, yarışmaya hazırlık süreci hakkındaki sorularımızı yanıtladı.

Darüşşafaka Lisesi Robot kulübü hakkında bilgi verir misiniz? Darüşşafaka Robot Kulübü 2007 yılında kuruldu. Halihazırda kulüp olarak, FLL (First Lego League) ve FRC (First Robotics Competition) adında FIRST (Foundation For Inspiration and Recognition of Science and Technology) bünyesinde düzenlenen yarışmalara katılmak üzere çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Öğrencilerimiz FLL ve FRC yarışmaları için yoğun bir çalışma temposuna ayak uydurarak hem Robot Kulübündeki işlerini, hem de derslerini takip ediyor. Yarışmaya "Sultans of Türkiye" adı ile katılan öğrencilerimizin robotlarına verdikleri isim ise "Dacka". Darüşşafaka Robot Kulübü 2013-2014 yılı çalışma planına göre; mekanik-tasarım bö-

lümünde altı, elektronik bölümünde dört ve programlama bölümünde de dört olmak üzere toplam 14 öğrenci ile iki öğretmenden oluşuyor.

Yarışma için nasıl bir hazırlık süreci geçirdiniz? Hazırlık aşamasında herhangi bir destek aldınız mı? Bu yılki yarışmaya uluslararası bir

teknoloji firmasının sponsorluğunda hazırlandık. Firmanın mühendislerinden Özgür Aslan bizlere robotun mekanik ve tasarım çalışmalarında destek verirken Mustafa Aldemir ise programlama ve elektronik çalışmalarında yardımcı oldu. Takım olarak disiplini elden bırakmadan yoğun bir altı hafta geçirerek, robotumuzu zaman planımıza uygun olarak ve görevlerini en iyi şekilde gerçekleştirecek şekilde tamamladık. Çalışma süreci boyunca işbirliğinin önemini ve görev bilincini aklımızdan çıkarmadan, başarılı bir takım çalışmasını yürüttüğümüzü düşünüyorum. Darüşşafaka Robot Kulübü olarak desteğiniz yanımızda hissettiğimiz herkese bir kez daha teşekkürlerimizi iletiyoruz.

Darüşşafaka Robot Kulübü önceki yıllarda FRC Robot Yarışmasında hangi başarıları elde etti?
Kulübümüz 2009 yılında Seattle, Washington Key Arenada düzenlenen yarışmada Juri Özel Ödülüne layık

görüldü. 2010 yılında Chicago'daki yarışmada ise robotun mühendislik ve görsel seçkinliği, robot ve takımın estetik entegrasyonu ile "Imagery Award" ödülünü kazandı. 2011 yılında

"Team Spirit" (Takım Ruhu) ödülü kazanan öğrencilerimiz, 2012 yılında ise yine Chicago'da düzenlenen yarışmada, 10 maçta altı galibiyet ile Türk takımlarının içinde en yüksek başarıyı

göstererek ilk yedek finalist olarak ülkemizi temsil etti.

TUĞÇE UYSAL:

"YARIŞMA, MÜHENDİSLİĞİ EĞLENCİLİ HALE GETİRMEYİ AMAÇLIYOR"

"Darüşşafaka Robot Kulübünün çalışmalarına üç yıldır katılıyorum. FRC Yarışmasının amacı, lise öğrencileri için mühendisliği eğlenceli bir hale getirip cazip kılmak. Darüşşafaka Robot Kulübü olarak yarışmaya altıncı kez katılıyoruz. Bu süre boyunca FRC Jüri Özel Ödülü, Imagery Award ve Team Spirit (Takım Ruhu) Ödüllerini kazandık. Ayrıca 2012 yılında ABD Chicago'da düzenlenen yarışmada 10 maçta altı galibiyet alarak ilk yedek finalist olarak ülkemizi temsil ettik. Yarışmanın bu seneki konusu "Aerial Assist". Paslaşarak skor kaydetmenin amaçlandığı bu tema çerçevesinde, yarışmacıların takım çalışmasıyla hareket etmesi gerekiyor. Ben kulübümüzün elektronik çalışma grubunda görevliyim. Ayrıca halkla ilişkiler çalışmalarını da yürütüyorum."

ÖMERCAN OSMAN AKYAZICI:

"DAHA KOLAY VE DAHA HIZLI HAREKET EDEN BİR ROBOT YAPTIK"
"FRC Yarışmasına bu yıl üçüncü kez

katılıyorum. Bu seneki yarışmanın konusu geçen yıla oranla biraz daha kolay. Geçen yıl yaptığımız robotun frizbi fırlatıp piramide tırmanmayı içeren iki farklı görevi vardı. Robotumuzun bu sefer ikinci bir görevi olmadığı için odaklanmamız gereken sadece sayı yapmak oldu. Biz de bu amaçla daha kolay ve daha hızlı hareket eden bir robot yapmayı hedefledik. Ben mekanik çalışma grubunda görevliyim. Altı haftayı kapsayan robotu hazırlama süresinin yaklaşık dört haftasında mekanik ile ilgili işlerle uğraştık. Robotun 700 gram ağırlığındaki pilates topunu atmasını sağlamak, tüm bu süreç boyunca bizi en fazla zorlayan şey oldu. Bununla birlikte robotun daha kolay pas vermesini sağlayan kolları yapmak da zorlu bir süreç oldu. Bu noktada birkaç seçeneğimiz olmasına rağmen daha farklı ve daha güzel olduğunu düşünerek bu modelde karar kıldık.

FATİH DEMİRCİ:

"ZOR FAKAT EĞLENCİLİ BİR DENEYİM OLDU"

"Mekanik çalışma grubu üyesi olarak bu projede arkadaşlarımla beraber çalıştım. Altı haftalık hazırlık süreci bir hayli zor geçti. Topu atmaya yarayan yayı ne kadar gереceğimiz, kol-

ların ne kadar ağırlık ve sağlamlıkla olacağı gibi birçok teknik ayrıntıyla uğraştık. Deneme-yanılma yöntemi uygulayarak sonunda karşılaştığımız bu problemlerin üstesinden gelmeyi başardık. Zorluklarla karşılaşmış olmamıza rağmen yine de tüm bu çalışma sürecini eğlenceli hale getirmeyi de başardığımızı düşünüyorum. Yarışmada da başarılı olacağımızı düşünüyorum. Robotu teslim etmeden önce kalan bu sınırlı zamanda daha çok sürüş denemeleri yapıyoruz."

AHMET CÜCE:

"ROBOTU KORUYACAK DÜZENEKLERE AĞIRLIK VERDİK"

"Programlama çalışma grubu üyesi olarak Darüşşafaka Robot Kulübünde üçüncü yılım. Bu sene programlamayı daha çok robotu koruyacak düzeneklere ağırlık vererek gerçekleştirdik. Örneğin robotumuza bazı sensörler ekleyerek durması gereken noktayı hesaplayabilmesini sağladık. Bu özellikleri eklememizle birlikte programlama açısından en rahat robotu geliştirdiğimizi söyleyebilirim. Robotun üzerinde elektronik aksamı yerleştirmek için oldukça küçük bir alana sahiptik. Bu duruma rağmen robotumuzu düzgün ve sorunsuz bir şekilde çalıştırmayı başardık."

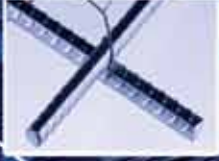
ACCIAIERIE VALBRUNA

High quality is our standard

Kare

İnşaat
Demiri

Çekilmiş Tel

Yuvarlak

Kangal

Lama

Altıköşe

Köşebent

VALBRUNA TURKEY

Barbaros Mah. Halk Cad. No:8/A Kat:2 34746-Ataşehir - İstanbul

Tel. (216) 663 60 36 (Pbx) • Faks. (216) 663 61 00

info@valbruna-tr.com • www.valbruna-tr.com • www.valbruna-stainless-steel.com

◆ PASLANMAZ
ÇELİKLER

◆ NİKEL
ALAŞIMLAR

◆ TİTANYUM

ALMANYA ve ENDÜSTRİ 4.0

İnternete dair her şeyin üretimde daha fazla kullanımını içeren trend ve bunun endüstriyel proseslere etkisi, gelişmiş ülkeleri stratejik yeni tartışmalara, yeni yönelimlere itmiştir. Almanya, internetin üretimde kullanılmasının yaratacağı yeniliklerin bir devrim niteliğinde olacağı vurgusu yaparak gelecek dönem senaryosunu Endüstri 4.0 başlığı altında tanımlamaktadır.

Endüstrileşme sürecine kıta Avrupa'sında İngiltere'den sonra başlayan, hatta bir süre İngiltere'yi ve onun ürünlerini taklit eden Almanya'nın, sanayileşmede geldiği nokta bir benchmark özelliği taşımaktadır. Aktüel olarak Almanya'da makine sanayisinin geleceği üzerine uzun bir süredir tartışmalar yapılmaktadır. "Hightech-Strategie for Germany" genel başlığı altında yürütülen bir tartışma yavaş yavaş sonuçlarını vermeye başlamış ve bu yönde yol haritaları somutlaşmıştır. Almanya, klasik sanayi branşlarında (makine, otomotiv, kimya) küresel önderliğini perçinleyerek önemli endüstrilere ev sahipliği yapmanın yanı sıra dünya genelinde fabrikaların makine ihtiyacını da karşılayan bir ülkedir. Böyle olunmasında Ar-Ge'ye verilen önemiyetin yanı sıra inovatif üretim teknolojilerini geliştirmesi ve üretmesi ile kompleks endüstriyel prosesleri yönlendirme-yönetme becerisinin de payı yüksektir. Küresel çaptaki rekabetçiliği Almanya'yı dünya ihracat şampiyonu yapmıştır. 2011 yılı rakamlarıyla dünya makine sektörünün toplam cirosu 2,1 trilyon eurodur. Bu cirodan en fazla nasiplenen ülke Almanya ve Çin'dir. Alman makine sanayisi 2004-2008 yılları arasında üretimini yüzde 38 seviyelerinde artırmıştır. Ardından yaşanan küresel finans ve ekonomik kriz nedeniyle birçok işletme kapasite kullanımı ve sipariş alımında sorunlar yaşamaya başlamıştır. Fakat bu durum fazla uzun sürmemiş ve 2009 yılı sonları itibarıyla sektörde "normalleşmeye" geri dönmüştür. 2014 yılı için yüzde 3'lük büyüme öngörülmüyor. Bu yapıyla Almanya makine üreticileri arasında dünyada lider grup ülkeler arasındadır. Çin'in yükselişi devam ederken, ABD ve İtalya eski etkilerini kaybederek varolmaya devam etmektedir.

ENDÜSTRİYEL DEVRİM – KAVRAMLAR, TARTIŞMALAR

İnternete dair her şey üretimde daha fazla kullanımını içeren trend ve bunun endüstriyel proseslere etkisi, Almanya ve diğer başka ülkeleri de stratejik yeni tartışmalara, yeni yönelimlere itmiştir. Kullanılan kavramlar konusunda henüz bir karmaşa yaşansa da içerik konusunda tüm öncü ülkeler aynı fikirde, yani internet dünyasının makine dünyasına etkisi ve bu etkileşimin ortaya çıkaracağı yeni olanaklar ile bambaşka bir gelecek tasavvurundadır. Almanya, internetin üretimde kullanılmasının yaratacağı yeniliklerin bir devrim niteliğinde olacağı vurgusu yaparak gelecek dönem senaryosunu Endüstri 4.0 başlığı altında tanımlamaktadır. Anglosakson ve bunun etkisinin olduğu AB'nin birçok ülkesinde, internet ve dijital yapılanma endüstriyel gelişmenin 3. büyük aşaması olarak görülmekte ve böyle tasvir edilmektedir. Smart Production, Smart Manufacturing, Smart Factory kavramları ile Avrupa, Çin ve ABD'de de aynı şeyler kastedilmektedir: Dijital bir üretim ağından akıllı üretim sistemlerine geçiş. Advanced Manufacturing kavramı altında da üretimde modernleşme trendleri anlatılmaktadır. Makine ve aksamalarında liderlik, enformasyon teknolojilerinde (ET) kompetans, otomasyon tekniklerinde know-how ile Almanya çağımızda yeni formuyla endüstriyel devrimi gerçekleştirmeye potansiyeli taşıyan bir ülkedir. Küresel çapta bu konu ile ilgili önemli ülkelerin avantajlarına baktığımızda; ABD'nin internet yazılım ve enformasyon teknolojilerinde bir hayli ilerdediğini görmekteyiz fakat toplamda makine teknolojisi ve uygulamalarda daha az kompetansa sahip. Buna karşılık Çin'in, internet donanım kompetansı ve geniş bir makine pazarı varlığı ile önemli

Ahmet YILMAZ
Makine Tanıtım Grubu
Almanya Kıdemli Danışmanı

avantajları bulunuyor. Mekanik-elektrik-endüstriyel enformasyon dönemlerinden sonra internetin hizmet, servis olanak ve potansiyellerinin makineye sunulma veya uygulama dönemine, Almanlar, Endüstri 4.0 diyorlar. Bundan böyle fabrikalar makinelerini, depo sistemlerini, araç-gereçlerini Cyber-Physical Systems (CPS) üzerinden küresel ağlara dönüştürecekler. Üretimde akıllı makineler, depo sistemleri, araç-gereçler kendilerinde mukim enformasyonları bağımsız olarak değiş-tokuş yaparak değişik aksiyonlar üretecekler. Dolayısıyla endüstriyel proseslerde, mühendislikte, malzeme kullanımında, tedarik zincirinde ve ürün-ömür-süre yönetiminde iyileştirmeler, yeni oluşumlar gerçekleşecektir. Yeni meydana gelecek Smart Factory ile yeni bir üretim mantığı/zihniyeti ve mimari yapı oluşacaktır; tekil olarak akıllı

ürünler tanımlanabiliyor ve her zaman lokalize edilebiliyor ayrıca bunların geçmişini (tarihini) ve aktüel pozisyonlarını genel durumlarını ve hedefe ulaşmada alternatif yolları tespit edebildiklerini biliyoruz. Bunlar ile beslenen bir üretim sistemi yatay olarak işletme proseslerinde birbirleri ile bağlı (ağlarla birleşik) dikey olarak da yönlendirilebilen hakiki zamanlama (real time) ile ilişkili ve dolayısı ile siparişten fabrika çıkış alanına kadar bağlı bir sistem ve bunun da ötesidir. Endüstri 4.0'ın içerdiği potansiyeller oldukça fazladır: Smart Factory özel müşteri taleplerini yerine getirebilir ve tek ürünlerde daha verimli olabilir. İş geliştirme ve mühendislik proseslerinde dinamiklik kazandırır: Kısa bir süre zarfında üretim aksamalara, arızalara karşı veya tedarik zincirinden kaynaklı sorunlara karşı esnek çözümler sunar. Üretim daha şeffaf ve optimum kararlar için daha iyi bir zemin sunar.

AKILLI KÜÇÜK OBJELER VE MAKİNELER

Hangi deterjan hangi şişeye doldurulacak? Yarı mamul ürünün neresi zımparalanacak? Yedek parça nereye gönderilecek? Bu ve buna benzer sorulara ürün kendisi yanıt verecek ve makineyi de bu yönde bilgilendirecek. Kısacası, objeler akıllı hale getirilecek. Yüzeylerinde taşıdıkları barcode veya RFID Chips gerekli tüm enformasyonları barındıracak, okuyucu (scanner) ve bilgisayar bu dataları okuduğu an online ağ üzerinden bilgiyi taşıyacak ve makinenin nasıl bir reaksiyon göstermesi gerektiğini bildirecek. Objelerin kendi aralarında iletişimi sağlanmış olacak. Fiziki dünya ile sanal dünya cyber fizik sistemlerinde iç içe geçmiş olacak.

ALMANYA'NIN ENDÜSTRİ 4.0 İÇİN ÖNE SÜRDÜĞÜ BEŞ NEDEN

1- Yüksek Rekabet Gücü: Almanya fabrika donanımı ve bunun için gerekli

ENDÜSTRİYEL DEVRİM AŞAAMLARI

Endüstri 1.0 - Su ve buhar kuvvetinin kullanımı ile çalışan mekanik sistemler (ilk mekanik dokuma tezgahı, 1784)

Endüstri 2.0 - Elektrik enerjisinin kullanımı, seri üretime geçiş (ilk hareketli band sistemlerinin mezbahanelerde kullanımı,1870)

Endüstri 3.0 - Elektronik ve bilişim teknolojilerinin kullanımı – hali hazırda yaşanan süreç (ilk programlanabilir yönetim SPS, 1969)

Endüstri 4.0 - Sanal ve fiziksel sistemlerin kullanımı (akıllı objeler, CPS, Smart Factory, İnternete dair herşey)

olan gömülü sistemlerde dünyanın lider ülkeleri arasındadır. Bu pozisyon yeni dönem için önemli başlangıç avantajı sunmaktadır. Makinenin internet ve artı güçlü ağlarla bezenmesi, işletmelerin daha verimli ve küresel anlamda daha da rekabetçi olmasını sağlayacaktır.

2- Esnek Üretim: Küresel rekabette önemli faktörler arasında değişikliklere verilebilecek reaksiyon, adaptasyon önemli yer tutmaktadır. Endüstri 4.0 ile şeffaflık sağlanacak ve dolayısıyla esnek ve hızlı reaksiyon yeteneği kazanılacaktır. Örneğin bir tedarikçi ürün sevkiyatında sorun yaşıyorsa otomatik olarak diğer tedarikçi devreye girecek ve sorun çıkmadan, zaman kaybı yaşanmadan üretim devam edecektir. Üretim prosesleri daha yalın ve belli coğrafi ortamlara bağımlılığı/bağımsızlığı optimize edilmiş şekilde dizayn edilecektir.

3- Özel Üretim: Eski sistemde üretim ve onun çeşitli aşamaları kesin çizgilerle belliyken gelecek dönemde enformasyon teknolojileri sayesinde, üretimden beklenen ani reaksiyonlar gösterilebilir hale gelecektir. Mesela bir ürünün mavi ya da kırmızı boyanması gerekiyorsa, makine bu ikisini de yapacak konumda olduğu için siparişe göre hangisi olacağına kendisi karar verecektir. Makinelerde uzun süren değişiklik programlarına esneklik ve entegratif yapılardan dolayı gerek kal-

mayacaktır. Bu yöntemle hem müşterinin spesifik istemlerine yanıt verilmiş olacak, hem de küçük-büyük volüm farklılığı kalkarak, makine verimliliği artacaktır.

4- İnovatif İş Modelleri: Değişik akıllı sistemlerin birbirleri ile bağ kurması neticesinde oluşacak yeni akıl, yeni hizmet ve iş modelleri yaratacaktır. Objelerde toplanacak farklı datalar yine değişik ağlarda yeni modellerin üretilmesine olanak sağlayacaktır.

5- Yeni Çalışma Süresi-Şekli/ Zamanlaması: Yeni akıllı asistan sistemleri çalışanlara yeni olanaklar sunacaktır. Çalışma süreleri daha esnek ve belli bir lokasyondan bağımsız hale gelebilecektir. Demografik gelişmelere göre batı toplumlarında yaşlı insan sayısı artarken bunların iş yaşam sürelerinin bu rahatlıkta daha da uzayabileceği düşünülmektedir. Endüstri 4.0 çalışmaları Almanya'da resmi olarak 2011 yılında başlamasına rağmen bu konuda bir hayli mesafe katılmıştır. Ama sorunlu alanlar da tabii ki mevcuttur. Örneğin, bu süreçte yeni standartların nasıl oluşacağı, sistemlerin hukuki güvencesi, işyeri güvenlik kurallarının nasıl belirleneceği üzerine ayrı platformlarda tartışmalar tüm hızıyla devam etmektedir. Yanıtlanması gereken bir başka soru da, bu yeni sürece makine alt tedarikçilerinin nasıl entegre olacağıdır. Türkiye'de tekil olarak bazı işletmelerimizin yabancı firmalarla Endüstri 4.0 yolunda bazı projeler geliştirdiklerini biliyoruz. Bu örneklerin ve uygulamaların sayıca artırılması zorunludur. Hatta bunun ötesinde ülkemizde, Endüstri 4.0 yolunda acilen bir roadmap oluşturulmasına ihtiyaç vardır. Küresel gelişmelere uygun, adaptasyonlu bir makine devrimi Türkiye için de şarttır!

İNTERNETE DAİR HİZMETLER

İnternetin bir bölümü, hizmetler ve fonksiyonlar tanecikler halinde web bazlı software paketini oluşturmaktadır. Provider'ler bunu internette kullanıma hazır halde sunuyor. İnternet hizmet teknolojisinde modüler programlar birbirlerine entegre edilebilecek şekilde aktarılıyor. İşletmeler bu programları kendi orkestra şefliğinde düzenleyebiliyor. Cloud bazlı platformlar aktörlere internet yetenekli hizmetleri sunabiliyor. Kısacası internet, enformasyon –komünikasyon teknolojileri için modüler bir hizmet programı, uygulama alanı ve altyapısı oluşturuyor.

“TÜRKİYE’NİN İLK ÖZEL TEKNİK VE ENDÜSTRİ MESLEK LİSESİ”

İkitelli Organize Sanayi Bölgesi Teknik ve Endüstri Meslek Lisesinin (İOSBML) alanında Türkiye’nin ilk özel eğitim kurumu olduğunu belirten Kurucu Başkan Tahir Fırat Şuekinci, bölge sanayisinin nitelikli işgücü sorununu çözmeyi amaçladıklarını söyledi.

İkitelli Organize Sanayi Bölgesi Başkanlığının katkılarıyla yaptırılan İkitelli Organize Sanayi Bölgesi Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi 25 Kasım 2013 tarihinde resmi olarak açıldı. Öğrencilerine yüzde 100 burslu ve kolej statüsünde eğitim imkanı sunan İOSBML, Türk sanayisinin ara eleman ihtiyacına cevap verecek, kendine güvenen, donanımlı bireyler yetiştirmeyi hedefliyor. Beş dalda eğitim veren kurumun Kurucu Başkanı Tahir Fırat Şuekinci okulun yapısı ve çalışmalarıyla ilgili bilgi verdi.

İkitelli Organize Sanayi Bölgesi Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi ne zaman, kimlerin öncülüğünde kuruldu? İkitelli Organize Sanayi Bölgesi Teknik ve Endüstri Meslek Lisesinin 2012 yılı sonunda yapımına başlandı. Mülkiyeti İkitelli Organize Sanayi Bölgesi Başkanlığına ait olan, 705 ada 1’olu parseldeki

Öğrencilerimiz, sanayi bölgesi içinde yer alan okulumuzda firmalar ile yakın temas kurma imkanı buluyor.

Tahir Fırat ŞUEKİNCİ
İkitelli Organize Sanayi Bölgesi Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi Kurucu Başkanı

meslek ve teknik öğretim alanında, İkitelli OSB Müteşebbis Heyet Başkanlığı tarafından, İstanbul Valisi, Müteşebbis Heyet ve Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Avni Mutlu’nun öncülüğünde yapılmış Topkapısır Okulları kurucu temsilciliğini üstlenmiştir. 25 Kasım 2013 tarihinde; “Özel İOSB Teknik ve Endüstri Meslek Lisesinin” resmi açılış töreni yapıldı.

Kurumun yapısı, kuruluş misyonu ve eğitim prensipleriyle ilgili bilgi verirsiniz?

Özel İkitelli OSB Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi, İkitelli Organize Sanayi Bölgesi Başkanlığının katkılarıyla yaptırılan, yüzde 100 burslu ve kolej statüsünde eğitim veren bir kurumdur. Türkiye’de ilk ve tek özel teknik ve endüstri meslek lisesi olma özelliğini taşıyan kurumumuz, sanayimiz için önemli bir ara eleman gücü yaratacak kapasitedir. Kuruluş misyonumuz uyarınca İkitelli’nin, İstanbul’un ve Türkiye’nin yaşadığı nitelikli işgücü sorunu için çözüm yaratmak ve kendine güvenen, donanımlı bireyler yetiştirmek amacı taşıyoruz. Sanayi ve üretim potansiyeli yüksek bir bölgede nitelikli işgücü sorunu yaşanmamalı diye düşünüyoruz. Zira ülkemizin gelişimine katkıda bulunmak, işsizliğe çare olmak için benzerimiz olan kurumların faaliyete geçmesi zorunlu hale gelmiştir. Eğitim ülkemizin en önemli sorunuyken mesleki eğitim çok daha sorunlu bir hal aldı. Mesleki eğitimde öncelikli eğitim prensibimiz; ne yaptığını bilen, tercihlerini doğru belirleyen, gelişen ve yenilenen teknolojiye ayak uydurabilen, öngörülerini

yüksek, disiplinli, özverili bireyler yetiştirebilecek kaliteli bir yapıyı koordine etmektir.

Türkiye’nin sanayisi güçleniyor, gelişiyor ve büyüyor. Ancak mesleki eğitim alabilen birey sayısında eşdeğer bir büyüme yaşanmıyor.

Hangi alanlarda eğitim veriyorsunuz? Okulunuzun teknik olanaklarıyla ilgili olarak neler paylaşabilirsiniz? Öğrencilerimize; elektrik elektronik (tesisat ve pano monitörlüğü - görüntü ve ses sistemleri), kimya teknolojisi, makine teknolojisi (bilgisayarlı makine - cnc), otomotiv (oto elektro mekaniği - oto gövde - oto boya), endüstriyel otomasyon sistemlerinden oluşan beş alan ve sekiz dalda eğitim veriyoruz. Okulumuz; 58 dersliği, 24 atölyesi, beş laboratuvarı, kapalı spor ve konferans salonu, mutfak ve yemekhanesini içinde barındıran son teknolojiyle dizayn edildi. 1800 öğrenci kapasiteli, yüzde 100’ü burslu bir

Mesleki eğitimin niteliğini artırmak için bürokrat, sanayici ve eğitimcilerin özveri göstermesi ve yatırımlara katkı sunması gerekiyor.

özel okul olarak, 24 kişilik sınıflarda kolej statüsünde eğitim veriyoruz. Alanında uzman öğretmenlerin eşliğinde, teknik ve mesleki deneyimlerin uygulamalı olarak paylaşıldığı okulumuzda, öğrencilerimize idari birim ve öğretmenlerimize ulaşma kolaylığı sağlandı. Öğrencilerimiz, aile ortamında eğitim almanın yanı sıra, sanayi bölgesinde yer alan bir okulda firmalar ve işyerleri ile yakın temas kurma imkanı buluyor. Hedefledikleri iş dallarının nasıl bir çalışma alanı yarattığını gözlemlene şansına sahip olmakla birlikte, o mesleğe ilişkin deneme sürecine de şahit olma şansı yakalıyor. Son teknoloji gözetilerek yapımı tamamlanan okulumuz bir bireyin donanımlı yetişmesini sağlamakla beraber hedeflerini belirleyebilecek olanaklar da sunuyor.

Teknik eğitim imkanı sunan kurumlar Türk sanayisinde yaşanan nitelikli ara eleman sorununa çözüm olabilir mi? İkitelli Organize Sanayi Bölgesi'nde yaşanan nitelikli ara eleman sorununa çözüm olabileceğimize inanıyorum. Çevremizde faaliyet gösteren birçok sanayi kuruluşunun okulumuzdan mezun olacak öğrencileri beklediğini biliyoruz. Türkiye'nin sanayisi güçleniyor, gelişiyor ve büyüyor. Ancak bu büyümeye eşdeğer

sayılabilecek mesleki eğitim alabilen birey sayısında bir değişim söz konusu değil. Üniversitelerin ilgili bölümlerinden mezun olabilirsiniz fakat işi deneyimleyerek öğrenemediyse başarılı olma şansınız azalır. Mesleklerinde son derece başarılı doktor ya da mühendisler yetiştirebiliriz. Fakat doktora ve mühendise katkı sunacak yardımcı kadroları yetiştiremezsek sorunlarımızı çözemeyiz. Kurum olarak bu düşünceyle eğitim hayatımızı şekillendiriyoruz. Nitelikli ara eleman ihtiyacı tüm sektörlerin ortak sorunudur. Bu soruna çözüm olabilecek yatırımlar ise hızla hayata geçirilmelidir.

Teknik eğitim veren kurumların desteklenmesi noktasında kimlere ne tür görevler düşüyor?

Okul olarak şanslı olduğumuzu düşünüyoruz. İkitelli Organize Sanayi Bölgesi Başkanlığı gibi bir kurumun, İstanbul Valisi Hüseyin Avni Mutlu ve Başkan Vekili Nihat Tunalı gibi kıymetli isimlerin desteğini aldık. Elbette ki devlet desteği ve politikaları da son derece önemlidir. Görev tanımlamasını bütünsel düşünmek gerekiyor. "Devlet-Sanayici-Eğitimci" üçlemesi bu işin yüklenilmesinde öncelikli faktörlerdir. Kamu otoritesinin eğitim yatırımlarına önem vermesi tek başına yeterli değildir. Sanayicimizin, iş adamlarının

mızın ve eğitimcilerimizin de gerekli özveriği göstermesi ve yatırımlara katkı sunması şarttır. Teknik ve mali destek, akademik ve idari destekle güçlendirilmelidir. Kısacası Türkiye'nin eğitim profilini değiştirmek isteyen herkese görev düşmektedir.

Türkiye'de teknik eğitimin niteliğinin yükseltilmesi için neler yapılmalı? Kurum olarak izleyeceğimiz yolları belirlerken sanayileşmiş ülkelerdeki doğru modelleri inceleme fırsatı buldunuz mu?

Ülkemizde bazı rakamsal verilere bakmak gerekiyor. Örneğin Türkiye'de 5 bin meslek lisesi eğitim veriyor. Fakat ihtiyacı karşılamıyor. Çünkü Türkiye'nin sürekli artan genç nüfusu var. TÜİK verilerine göre 15-24 yaş grubundaki genç nüfus 74 milyonluk nüfusumuzun yüzde 17'sine (12 milyon) denk geliyor. Bu sayıda genç nüfusa sahipseniz eğitime yatırım yapmalısınız. Gençlerin meslek kazanması ve iş hayatına sağlam temellerle atılması sağlanmalıdır. Sadece üniversiteyi hedefleyen bir eğitim anlayışından vazgeçmeliyiz. Bu konuda bilgilendirme programları düzenlenmeli; öğrenciler ve aileler tatmin edici bilgiye ulaştırılmalı. Sanayileşmiş

ülkelerle Türkiye'yi kıyasladığımızda kat etmemiz gereken uzun bir yol olduğunu görüyoruz. Örneğin insanlarımızın genelinin Almanya'da ya da yurt dışında yaşayan bir yakını mutlaka vardır. Üniversite okumadan meslek sahibi olmuş bir akraba

örneğini hepimiz verebiliriz. Demek ki; üniversite okumadan da, mesleğe yönelik eğitimlerle iş deneyimi kazanabiliyorsunuz. Almanya ve sanayileşmede atağa geçmiş ülkelerde dikkat çeken bir husus da; meslek okullarının, büyük sanayi tesislerinin ve işyerlerinin yanında kurulmuş ve işletmeler üstü mesleki eğitim merkezlerinin faaliyete geçmiş olmasıdır. Tüm bu gelişmelere bakınca, bizden önce sanayide başarıyı yakalamış ülkelerin geldiği nokta daha önemli hale geliyor. İkitelli OSB Başkanlığı öngörülerini yüksek tutmuş, sanayinin içinde Özel İkitelli OSB Teknik ve Endüstri Meslek Lisesini açarak önemli bir adım atmıştır. İnanıyorum ki sanayileşmiş ülkelerin uyguladığı doğru modellere adapte olan ülkemiz de hızla atağa geçecektir.

Ekleme istedikleriniz?

Sesimizi ne kadar duyurursak o kadar etkili oluruz. Okulumuzu merak eden öğrencilerimize ve velilerimize kapımız her zaman açık. Kafalarında oluşan sorular varsa bize ulaşabilir, bilgi alabilirler. Bunun için www.iosb-mesteklisesi.k12.tr adresinden bizi takip edebilirler. Eğitime hizmet eden her elin öpülesi olduğunu düşünüyor ve katkısını eğitimden esirgemeyen herkese şükranlarımızı sunuyoruz.

“KONYA SANAYİSİNDE GELİŞİMİN ANAHTARI MAKİNE SEKTÖRÜDÜR”

Uzun yıllar tarım şehri olarak bilinen Konya'nın, makine sektörünün gelişimi ile sanayi ve ticarete üst sıralara tırmandığını belirten Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Öztürk, Konya'yı Türkiye'nin üretim merkezlerinden biri haline getirmek istediklerini söyledi.

Konya'yı Türkiye'nin merkez şehirlerinden biri yaparak, ticarete rekabet gücü yüksek ve sanayisi gelişmiş bir kent haline getirmeyi hedeflediklerini aktaran Selçuk Öztürk, "Programlı olarak yürüttüğümüz projelerimiz ile Konya'nın ihracatını artırmak, sanayimizin nitelikli ara eleman sorununu çözmek, üyelerimizin ticaret hayatında yaşadığı sıkıntıları gidererek, özel sektörün katkısının artırılması için çalışıyoruz" dedi. Konya sanayisinin yapısıyla ilgili bilgi veren Selçuk Öztürk, geleceğe dönük beklentilerini de paylaştı.

Yatırım ve istihdamın üst sınırlara tırmandığı Konya'da, üretilen malların iç ve dış pazarlara sunulması, ihtiyaç duyulan ulaşım alt yapısının gerçekleşmesi ile mümkün olacaktır.

Selçuk ÖZTÜRK
Konya Ticaret Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

Selçuk Öztürk kimdir? Kısaca sizi tanıyabilir miyiz?
İstanbul Teknik Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümünden 1988 yılında

mezun oldum. Mezuniyet sonrası üç yıl mühendis olarak özel sektörde çalıştım. 1992 yılında KAYI-TES şirketini kurdum. 1993 yılında Müstakil Sanayi-

ciler ve İşadamları Derneğinin (MÜ-SİAD) Konya şubesinin kuruluşunda görev aldım. 1999-2004 yılları arasında Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Üyeliğini, 2004-2008 yılları arasında ise MÜSİAD'ın Konya Şube Başkanlığını üstlendim. 2011 yılından bu yana Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanlığını sürdürüyorum. Aynı zamanda TOBB Yönetim Kurulu Üyesiyim.

Konya Ticaret Odasının çalışmalarıyla ilgili bilgi verir misiniz? Kurumun öncelikli hedefleri ve geleceğe dönük planları nelerdir?

Anadolu özel sektörünü temsil eden en büyük kurumlardan biri olarak hedefimiz, şehrimizi 2023'e hazırlamaktır. Bu hedefle; 15 milyar dolar ihracat yapan, kişi başı gelirini 25 bin dolara çıkararak, işsizliği yüzde 5'e indiren bir Konya vizyonu belirledik. Bu vizyon doğrultusunda; Konya'yı Türkiye'nin merkez şehirlerinden biri yaparak, ticarete rekabet gücü yüksek, sanayisi gelişmiş bir kent haline getirmeyi hedefliyoruz. Ayrıca programlı olarak yürüttüğümüz projelerimiz ile Konya'nın ihracatını artırmak, sanayimizin nitelikli ara eleman sorununu çözmek, üyelerimizin ticaret hayatında yaşadığı sıkıntıları gidererek, özel sektörün katkısının artırılması için çalışıyoruz.

Konya'nın ihracatında lokomotif sektörler hangileridir? Konya merkezli ihracatın ülke ekonomisine katkısını nasıl görüyorsunuz?

Konya'daki gelişmiş sektörlerin başında, makine ve teçhizat sanayisi, otomotiv yan sanayisi ve gıda sanayisi geliyor. Plastik ile kauçuk, ana metal ve metal eşya, döküm, inşaat malzemeleri, kağıt-ambalaj ve ayakkabıcılık sektörleri de ilimizin diğer gelişmiş sanayi kollarıdır. Bu sektörler Konya'nın toplam ihracatının yüzde 75'ini karşılıyor. Konya ihracatının ana sektörler itibarıyla dağılımına bakıldığında, yıllar itibarıyla imalat sanayisi ihracatının yüzde 95'e yakın bir pay aldığı görülüyor.

Konyalı sanayicilerin ve ihracatçıların yaşadığı temel sorunları sıralayabilir misiniz? Çözüm noktasında hangi adımların atılması gerekiyor?

Yatırım ve istihdamın üst sınırlara tırmandığı Konya'da, üretilen malların iç ve dış pazarlara sunulması,

ihtiyaç duyulan ulaşım alt yapısının gerçekleşmesi ile mümkün olacaktır. Gerek ihracatçıları, gerekse yatırımcıları ilimize çekmek için ulaşım imkanlarının artırılması büyük önem taşıyor. Bu açıdan Konya'nın karayolu, demiryolu ve havayolu ulaşımının sanayi ve ticarete katkı sağlayacak şekilde geliştirilmesi gerekiyor. Konya'da son yıllarda ulaşım alanında önemli gelişmeler olduğunu belirtmeliyim. Bunlardan en önemlisi kuşkusuz Konya-Ankara hızlı tren hattıdır. 2007 yılında yapımına başlanan hat, 2011 yılının Eylül ayı itibarıyla hizmete girdi. Hızlı trenin şehrimizin gelişimine büyük katkı sağlayacağını ve özel sektörün bu avantajı en iyi şekilde kullanacağını düşünüyoruz. Bununla birlikte Konya'nın hızlı tren konusunda geldiği noktayı sevindirici ancak yetersiz buluyoruz. Şimdi öncelikle yapılması gereken demiryolunun Mersin'e ulaştırılmasıdır. Demiryolu ağıyla Mersin Limanı'na ulaşan

Konya'nın ekonomik anlamda, özellikle ihracatta önemli kazanımlar elde edeceğini düşünüyoruz. Diğer yandan önümüzdeki beş yıl içinde, yolcu taşımacılığında, Konya-İstanbul, Konya-İzmir ve Konya-Antalya hızlı tren hattının; yük taşımacılığında ise Konya-Mersin demiryolu hattının yanı sıra Konya-Taşucu demiryolu hattının yapılmasının Konya'nın Anadolu'nun ticaret ve sanayi merkezi olması hedefimize katkı sağlayacağına inanıyoruz. Konya'nın bu kapsamda bir diğer projesi ise Lojistik Merkez'dir. Hem karayolu hem de demiryolu bağlantısına sahip olması bakımından Türkiye'de bir ilk olacak Konya Lojistik Merkezi'nin kurulması da yatırım programına alınmıştır. Lojistik Merkezi'nin tamamlanması ile Konya'da üretilen ürünlerin müşteriye en uygun zaman, maliyet ve hızda ulaştırılması sağlanacaktır. Konya sanayisinin gelişmesinin bir diğer yolu da nitelikli elemandan geçmektedir. Bu

Makine imalat sanayimizin katma değeri yüksek bir sektör haline gelmesi için üniversite-sanayi işbirliği sağlanmalı, mesleki teknik eğitime ağırlık vermeliyiz.

kapsamda mesleki eğitim büyük önem taşımaktadır. Konya'nın sanayiye dayalı büyümesini sürdürebilmesi için çalışan, üreten nüfustan yeterince faydalanması gerekir. Bu noktada sanayimizin en büyük eksiği nitelikli eleman sorunudur. Bu sorunun çözümü için eğitim sistemimizi yeniden yapılandırmamız gerekiyor. Ekonomiye, sanayiye, teknolojiye ve özellikle piyasa ihtiyaçlarına göre nitelikli eleman yetiştirecek mesleki eğitim sistemine en kısa sürede geçmeliyiz. Bu sayede işverenin nitelik talebi ile işsiz stokunun niteliği arasındaki farkı kaldıracabiliriz. Konya iş dünyasının çözüm bekleyen sorunlarından bir tanesi de finansman sorunudur. Daha fazla üreten, daha fazla istihdam alanları oluşturan, daha fazla ihracat yapan bir Konya hedefini gerçekleştirmek için finans sorununun çözülmesi gerekiyor. Son dönemde Konya firmalarının gerek Dünya Bankası ve Avrupa Birliği, gerekse Mevlana Kalkınma Ajansı'nın sağladığı kredi ve hibelerden yüksek oranda faydalanıyor olması sevindiricidir. Bu desteklerin artırılması ve bunlardan küçük işletmelerin de yararlanmasının önü açılmamalıdır. Yatırımlar açısından bakıldığında ise Konya'nın sorunu, büyük ölçekli yatırımların çekilmesinde yaşanan sıkıntıdır. Son dönemde özellikle Unilever ve İlko ilaç gibi büyük yatırımların Konya'ya gelmesi, Konya'nın yatırım çekme potansiyelinin artması bakımından çok önemlidir. Konya'nın küresel sermayeden de yeterince pay alamadığı görülmektedir. Kendi öz sermayesi ile önemli sıçramaları

başaran Konya, yabancı yatırımcılar sayesinde çıtasını daha da yükseltecektir.

Makine sektöründe önemli bir yere sahip olan Konya merkezli firmaların makine sektörünün gelişiminde etkili olduğunu düşünüyor musunuz? Ülke olarak 2023'de 100 milyar dolar ihracat hedeflediğimiz makine sektörü, şehrimiz için büyük önem taşıyor. Sektör, şehrimizin ihracat kaleminde ilk sırada yer alıyor. Uzun yıllar tarım şehri olarak bilinen Konya, makine sektörünün gelişimi ile sanayi ve ticarete üst sıralara tırmandı. İçinde bulunduğumuz rekabet şartlarında makine sektöründe faaliyet gösteren işletmelerimiz için önemli iki konu ön plana çıkıyor. Bunlar; inovasyon ve Ar-Ge çalışmalarıdır. Gelişen ve sürekli değişen günümüz teknoloji dünyasında, araştırma ve geliştirme faaliyetlerine ağırlık vermeli ve ürünlerimizi çeşitlendirmeliyiz. Makine sanayicileri olarak teknolojinin hızla değiştiği sektörde öncelikle teknolojiyi iyi takip etmeli ve kendi firmamızın şartlarını ona göre düzenlemeliyiz. Makine imalat sanayimizin katma değeri yüksek bir sektör haline gelmesi için üniversite-sanayi işbirliğini sağlamalı, mesleki teknik eğitime ağırlık vermeliyiz.

Türkiye'nin 2023 yılı ihracat hedeflerini yakalayabilmesi için kısa, orta ve uzun vadeli öncelikleri neler olmalıdır? Ülkemiz, tarihinde ilk defa uzun vadeli bir projeksiyon belirleyerek 2023 vizyonunu ortaya koymuştur. Türkiye, dünyanın 10 büyük ekonomisi arasına girmek için çalışmaktadır. Ülkemizin kısa zamanda kat ettiği büyük mesafe bu hedeflere ulaşacağına olan inancımızı artırıyor. 12 yıl önce 230 milyar dolar seviyesinde olan milli gelirimiz 800 milyar dolar seviyesine ulaştı. 12 yıl içinde yılda 36 milyar dolardan, 152 milyar dolar ihracat yapabilen ülke haline geldik. Türkiye, dünyanın en hızlı büyüyen ülkelerinden biri oldu. Bugün Türkiye, genç ve dinamik nüfusu, özel sektörünün çabaları, kamu idaresinin kararlı tutumu gibi avantajlarıyla birlik ve beraberlik içerisinde ortaya koyduğu vizyonunu gerçekleştirmek için çalışmalarına devam ediyor. Bugünün Türkiye'sinde İstanbul'un, ekonomik göstergelerin yüzde 50'ye yakını tek

başına karşıladığını görüyoruz. Ülkemizin 2023 için ortaya koyduğu hedefte en az 2 trilyon dolarlık bir ekonomik büyüklük olacak. Bugünkü yapıyla devam edilirse bu İstanbul'un tek başına en az 1 trilyon dolarlık bir ekonomik büyüklüğe ulaşması demektir ki; İstanbul bu kapasiteyi sağlıklı olarak karşılayamaz. Karşılama beklemek gerçekçi de olmaz. Gelişimin sağlıklı ilerlemesi için yeni sanayi bölgeleri oluşturmamız gerekir. Ülkemizin 2023 hedeflerine sağlıklı bir şekilde ulaşması için yerel cazibe merkezleri oluşturulmalı bu merkezlerin ulusal ekonomiye katkısı planlı olarak gerçekleştirilmelidir. Anadolu'da üretim ve yatırım merkezleri oluşturulması durumunda İstanbul ile diğer şehirler arasındaki adaletsiz ekonomik dağılım dengelenecektir. Oluşturulacak bu yeni merkezlerden en önemli adreslerinden biri Konya olmalıdır. Yerli ve yabancı sermayenin rahatlıkla yatırım yapabileceği bir yapıya sahip olan Konya, üretime dayalı büyük yatırım yapacak olan girişimcilere önemli fırsatlar sunmaktadır.

Makine Tanıtım Grubu'nun Türk makinesi ve üreticisinin prestijini artırmaya yönelik çalışmalarına ilgili düşüncelerinizi paylaşır mısınız? Türkiye'nin hedeflerine ulaşabilmesi için sektörün birlikte hareket etmesi büyük önem taşıyor. Makine Tanıtım Grubu'nun yurt içi ve yurt dışında sektörün tanıtımı ve ihracatın artırılmasına yönelik faaliyetlerini destekliyoruz. Makine sektörünün sahip olduğu potansiyelin tanıtılması ülkemiz ihracatına katkı sağlayacaktır. Bu noktada mevcut pazarlarda daha güçlü hale geleceğiz yeni pazarlara da açılabiliriz. Makine Tanıtım Grubu'na gerçekleştirdiği faaliyetler ile ülke ekonomisine sağladığı katkılardan dolayı teşekkür ediyorum.

Makine sektörünün sahip olduğu potansiyelin tanıtılması için MTG'nin gösterdiği çaba ülkemiz ihracatına büyük katkı sağlıyor.

Dizel Motorlu Seyyar Tip
Vidalı Kompresörler

Değişken Hız Kontrollü
(İnvertörlü)

Direk Akuple ve Kayış Kasnaklı
Vidalı Kompresörler

Alçak Basınc Pistonlu Kompresörler
(Silobas Kompresörler)

DALGAKIRAN

dalgakiran.com

OPSİYON PİYASALARI – 2

Türkiye’de son 5 yılda, finansal piyasaların hızlı gelişimine paralel olarak, türev ürünlerinin kullanımı da önemli bir artış gösterdi. Bununla birlikte türev işlemlerinin tamamına yakını hala tezgah üstü piyasalarda gerçekleşmektedir. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun (BDDK) Finansal Piyasalar Raporuna göre, tezgah üstü türev işlemlerinin toplam türev işlemler içerisindeki payı yüzde 97’dir.

III. TEZGAH ÜSTÜ OPSİYON PİYASALARI

A. Dünyada Tezgah Üstü Opsiyon Piyasalarının Büyüklüğü

Uluslararası Ödemeler Bankası’nın (Bank for International Settlements-BIS) derlediği verilere göre, 13 ülkeye ait (G10 ülkeleri, İsviçre, Avustralya ve İspanya) tezgah üstü türev ürünleri temsili açık pozisyon tutarı, 2001 yılından bu yana 6 katına çıkarak 577 trilyon dolar seviyesine ulaşmıştır. Opsiyon sözleşmelerinin de, 2001-2011 yılları arasında 4 kat artarak 66 trilyon dolara yükseldiği görülmektedir. Forward ve swap ürünlerine ait toplam temsili açık pozisyon tutarı 2001 yılından bu yana artışını sürdürmüştür. Ancak 2008 yılından bu yana artış hızının önceki dönemlere göre azalmış olması dikkat çekicidir. Diğer taraftan, global kriz yılları olan 2008 ve 2009 yıllarında opsiyon işlemlerinin temsili açık pozisyon tutarlarında gerileme yaşanmıştır. Kullanımı ayrı bir uzmanlık gerektiren opsiyonlar, yanlış kullanıma bağlı olarak özellikle kriz dönemlerinde büyük kayıplar yaşatabilmektedir. Buradan da krizin etkisini arttırıcı etki yaratabilmeleri sebebiyle bu dönemlerde opsiyon sözleşmelerinin daha az kullanıldığı çıkarımı yapılabilir. Tezgah üstü piyasalarda yapılan opsiyon işlemleri yatırımcılar için bir takım avantajlar sağlamaktadır. Bunlardan ilki, organize piyasaların aksine bu piyasalarda bir standartlaşma olmamasıdır. Tezgah üstü piyasalarda opsiyon sözleşmesinin şartları tarafların ihtiyaçlarına göre serbestçe belirlenebilir. Bu bağlamda, maliyeti arttıran bir takım sınırlamalar ve bürokratik engeller

de bulunmamaktadır. Bu piyasalarda ticari bankalar ve yatırım bankalarının yanı sıra, işletmeler ve bireysel yatırımcılar da işlem yapabilmektedir. Ayrıca, işlem saatleri organize borsalar gibi sınırlı değil, esnekler. Bu sebeplerden dolayı, tezgah üstü piyasalar, organize piyasalardan büyüktür. Uluslararası Ödemeler Bankasının verilerine göre, tezgah üstü opsiyon sözleşmelerinin temsili açık pozisyon tutarları, dünya organize opsiyon piyasalarına kıyasla hayli yüksektir. 2011 yılında hisse senedine dayalı opsiyonların temsili açık pozisyon tutarı tezgah üstü piyasalarda 4 trilyon dolar iken, organize piyasalarda bu rakam 2 trilyon dolardır. Faize dayalı opsiyon sözleşmelerinde tezgah üstü piyasalarda temsili açık pozisyon tutarı 51 trilyon dolar iken, organize piyasalarda 32 trilyon dolardır. Diğer taraftan, döviz dayalı opsiyon sözleşmelerine ait temsili açık pozisyon tutarlarında önemli bir fark mevcuttur. 2011 yılında döviz dayalı opsiyon sözleşmeleri temsili ürün tutarı 10 trilyon dolar iken, bu rakam organize piyasalarda sadece 87 milyar dolardır. Diğer taraftan, tezgah üstü borsalar, organize borsaların sağladığı, halka açık fiyatlandırma, takas merkezinin varlığı, teminatlandırma ve likidite kolaylığı gibi avantajları sunmamaktadır. Özellikle karşı taraf riskini üstlenecek bir takas kurumunun bulunmaması, tezgah üstü piyasaların en önemli riskidir. Nitekim, organize opsiyon borsaları, tezgah üstü piyasaların sunmadığı hukuki altyapı, sözleşmelerin standardizasyonu ve likiditeyi tesis etmek amacıyla ortaya çıkmıştır. Bu sayede

Gülçe YUMURTACI
Yatırım Analisti

opsiyon sözleşmelerinin rahatlıkla el değiştirebileceği bir ikincil piyasanın ortaya çıkması sağlanmıştır.

B. Türkiye’nin Tezgah Üstü Opsiyon Piyasası Büyüklüğü

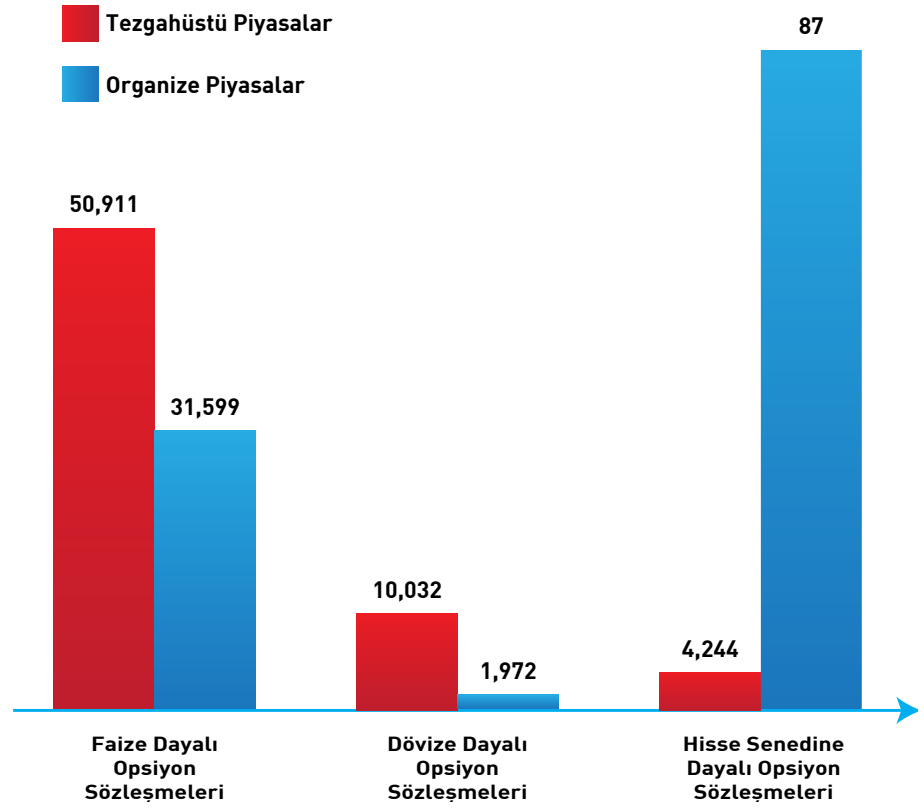
Vadeli işlemler ve opsiyon piyasalarının dünyadaki gelişimine karşın, Türkiye’de bu piyasaların gelişimi daha geç olmuştur. Türkiye’de 1980’lere kadar, fiyatların ve kurların devlet tarafından belirlendiği, 1989 yılına kadar da sermaye hareketlerinin serbest olmadığı bir piyasa mevcuttu. Kısacası, satılabilecek bir fiyat riski söz konusu değildi. Dolayısıyla, bu ortamda vadeli işlemlerin yeri bulunmamaktaydı. Ancak, Türkiye’de

son 5 yılda, finansal piyasaların hızlı gelişimine paralel olarak, türev ürünlerinin kullanımı da önemli bir artış göstermiştir. Bununla birlikte türev işlemlerinin tamamına yakını hala tezgah üstü piyasalarda gerçekleşmektedir. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun (BDDK) Finansal Piyasalar Raporuna göre, tezgah üstü türev işlemlerinin toplam türev işlemler içerisindeki payı yüzde 97'dir. Bankacılık sektörü toplam bilanço dışı işlemleri, 2011 yıl sonu itibarıyla 1,7 trilyon TL olmuştur. Aynı dönemde bilanço dışı işlemlerin yüzde 35'ini oluşturan tezgah üstü piyasalarda yapılan türev işlemlere ait temsili açık pozisyon tutarı ise 575 milyar TL olmuştur. Bu işlemler, 1,2 trilyon TL olan sektör aktif büyüklüğünün yarısı kadardır. 2006 yılından bu yana tezgah üstü piyasalarda gerçekleştirilen türev işlemleri temsili açık pozisyon tutarı, 4 katından fazla artmıştır. Opsiyon sözleşmelerinin, toplam türev ürünler içindeki payı, bu yıllar arasında ortalama yüzde 22 seviyesinde kalmıştır. 2006 yılında 19 milyar TL olan opsiyon sözleşmelerine ait temsili açık pozisyon tutarı, yıllık ortalama yüzde 17 büyümeye ile 2011 yılında 111 milyar TL'ye ulaşmıştır. Bankacılık sektörü, taşıdığı iki önemli risk kalemi olan döviz kuru ve faiz oranı riski ile bağlantılı olarak, genellikle döviz ve faiz üzerine türev işlemler yapmaktadır. Bu sebeple, dayanak varlığına göre değerlendirildiğinde, döviz ve faiz türevlerinin oldukça önemli bir paya sahip olduğu görülmektedir. Benzer şekilde, dayanak varlığı döviz ve faiz olan opsiyon sözleşmeleri de toplam temsili pozisyon tutarının tamamına yakını oluşturmaktadır. Döviz dayalı opsiyon sözleşmelerinin toplam içindeki ağırlığı yüzde 82, faiz opsiyonu sözleşmelerinininki ise yüzde 16'dır. Dünya tezgah üstü opsiyon borsalarında, döviz opsiyonlarına kıyasla faiz opsiyonlarının payı daha yüksektir. Ancak Türkiye tezgah üstü piyasalarında gerçekleşen opsiyon işlemlerinde bu durumun tam tersi olduğu görülmektedir. 21 Aralık 2012 tarihinde İMKB'de açılan Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasasıyla beraber, opsiyonlar daha geniş bir kitle tarafından

TEZGAHÜSTÜ VE ORGANİZE PİYASALAR TEMSİLİ AÇIK POZİSYON TUTARLARI - 2011 (MİLYAR \$)

Kaynak: BIS

IV. GLOBAL DÜZENLEMELER

2008 yılında başlayan küresel finansal krizle birlikte, tezgah üstü piyasalarda işlem gören türev ürünlerden doğan karşı taraf yükümlülüğünün yerine getirilmemesi durumunda doğacak riskler dikkatleri çekmiştir. Bu ürünlerin merkezi takas sistemleri içine alınması ve şeffaflığın sağlanması yoluyla riskin azaltılmasının önemi ortaya çıkmıştır. 2009 yılında G-20 Pittsburgh zirvesinin ardından yayınlanan bildiriye, tezgah üstü türev piyasasının düzenlenmesine ilişkin bir madde yer almıştır. İlgili maddede, standart özelliklere sahip olan tezgah üstü türevlerin borsalarda veya elektronik işlem platformlarında işlem görmesi ve bu ürünlerin takaslarının merkezi karşı taraflar aracılığıyla yapılması gerektiği belirtilmiştir. Uluslararası Menkul Kıymet Düzenleyicileri Örgütü (IOSCO) konuyla ilgili öneri niteliğindeki son raporunu 2012 yılının başında yayınlamıştır. En geç 2012 yılı sonuna kadar uygulamaya geçilmesi planlanmakla birlikte, ülkeler bu konudaki yasal ve teknik altyapı çalışmalarını hala sürdürmektedir. Avrupa Konseyi ve Parlamentosu tarafından kabul

edilen Avrupa Piyasa Altyapısı Yönetmeliği (European Market Infrastructure Regulation - EMIR) ve geliştirilen Finansal Ürün Piyasaları Direktifi (Markets in Financial Instruments Directive - MiFID) ile ABD'de yürürlüğe giren Dodd-Frank Kanunu, tezgah üstü türevlerin borsalarda işlem görmesi ve merkezi takas sistemine tabi olması gerektiğine işaret etmektedir. Ancak, bu yasal değişikliklerin piyasa katılımcıları ve altyapı tedarikçileri tarafından uygulamaya koyulması için ciddi altyapı değişiklikleri yapılması gerekmektedir. Halihazırda, bahsedilen yasal değişikliklere paralel olarak bir süredir tezgah üstü işlemler için yatırımcılara bu hizmeti sunan borsalar da bulunmaktadır. Bunlara örnek olarak AB'deki Eurex, LSE Grubu, Nasdaq OMX Nordic Exchanges, NYSE Liffe, ABD'deki CME ve Brezilya'daki BM&FBOVSPA verilebilir.

GENEL DEĞERLENDİRME

Yatırımcılara sağladığı bazı avantajlar sebebiyle tezgah üstü piyasalardaki opsiyon işlemleri organize piyasaların hayli üzerindedir. Bu avantajlardan ilki, organize piyasaların aksine bu piyasalarda bir standartlaşma

olmamasıdır. Bu bağlamda, maliyeti artıran bir takım sınırlamalar ve bürokratik engeller de bulunmamaktadır. Diğer taraftan organize piyasalar, takas ve ödeme mekanizmaları ve teminatlandırma sağlarken, tezgah üstü piyasalar sistematik bir tehdit de doğurabilecek olan yüksek karşı taraf riski taşımaktadır. Özellikle 2008 krizinden sonra dikkat çeken bu durum, organize opsiyon piyasalarının önemini artırmakla birlikte tezgah üstü piyasalardaki riski azaltma yönündeki uluslararası çalışmalara yol açmıştır. 2011 yılında dünyada organize piyasalarda işlem gören vadeli işlem sözleşmelerinin işlem hacmi 12 milyar adet, opsiyon sözleşmelerinin işlem hacmi ise 13 milyar adet seviyesine ulaşmıştır. Yalnızca organize piyasalarda işlem gören vadeli işlem sözleşmelerine kıyasla organize piyasalarda işlem gören opsiyon sözleşmelerinin işlem hacmi nispeten düşüktür. Diğer taraftan, Amerika ve Asya-Pasifik bölgelerindeki organize opsiyon piyasalarında, opsiyon işlem

hacminin vadeli işlem hacminin üzerinde olduğu görülmektedir. Organize piyasalarda işlem gören opsiyon sözleşmeleri dayanak varlık bazında incelendiğinde, 6 milyar adet ile en yüksek payı borsa endeksi opsiyon sözleşmelerinin aldığı görülmektedir. Hisse senedi opsiyonları ise, 4 milyar adet ile bugün dünyada borsa endeksi opsiyonlarından sonra en çok işlem gören opsiyon türüdür. Daha çok ABD borsalarında görülen borsa yatırım fonu opsiyonlarının işlem adedi 2011 yılında 2 milyar adet olmuştur. Tezgah üstü opsiyon işlemlerinin tamamına yakını oluşturulan faiz ve döviz opsiyonlarının organize piyasalardaki payının nispeten düşük olduğu görülmektedir. Emtia opsiyonları ve egzotik opsiyonların ise organize piyasa işlemlerindeki payı oldukça sınırlıdır. Ancak, karmaşık yapıları sebebiyle daha çok tezgah üstü piyasalarda işlem gören egzotik opsiyonların organize piyasalardaki işlem adedi son birkaç yılda hayli hızlı gelişme göstermiştir. Amerika, opsiyon sözleşmesi alım-satımının en

fazla gerçekleştiği bölgedir. Bölgedeki opsiyon sözleşmesi işlem hacmi, global opsiyon hacminin yüzde 47'sini oluşturmaktadır. ABD'nin uzun bir sermaye piyasası geçmişi olması bölgenin opsiyon alanında gelişmişliğinde etkili olmuştur. ABD borsaları aynı zamanda opsiyon sözleşmesi çeşitliliğinde de lider durumdadır. Amerika Bölgesini sırasıyla, Asya-Pasifik, Avrupa ve Ortadoğu-Afrika borsaları takip etmektedir. Türkiye'de tezgah üstü piyasalarda 2006 yılında 19 milyar TL olan opsiyon sözleşmelerine ait temsili açık pozisyon tutarı yıllık yüzde 17 büyüme ile 2011 yılında 111 milyar TL'ye ulaşmıştır. Tezgah üstü opsiyon piyasalarında özellikle son 5 yıldaki hızlı gelişim, ekonomik aktörlerin opsiyon piyasası ihtiyacına işaret etmiştir. Nihayet, İMKB'de Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası 21 Aralık 2012 tarihinde açılmıştır. Opsiyon sözleşmelerinin işlem görmeye başlaması ile Türkiye organize türev piyasaları yeni bir yatırım ve risk yönetim aracına kavuşmuştur.

HANNOVER MESSE 2014

Başarı Faktörü İnovasyon

- Global Pazara Genel Bakış
- Teknolojik Yenilikler
- Bilgi Aktarımı ve Geleceğin Trendleri

7.-11. Nisan 2014
Hannover • Almanya

hannovermesse.com

Deutsche Messe

Get new technology first

GÖSTERGELER

ŞUBAT 2014

TÜRKİYE MAKİNE İHRACATI ŞUBAT AYINDA YÜZDE 10,9 ARTTI

Türkiye'nin makine ihracatı 2014 yılı Ocak-Şubat döneminde, 2013 yılının aynı dönemine göre yüzde 10,9 artış göstererek 2,2 milyar dolara yükseldi. Türkiye'nin makine ihracatında ilk 10 ülke sıralamasında ise 393 milyon dolar ihracat değeriyle Almanya ilk sırada yer alıyor.

Makine sektöründe 2014 yılı Ocak-Şubat döneminde en fazla ihracat gerçekleştiren alt sektör klima ve soğutma makineleri oldu. 2014 yılı Ocak-Şubat döneminde söz konusu ürün grubunda gerçekleştirilen ihracat 334 milyon dolar olarak kaydedildi. 2013 yılının aynı döneminde söz konusu mal grubunda gerçekleştirilen ihracatın değeri 326 milyon dolardı. Klima ve soğutma makineleri sektöründeki ihracat artışı yüzde 2,3 olarak kayda geçti. Listenin ikinci sırasında bulunan motorlar,

aksam ve parçaları kaleminde 2013 yılı Ocak-Şubat döneminde 304 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirilirken bu rakam 2014 yılının aynı döneminde yüzde 5,2 artışla 320 milyon dolara yükseldi. Makine sektöründe en fazla ihracat gerçekleştiren üçüncü kalem ise diğer yıkama ve kurutma makineleri, aksam ve parçaları ürün grubu oldu. 2014 yılı Ocak-Şubat döneminde 197 milyon dolar değerinde ürün ihraç eden söz konusu mal grubunun, 2013 yılının aynı dönemindeki ihracatı 176 milyon dolar seviyesindeydi. Diğer

yıkama ve kurutma makineleri, aksam ve parçaları ürün grubu ihracatı 2014 yılı Ocak-Şubat döneminde, 2013 yılının aynı dönemine göre yüzde 11,6 arttı.

TÜRKİYE MAKİNE İHRACATININ İLK SIRASINDA ALMANYA VAR

2014 yılı Ocak-Şubat döneminde Türkiye'nin makine ihracatı 2,2 milyar dolar olarak kaydedildi. Bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 10,9 artış gösteren sektörün, 2013 yılının aynı döneminde ihraç ettiği ürünlerin toplam değeri 2 milyar dolar seviyesindeydi. 2013 yılı Ocak-Şubat dönemi rakamlarına göre Almanya, makine sektöründe en fazla ihracat gerçekleştirilen ilk 10 ülke listesinin ilk sırasında yer alıyor. 2013 yılının Ocak-Şubat döneminde Almanya'ya 358 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilirken bu rakam, 2014 yılının aynı döneminde yüzde 9,8 artışla 393 milyon dolar oldu. Listenin ikinci sıradaki ABD'ye yönelik makine ihracatımız, 2014 yılı Ocak-Şubat döneminde 150 milyon dolar olarak kaydedildi. 2013 yılının aynı döneminde söz konusu ülkeye yönelik makine ihracatımız 103 milyon dolar seviyesindeydi. ABD'ye yönelik ihracatımızdaki artış yüzde 44,6 olarak kaydedildi. Türkiye'nin en fazla ihracat gerçekleştirdiği ilk 10 ülke listesinin üçüncü sırasında ise İngiltere bulunuyor. İngiltere'ye yönelik makine ihracatımız 2014 yılı Ocak-Şubat döneminde 129 milyon dolar oldu.

MAKİNE SEKTÖR TAMAMI İTİBARI İHRACAT KAYIT RAKAMLARI

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

MAL GRUBU ADI	1 OCAK-28 ŞUBAT 2013			1 OCAK-28 ŞUBAT 2014			[%] DEĞİŞİM	
	MİKTAR (BİN TON)	DEĞER (MİLYON \$)	\$/Kg	MİKTAR (BİN TON)	DEĞER (MİLYON \$)	\$/Kg	MİKTAR	DEĞER
KLİMALAR VE SOĞUTMA MAKİNELERİ	66,9	326,8	4,9	65,8	334,2	5,1	-1,6	2,3
MOTORLAR, AKSAM VE PARÇALARI	17,1	304,3	17,7	18,3	320	17,5	6,5	5,2
DİĞER YIKAMA VE KURUTMA MAKİNELERİ, AKSAM VE PARÇALARI	50,1	176,6	3,5	55,9	197,1	3,5	11,5	11,6
İNŞAAT VE MADENCİLİKTE KULLANILAN MAKİNELER, AKSAM VE PARÇALARI	42,5	185,4	4,4	42,1	189,1	4,5	-0,8	2,0
DİĞER MAKİNELER, AKSAM VE PARÇALAR	20,2	149,9	7,4	22,7	186,4	8,2	12,0	24,3
POMPALAR VE KOMPRESÖRLER	13,5	115,1	8,5	16,1	138	8,6	18,9	20,0
TAKIM TEZGAHLARI	14,7	109,5	7,4	16,8	117,6	7,0	14,2	7,3
TARIM VE ORMANCILIKTA KULLANILAN MAKİNELER, AKSAM VE PARÇALARI	14,6	75,8	5,2	19,8	105,9	5,3	35,5	39,7
VANALAR	8,1	77,8	9,6	8,9	92,5	10,3	10,5	19,0
SİLAH VE MÜHİMMAT	2,4	72,5	29,1	3,9	92,5	23,3	59,0	27,5
REAKTÖRLER VE KAZANLAR	9,8	64,5	6,6	8,5	71,3	8,4	-13,1	10,5
GIDA SANAYİİ MAKİNELERİ, AKSAM VE PARÇALARI	8,9	59,5	6,7	11	69,8	6,3	23,3	17,2
TEKSTİL VE KONFEKSİYON MAKİNELERİ AKSAM VE PARÇALARI	8,6	52,9	6,1	8,5	56	6,5	-1,4	6,0
HADDE VE DÖKÜM MAKİNELERİ, KALIPLAR, AKSAM VE PARÇALARI	7,7	65	8,4	7,1	55,5	7,8	-7,6	-14,7
ISITICILAR VE FIRINLAR	6,4	46,6	7,2	6,2	49,7	8,0	-3,5	6,6
TÜRBİNLİ, TURBOJET, TURBOPROPELLER, HİDROLİK SİLİNDİRLER VE AKSAM- PARÇALARI	1,1	32,2	27,3	2	49,2	23,6	76,6	52,8
YÜK KALDIRMA, TAŞIMA VE İSTİFLEMeye MAHSUS MAKİNELER, AKSAM PARÇALARI	8,5	44,9	5,2	8,7	41,4	4,7	2,0	-7,6
BÜRO MAKİNELERİ	0,4	22,2	46,9	0,7	35,1	49,3	50,3	58,0
RULMANLAR	1,5	18	12,0	1,6	22,6	13,6	10,2	25,4
KAUÇUK, PLASTİK, LASTİK İŞLEME VE İMALATINA AİT MAKİNELER	1,8	20,1	11,0	1,6	21,4	12,8	-9,4	6,1
AMBALAJ MAKİNELERİ, AKSAM VE PARÇALARI	0,8	19,7	23,4	0,9	21,3	23,4	8,8	8,5
KAĞIT İMALİNE VE MATBAACILIĞA MAHSUS MAKİNELER	1,1	13,6	11,7	1,1	9,4	8,2	-1,0	-31,2
DERİ İŞLEME VE İMALAT MAKİNELERİ, AKSAM VE PARÇALARI	0,1	0,5	4,1	0,2	1,5	5,9	89,8	174,1
TOPLAM	308	2.054	6,7	329,4	2.278	6,9	7,0	10,9

İNŞAAT VE MADENCİLİKTE KULLANILAN MAKİNELER

2014 yılının Ocak-Şubat döneminde inşaat ve madencilikte kullanılan makineler, aksam ve parçaları sektöründe 189 milyon dolar değerinde ürün ihraç edildi. 2013 yılının aynı döneminde bu rakam 185,4 milyon dolar seviyesindeydi. Söz konusu mal grubunda 2014 yaşanan ihracat artış oranı yüzde 2 olarak kaydedildi.

İnşaat ve madencilikte kullanılan makineler, aksam ve parçaları sektöründe Rusya, 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde 14,6 milyon dolarla en fazla ihracat gerçekleştirilen ülke oldu. Bir önceki yıla göre yüzde 7,6 artışın yaşandığı Rusya'ya, 2013 yılının aynı döneminde gönderilen ürünlerin değeri 13,6 milyon dolardı. Listenin ikinci sırasında yer alan Almanya'ya 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde ihraç edilen ürünlerin değeri 11,2 milyon dolar olarak kaydedildi. Üçüncü sıradaki Irak'a 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde 10,8 milyon dolar değerinde inşaat ve madencilikte kullanılan makineler, aksam ve parçaları ihraç edildi. Listenin dördüncü sırasında bulunan Suudi Arabistan'a 2013 yılının Ocak-Şubat döneminde 4,2 milyon dolar değerinde ürün ihraç edilirken bu rakam, 2014 yılının aynı döneminde

yüzde 129,4 artışla 9,7 milyon dolar seviyesine yükseldi. Beşinci sıradaki İran'a 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde 9,4 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirildi. 2013 yılının aynı döneminde İran'a gönderilen ürünlerin değeri 6,4 milyon dolar seviyesindeydi. İran'a yönelik ihracattaki artış oranı yüzde 45

olarak kaydedildi. Türkiye geneli inşaat ve madencilikte kullanılan makineler, aksam ve parçaları ihracatı listesinde en fazla artış yüzde 229 ile Cezayir'de yaşandı. Listede yüzde 129,4 ile Suudi Arabistan ikinci sırada bulunurken söz konusu ülkeyi yüzde 86 ile Libya üçüncü sırada takip etti.

İNŞAAT VE MADENCİLİKTE KULLANILAN MAKİNELER İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE (2013 ve 2014 Yılları Ocak-Şubat Dönemi)

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

ÜLKE	2013 YILI			2014 YILI			[%] DEĞİŞİM	
	MİKTAR (BİN TON)	DEĞER (MİLYON \$)	\$/KG	MİKTAR (BİN TON)	DEĞER (MİLYON \$)	\$/KG	MİKTAR	DEĞER
RUSYA	2,3	13,6	5,8	2,2	14,6	6,4	-2,3	7,6
ALMANYA	4,2	18,6	4,4	2,2	11,2	5,1	-47,6	-39,5
IRAK	3,8	13,5	3,5	3	10,8	3,5	-20,2	-20,2
SUUDİ ARABİSTAN	1,3	4,2	3,2	2,6	9,7	3,7	99,5	129,4
İRAN	1,5	6,4	4,3	1,8	9,4	5,2	19,9	45,0
İNGİLTERE	3,6	7,5	2,1	4	9,3	2,3	11,7	23,7
CEZAYİR	0,5	2,6	4,8	1,7	8,7	5,2	206,7	229,0
GAZİANTEP SERBEST BÖLESİ	2,2	13,9	6,2	1,2	8,1	6,4	-43,5	-41,9
LİBYA	0,8	3,8	4,3	2,2	7,1	3,2	146,5	86,1
ABD	1,1	4,5	4,2	1,5	6,8	4,4	42,5	49,5
MAL GRUBU TOPLAMI	42,5	185,4	4,4	42,1	189,1	4,5	-0,8	2,0

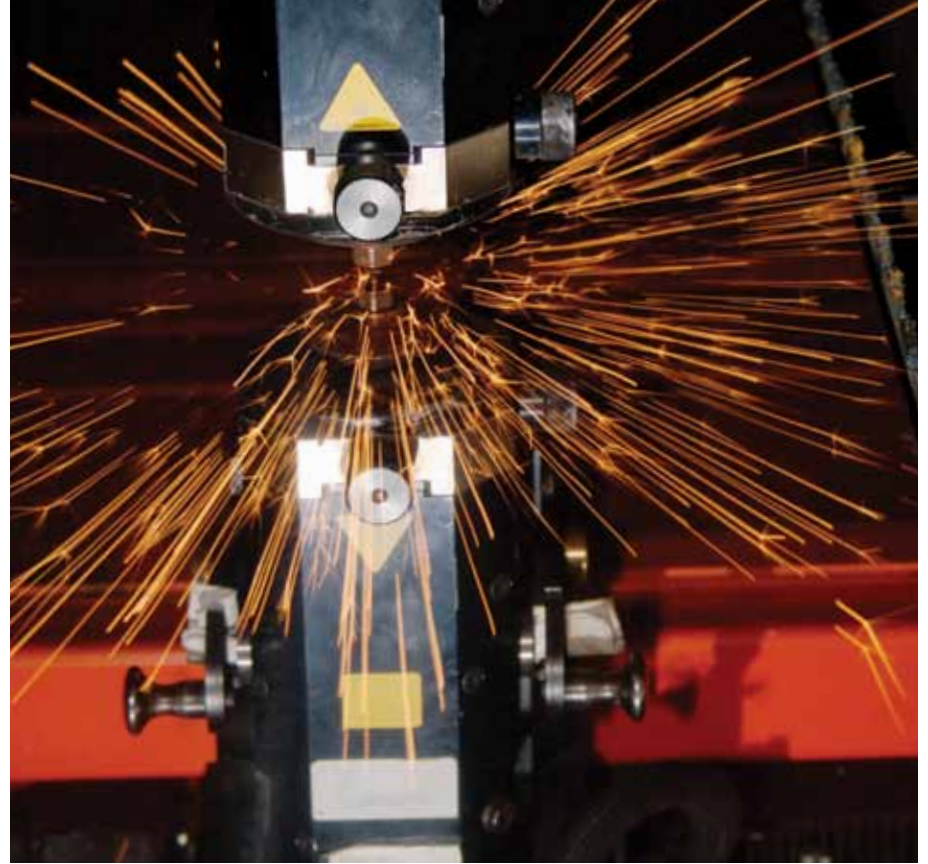
TAKIM TEZGAHLARI

2013 yılının Ocak-Şubat döneminde 109,5 milyon dolar olan takım tezgahları ihracatı, 2014 yılının aynı döneminde yüzde 7,3 artışla 117,6 milyon dolar rakamına yükseldi.

Takım tezgahları ürün grubunda 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde en fazla ihracat 10,2 milyon dolarla Rusya'ya gerçekleştirildi. Listenin ikinci sırasında bulunan Almanya'ya 2013 yılının Ocak-Şubat döneminde 9,5 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilirken bu rakam, 2014 yılının aynı döneminde yüzde 2,2 artışla 9,7 milyon dolar seviyesine yükseldi. Listenin üçüncü sırasındaki ABD'ye 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde 8,3 milyon dolar değerinde ürün ihraç edildi. 2013 yılının aynı döneminde bu rakam 3,9 milyon dolardı. ABD'ye yönelik ihracat artışı yüzde 113,7 oldu. Dördüncü sırada yer alan Irak'a 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde ihraç edilen ürünlerin değeri 5,4 milyon dolar olarak kaydedildi. Listenin beşinci sırasında bulunan Macaristan'a, 2013 yılının Ocak-Şubat döneminde 681 bin dolar değerinde takım tezgahı ihraç edilirken bu rakam, 2014 yılının aynı döneminde yüzde 509,4 artarak 4 milyon dolar seviyesine ulaştı.

Takım tezgahları ürün grubunda en fazla ihracat artışının yaşandığı ülke yüzde 509,4 ile Macaristan oldu. İkinci

sırada yüzde 113,7 ile ABD yer alırken üçüncü sırada yüzde 108,3 ile Polonya bulunuyor.

TAKIM TEZGAHLARI İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE (2013 ve 2014 Yılları Ocak-Şubat Dönemi)

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

ÜLKE	2013 YILI			2014 YILI			[%] DEĞİŞİM	
	MİKTAR (BİN TON)	DEĞER (MİLYON \$)	\$/KG	MİKTAR (BİN TON)	DEĞER (MİLYON \$)	\$/KG	MİKTAR	DEĞER
RUSYA	1,6	13,6	8,2	1,1	10,2	9,1	-32,3	-24,7
ALMANYA	1	9,5	9,1	1,1	9,7	8,7	8,0	2,2
ABD	0,5	3,9	6,8	2	8,3	4,1	258,2	113,7
IRAK	0,7	5,9	8,2	0,8	5,4	6,4	16,6	-8,2
MACARİSTAN	0,1	0,6	5,8	0,3	4,1	13,8	155,7	509,4
İRAN	0,2	2,6	10,1	0,6	4,1	6,0	164,7	55,8
LİBYA	0,3	3,6	10,5	0,2	3,6	12,4	-14,8	-0,1
POLONYA	0,2	1,7	6,0	0,4	3,5	8,5	45,5	108,3
SUUDİ ARABİSTAN	0,5	3,1	6,1	0,5	3	5,9	0,8	-2,3
HİNDİSTAN	0,11	1,3	12,1	0,2	2,6	11,2	118,1	102,0
MAL GRUBU TOPLAMI	14,7	109,5	7,4	16,8	117,6	7,0	14,2	7,3

TARIM VE ORMANCILIK MAKİNELERİ

Tarım ve ormancılıkta kullanılan makineler, aksam ve parçaları ürün grubunda 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde gerçekleştirilen ihracatın değeri 105,9 milyon dolar olarak kaydedildi. 2013 yılının aynı döneminde bu rakam 75,8 milyon dolar seviyesindeydi. Tarım ve ormancılıkta kullanılan makineler, aksam ve parçaları ürün grubunda yaşanan ihracat artışı yüzde 39,7 oldu. 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde tarım ve ormancılıkta kullanılan ma-

kineler, aksam ve parçaları kaleminde en fazla ihracat gerçekleştirilen ülke İtalya oldu. Bir önceki yıla oranla yüzde 59,7 ihracat artışının yaşandığı İtalya'ya 2013 yılının Ocak-Şubat döneminde 10,2 milyon dolar ihracat değerine sahip ürün gönderilirken bu rakam, 2014 yılının aynı döneminde 16,3 milyon dolara yükseldi. Listenin ikinci sırasında yer alan ABD'ye 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde 14,9 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirildi. 2013 yılının aynı döneminde bu rakam 8,7

milyon dolardı. ABD'ye yönelik ihracat artışı yüzde 71,5 olarak kaydedildi. Üçüncü sırada bulunan Irak'a 2013 yılının Ocak-Şubat döneminde ihraç edilen tarım ve ormancılıkta kullanılan makineler, aksam ve parçalarının değeri 3,2 milyon dolarken bu rakam 2014 yılının aynı döneminde yüzde 153 artışla, 8,3 milyon dolar seviyesine yükseldi. Dördüncü sıradaki Cezayir'e 2013 yılının Ocak-Şubat döneminde 2,8 milyon dolarlık ürün ihraç edilirken bu rakam, yüzde 64,2 artışla 2014 yılının aynı döneminde 4,5 milyon dolar değerine yükseldi. Beşinci sıradaki Azerbaycan'a 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde ihraç edilen tarım ve ormancılıkta kullanılan makineler, aksam ve parçalarının toplam değeri 4 milyon dolar oldu. 2013 yılının aynı döneminde söz konusu ülkeye gönderilen ürünlerin değeri 3,8 milyon dolar seviyesindeydi. Azerbaycan'a yönelik ihracat artışı yüzde 8 olarak kayda geçti. Tarım ve ormancılıkta kullanılan makineler, aksam ve parçaları ürün grubunda ihracat artışının en fazla yaşandığı ilk üç ülke sıralamasında ise yüzde 317,6 ile Tunus ilk sırada yer alırken yüzde 153,2 ile Irak ikinci ve yüzde 132 ihracat artışıyla da İran üçüncü sırada yer aldı.

TARIM VE ORMANCILIK MAKİNELERİ İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE (2013 ve 2014 Yılları Ocak-Şubat Dönemi)

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

ÜLKE	2013 YILI			2014 YILI			[%] DEĞİŞİM	
	MİKTAR (BİN TON)	DEĞER (MİLYON \$)	\$/KG	MİKTAR (BİN TON)	DEĞER (MİLYON \$)	\$/KG	MİKTAR	DEĞER
İTALYA	1,9	10,2	5,1	2,7	16,3	6,0	36,6	59,7
ABD	1	8,7	8,6	1,6	14,9	9,2	61,3	71,5
IRAK	0,8	3,2	4,0	2	8,3	4,0	150,2	153,2
CEZAYİR	0,5	2,8	5,4	0,8	4,5	5,3	65,6	64,2
AZERBAYCAN	0,9	3,8	3,9	0,9	4,1	4,5	-5,6	8,2
FRANSA	1	3,3	3,2	1	3,4	3,2	3,0	3,5
POLONYA	0,2	1,9	7,6	0,4	3	7,6	54,5	54,1
TUNUS	0,1	0,6	5,3	0,5	2,8	5,4	313,5	317,6
BULGARİSTAN	0,4	2,3	5,7	0,5	2,7	5,4	23,0	16,0
İRAN	0,1	1	5,8	0,4	2,3	5,3	152,0	132,2
MAL GRUBU TOPLAMI	14,6	75,8	5,2	19,8	105,9	5,3	35,5	39,7

REAKTÖR VE KAZANLAR

Reaktör ve kazanlar ihracatı 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde 71,3 milyon dolar olarak kaydedildi. 2013 yılının aynı döneminde bu rakam 64,5 milyon dolar seviyesindeydi. Reaktör ve kazanlar ürün grubunda gerçekleşen ihracat artışı yüzde 10,5 oldu.

Reaktör ve kazanlar ürün grubunda 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde 18,6 milyon dolarla en fazla Almanya'ya ihracat gerçekleştirildi. 2013 yılının aynı döneminde Almanya'ya gönderilen ürünlerin değeri 14 milyon dolar seviyesindeydi. Söz konusu ülkeye yönelik ihracat artışı yüzde 34,5 olarak kaydedildi. Listenin ikinci sırasında bulunan İngiltere'ye 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde 9,7 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirildi. Üçüncü sırada yer alan Çin'e 2013 yılının Ocak-Şubat döneminde 3,1 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirilirken bu rakam 2014 yılının aynı döneminde, yüzde 84,7 artışla 5,7 milyon dolar seviyesine yükseldi. Listenin dördüncü sırasında bulunan İspanya'ya 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde 5,6 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirildi. 2013 yılının aynı döneminde bu rakam 3,1 milyon dolar seviyesindeydi. İspanya'ya yönelik reaktör ve kazan ihracatındaki artış

yüzde 79,7 olarak kaydedildi. Listenin beşinci sırasında bulunan Rusya'ya 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde 3,7 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirildi.

Reaktör ve kazanlar ürün grubunda en fazla ihracat artışı yüzde 196,8 ile Polonya'da yaşandı. Bu ülkenin ardından yüzde 84,7 ile Çin gelirken yüzde 79,7 ile İspanya üçüncü sırada yer aldı.

REAKTÖR VE KAZANLAR İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE (2013 ve 2014 Yılları Ocak-Şubat Dönemi)

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

ÜLKE	2013 YILI			2014 YILI			[%] DEĞİŞİM	
	MİKTAR (BİN TON)	DEĞER (MİLYON \$)	\$/KG	MİKTAR (BİN TON)	DEĞER (MİLYON \$)	\$/KG	MİKTAR	DEĞER
ALMANYA	1	14	13,4	1,3	18,8	14,4	24,9	34,5
İNGİLTERE	0,7	11	14,7	0,7	9,7	13,8	-6,2	-12,0
ÇİN	0,2	3,1	13,0	0,5	5,7	11,4	110,0	84,7
İSPANYA	0,3	3,1	9,7	0,4	5,6	13,3	30,7	79,7
RUSYA	1,6	6	3,6	0,5	3,7	6,3	-64,9	-38,5
İTALYA	0,2	1,9	8,3	0,2	3,3	11,6	19,9	68,2
BELÇİKA	0,2	2,6	13,3	0,1	2,5	15,2	-17,6	-6,3
POLONYA	0,1	0,6	5,8	0,1	2	11,2	53,0	196,8
IRAK	0,5	1,4	2,9	0,6	1,9	2,9	30,5	28,9
FRANSA	0,2	1,2	5,4	0,2	1,8	6,7	16,2	44,1
MAL GRUBU TOPLAMI	9,8	64,5	6,6	8,5	71,3	8,4	-13,1	10,5

TEKSTİL VE KONFEKSİYON MAKİNELERİ

Tekstil ve konfeksiyon makineleri ürün grubu ihracatı 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde, 2013 yılının aynı dönemine göre yüzde 6 artış göstererek 56 milyon dolar değerine ulaştı. Tekstil ve konfeksiyon makineleri mal grubunda 2013 yılının Ocak-Şubat döneminde ihraç edilen ürünlerin değeri 52,9 milyon dolar seviyesindeydi.

Tekstil ve konfeksiyon makineleri sektöründe 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde en fazla ihracat gerçekleştirilen ülke 6,2 milyon dolarla İngiltere oldu. Yüzde 33,5 artışın yaşandığı söz konusu ülkeye, 2013 yılının aynı döneminde 4,6 milyon dolar değerinde ürün ihraç edilmişti. Listenin ikinci sırasında yer alan Özbekistan'a yönelik tekstil ve konfeksiyon makineleri ihracatı 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 104,4 artış gösterdi. 2013 yılının aynı döneminde 2,3 milyon dolarlık ürün gönderilen Özbekistan'a, 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde ihraç edilen ürünlerin değeri 4,8 milyona yükseldi. Listenin üçüncü sırasında bulunan İran'a 2013 yılının Ocak-Şubat döneminde 923 bin dolarlık ihracat gerçekleştirilirken bu rakam, 2014 yılının aynı döneminde yüzde 377,5 artışla 4,4 milyon dolar olarak kayda geçti. Dör-

düncü sıradaki Almanya'ya 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde 3,8 milyon dolarlık tekstil ve konfeksiyon makinesi ihraç edildi. Listenin beşinci sırasında yer alan Fransa'ya 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde 3,7 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirildi. 2013 yılının aynı döneminde bu rakam 2 milyon dolar

seviyesindeydi. Fransa'ya yönelik ihracat artışı yüzde 73,7 oldu. Tekstil ve konfeksiyon makineleri sektöründe en fazla ihracat artışı yüzde 775,3 ile Suudi Arabistan'da yaşandı. Suudi Arabistan'ın ardından yüzde 377,5 ile İran gelirken yüzde 283,3 ile Pakistan üçüncü sırada bulunuyor.

TEKSTİL VE KONFEKSİYON MAKİNELERİ İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE (2013 ve 2014 Yılları Ocak-Şubat Dönemi)

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

ÜLKE	2013 YILI			2014 YILI			[%] DEĞİŞİM	
	MİKTAR (BİN TON)	DEĞER (MİLYON \$)	\$/KG	MİKTAR (BİN TON)	DEĞER (MİLYON \$)	\$/KG	MİKTAR	DEĞER
İNGİLTERE	1,1	4,6	4,1	1,3	6,2	4,8	15,4	33,5
ÖZBEKİSTAN	0,3	2,3	7,8	0,5	4,8	9,3	70,3	104,4
İRAN	0,2	0,9	3,2	1,2	4,4	3,5	334,9	377,5
ALMANYA	0,8	5,4	6,7	0,5	3,8	6,8	-29,6	-29,3
FRANSA	0,4	2,1	5,2	0,6	3,7	5,6	62,3	73,7
BELÇİKA	0,6	2,7	4,2	0,6	2,8	4,7	-6,5	3,1
PAKİSTAN	0,2	0,6	2,3	0,3	2,4	8,0	7,9	283,3
RUSYA	0,08	1	11,6	0,1	1,8	11,8	78,2	82,6
SUUDİ ARABİSTAN	0,02	0,1	8,3	0,08	1,6	20,2	259,6	775,3
ABD	0,03	0,7	25,5	0,09	1,6	16,4	227,0	110,9
MAL GRUBU TOPLAMI	8,6	52,9	6,1	8,5	56	6,5	-1,4	6,0

TÜRBİN, TURBOJET, HİDROLİK SİLİNDİR

Türbin, turbojet, hidrolik silindir aksam ve parçaları ihracatı 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 52,8 artış gösterdi. 2013 yılının Ocak-Şubat döneminde 32,2 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştiren sektörün, 2014 yılının aynı dönemdeki ihracatı 49,2 milyon dolar olarak kaydedildi.

Türbin, turbojet, hidrolik silindir aksam ve parçaları kaleminde 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde en fazla ihracat gerçekleştirilen ülke 29,3 milyon dolarla ABD oldu. Yüzde 57,8 ihracat artışının yaşandığı ABD'ye 2013 yılının aynı döneminde 18,5 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmişti. ABD'nin ardından ikinci sırada bulunan Fransa'ya yönelik türbin, turbojet, hidrolik silindir aksam ve parçaları ihracatı 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde 2,9 milyon dolar oldu. Yüzde 23,4 ihracat artışının yaşandığı söz konusu ülkeye 2013 yılının aynı döneminde gönderilen ürünlerin değeri 2,3 milyon dolardı. Listenin üçüncü sırasında yer alan Rusya'ya 2013 yılının Ocak-Şubat döneminde 296 bin dolarlık ürün ihraç edilirken bu rakam 2014 yılının aynı döneminde yüzde 455,8 artarak, 1,6 milyon dolar seviyesine yükseldi. Dördüncü sırada bulunan İran'a 2014 yılının Ocak-

Şubat döneminde 1,4 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirildi. 2013 yılının aynı döneminde bu rakam 868 bin dolar seviyesindeydi. İran'a yönelik ihracat artışı yüzde 64,7 oldu. Beşinci sıradaki Almanya'ya 2013 yılının Ocak-Şubat döneminde 647 bin dolar değerinde türbin, turbojet, hidrolik silindir aksam ve parçaları

ihraç edilirken bu rakam, 2014 yılının aynı döneminde yüzde 100 artışla 1,2 milyon dolar değerine yükseldi. Türbin, turbojet, hidrolik silindir aksam ve parçaları sektöründe en fazla ihracat artışının yaşandığı ülke yüzde 455,8 ile Rusya oldu. Suudi Arabistan yüzde 270,7 ile ikinci, İspanya ise yüzde 137,7 ile üçüncü sırada yer aldı.

TÜRBİN, TURBOJET, HİDROLİK SİLİNDİR İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE (2013 ve 2014 Yılları Ocak-Şubat Dönemi)

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

ÜLKE	2013 YILI			2014 YILI			[%] DEĞİŞİM	
	MİKTAR (BİN TON)	DEĞER (MİLYON \$)	\$/KG	MİKTAR (BİN TON)	DEĞER (MİLYON \$)	\$/KG	MİKTAR	DEĞER
ABD	0,03	18,5	514,1	0,06	29,3	458,0	77,1	57,8
FRANSA	0,07	2,3	30,9	0,06	2,9	41,9	-9,0	23,4
RUSYA	0,01	0,2	19,5	0,007	1,6	211,5	-48,7	455,8
İRAN	0,1	0,8	7,8	0,3	1,4	4,7	175,0	64,7
ALMANYA	0,06	0,6	10,3	0,09	1,2	13,0	59,3	100,0
İNGİLTERE	0,01	1	91,7	0,003	1,2	401,4	-72,7	19,3
SUUDİ ARABİSTAN	0,08	0,3	3,7	0,1	1,2	6,4	115,0	270,7
BELÇİKA	0,09	1,3	141,3	0,03	1	28,5	290,7	-21,1
İSPANYA	0,03	0,4	137,2	0,001	0,9	60,8	436,1	137,7
AVUSTURYA	0,2	1,2	4,7	0,1	0,9	5,1	-31,6	-24,5
MAL GRUBU TOPLAMI	1,1	32,2	27,3	2	49,2	23,6	76,6	52,8

YÜK KALDIRMA, TAŞIMA VE İSTİFLEME MAKİNELERİ

Yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri ihracatı 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde 41,4 milyon dolar olarak kaydedildi. Yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri ürün grubunda 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde 3,9 milyon dolarla en fazla Irak'a ihracat gerçekleştirildi. Listenin ikinci sırasında bulunan Rusya'ya 2013 yılının Ocak-Şubat döneminde 1,7 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilirken bu rakam, 2014 yılının aynı döneminde yüzde 111,9 artışla 3,7 milyon dolar seviyesine yükseldi. Üçüncü sırada yer alan Azerbaycan'a 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde yüzde 3,5 milyon dolar değerinde ürün ihraç edildi. Listenin dördüncü sırasında bulunan Suudi Arabistan'a 2013 yılının Ocak-Şubat döneminde 1,5 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilirken bu rakam 2014 yılının aynı döneminde yüzde 77,6 artışla, 2,7 milyon dolar olarak kaydedildi. Beşinci sıradaki Türkmenistan'a 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde ihraç edilen yük kaldırma, taşıma ve istifleme makinelerinin değeri 2 milyon dolar oldu. 2013 yılının aynı döneminde bu rakam 1,5 milyon seviyesindeydi. Türkmenistan'a yönelik yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri

ihracatı 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 34 artış gösterdi. Yük kaldırma, taşıma ve istifleme makineleri ürün grubunda en faz-

la ihracat artışı yüzde 1.005,9 ile Hindistan'da yaşandı. Bu ülkenin ardından yüzde 366,6 ile Libya gelirken yüzde 111,9 ile Rusya üçüncü sırada yer aldı.

YÜK KALDIRMA, TAŞIMA VE İSTİFLEME MAKİNELERİ İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE (2013 ve 2014 Yılları Ocak-Şubat Dönemi)

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

ÜLKE	2013 YILI			2014 YILI			[%] DEĞİŞİM	
	MİKTAR (BİN TON)	DEĞER (MİLYON \$)	\$/KG	MİKTAR (BİN TON)	DEĞER (MİLYON \$)	\$/KG	MİKTAR	DEĞER
IRAK	1,4	6,4	4,5	0,9	3,9	3,9	-31,7	-39,9
RUSYA	0,3	1,7	5,1	0,5	3,7	6,5	65,0	111,9
AZERBAYCAN	0,8	4,3	5,3	0,7	3,5	4,7	-6,7	-17,6
SUUDİ ARABİSTAN	0,3	1,5	4,4	0,5	2,7	4,7	68,3	77,6
TÜRKMENİSTAN	0,2	1,5	5,9	0,3	2	5,8	35,9	34,2
İRAN	0,3	1,1	3,3	0,3	1,9	6,1	-7,3	70,2
LİBYA	0,08	0,4	4,8	0,4	1,8	4,6	381,8	366,6
ABD	0,3	2	6,5	0,3	1,7	5,7	-1,7	-14,0
ÖZBEKİSTAN	0,03	0,3	9,8	0,3	1,6	5,1	900,4	425,6
HİNDİSTAN	0,07	0,1	1,6	0,1	1,3	10,9	63,8	1.005,9
MAL GRUBU TOPLAMI	8,5	44,9	5,2	8,7	41,4	4,7	2,0	-7,6

KAUÇUK, PLASTİK, LASTİK İŞLEME MAKİNELERİ

Kauçuk, plastik, lastik işleme makineleri aksam ve parçaları sektöründe 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde 21,4 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirildi. 2013 yılının aynı döneminde bu rakam 20,1 milyondur. Kauçuk, plastik, lastik işleme makineleri aksam ve parçaları sektöründe ihracat artışı yüzde 6,1 olarak kaydedildi. Kauçuk, plastik, lastik işleme makineleri aksam ve parçaları mal grubunda 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde en fazla ihracat 4,3 milyon dolarla Rusya'ya gerçekleştirildi. Yüzde 162,9 artışın yaşandığı söz konusu ülkeye 2013 yılının aynı döneminde gönderilen ürünlerin değeri 1,6 milyon dolardı. Listenin ikinci sırasında yer alan İran'a 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde 2 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirildi. Üçüncü sıradaki Bulgaristan'a 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde 1,5 milyon dolar değerinde ürün ihracat edildi. 2013 yılında bu rakam 929 bin dolar seviyesindeydi. Bulgaristan'a yönelik ihracat artışı yüzde 68,7 oldu. Dördüncü sırada bulunan Özbekistan'a 2013 yılının Ocak-Şubat döneminde ihracat edilen ürünlerin değeri 481 bin dolarken bu rakam 2014 yılının aynı döneminde, yüzde 152,7 artışla 1,2 mil-

yon dolar seviyesine yükseldi. Listenin beşinci sırasındaki Almanya'ya 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde 986 bin dolar değerinde kauçuk, plastik, lastik işleme makineleri aksam ve parçaları ihracat edilirken 2013 yılının aynı döneminde bu rakam yüzde 465 bin dolar seviyesindeydi. Almanya'ya yönelik

ihracat artışı yüzde 111,8 oldu. Kauçuk, plastik, lastik işleme makineleri aksam ve parçaları sektöründe ihracat artışının en fazla yaşandığı ülke yüzde 720,3 ile Çin oldu. Çin'in ardından ikinci sırada yüzde 607 ile Sırbistan ve üçüncü sırada ise yüzde 162,9 ihracat artışıyla Rusya bulunuyor.

KAUÇUK, PLASTİK, LASTİK İŞLEME MAKİNELERİ İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE (2013 ve 2014 Yılları Ocak-Şubat Dönemi)

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

ÜLKE	2013 YILI			2014 YILI			[%] DEĞİŞİM	
	MİKTAR (BİN TON)	DEĞER (MİLYON \$)	\$/KG	MİKTAR (BİN TON)	DEĞER (MİLYON \$)	\$/KG	MİKTAR	DEĞER
RUSYA	0,09	1,6	17,9	0,2	4,3	17,1	176,1	162,9
İRAN	0,3	2,2	6,3	0,1	2,1	12,7	-51,9	-3,3
BULGARİSTAN	0,07	0,9	12,3	0,06	1,5	24,1	-14,1	68,7
ÖZBEKİSTAN	0,06	0,4	7,0	0,1	1,2	10,0	77,2	152,7
ALMANYA	0,06	0,4	6,9	0,1	0,9	9,4	54,3	111,8
ROMANYA	0,05	0,7	12,4	0,06	0,7	11,6	19,4	10,9
ÇİN	0,003	0,08	26,4	0,01	0,7	37,9	470,8	720,3
IRAK	0,1	0,6	5,4	0,1	0,7	5,5	5,9	8,3
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	0,02	0,5	27,0	0,03	0,6	17,2	86,4	18,6
SIRBİSTAN	0,006	0,09	13,8	0,03	0,6	18,2	436,7	607,1
MAL GRUBU TOPLAMI	1,8	20,1	11,0	1,6	21,4	12,8	-9,4	6,1

AMBALAJ MAKİNELERİ

Ambalaj makineleri ürün grubunda 2013 yılının Ocak-Şubat döneminde 19,7 milyon dolarlık ihracat gerçek-

leştirilirken bu rakam, 2014 yılının aynı döneminde yüzde 8,5 artışla 21,3 milyon dolara yükseldi.

Ambalaj makineleri mal grubunda 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde 2 milyon dolarla en fazla İtalya'ya ihracat gerçekleştirildi. Listenin ikinci sırasında ise Libya bulunuyor. 2013 yılının Ocak-Şubat döneminde Libya'ya ihraç edilen ürünlerin değeri 841 bin dolarken bu rakam, 2014 yılının aynı döneminde yüzde 54,1 artışla 1,2 milyon dolar olarak kayda geçti. Üçüncü sıradaki Irak'a 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde 1,2 milyon dolar değerinde ambalaj makinesi ihraç edildi. Listenin dördüncü ve beşinci sırasında ise Sırbistan ve Cezayir yer alıyor. Dördüncü sıradaki Sırbistan'a 2013 yılının Ocak-Şubat döneminde gönderilen ürünlerin değeri 82 bin dolarken bu rakam 2014 yılının aynı döneminde, yüzde 1.323 artışla 1,1 milyon dolar seviyesine yükseldi. Beşinci sıradaki Cezayir'e ise 2014 yılının Ocak-Şubat döneminde 1,1 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirildi.

Ambalaj makineleri ürün grubunda en fazla ihracat artışı yüzde 1.323 ile Sırbistan'da yaşandı. Sırbistan'ın ardından yüzde 799 ile Suudi Arabistan gelirken yüzde 753,6 ile İngiltere üçüncü sırada yer aldı.

AMBALAJ MAKİNELERİ İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE (2013 ve 2014 Yılları Ocak-Şubat Dönemi)

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

ÜLKE	2013 YILI			2014 YILI			[%] DEĞİŞİM	
	MİKTAR (BİN TON)	DEĞER (MİLYON \$)	\$/KG	MİKTAR (BİN TON)	DEĞER (MİLYON \$)	\$/KG	MİKTAR	DEĞER
İTALYA	0,06	3	46,0	0,08	2,1	25,3	30,4	-28,1
LİBYA	0,03	0,8	22,1	0,06	1,2	20,3	67,2	54,1
IRAK	0,1	2,2	14,6	0,08	1,2	14,7	-42,6	-42,3
SIRBİSTAN	0,002	0,08	38,4	0,01	1,1	64,4	748,6	1.323,8
CEZAYİR	0,03	1,1	33,6	0,02	1,1	39,8	-18,6	-3,6
NİJER	0,0006	0,0008	12,6	0,01	0,7	49,1	-	-
SUUDİ ARABİSTAN	0,003	0,08	25,6	0,04	0,7	17,5	1.213,5	799,1
ALMANYA	0,01	0,4	28,9	0,03	0,7	21,9	106,2	56,1
FAS	0,01	0,8	72,2	0,02	0,6	27,8	88,3	-27,5
İNGİLTERE	0,001	0,06	36,6	0,01	0,5	33,8	824,5	753,6
MAL GRUBU TOPLAMI	0,8	19,7	23,4	0,9	21,3	23,4	8,8	8,5

**MAKİNE SEKTÖRÜNÜN TAMAMI İTİBARIYLA İHRACAT GERÇEKLEŞTİRİLEN İLK 20 ÜLKE
(2013-2014 YILLARI 1 OCAK-28 ŞUBAT DÖNEMİ)**

Kaynak: Tüm İhracatçı Birlikleri Kayıtları

ÜLKE	2013 YILI		2014 YILI		% DEĞİŞİM	
	MİKTAR (BİN TON)	DEĞER (MİLYON \$)	MİKTAR (BİN TON)	DEĞER (MİLYON \$)	MİKTAR	DEĞER
ALMANYA	36	358	35	393	-3,0	9,8
ABD	6	103	12	150	84,4	44,6
İNGİLTERE	34	145	28	129	-17,8	-11,3
IRAK	21	103	20	111	-0,6	7,3
RUSYA	13	107	13	106	-1,0	-0,2
FRANSA	16	78	21	101	31,1	29,3
İTALYA	13	78	16	91	21,9	17,7
İRAN	7	48	11	82	54,9	72,0
AZERBAYCAN	8	55	7	52	-16,5	-5,4
İSPANYA	9	40	11	48	16,4	19,4
ROMANYA	6	58	5	45	-14,3	-21,5
TÜRKMENİSTAN	3	35	6	43	79,1	23,4
CEZAYİR	5	34	7	43	33,5	26,0
SUUDİ ARABİSTAN	6	42	7	40	17,0	-4,4
POLONYA	6	29	7	40	17,4	35,5
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	2	20	3	39	47,1	96,4
LİBYA	6	36	7	35	7,7	-1,1
MISIR	7	39	7	31	-6,7	-20,1
BELÇİKA	5	29	5	30	6,0	4,1
HOLLANDA	3	22	3	27	11,0	23,9
DİĞER	95	597	99	643	4,7	7,7
TOPLAM	308	2.055	329	2.279	7,0	11

TÜRKİYE'NİN ÜLKELERE GÖRE GENEL İHRACATI (1 OCAK-28 ŞUBAT DÖNEMİ)

ÜLKE	2013 YILI		2014 YILI	
	MİKTAR (BİN TON)	DEĞER (MİLYON \$)	MİKTAR (BİN TON)	DEĞER (MİLYON \$)
ALMANYA	382	2.1	463	2.3
IRAK	1,551	1.7	1,78	2
İNGİLTERE	341	1.3	469	1.4
İTALYA	682	1.1	699	1.1
FRANSA	216	1	228	1
ABD	750	1.1	479	954
RUSYA	398	834	607	921
İSPANYA	351	653	446	681
HOLLANDA	287	656	248	592
İSRAİL	202	340	421	513
ÇİN	516	603	463	510
İRAN	382	377	578	504
MISIR	142	364	183	475
BELÇİKA	168	416	195	469
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	1,659	598	1,322	460
ROMANYA	592	630	279	458
LİBYA	204	392	236	455
ARABİSTAN	703	416	537	426
AZERBAYCAN	173	399	179	404
POLONYA	109	312	122	376
DİĞER	5,4	7.170	5,852	7.755
TOPLAM	15,2	22.558	15,8	24.087

ABD

Interwire

International Wire and Cable
Exposition

23-25 Nisan 2014 @Atlanta

AmeriMold

The Event for Tool and Mold Making,
Molding and Additive Technologies

11-12 Haziran 2014 @Novi

SUBCON

Engineering Subcontracting and
Surface Treatment and Finishing
Exhibition

3-5 Haziran 2014 @Birmingham

POLONYA

STOM

Exhibition of Metalworking and
Metal Machining

26-28 Mart 2014 @Kielce

SURFEX

Exhibition of Surface Treatment
Technologies

3-6 Haziran 2014 @Poznan

Mach-Tool

Machine Tools Exhibition

3-6 Haziran 2014 @Poznan

MEKSİKA

EXPO MANUFACTURA

International Metalworking/
Manufacturing Exhibition featuring
Machine Tools, Automation,
Assembly Technology, Quality
Manufacturing, CAD/CAM, Robotics

4-6 Mart 2014 @Monterrey

TECMA

International Machine Tool Exhibition

5-8 Mart 2014 @Meksika

FABTECH

Genel Makine

6-8 Mayıs 2014 @Mexico City

ALMANYASurfaceTechnology / HANNOVER
MESSELeading Trade Fair for Surface
Technology

7-11 Nisan 2014 @Hannover

HANNOVER Industry Fair

"Integrated Industry"

7-11 Nisan 2014 @Hannover

Hannover Messe

Otomasyon, Enerji, Endüstriyel
Tedarik, Teknoloji

7-11 Nisan 2014 @Hannover

Metall München

metal München, European Specialist
Trade Fair for Metalworking in
Industry and Trade

15-17 Nisan 2014 @Münih

LOPE-C

International Conference and
Exhibition for the Organic and Printed
Electronics Industry

26-28 Mayıs 2014 @Münih

HOLLANDA

Technishow

Endüstriyel Eğitim Teknolojisi

11-14 Mart 2014 @Utrecht

FRANSA

Machine Outil

International Exhibition of Production
Equipment for the Mechanical
Industries

31 Mart-4 Nisan 2014 @Lyon

BREZİLYA

FEIMAFE

International Machine Tools and
Integrated Manufacturing Systems
Trade Fair

3-8 Haziran 2013 @Sao Paulo

Mecanica Fair

Takım Tezgahları

20-24 Mayıs 2014 @Sao Paulo

ARJANTİN

EMAHQ

International Machine Tool Exhibition

9-13 Nisan 2014 @Buenos Aires

MART

NİSAN

MAYIS

HAZİRAN

MACARİSTAN

MACH-TECH

International Trade Exhibition of
Machine Manufacturing and Welding
Technology

5-7 Mart 2014 @Budapeşte

BELARUS

METALWORKING

Exhibition of Equipment, Devices and
Tools for Metalworking Industry

5-8 Haziran 2014 @Minsk

RUSYA

Interlakokraska

International Specialized Exh. and
Conference for Paints and Varnishes

11-13 Mart 2014 @Moskova

CABEX - CABLE, WIRE AND
ACCESSORIES

International specialized Exhibition of
Cables, Wires, Fastening Hardware
and Installation Technologies

12-14 Mart 2014 @Moskova

METALLOBRABOTKA

International Exhibition on
Metalworking Equipment and Supply

16-20 Haziran 2014 @Moskova

RUSSIA ESSEN WELDING &
CUTTING

International Trade Fair Joining,
Cutting, Surfacing

10-13 Haziran 2014 @Moskova

ÇİN

CWMTE

Chongqing Lijia International
Machine Tool Exhibition

23-26 Nisan 2014 @Chongqing

Beijing Essen Welding & Cutting

International Trade Fair Joining,
Cutting, Surfacing

2-5 Haziran 2014 @Şangay

China International Machine Tool
Exhibition

18-22 Haziran 2014 @Wenzhou

TÜRKİYE

İstanbul Pencere 2014
15.Uluslararası Pencere Fuarı

Pencere, Panjur, Cephe Profil,
Üretim Makineleri, Aksesuar, Yalıtım,
Tamamlayıcı Ürünler

12-15 Mart 2014 @İstanbul

WIN AUTOMATION

Otomasyon, Hidrolik Pnömatik, Metal
İşleme

19-22 Mart 2014 @İstanbul

Diyarbakır Tarım-Hayvancılık Fuarı

Tarım ve Tarımsal Mekanizasyon

08 - 12 Nisan 2014 @Diyarbakır

KONMAK 2014

Uluslararası Metal İşleme Makineleri

24 - 27 Nisan 2014 @Konya

Adana 8.Ambalaj Fuarı 2014

Ambalaj ve Plastik Malzeme ve
Makineleri, Paketleme İşlemleri ve
Kauçuk

30 Nisan - 03 Mayıs 2014 @İstanbul

Yapı İstanbul Fuarı

Yapı Ürünleri

6 - 10 Mayıs 2014 @İstanbul

MALEZYA

Metaltech Malaysia (MTM)

Malaysian International
Metalworking, Finishing, Surface
& Heat Treatment, Robotic, Sub-
Contracting and Foundry Production
Engineering Exhibition

21-24 Mayıs 2014 @Kuala Lumpur

RESMİ KURUMLAR

SEKTÖREL ÖRGÜTLER

Makine İhracatçıları Birliği	0312 447 27 40	www.makinebirlik.com
Makine Tanıtım Grubu	0312 447 27 40	www.makinetanitimgrubu.com
Makine Sanayi Sektör Platformu	0312 447 27 40	www.turkmakinesanayi.com
TURQUM	0312 447 27 40	www.turqum.com

RESMİ KURUMLAR

SEKTÖREL ÖRGÜTLER

Ekonomi Bakanlığı	0312 204 75 00	www.ekonomi.gov.tr
Maliye Bakanlığı	0312 415 29 00	www.maliye.gov.tr
Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	0312 201 50 00	www.sanayi.gov.tr
Gümrük ve Ticaret Bakanlığı	0312 306 80 00	www.gumrukticaret.gov.tr
Kalkınma Bakanlığı	0312 294 50 00	www.dpt.gov.tr
İhracat Bilgi Platformu	0312 417 22 23	www.igeme.org.tr
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği	0312 218 20 00	www.tobb.org.tr
Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu	0212 339 50 00	www.deik.org.tr
Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı	0312 508 10 00	www.tika.gov.tr
Türkiye İstatistik Kurumu	0312 410 04 10	www.tuik.gov.tr
Hazine Müsteşarlığı	0312 204 60 00	www.hazine.gov.tr
TÜBİTAK	0312 468 53 00	www.tubitak.gov.tr

RESMİ KURUMLAR

SEKTÖREL ÖRGÜTLER

Akışkan Gücü Derneği	0212 210 34 23	www.akder.org
Ambalaj Makinecileri Derneği	0216 545 49 48	www.amd.org.tr
Anadolu Asansörcüler Derneği	0312 232 06 40	www.anasder.org.tr
Anadolu Un Sanayicileri Derneği	0312 281 04 68	www.ausd.org.tr
Araç ve Araç Üstü Ekipman ve İş Mak. Üreticileri Birliği Der.	0212 440 18 43	www.arusder.org
Asansör ve Yürüyen Merdiven Sanayicileri Derneği	0216 326 49 51	www.aysad.org.tr
Bağlantı Elemanları Sanayici ve İşadamları Derneği	0212 609 06 35	www.besiadturkey.com
Elektrikli Vinç İmalatçıları Birliği Derneği	0216 548 11 67	www.tevid.org
Endüstriyel Otomasyon Sanayicileri Derneği	0216 469 46 96	www.enosad.org
İklimlendirme, Soğutma, Klima İmalatçıları Derneği	0216 469 44 96	www.iskid.org.tr
İMES Sanayi Sitesi	0 216 364 33 47	www.imes.org
İstif Makinaları Distribütörleri ve İmalatçıları Derneği	0216 467 09 46	www.isder.org.tr
İş Makinaları Mühendisleri Birliği	0312 385 78 94	www.ismakinalari.org.tr
Kazan ve Basıncılı Kap Sanayicileri Birliği	0212 222 81 93	www.kbsb.org
Makine İmalatçıları Birliği	0312 468 37 49	www.mib.org.tr
OSTİM Organize Sanayi Bölgesi	0312 385 50 90	www.ostim.org.tr
Öncü Sanayici İşadamları Derneği	0312 395 73 90	www.oncuder.com
Plastik Sanayicileri Derneği	0212 444 20 85	www.pagder.org
Sağlık Gereçleri Üreticileri ve Temsilcileri Derneği	0312 433 77 88	www.sader.org.tr
Sakarya İli 2. Organize Sanayii Bölgesi Müteşebbisleri Derneği	0264 654 58 33	www.s2osb.org.tr
Tekstil Makine ve Aksesuarları Sanayicileri Derneği	0212 552 76 60	www.temsad.com
Tıbbi Cihaz Üretici ve Tedarikçi Dernekleri Federasyonu	0312 468 69 84	www.tumdef.org
Tüm Asansör Sanayici ve İşadamları Derneği	0216 324 94 36	www.tasiad.org.tr
Türk Pompa ve Vana Sanayicileri Derneği	0312 255 10 73	www.pomsad.org.tr
Türkiye İş Makineleri Distribütörleri ve İmalatçıları Birliği	0216 477 70 77	www.imder.org.tr
Türkiye Mermer Doğaltaş ve Makineleri Üreticileri Birliği	0312 440 83 63	www.tummer.org.tr
Türk Tarım Alet ve Makineleri İmalatçıları Birliği	0312 419 37 94	www.tarmakbir.org

moment^{EXPO}
in English

MACHINERY EXPORTS IN 2013 IN FIGURES

TURKEY'S MACHINERY EXPORTS INCREASED TO 14 BILLION DOLLARS AS OF THE END OF 2013. IN THIS ARTICLE, WE PRESENT OUR READERS THE PERFORMANCE OF THE MACHINERY EXPORTS, WHICH INCREASED 8 PERCENT COMPARED TO 2012, WITH FIGURE ANALYSES OF SUB-SECTORS IN THE LIGHT OF THE REVIEWS OF EXPERTS.

Following the slowdown in economy due to the policies implemented in 2012 to cool and balance the economy, the Turkish economy started 2013 aiming to realize 4 percent growth and reach a credit rating of investable countries. According to the Turkish Statistics Institution (TÜİK) data, there was a gradual recovery in economy in 2013, and the desired growth rates were realized. The dynamics of the growth in

2013 show that the biggest contribution to this growth was made through the increase in private consumption expenditures, public consumption and the leap in especially investment expenditures. Private sector investments shrank in the first nine months and the impact of the net exports was negative. Exports did not increase in 2013 and remained at 151.5 billion dollars like in the previous year. Imports increased 6 percent to 250 billion dollars. Expert attribute the

slowdown in the decrease in imports to two main reasons. The first one is that the gold exports were at a very low level in 2013 and the second one is that the political problems with close and neighboring countries lead to restriction of exports. However, the revival that started especially in the second half of the year in EU markets made some contribution to exports. In 2013, the current account deficit was kept under control and there were increases in unemploy-

ment and inflation rates. Unemployment rate ended 2013 with an average of 9.5 percent and inflation exceeded the targets with a rate of 7.4 percent due to the increases in exchange rates and interests. In 2013, the world economy grew 2.3 percent, a rate that is below the expectations and the rate in 2012. 2013 was a year of gradual and limited recovery and growth for the world economy and worldwide trade. A trend of relative recovery in developed countries and a trend of slowdown in developing countries were observed in 2013. European Union economies started to grow again. The growth in the economies of the USA, England and Japan accelerated. On the other hand, the growth performance of the BRIC countries China, India, Russia and Brazil, and other developing countries was below their potential. The world economy is expected to grow 3 percent in 2014. It is estimated that the average growth will be 2 percent in all developed countries. Developing countries will remain below the expectations with a growth rate of 5.1 percent. Due to the slowdown in the world economy, the performance of the worldwide trade got worse in 2012 and 2013. The worldwide trade, which shrank 21.7 percent in 2009 due to the global crisis, increased 23.4 percent in 2010 and 18 percent in 2011 and reached 17.8 trillion dollars. Nevertheless, 2012 and 2013 were periods of recession in the worldwide trade. It grew only 0.2 percent in value and increased 17.93 trillion dollars in 2012. It will reach 18.4 trillion dollars on a global scale with an estimated growth rate of 3 percent in 2013. It is expected that the worldwide trade will grow 5 percent in amount and 4 percent in value and increase to 19.1 trillion dollars.

TURKEY'S MACHINERY EXPORTS INCREASED 8 PERCENT

According to experts, the Turkish machinery sector, which is expected to account for 20 percent of the overall exports with 100 billion dollars in 2023, needs to be supported by the relevant public institutions to reach its targets. The exports of the machinery sector, which increased 8 percent despite the existing structure in the world and its ongoing problems, rose to 14 billion dollars. Turkey imports 31 billion dol-

lars' worth of machinery. Sector representatives state that imports are made although machines that account for 70 percent of this amount can be manufactured in Turkey. As a result of efforts performed before the relevant public institutions, a decision was made in favor of the purchase of Turkish goods in public procurements even they cost 15 percent higher. Experts all agree that there will not be any significant improvement in the country's economy without the development of the machinery sector. This sector made 14 billion dollars' worth of exports and accessories exports account for 4 billion dollars of this amount. On the other hand, Turkey imports 5 billion dollars' worth of accessories. In the last 12 years, the export-import coverage ratio in the machinery sector could only increase from 27 percent to 46 percent. In 2013, machinery exports increased 10 percent in the German market and 12 percent in the US market. These increase rates, which exceed the average, show that developed countries are very important for Turkey. As for Turkey's top 10 machinery export partners, Germany ranks first with 2.1 billion dollars' worth of exports. In the machinery sector, the sub-sector that made the highest amount of exports was "air conditioners and cooling machines". The exports made in this product group in 2013 was recorded as 2.2 billion dollars. In the item "engines, accessories and spare parts", which ranks second on the list,

exports amounted to 1.7 billion dollars in 2012 and increased 8.8 percent to 1.8 billion dollars in 2013. The product group "other washing and drying machines, accessories and spare parts" ranked third among the items exported in the highest amount. This product group had 1.2 billion dollars' worth of exports in 2013. In 2012, its exports amounted to 1.1 billion dollars. An increase of 8.4 percent was observed in the exports of the product group "other washing and drying machines, accessories and spare parts" in 2013 compared to the previous year.

GERMANY RANKS FIRST AGAIN IN MACHINERY EXPORTS

Germany ranks first among Turkey's top ten export partners in the machinery sector. 2 billion dollars' worth of products were exported to Germany in 2012 and this amount increased 5.6 percent to 2.1 billion dollars in 2013. Our machinery exports to England, the second country on the list, amounted to 921 million dollars in the January-December period of 2013. Our machinery exports to this country amounted to 876 million dollars in 2012. This shows a 5.2 percent increase in our exports to England. The machinery exports to the USA, the third country on the list of top ten export partners, amounted to 754 million dollars in the January-December period of 2012 and reached 823 million dollars, increasing 9.1 percent in the same period of 2013.

FREE TRADE GATE OF BALKANS: ALBANIA

PURSUANT TO THE FREE TRADE AGREEMENT SIGNED IN 2008 BETWEEN TURKEY AND ALBANIA, TO WHICH EXPORTED 23 MILLION DOLLARS' WORTH OF MACHINES IN 2013, NO CUSTOMS TAX IS APPLIED FOR EXPORTS IN VARIOUS SECTORS, ESPECIALLY MACHINERY. THIS AGREEMENT PLAYS AN IMPORTANT ROLE IN THE DEVELOPMENT OF TRADE BETWEEN THE TWO COUNTRIES.

After the Ottomans came to the region in the 14th century, Albania was taken over by the Turkish rule, under which it remained until 28 November 1912. The country was invaded by Italy, Serbia, Montenegro, Greece, France and Austro-Hungarian Empire during the First World War. The People's Republic of Albania, which was founded under the leadership of Enver Hoca on 29 November 1944, short before the end of the Second World War, ended in 1991. With the first multi-party elections held in this year, Albania took the first step to become a democratic country. Following a 50-year period of closed economy, Albania builds its current foreign policy on its aims to improve its relationship and cooperation in all fields with the USA and the EU members and to integrate with the EU. Protection and improvement of the political and national rights of the Albanians living in various Balkan countries is one of the main aims of regional policy of Albania. Mountainous and hilly areas, which constitute 77 percent of the country, are the main reason for the country's isolated location. 36 percent of the country, which stretches on 2.9 million hectares, consists of forests, 24 percent cultivable land, 15 percent pasture and meadow, and the remaining part consists of infertile or non-agricultural land. On the other hand, the country is very rich in terms of underground resources including chrome, nickel, copper, bauxite, phosphorite, and low amounts oil and coal. Inheriting old technology and insufficient agricultural production from the cooperative system in the past, Albania saw a further decrease in its production yield following

the division of its agricultural land into minor parcels after 1991. A revival has been observed in recent years mainly under the leadership of international organizations, however, Albania has not been able to attract major investors despite offering cheap workforce and a suitable environment for agriculture, due to problems related to title deeds and the immigration of the rural population to cities. An increase has been registered in recent years in the production capacities of the mining and manufacturing sub-branches of the country's industrial sector. Foreign investments in this sector concentrate in mining and manufacturing industry including cement, food and aluminium shape. An important increase has been registered in exports as well. The developments in recent years in the service sector has made this sector the one with the greatest contribution to the

GDP. The most important increase in trade has been observed in wholesale/retail sales and automobile sales (including related services). Tourism has also developed greatly in the country especially in the last years. Having a planned economy based on a central system until 1990, Albania started major reforms and implemented a privatization program as from 1991. Prices were taken out of the control of the state and free trade was allowed. In 1990s, Albania was considered as a model for Balkan countries due to the success of its economic reforms and the resulting growth rates. Except the period of economic crisis and social explosion in 1997, the GDP of Albania grew over 7 percent between 1993 and 2001. This rapid growth stemmed from the growth in the agricultural sector and the contributions made to the country by the Albanians working abroad.

MINISTRY OF ECONOMY SHARED ITS ROAD MAP WITH EXPORTERS

NIHAT ZEYBEKÇİ, MINISTER OF ECONOMY, MET WITH THE CHAIRPERSONS OF THE BOARD OF DIRECTORS OF THE UNIONS WHICH ARE MEMBERS OF THE CENTRAL ANATOLIAN EXPORTERS UNION. SHARING TURKEY'S ROAD MAP IN EXPORTS WITH THE CHAIRPERSONS OF THE BOARD OF DIRECTORS, NIHAT ZEYBEKÇİ GAVE INFORMATION ON THE SUPPORT TO BE PROVIDED TO MACHINERY MANUFACTURERS. ADNAN DALGAKIRAN, CHAIRMAN OF THE BOARD OF DIRECTORS OF MAİB (MACHINERY EXPORTERS UNION) AND MPG (MACHINERY PROMOTION GROUP), ATTENDED THE MEETING.

Nihat Zeybekci, Minister of Economy, stated that he was glad about the visit of the chairpersons of the unions which are members of the Central Anatolian Exporters Union and pointed out that the Ministry of Economy was going to continue to provide support and contribution to all exporter unions to increase Turkey's export potential. Stating that there were macro targets they were planning to achieve until 2023, Nihat Zeybekci said: "Within the scope of the Medium Term Program covering the period between 2014 and 2016, we aim to reach 4 percent growth, 867 billion dollars domestic income and 11,277 dollars per capita income, and make 166.5 billion dollars' worth of exports and 262 billion dollars' worth of imports in 2014." Stating that they were going to continue to work and efficiently use the policy instruments in accordance with the 2023 and Medium Term Program targets as the Ministry of Economy, Nihat Zeybekci emphasized that making 500 billion dollars' worth of export and getting a share of 1.5 percent from the worldwide trade are targets concerning quantity. Nihat Zeybekci stated that they had to decrease the dependency of manufacturing and export on import, generate more added value domestically, increase the share of technology in exports, realize the investments that the economy needs and ensuring the supply of the input needed for manufacturing. Stating that the Turkish economy would become stronger, grow faster and increase its efficiency in world economy in the forthcoming period, Nihat Zeybekci said: "We are going to maintain our efforts to increase exports, decrease

our current account deficit, improve our manufacturing structure and further strengthen our economy."

"MACHINERY SECTOR WILL BECOME THE CORNERSTONE OF DEVELOPMENT"

Nihat Zeybekci said the following in brief: "In our day, traditional manufacturing methods change steadily and there is a day-by-day increasing need for technologies that ensure product manufacturing at the speed, quality and conditions required by the demand, therefore machinery manufacturing has become the most important sector in terms of competitive manufacturing. As a major part of the research & development activities concentrate in these fields today, the in-

novative products resulting from these activities increase the level of competitiveness in all sectors using these machines for manufacturing. While the machinery sector provides input to all other sectors of the manufacturing industry in the form of investments and intermediate goods, it is also a sector with a locomotive force economically due to its high added value rate and the fact that it necessitates technology manufacturing, constitutes a broad industrial network, increases investment costs and makes a field of employment for qualified personnel. The machinery manufacturing industry is the driving force of industrialization in our country like all around the world, and will be the cornerstone of our country's development in the future as well.

MPG STARTED ITS ACTIVITIES IN THE TARGET MARKET NETHERLANDS

THE ADVERTISEMENTS OF THE MACHINERY PROMOTION GROUP (MPG) AT THE TECHNISHOW FAIR IN NETHERLANDS, FEATURING THE MOTTO “YOU ARE IN GOOD HANDS – EMİN ELLERDESİNİZ”, AND THE “TURKISH MACHINERY” LOGO ON THE FAIR MAP DIRECTED THE VISITORS’ ATTENTION TO TURKISH MACHINES.

Attending the Technishow Fair organized between 11 and 14 March, the MPG had its first experience in the fairs in Netherlands, which it considers as an important market for the Turkish machinery sector. The Technishow Fair, organized every two years, is one of the most important and attractive events organized in the Benelux region in the field of industrial manufacturing technology and

metal working technologies. The MPG advertisements featuring the motto “You are in good hands – Emin ellerdesiniz” appeared on the billboards at the east and west entrances to the fair hall and the “Turkish Machinery” logo made it easier for the visitors to get to the MPG stand. In addition, advertisements promoting the Turkish machinery were published in the official fair magazine, Metaal&Techniek and Metaal Magazine. Ferdi Murat Gül

and Sevda Kayhan Yılmaz, Members of the Board of Directors, represented the Machinery Exporters Union and the MPG at the fair. The fair hosted discussions about the fields in which cooperation can be ensured with the Dutch sector organizations VIMAG and Metal Union. During the fair, Tuba Sander, Trade Attaché for Rotterdam, and Ahmet Çelik, Representative of the Office of the Trade Attaché for Deventer, visited the MPG stand.

ONE OF THE TARGET MARKETS OF THE MPG

Despite being one of the smallest countries among the European Union members in terms of surface area, Netherlands is among Europe's most important trade and distribution centers and its main port and logistic center. Due to these characteristics, Netherlands is one of the target markets of the MPG. According to the IMF data concerning 2012, Netherlands is the 18th biggest economy and one of the leading countries in the ranking of per capita income. The country is also the second biggest exporter of the European Union. It is only second to the USA in the export of agricultural products. It ranks 10th in the worldwide service export and 8th in service import. The MPG has decided to work with the company Kommanet for its promotional activities in Netherlands. As Netherlands is the partner country in the Hannover 2014 Fair, Kommanet will continue its activities until the Hannover Fair in April. While Turkish companies preferred to attend the Technishow Fair through their retailers, Nukon Makine was at the fair with its own stand as a company.

Nuri Körüstan, Chairman of the Board of Directors of Nukon Lazer Makine, shared his opinion about the fair and

said: "We have attended the fair as we have a strong retailer network and team in Netherlands. These are the main factors that lead you to success and make you feel strong abroad. As Nukon Makine, it is the first time we are attending a fair in Netherlands. Before entering this market, we made some preliminary preparation and a comprehensive market research in order to meet the demands. We have high expectations from the Dutch market. We sold machines at the fair, which is a sign that we can be successful here. The prioritized target markets of our company are the Benelux countries and Germany. We contacted many visitors from Germany at the fair and it was a preliminary preparation for our activities in country. We are planning to attend the fairs to be organized in Russia, Serbia, Poland, Czech Republic and the USA as well. We often meet the MPG at the fairs we attend abroad. Moreover, we keep a close eye on its publications about the sector. Seeing the advertisements prepared by the MPG for the promotion of the Turkish machinery and feeling that it supports manufacturers give us strength."

**EXPORT FIGURES IN RESPECT TO THE ACTIVITY FIELD
OF THE MACHINERY AND ACCESSORIES**Source: All Exporter
Unions Database

PRODUCT GROUP	JANUARY 01-FEBRUARY 28, 2012			JANUARY 01-FEBRUARY 28, 2013			[%] CHANGE	
	QUANTITY (1000 Tonnes)	VALUE (Mil \$)	\$/kg	QUANTITY (1000 Tonnes)	VALUE (Mil \$)	\$/kg	QUANTITY	VALUE
REACTORS AND BOILERS	66,9	326,8	4,9	65,8	334,2	5,1	-1,6	2,3
TURBIN, TURBOJETS, TURBO PROPELLERS	17,1	304,3	17,7	18,3	320	17,5	6,5	5,2
PUMPS AND COMPRESSORS	50,1	176,6	3,5	55,9	197,1	3,5	11,5	11,6
VALVES	42,5	185,4	4,4	42,1	189,1	4,5	-0,8	2,0
INDUSTRIAL AIR CONDITIONERS AND COOLING MACHINES	20,2	149,9	7,4	22,7	186,4	8,2	12,0	24,3
INDUSTRIAL HEATERS AND COOKERS	13,5	115,1	8,5	16,1	138	8,6	18,9	20,0
ROLLER AND FOUNDRY MACHINES, MOULDS	14,7	109,5	7,4	16,8	117,6	7,0	14,2	7,3
FOOD INDUSTRY MACHINES, ACCESSORIES AND SPARE PARTS	14,6	75,8	5,2	19,8	105,9	5,3	35,5	39,7
AGRICULTURE AND FORESTRY MACHINES	8,1	77,8	9,6	8,9	92,5	10,3	10,5	19,0
LOAD LIFTING, CARRYING AND STOWING MACHINES	2,4	72,5	29,1	3,9	92,5	23,3	59,0	27,5
CONSTRUCTION AND MINING MACHINES	9,8	64,5	6,6	8,5	71,3	8,4	-13,1	10,5
PAPER MANUFACTURING AND TYPOGRAPHY MACHINES	8,9	59,5	6,7	11	69,8	6,3	23,3	17,2
OTHER INDUSTRIAL WASHING AND DRYING MACHINES	8,6	52,9	6,1	8,5	56	6,5	-1,4	6,0
TEXTILE AND CLOTHING MACHINES AND ACCESSORIES	7,7	65	8,4	7,1	55,5	7,8	-7,6	-14,7
LEATHER PROCESSING AND MANUFACTURING MACHINES AND ACCESSORIES	6,4	46,6	7,2	6,2	49,7	8,0	-3,5	6,6
GUM, PLASTIC, RUBBER PROCESSING MACHINES	1,1	32,2	27,3	2	49,2	23,6	76,6	52,8
MACHINE TOOLS	8,5	44,9	5,2	8,7	41,4	4,7	2,0	-7,6
ENGINES, ACCESSORIES AND SPARE PARTS	0,4	22,2	46,9	0,7	35,1	49,3	50,3	58,0
OFFICE MACHINES	1,5	18	12,0	1,6	22,6	13,6	10,2	25,4
BEARINGS	1,8	20,1	11,0	1,6	21,4	12,8	-9,4	6,1
WEAPONS AND AMMUNITION FOR THE DEFENSE INDUSTRY	0,8	19,7	23,4	0,9	21,3	23,4	8,8	8,5
PACKAGING MACHINES, ACCESSORIES AND SPARE PARTS	1,1	13,6	11,7	1,1	9,4	8,2	-1,0	-31,2
TOTAL	308	2.054	6,7	329,4	2.278	6,9	7,0	10,9

Dış ticaretle uğraşanları akreditifle uğraştırmıyoruz.

İhracat akreditiflerinizi bize yönlendirin, hem tahsilat riskinizi ortadan kaldırın hem de zaman kazanın. TEB'den alacağınız Dış Ticaret Danışmanlığı ve Akreditif Vesaik Hazırlama Hizmeti ile akreditif vesaikinin taslakları uzmanlarımız tarafından hazırlanır. KOBİ'lerimize de vesaikle uğraşmak yerine dış ticaret işlerini geliştirmeye daha fazla zaman kalır.

TEB

teb.com.tr / 444 0 832

TÜRK MAKİNE TARİHİ ARŞİVİMİZ
SİZİN HİKAYELERİNİZLE
DEVAM EDİYOR...

*Türk makine imalatında 50 yılı aşan serüvenleri anlatmaya
sizin hikayenizle devam edebilmemiz için Moment Expo ile
irtibata geçebilirsiniz.*

www.makinebirlik.com
www.makinetanitimgrubu.com